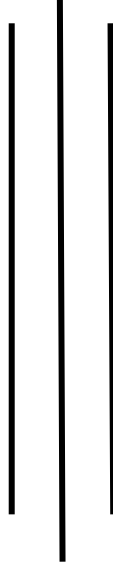

विधेयक संख्या :

नेपाल सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई
कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

२०८३

सङ्घीय संसद् सचिवालय,
सिंहदरबार, काठमाडौं।

उद्देश्य र कारण

नेपाल सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न केही महसुल, कर, शुल्क तथा दस्तुर लगाउने, प्रचलित दरलाई निरन्तरता दिने, आवश्यक हेरफेर गर्ने तथा राजस्व प्रशासनसम्बन्धी केही प्रचलित नेपाल कानून संशोधन गर्ने उद्देश्यले यो विधेयक पेश गर्नु परेको हो।

यस विधेयकमा राजस्व, कर, शुल्क, महसुल तथा दस्तुर निर्धारण गर्ने, तिनका दर बढाउने, घटाउने वा आंशिक तथा पूर्ण छुट प्रदान गर्ने व्यवस्था समावेश गरिएको छ। अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर, स्वास्थ्य जोखिम कर, शिक्षा सेवा शुल्क, शिक्षा तथा स्वास्थ्य समता शुल्क, स्वदेशी उत्पादन प्रवर्द्धन शुल्क, स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क, वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क, सडक निर्माण दस्तुर, सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर, चलचित्र विकास शुल्क, प्रदूषण नियन्त्रण शुल्क, टेलिफोन स्वामित्व शुल्क, दूरसञ्चार सेवा दस्तुर, क्यासिनो रोयल्टी, विद्युतीय सेवा कर, सिप प्रवर्द्धन तथा विलासिता शुल्क तथा हरित करसम्बन्धी व्यवस्था समेत यस विधेयकमा समेटिएको छ।

मदिरा ऐन, २०३१, मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२, आयकर ऐन, २०५८, अन्तःशुल्क ऐन, २०५८, भन्सार महसुल ऐन, २०८१ र भन्सार ऐन, २०८२ लाई समयानुकूल संशोधन गर्ने प्रस्ताव समेत यस विधेयकमार्फत गरिएको छ।

यस विधेयकलाई अर्थ विधेयकका रूपमा सङ्घीय संसदमा पेश गरिएको छ।

(डा. स्वर्णिम वाग्ले)

अर्थमन्त्री

नेपाल सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न राजस्व सङ्कलन गर्ने, कर घटाउने, बढाउने, छुट दिने तथा राजस्व प्रशासन सम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

सङ्घीय संसदले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०८३" रहेको छ।

(२) यो ऐनको दफा १, २, ३, ४, ६, ९, १०, ११, १२, १५, २०, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५०, ५१, ५४, दफा ५५ को उपदफा (१) को खण्ड (क) को उपखण्ड (१ख) र सोही दफाको उपदफा (२) को खण्ड (२ख) बाहेकका उपदफाहरू, दफा ५६, ५८ र ५९ तुरून्त र अन्य दफाहरू संवत् २०८३ साल साउन १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछन्।

२. **मूल्य अभिवृद्धि कर :** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर लगाई असुल गरिनेछ।

३. **अन्तःशुल्क :** नेपालभित्रको कारखानाबाट उत्पादन वा तयार भएका मालवस्तु वा पदार्थ, पैठारी भएका मालवस्तु वा पदार्थ वा सेवामा अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम अन्तःशुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

४. **भन्सार महसुल :** नेपालबाट निकासी हुने तथा नेपालमा पैठारी हुने वस्तुमा भन्सार महसुल ऐन, २०८१ बमोजिम भन्सार महसुल लगाई असुल गरिनेछ।

५. **वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क :** (१) प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम वैदेशिक रोजगार व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले

वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिबाट असुल गरेको रकममा एक प्रतिशतका दरले वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क दाखिला गर्नु पर्नेछ। त्यस्तो रकम वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिको हितमा खर्च गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले अर्को महिनाको पच्चिस गतेभित्र राजस्व खातामा जम्मा गरी सोको विवरण सहितको जानकारी वैदेशिक रोजगार विभागमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको अवधिभित्र त्यस्तो शुल्क दाखिला नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज लगाई असुल गरिनेछ।

(४) वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्कको प्रशासन वैदेशिक रोजगार विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

६. **प्रदूषण नियन्त्रण शुल्क :** (१) नेपालभित्र बिक्री वितरण हुने पेट्रोल तथा डिजेलमा प्रति लिटर एक रुपैयाँ पचास पैसाका दरले प्रदूषण नियन्त्रण शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क पैठारीकर्तासँग असुल गरी अर्को महिनाको पच्चिस गतेभित्र राजस्व खातामा दाखिला गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको अवधिभित्र शुल्क दाखिला नगरेमा सम्बन्धित पैठारीकर्ताबाट वार्षिक पन्ध्र प्रतिशत ब्याज लगाई असुल गरिनेछ।

(४) प्रदूषण नियन्त्रण शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

७. **टेलिफोन स्वामित्व शुल्क :** (१) टेलिफोन जडान गर्ने ग्राहकबाट टेलिफोन स्वामित्व शुल्क बापत पाँच सय रुपैयाँ असुल गरिनेछ। त्यस्तो टेलिफोनको स्वामित्व परिवर्तन भएको अवस्थामा स्वामित्व प्राप्त गर्ने व्यक्तिबाट समेत त्यस्तो शुल्क असुल गरिनेछ।

तर मोबाइल टेलिफोनको हकमा प्रत्येक सिमकार्ड र रिचार्ज

शुल्कमा दुई प्रतिशतका दरले टेलिफोन स्वामित्व शुल्क लाग्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने निकायले असुल गरी अर्को महिनाको पच्चिस गतेभित्र राजस्व खातामा दाखिला गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको अवधिभित्र शुल्क दाखिला नगरेमा सम्बन्धित निकायबाट वार्षिक पन्ध्र प्रतिशत ब्याज लगाई असुल गरिनेछ।

(४) टेलिफोन स्वामित्व शुल्कको प्रशासन नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

द. दूरसञ्चार सेवा दस्तुर : (१) टेलिफोन, मोबाइल, इन्टरनेट लगायतका दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने निकायले ग्राहकबाट लिने महसुलको दश प्रतिशत रकम दूरसञ्चार सेवा दस्तुर बापत असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने अनुमति प्राप्त निकाय बीच एकले अर्कोको नेटवर्क प्रयोग गरे बापत तिर्नु पर्ने शुल्क (इन्टर कनेक्सन चार्ज) र फिक्स ब्रोडब्याण्ड सेवा शुल्कको पचास प्रतिशतसम्मको मर्मत सम्भार शुल्कमा त्यस्तो दस्तुर लाग्ने छैन।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको दस्तुर दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने अनुमति प्राप्त व्यक्ति वा निकायले असुल गरी अर्को महिनाको पच्चिस गतेभित्र राजस्व खातामा दाखिला गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको अवधिभित्र दस्तुर दाखिला नगरेमा सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायबाट त्यस्तो रकममा मासिक पाँच प्रतिशतका दरले ब्याज लगाई असुल गरिनेछ।

(५) दूरसञ्चार सेवा दस्तुरको प्रशासन नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(६) दूरसञ्चार सेवा दस्तुरसम्बन्धी अन्य कार्यविधि नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

९. हरित कर : नेपालभित्र पैठारी हुने वस्तुमा अनुसूची-१ बमोजिम भन्सार विन्दुमा हरित कर लगाई असुल गरिनेछ।
१०. आन्तरिक उत्पादन संरक्षण तथा प्रवर्धन शुल्क : नेपालभित्र पैठारी हुने वस्तुमा अनुसूची-२ बमोजिम भन्सार विन्दुमा आन्तरिक उत्पादन संरक्षण तथा प्रवर्धन शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।
११. स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क : (१) नेपालभित्र पैठारी वा उत्पादन हुने विद्युतीय सवारी तथा ढुवानीका साधनमा अनुसूची-३ बमोजिम स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क यो ऐन प्रारम्भ भएपछि पैठारी हुने विद्युतीय सवारी तथा ढुवानीका साधनमा भन्सार विन्दुमा भन्सार कार्यालयले र यो ऐन प्रारम्भ हुनुभन्दा पहिले पैठारी भई दर्ता हुन बाँकी रहेको तथा स्वदेशमा उत्पादन भई उपभोगमा आउने सवारी तथा ढुवानीका साधनको हकमा त्यस्तो सवारी तथा ढुवानीका साधन दर्ता गर्ने कार्यालयले दर्ता गर्दाको बखत उत्पादकबाट निजको लागत मूल्यमा असुल गर्नेछ।

तर, पैठारी विन्दुमा अन्तःशुल्क भुक्तानी भइसकेका सवारी तथा ढुवानीका साधनमा उपदफा (१) बमोजिमको स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क लाग्ने छैन।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम सङ्कलन भएको शुल्कको विवरण मासिक रूपमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

१२. सडक निर्माण दस्तुर : (१) नेपालभित्र पैठारी वा उत्पादन हुने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा अनुसूची-४ बमोजिम सडक निर्माण दस्तुर लगाई

असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको दस्तुर यो ऐन प्रारम्भ भएपछि पैठारी हुने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा भन्सार बिन्दुमा भन्सार कार्यालयले र यो ऐन प्रारम्भ हुनुभन्दा पहिले पैठारी भई दर्ता हुन बाँकी रहेको तथा स्वदेशमा उत्पादन भई उपभोगमा आउने सवारी तथा ढुवानीका साधनको हकमा त्यस्तो सवारी तथा ढुवानीका साधन दर्ता गर्ने कार्यालयले दर्ता गर्दाको बखत असुल गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको सडक निर्माण दस्तुर सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम सङ्कलन भएको दस्तुरको विवरण मासिक रूपमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

१३. विलासिता शुल्क : (१) नेपालमा उपभोग हुने वस्तु तथा सेवामा अनुसूची-५ बमोजिम विलासिता शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

(२) विलासिता शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१४. सिप प्रवर्द्धन शुल्क : (१) नेपालमा उपभोक्तालाई सुन, चाँदी तथा तिनका गरगहना र वस्तुहरूको बिक्री गर्दा त्यस्तो बिक्रीमा अनुसूची-६ बमोजिम सिप प्रवर्द्धन शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

(२) सिप प्रवर्द्धन शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१५. शिक्षा सेवा शुल्क : (१) विदेशमा अध्ययन गर्न जाने विद्यार्थीलाई शिक्षण शुल्क बापत विदेशी मुद्राको सटही सुविधा दिँदा त्यस्तो सटही सुविधा बापतको रकममा तीन प्रतिशत शिक्षा सेवा शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विदेशी मुद्राको सटही सुविधा

उपलब्ध गराउने बैङ्क वा वित्तीय संस्थाले शिक्षा सेवा शुल्क बापत सङ्कलन गरेको रकम अर्को महिनाको पच्चिस गतेभित्र राजस्व खातामा जम्मा गरी सोको विवरण सहितको जानकारी सम्बन्धित राजस्व कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको अवधिभित्र कुनै बैङ्क वा वित्तीय संस्थाले शिक्षा सेवा शुल्कको रकम दाखिला नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज लगाई असुल गरिनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम सटही सुविधा लिई शिक्षा सेवा शुल्क बुझाएका तर विदेशमा अध्ययन गर्न जान नपाएका विद्यार्थीले विदेशी मुद्रा फिर्ता गरी शिक्षा सेवा शुल्क फिर्ता माग गरेमा आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम सम्बन्धित बैङ्कमार्फत फिर्ता दिइनेछ।

(५) शिक्षा सेवा शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१६. शिक्षा समता शुल्क : निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित शिक्षण संस्थाले विद्यार्थीबाट असुल गर्ने सबै प्रकारका शुल्कमा अनुसूची-७ बमोजिम शिक्षा समता शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ। यस्तो शुल्क गुणस्तरीय शिक्षामा पहुँच र शैक्षिक पूर्वाधार निर्माणमा खर्च गरिनेछ।

१७. स्वास्थ्य समता शुल्क : निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित स्वास्थ्य सेवा प्रदायकले विरामीबाट असुल गर्ने सबै प्रकारका सेवा शुल्कमा अनुसूची-८ बमोजिम स्वास्थ्य समता शुल्क लगाई असुल उपर गरिने छ। यस्तो शुल्क गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा पहुँच र स्वास्थ्यसम्बन्धी पूर्वाधार निर्माणमा खर्च गरिनेछ।

१८. दर घटाउन, बढाउन वा छुट दिन सक्ने : (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले आवश्यकता अनुसार यो ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम लगाइएका दस्तुर, शुल्क, महसुल वा करको दर घटाउन, बढाउन वा त्यस्तो दस्तुर, शुल्क, महसुल वा

कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले मुनाफारहित सार्वजनिक तथा सामुदायिक संस्था, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह वा नेपाल सरकारको स्वामित्व भएका सङ्गठित संस्थालाई यस ऐन बमोजिम लाग्ने दस्तुर, शुल्क, महसुल वा करको दर घटाउन वा त्यस्तो दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सम्बन्धित मन्त्रालयले देहाय बमोजिमका आयोजनाको लागि त्यस्तो आयोजना वा आयोजनाले नियुक्त गरेको ठेकेदारको नाममा पैठारी हुने मालवस्तुको पैठारीमा यो ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर सम्झौतामा उल्लिखित शर्त र अनुसूची-९ को अधीनमा रही आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ :-

(क) वैदेशिक ऋण वा अनुदान सहयोगमा सञ्चालन गरिने आयोजना, वा

(ख) नेपाल सरकार वा लगानी बोर्ड नेपालसँग भएको सम्झौता बमोजिमको आयोजना ।

(४) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिम दिइएको छुट सुविधाको कसैले दुरुपयोग गरेमा वा कुनै खास प्रयोजनको लागि छुट सुविधा बमोजिम प्राप्त गरेको वस्तु नेपाल सरकारले स्वीकृति दिएको अवस्थामा बाहेक अन्य कार्यमा प्रयोग गरेमा त्यसरी छुट दिइएको दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर रकम असुल गरी सो रकम बराबर जरिवाना गरी असुल गरिनेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम करको दर घटाइएको, बढाइएको वा कुनै दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिइएको विवरण प्रत्येक वर्ष नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले सङ्घीय संसदमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम दर घटाइएको, बढाइएको वा छुट दिइएको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

१९. **प्रक्रिया सरलीकरण वा बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्ने** : यस ऐनको कार्यान्वयनको क्रममा सार्वजनिक शान्ति र व्यवस्थामा गम्भीर खलल पुगेको वा सार्वजनिक आवागमनमा अवरोध भएको वा विपद्को कारणले यस ऐनले प्रदान गरेको कुनै सुविधा उपभोग गर्न नपाउने अवस्था सिर्जना भएमा, कुनै जटिलता देखिएमा वा यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ पर्न गएमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी आवश्यकता अनुसार अवधि थप गर्न, प्रक्रिया सरलीकरण गर्न वा कार्यान्वयनमा देखिएको बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्नेछ।

२०. **स्वास्थ्य जोखिम कर** : (१) विदेशबाट पैठारी हुने र नेपालमा उत्पादन हुने अनुसूची-१० बमोजिमका वस्तुमा स्वास्थ्य जोखिम कर लगाई असुल गरिनेछ।

(२) स्वास्थ्य जोखिम करको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

२१. **चलचित्र विकास शुल्क** : नेपालमा चलचित्र घरले प्रदर्शन गर्ने विदेशी चलचित्रको प्रवेश शुल्कमा अनुसूची-११ बमोजिम चलचित्र विकास शुल्क लगाई असुल गरिनेछ।

२२. **क्यासिनो रोयल्टी** : (१) नेपालमा रहेका क्यासिनो सञ्चालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति वा संस्थाले क्यासिनो सञ्चालन गरे बापत वार्षिक पाँच करोड पचास लाख रुपैयाँ र आधुनिक मेशिन वा उपकरणको माध्यमबाट मात्र खेलाइने खेलको लागि वार्षिक तीन करोड रुपैयाँ रोयल्टी तिर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि एउटा इजाजतपत्रबाट एक स्थानमा मात्र त्यस्तो खेल सञ्चालन गर्न पाइनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको रोयल्टी रकम सम्बन्धित क्यासिनो सञ्चालन गर्न इजाजतपत्रप्राप्त व्यक्ति वा संस्थाले पुस मसान्तभित्र चालीस प्रतिशत, चैत मसान्तभित्र सत्तरी प्रतिशत र बाँकी रकम असार मसान्तभित्र पर्यटन विभागमा दाखिल गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको अवधिभित्र रोयल्टी रकम दाखिल नगर्ने व्यक्ति वा संस्थाबाट सो प्रत्येक अवधि नाघेको तीन महिनासम्मको लागि उक्त रोयल्टी रकमको पन्ध्र प्रतिशतका दरले थप शुल्क र सो अवधिपछि त्यस्तो बाँकी रोयल्टी रकममा तीस प्रतिशतका दरले वार्षिक थप शुल्क लगाई त्यस्तो रकम असुल गरिनेछ।

(५) क्यासिनो रोयल्टीको प्रशासन पर्यटन विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

२३. विद्युतीय सेवा कर (डिजिटल सर्भिस ट्याक्स) : (१) गैरबासिन्दा व्यक्तिले नेपालमा रहेका प्रयोगकर्तालाई उपलब्ध गराएको विद्युतीय सेवाको कारोबार मूल्य तथा गैरबासिन्दा व्यक्तिले नेपालमा रहेका प्रयोगकर्ताबाट सङ्कलन गरेको तथ्याङ्क बिक्रीको कारोबार मूल्यमा दुई प्रतिशतका दरले विद्युतीय सेवा कर लगाई असुल गरिनेछ।

तर देहाय बमोजिमको कारोबारमा यस दफा बमोजिमको कर लाग्ने छैन:-

(क) वार्षिक तीस लाख रुपैयाँसम्मको कारोबार,

(ख) नेपालमा रहेका व्यावसायिक प्रयोगकर्तालाई व्यावसायिक प्रयोजनको लागि डिजिटल इन्टरफेस मार्फत गरेको बिक्रीको कारोबार।

(२) नेपालमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने गैरबासिन्दा व्यक्तिले प्रत्येक आर्थिक वर्षको आफ्नो कारोबारको विवरण तथा सो बमोजिम लाग्ने कर आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र आन्तरिक राजस्व विभागबाट निर्धारण गरे बमोजिमको विद्युतीय

माध्यमबाट दाखिला गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम तोकिएको अवधिभित्र विवरण दाखिला नगरेमा वार्षिक कारोबार रकमको शून्य दशमलव एक प्रतिशत प्रति वर्षको दरले हुने रकम शुल्क लाग्नेछ र कर तिर्नु पर्ने तोकिएको मितिसम्म कर दाखिला नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज लाग्नेछ। त्यसरी दाखिला गर्नु पर्ने कर रकम कम दाखिला गरेमा वा लुकाए छिपाएमा त्यसरी कम दाखिला गरेको वा लुकाए छिपाएको कर रकमको पचास प्रतिशत जरिवाना समेत लाग्नेछ।

(४) यस दफा बमोजिम कर दाखिला भएको आयमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिमको कर लाग्ने छैन।

(५) विद्युतीय सेवा करको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

२४. जलविद्युत आयोजनालाई बैङ्क जमानतमा पैठारी गर्न दिन सकिने : (१)

जलविद्युत आयोजनाको क्षमता अभिवृद्धि तथा डिजाइन परिवर्तन गर्ने सैद्धान्तिक सहमति लिएको आयोजना, सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले त्यस्तो आयोजनाको उत्पादन, प्रसारण तथा वितरणको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण यन्त्र उपकरण, मेशिनरी औजार तथा सोको पार्टपुर्जा, विष्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टिल प्लेट पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क र मूल्य अभिवृद्धि कर बापतको रकम विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा बैङ्क जमानत सुविधामा पैठारी गर्न दिन सकिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम क्षमता अभिवृद्धि तथा डिजाइन परिवर्तन स्वीकृत भएपछि विद्युत विकास विभागको सिफारिस सहित जलविद्युत आयोजना वा सोको ठेकेदार वा प्रवर्द्धकले सो उपदफा बमोजिम बैङ्क जमानत फुकुवाको लागि वस्तु पैठारी भएको भन्सार कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा भन्सार

कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी पैठारीका बखत राखेको बैङ्क जमानतबाट एक प्रतिशत महसुल असुल गरी बाँकी कर महसुल छुट दिई बैङ्क जमानत फुकुवा गर्नेछ।

२५. राष्ट्रिय पुनर्निर्माण कोषमा योगदान गरेको रकम घटाउन पाउने : कुनै व्यक्ति वा संस्थाले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपाल सरकारले स्थापना गरेको राष्ट्रिय पुनर्निर्माण कोषमा योगदान गरेको रकम सो आय वर्षको करयोग्य आय गणना गर्दा घटाउन पाउनेछ।

२६. व्यापार मौज्जातको नोक्सानी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : जेनजी आन्दोलनको क्रममा प्रभावित उद्योग, व्यापार तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानको नोक्सान भएको व्यापार मौज्जातको बीमा नभएको हकमा नोक्सानीको सर्जिमिन मुचुल्का सहितको मूल्याङ्कनका आधारमा सम्बन्धित व्यक्ति स्वयम्ले मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ३९क. को उपनियम (१) को खण्ड (क) मा उल्लिखित समयभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा नोक्सानीको विवरण सहितको जानकारी गराएको अवस्थामा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा १५ बमोजिम व्यापार मौज्जातको लागत खर्च कट्टी तथा त्यस्तो वस्तुमा तिरेको कर मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १७ बमोजिम कट्टी गर्न सक्नेछ।

२७. आगजनी वा तोडफोडबाट भवन, फर्निचर, यन्त्र तथा उपकरणमा भएको क्षतिको पुनर्स्थापना सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) जेनजी आन्दोलनको क्रममा प्रभावित उद्योग, व्यापार वा व्यावसायिक प्रतिष्ठानमा भएको आगजनी वा तोडफोडबाट भवन, फर्निचर, यन्त्र तथा उपकरणमा भएको क्षतिमध्ये बीमा सर्भेयरको प्रतिवेदनबाट यकिन भएको वस्तुको विवरणको आधारमा सोको पुनर्स्थापना तथा सञ्चालनका लागि त्यस्तो वस्तु पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल तथा अन्तःशुल्कमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(२) भन्सार महसुल ऐन, २०८१ को अनुसूची-४ को दफा ६

को उपदफा (३) को खण्ड (च) मा उल्लिखित भन्सार महसुल छुट सुविधा एक पटक उपभोग गरिसकेका तारे होटलमा जेनजी आन्दोलनका क्रममा क्षति भएको भएमा त्यसरी क्षति भएका वस्तुहरूमध्ये बीमा सर्भेयरको प्रतिवेदनबाट यकिन भएको वस्तुको विवरणको आधारमा दोहोरो सुविधा उपलब्ध नहुने गरी सोको पुनर्स्थापना तथा सञ्चालन गर्न त्यस्ता वस्तु पुनः एक पटक पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा भन्सार महसुल ऐन, २०८१ को अनुसूची-४ को दफा ६ को उपदफा (३) को खण्ड (च) मा उल्लिखित भन्सार महसुल छुट सुविधा प्रदान गरिनेछ।

(३) जेनजी आन्दोलनका क्रममा क्षतिग्रस्त भएका क्यासिनो व्यवसायको सञ्चालन नभएको अवधिको रोयल्टी तथा नवीकरण शुल्क छुट हुनेछ।

२८. वैदेशिक सहायता सम्झौता बमोजिम सञ्चालित आयोजनाका निर्माण वा सेवा प्रदायक व्यक्तिलाई आयकर छुट सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : नेपाल सरकार र दातृ निकायबीच सम्पन्न वैदेशिक सहायता सम्झौता बमोजिम सञ्चालित आयोजनाको काम गर्ने गैर बासिन्दा व्यक्ति तथा त्यस्तो व्यक्तिको नेपालमा शाखा दर्ता भएको वा नेपालस्थित विदेशी स्थायी संस्थापनको रूपमा दर्ता रहेको निर्माण वा सेवाप्रदायक व्यक्तिको आयमा त्यस्तो वैदेशिक सहायता सम्झौता वा नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्को निर्णय बमोजिम जारी भएको कार्यान्वयनपत्र अनुसार आयकर छुट हुने व्यवस्था रहेको भएमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ भन्दा अधिका आर्थिक वर्षको आयमा आयकर छुट हुनेछ र त्यस्तो आयमा आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची-१ को दफा २ को उपदफा (६) बमोजिम लाग्ने कर समेत छुट हुनेछ।

२९. नेपाल सरकारको शेयर लगानी कायम हुनेगरी दिइएको छुट सुविधासम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) नेपाल सरकार र युरोपियन इन्भेष्टमेन्ट बैङ्क तथा नेपाल सरकार र एसियन इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्भेष्टमेन्ट बैङ्कबीच सम्पन्न वैदेशिक सहायता सम्झौतामा कर छुटको व्यवस्था नभएको वा लाग्ने कर महसुल ऋणीले नै व्यहोर्ने उल्लेख

भएको नेपाल विद्युत प्राधिकरणद्वारा सञ्चालित जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरणसँग सम्बन्धित आयोजनाको हकमा स्वीकृत मास्टरलिष्ट अनुसारका सामग्रीको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महसुल एक प्रतिशत लिई बाँकी सम्पूर्ण कर, दस्तुर, शुल्क र महसुल बापतको रकम बराबर नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा नेपाल सरकारको शेयर लगानी कायम हुने गरी त्यस्तो कर, दस्तुर, शुल्क र महसुल छुट हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम महसुल छुट दिने प्रयोजनको लागि आवश्यक सामग्रीको विवरण भएको मास्टरलिष्ट सम्बन्धित मन्त्रालयको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृतले स्वीकृत गरी भन्सार विभागमा सिफारिस गर्नुपर्नेछ।

३०. साविकका बिक्री कर, मनोरञ्जन कर, होटल कर, ठेक्का कर रकम वा आयकरको दस्तुर, शुल्क, ब्याज, जरिबाना मिनाहासम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) अन्तःशुल्क ऐन, २०१५ बमोजिम बक्यौता रहेको अन्तःशुल्क र मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ ले प्रतिस्थापन गरेका होटल कर, मनोरञ्जन कर, ठेक्का कर र बिक्री कर वापत रहेको बक्यौता रकम मिनाहा हुनेछ।

(२) आयकर ऐन, २०३१ बमोजिम कर निर्धारण भई बक्यौता रहेको तर त्यस्तो बक्यौता राख्ने व्यक्तिले स्थायी लेखा नम्बर नलिएको र आय आर्जन कार्यमा संलग्न समेत नरहेको भए त्यस्तो बक्यौता सम्बन्धित कार्यालयले लगत कट्टा गर्न सक्नेछ।

३१. विलासिता शुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि कर मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) कुनै व्यक्तिले संवत् २०८२ भदौ २ गतेभन्दा अघि कानून बमोजिम सुन तथा सुनको गरगहनामा लगाइएको विलासिता शुल्क र हीरा, जवाहरात, रत्न तथा पत्थरमा लगाइएको मूल्य अभिवृद्धि कर सम्बन्धित बिक्रेताले बिक्रीमा सङ्कलन नगरेको भएमा स्वतः मिनाहा

हुनेछ र सोको विवरण समेत पेश गर्नुपर्ने छैन।

(२) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ वा सोभन्दा अगाडि कुनै व्यक्तिले सुन तथा चाँदीको गरगहना लगायतका अन्य भाँडाकुँडा वा मूर्तिजन्य वस्तु निर्माण तथा मर्मतको कारोबारमा कानून बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर असुल गर्नुपर्नेमा असुल नगरेको भए सो रकम र सोमा लाग्ने ब्याज, थप दस्तुर तथा जरिवाना मिनाहा हुनेछ र त्यस्ता व्यक्तिले कर विवरण समेत पेश गर्नुपर्ने छैन।

३२. उपभोगको म्याद समाप्त भएका वा प्रयोग गर्न अयोग्य वस्तुको नष्ट

गर्नेसम्बन्धी विशेष व्यवस्था : अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वा नलाग्ने उपभोगको म्याद समाप्त भएका वा प्रयोग गर्न अयोग्य अवस्थामा उद्योग प्रतिष्ठान परिसरमा रहेका कच्चा पदार्थ, तयारी वा अर्ध तयारी अवस्थाका वस्तुहरू अन्तःशुल्क फिर्ता दावी नगर्ने शर्तमा जे जस्तो अवस्थामा छन् सोको स्थलगत मुचुल्का खडा गरी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयका प्रमुखको संयोजकत्वमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय र स्थानीय उद्योग वाणिज्य संघको प्रतिनिधि समेतको रोहबरमा संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र नष्ट गरी लगत कट्टा गर्न सकिनेछ। त्यसरी नष्ट गर्नुपूर्व गणना गरी पुनः प्रयोग गर्न सकिने वस्तुहरूका हकमा अभिलेख कायम गरी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयले पुनः प्रयोगको अनुमति दिन सक्नेछ।

३३. अन्तःशुल्क टिकट नष्ट गर्नेसम्बन्धी विशेष व्यवस्था :

जेनजी आन्दोलनका क्रममा जलेर पूर्ण वा आंशिक रूपमा नष्ट भएका र अन्य विविध कारणले प्रयोग गर्न अयोग्य भई गोदाममा रहेका अन्तःशुल्क टिकटहरू जे जस्तो अवस्थामा छन् सोको लगत भिडान तथा स्थलगत मुचुल्का खडा गरी सम्बन्धित कार्यक्षेत्र पर्ने आन्तरिक राजस्व कार्यालयका प्रमुखको संयोजकत्वमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालयका प्रतिनिधि समेतको रोहबरमा नष्ट गरी लगत कट्टा गरिनेछ।

३४. जाँचपास पछिको परीक्षणबाट भएको महसुल निर्धारणमा जरिवाना तथा ब्याज छुटसम्बन्धी विशेष व्यवस्था : भन्सार ऐन, २०६४ वा भन्सार ऐन, २०८२ बमोजिम जाँचपास पछिको परीक्षण गरी संवत् २०८३ वैशाख मसान्तभित्र निर्धारण भएको महसुल नबुझाएको भए वा राजस्व न्यायाधिकरण वा अन्य अदालतमा विचाराधीन मुद्दा सम्बन्धित पैठारीकर्ताले फिर्ता लिई त्यस्तो महसुल निर्धारणमा कायम भएको भन्सार महसुल, अन्तःशुल्क तथा मूल्य अभिवृद्धि कर वापतको पूरै रकम संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लागेको जरिवाना र यस दफाको सुविधा उपयोग गर्न निवेदन दिएको मिति सम्मको सम्पूर्ण ब्याज मिनाहा हुनेछ।

३५. ईन्धनमा भन्सार महशुल तथा हरित कर छुट : (१) भन्सार उपशीर्षक २७१०.१२.१० मा पर्ने मोटर स्पिड पेट्रोल, उपशीर्षक २७१०.१९.१० मा पर्ने मट्टितेल र उपशीर्षक २७१०.१९.३० मा पर्ने हाइ स्पीड डिजेलमा भन्सार महसुल दरमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(२) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पेट्रोल र डिजलको पैठारीमा प्रतिलिटर दश रुपैयाँका दरले हरित कर लाग्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको करको छुट नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी जुनसुकै बखत हटाउन वा हेरफेर गर्न सक्नेछ।

३६. सिपिड कम्पनीले कन्टेनर फिर्ता लैजादा शुल्क छुट सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : स्वदेशी वा विदेशी कुनै पनि सिपिड कम्पनीको स्वामित्वमा रही वस्तु ढुवानीको लागि प्रयोग गरिएको सिपिड कन्टेनरमध्ये भन्सार सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम जफत भई वा नभई लामो समयदेखि भन्सार परिसरमा रहेका कन्टेनर सम्बन्धित सिपिड कम्पनीले फिर्ता लैजान संवत् २०८३ साल मङ्सिर मसान्तभित्र निवेदन दिएमा कुनै प्रकारको शुल्क वा डेमेरेज नलागाई त्यस्तो कन्टेनर फिर्ता लैजान

दिइनेछ।

३७. दायरामा आउने निकायलाई आयकर छुट सम्बन्धी विशेष व्यवस्था :

स्थायी लेखा नम्बर लिएका वा नलिएका विश्वविद्यालय, कुटनीतिक निकाय, विकास साझेदार वा नेपालमा लगानी गर्ने गैरबासिन्दा व्यक्तिले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ सम्मको भुक्तानीको श्रोतमा कट्टी गरिएको अग्रिम कर रकम बाहेक आय विवरण तथा आयकर दाखिला गर्नुपर्ने छैन। सामुदायिक विद्यालय तथा सामुदायिक स्वास्थ्य संस्थाले संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को आय विवरण र सो आय विवरण बमोजिमको कर रकम दाखिला गरी निवेदन दिएमा सोभन्दा अगाडिको आय विवरण दाखिला गर्नुपर्ने छैन र आयमा लाग्ने कर, ब्याज तथा शुल्क मिनाहा हुनेछ।

३८. संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम दर्ता भएका वा अन्य संस्थालाई कर

ब्याज तथा शुल्क मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : संस्था खारेजी हुँदा बाँकी रहेको सम्पत्ति नेपाल सरकारको हुने गरी विधानमा व्यवस्था भएका नाफा नकमाउने उद्देश्य राखी संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम दर्ता भएको संस्था आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कर छुट पाउने संस्थाको रूपमा दर्ता भएको वा नभएको भए तापनि त्यस्तो संस्थाले संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को आय विवरण दाखिला गरेमा सो आर्थिक वर्ष र सो भन्दा अगाडि संस्थाले प्राप्त गरेको दान, चन्दा तथा उपहार बापतको रकमबाट सिर्जित करयोग्य आयमा लाग्ने कर, ब्याज तथा शुल्क मिनाहा हुनेछ। त्यस्तो संस्थाले प्राप्त गरेको दान, चन्दा तथा उपहार बापतको रकम मात्र आय भएमा आय विवरण समेत पेश गर्नु पर्ने छैन।

३९. बीमा अभिकर्ताको लागि ब्याज, थप दस्तुर तथा जरिवाना मिनाहा सम्बन्धी

विशेष व्यवस्था : बीमा अभिकर्ताको व्यवसाय गर्ने कुनै पनि व्यक्तिले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ वा सोभन्दा अघि कानून बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर असुल नगरेको भएमा लाग्ने कर र सोमा लाग्ने ब्याज, थप दस्तुर तथा जरिवाना मिनाहा हुनेछ र त्यस्तो व्यक्तिले कर विवरण

समेत पेश गर्नुपर्ने छैन।

४०. आयकरको ब्याज तथा शुल्क मिनाहासम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१)

कुनै व्यक्तिले विगतमा स्थायी लेखा नम्बर नलिई कर लाग्ने आय आर्जन गरी आयकर दाखिला नगरेको भएमा त्यस्तो व्यक्तिले स्थायी लेखा नम्बर लिई आर्थिक वर्ष २०७९/०८० देखि २०८२/०८३ सम्मको आय विवरण संवत् २०८३ साल पुस मसान्त सम्ममा दाखिला गरी सो बमोजिम लाग्ने कर दाखिला गरेमा सोमा लाग्ने शुल्क तथा ब्याज रकम मिनाहा हुनेछ र सोभन्दा अगाडिको आय वर्षहरूको आय विवरण र सोमा लाग्ने कर, शुल्क तथा ब्याज समेत बुझाउनु पर्ने छैन।

(२) विगतमा स्थायी लेखा नम्बर लिई करको दायरामा आइसकेका, तर कुनै आय आर्जन वा कारोबार नगरेका करदाताले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ वा सो भन्दा अघिदेखिको आय विवरण दाखिला नगरेको भए त्यस्ता व्यक्तिले दर्ता खारेज गर्न वा कारोबार सञ्चालन गरी सक्रिय हुन चाहेमा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आय विवरण तथा सो बमोजिमको कर दाखिला गरी संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता खारेजीको लागि वा कारोबार सुचारु गर्न निवेदन दिएमा सो भन्दा अधिका आर्थिक वर्षहरूको आय विवरण दाखिला गर्नुपर्ने छैन। सो म्यादभित्र निवेदन नदिएमा त्यस्ता स्थायी लेखा नम्बर स्वतः प्रणालीबाट दर्ता खारेज गरिनेछ र पछि सक्रिय वा पुनः सञ्चालन गर्न चाहेमा त्यस्ता व्यक्तिले सो अवधिसम्मको आय विवरण र सो बमोजिमको कर, शुल्क तथा ब्याज दाखिला गर्नुपर्नेछ।

(३) आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम स्थायी लेखा नम्बर लिई आय आर्जन गरी कर तथा विवरण बुझाउन बाँकी रहेका व्यक्तिले त्यस्तो कर र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम तथा आय विवरण संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लाग्ने शुल्क तथा ब्याज मिनाहा हुनेछ।

४१. मूल्य अभिवृद्धि करको जरिवाना र ब्याज मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

: (१) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका व्यक्तिले विगतमा कर लाग्ने

कारोबार गरी मूल्य अभिवृद्धि कर सङ्कलन र दाखिला नगरेको भएमा सङ्कलन गर्नुपर्ने कर र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम संवत् २०८३ साल पुस मसान्तसम्म दाखिला गरी संवत् २०८२ साल चैत सम्मको कर विवरण पेश गरेमा ब्याज, थप दस्तुर तथा जरिवाना रकम मिनाहा हुनेछ।

(२) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका व्यक्तिले विगतमा कर लाग्ने कारोबार गरी कर सङ्कलन गरेका तर कर विवरण पेश नगरेको भए संवत् २०८२ साल चैत सम्मको कर विवरण संवत् २०८३ साल पुस मसान्तसम्म दाखिला गरी विवरण अनुसारको कर र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम दाखिला गरेमा ब्याज, थप दस्तुर तथा जरिवाना रकम मिनाहा हुनेछ।

४२. पनीरमा मूल्य अभिवृद्धि कर मिनाहा सम्बन्धमा : दुधबाट बन्ने पनीरको विगतमा भएको बिक्रीमा असुल नभएको तिर्न बाँकी मूल्य अभिवृद्धि कर मिनाहा गरिएको छ।

४३. अन्तःशुल्कको जरिवाना र विलम्ब शुल्क मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम इजाजतपत्र लिएका वा नलिएका व्यक्तिले विगतमा अन्तःशुल्कजन्य वस्तुको कारोबार गरी अन्तःशुल्क असुल उपर नगरेको भएमा त्यस्ता प्रतिष्ठानले आफूले बुझाउनु पर्ने सोही ऐनको दफा १०क, बमोजिमको विवरण र सो विवरण बमोजिमको अन्तःशुल्क रकम तथा त्यस्तो रकमको एक प्रतिशतले हुने रकम संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लाग्ने विलम्ब शुल्क र जरिवाना मिनाहा हुनेछ।

(२) अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम इजाजतपत्र लिई तोकिएको अवधिभित्र नवीकरण नगराउने इजाजतपत्रवालाले इजाजतपत्र नवीकरण गराई कारोबारलाई निरन्तरता दिन चाहेमा संवत् २०८३ असोज मसान्तभित्र आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को लागि नवीकरण बापत बुझाउनु पर्ने दस्तुर बुझाई नवीकरण गरेमा बाँकी आर्थिक वर्षहरूको

लाग्ने नवीकरण दस्तुर र जरिबाना मिनाहा हुनेछ। सो अवधिभित्र नवीकरण नगराउने इजाजतपत्रवालाको इजाजतपत्र भने स्वतः खारेज हुनेछ।

४४. विवरण पेश गरेका तर कर तथा अन्तःशुल्क बक्यौता रहेका व्यक्तिले कर तिरेमा ब्याज, शुल्क, थप दस्तुर तथा जरिबाना मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२, आयकर ऐन, २०५८ र अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण, आयविवरण र अन्तःशुल्क विवरण पेश गरी संवत् २०८३ साल जेठ १५ गतेसम्म मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर तथा अन्तःशुल्क तिर्न बाँकी रहेका व्यक्तिले त्यस्तो विवरण अनुसारको बाँकी कर तथा अन्तःशुल्क रकम र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लागेको शुल्क, थप दस्तुर, जरिबाना, ब्याज तथा विलम्ब शुल्क मिनाहा हुनेछ।

४५. कर निर्धारणबाट सिर्जित बक्यौता दाखिल गरेमा शुल्क, थप दस्तुर तथा जरिबाना मिनाहासम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२, आयकर ऐन, २०५८ र अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम संवत् २०८३ साल जेठ १५ गतेसम्म आन्तरिक राजस्व विभाग वा अन्तर्गतका कार्यालयबाट कर निर्धारण वा संशोधित कर निर्धारण वा अन्तःशुल्क निर्धारण भई दाखिल गर्न बाँकी रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर तथा अन्तःशुल्क रकम र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लागेको शुल्क, थप दस्तुर, जरिबाना तथा बाँकी ब्याज वा विलम्ब शुल्क मिनाहा हुनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दूरसञ्चार सेवा प्रदान गर्ने व्यवसायमा संलग्न व्यक्तिको हकमा सो उपदफा बमोजिमको व्यवस्था लागू हुने छैन।

४६. विचाराधीन मुद्रा फिर्ता लिई कर दाखिल गरेमा शुल्क, थप दस्तुर तथा जरिबाना मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) मूल्य अभिवृद्धि कर

ऐन, २०५२, आयकर ऐन, २०५८ र अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ बमोजिम संवत् २०८३ साल जेठ १५ गतेसम्म आन्तरिक राजस्व विभाग वा अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट भएको कर निर्धारण वा संशोधित कर निर्धारण वा अन्तःशुल्क निर्धारणमा चित्त नबुझाई आन्तरिक राजस्व विभागसमक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकन वा अन्य कुनै न्यायिक निकायमा विचाराधीन मुद्दा फिर्ता लिई त्यस्तो निर्धारणबाट कायम भएको मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर र अन्तःशुल्क रकम र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लागेको शुल्क, थप दस्तुर, जरिवाना, ब्याज र विलम्ब शुल्क मिनाहा हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका मुद्दामा आन्तरिक राजस्व विभाग वा कार्यालयको तर्फबाट सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न वा मुद्दा दोहोर्‍याई हेर्न अनुमति पाएका वा पुनरावेदन वा मुद्दा दोहोर्‍याई हेरी पाउने निवेदन विचाराधीन अवस्थामा रहेका मुद्दाको हकमा सम्बन्धित करदाताले संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र विवादित कर रकम र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम दाखिला गरी विभाग वा सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिएमा नेपाल सरकारले त्यस्तो मुद्दा फिर्ता लिन सक्नेछ।

(३) सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न वा मुद्दा दोहोर्‍याई हेरी पाउन अनुमति प्राप्त नभएका तर सम्बन्धित कार्यालयबाट पुनः कर निर्धारण भई नसकेका मुद्दाको हकमा समेत उपदफा (१) बमोजिमको सुविधा पाउन संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले विवादित कर रकम र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम दाखिला गरी निवेदन दिएमा सोमा लागेको शुल्क, थप दस्तुर, जरिवाना, ब्याज र विलम्ब शुल्क मिनाहा हुनेछ।

(४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दूरसञ्चार सेवा प्रदान गर्ने व्यवसायमा संलग्न व्यक्तिको हकमा उपदफा (१), (२) र (३) को छुट सुविधासम्बन्धी व्यवस्था लागू हुने छैन।

४७. संयुक्त राष्ट्र संघ, अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था वा कूटनीतिक नियोगहरूमा

कार्यरत नेपाली वा वासिन्दा व्यक्तिलाई आयकर, ब्याज तथा शुल्क छुटसम्बन्धी विशेष व्यवस्था : संयुक्त राष्ट्रसंघको नेपालस्थित कार्यालय वा सो संघ अन्तर्गतका संस्थाहरू वा कुटनीतिक मान्यता प्राप्त अन्य जुनसुकै अन्तर्राष्ट्रिय निकाय वा विदेशी कुटनीतिक नियोगमा कार्यरत भियना अभिसन्धी बमोजिम छुट सुविधा नपाउने गरी कार्यरत वासिन्दा व्यक्तिले ती निकायबाट पारिश्रमिक वा सेवा शुल्कवापत भुक्तानी पाएको तर आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम लाग्ने कर र आय विवरण दाखिला नगरेको भएमा स्थायी लेखा नम्बर लिई आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि २०८२/८३ सम्मको आयमा लाग्ने आयकर र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम तथा आय विवरण संवत् २०८३ साल मङ्सिर मसान्तसम्म दाखिला गरी निवेदन दिएमा ब्याज तथा शुल्क मिनाहा हुनेछ। त्यस्तो व्यक्तिले सोभन्दा अधिको आय विवरण र सोमा लाग्ने कर, शुल्क तथा ब्याजसमेत बुझाउनु पर्ने छैन।

४८. कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम लाग्ने कर, शुल्क, दस्तुर, ब्याज तथा जरिवाना मिनाहा सम्बन्धी व्यवस्था : कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम दर्ता भएका कम्पनीले सम्बन्धित कानूनले तोके बमोजिम म्यादभित्र विवरण पेश नगरेको, नवीकरण नगरेको वा दाखिल गर्नुपर्ने कर, शुल्क, दस्तुर, ब्याज वा जरिवाना दाखिल नगरेको भएमा त्यस्ता कम्पनीले कारोबार जारी राख्न वा दर्ता खारेज गर्न चाहेमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को लागि कानून बमोजिम लाग्ने कर, शुल्क, दस्तुर तथा विवरण संवत् २०८३ असोज समान्तभित्र पेश गरेमा सोभन्दा अघि लागेको वा लाग्ने सम्पूर्ण कर, शुल्क, दस्तुर, ब्याज वा जरिवाना मिनाहा हुनेछ।

४९. साल बसाली आर्थिक ऐन बमोजिम लाग्ने शुल्क, दस्तुर वा करमा लाग्ने जरिवाना तथा ब्याज मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) साल बसाली आर्थिक ऐन बमोजिम कुनै शुल्क वा दस्तुर वा कर दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका व्यक्तिले त्यस्तो शुल्क वा दस्तुर वा कर दाखिला नगरेको वा कम दाखिला गरेको वा ऐन बमोजिम बुझाउनु पर्ने कुनै विवरण

नबुझाएको भएमा बुझाउन बाँकी कर वा शुल्क वा दस्तुर रकम, सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम र विवरण संवत् २०८३ मङ्सिर मसान्तभित्र बुझाएमा सोमा लाग्ने जरिवाना, ब्याज तथा शुल्क मिनाहा हुनेछ।

(२) उपदफा (१) को सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयबाट त्यस्तो शुल्क, दस्तुर वा कर निर्धारण भई बक्यौता कायम भएको वा कुनै अदालतमा वा न्यायिक निकायमा मुद्दा दर्ता भई विचाराधीन रहेकोमा सम्बन्धित व्यक्तिले मुद्दा फिर्ता लिई संवत् २०८३ मंसिर मसान्तभित्र निर्धारित शुल्क वा दस्तुर वा कर रकम र सोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम दाखिला गरेमा सोमा लाग्ने जरिवाना, ब्याज तथा शुल्क मिनाहा हुनेछ।

(३) क्यासिनो सञ्चालन गर्न इजाजत प्राप्त कुनै व्यक्तिले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ सम्मको बुझाउनु पर्ने बक्यौता, रोयल्टी, शुल्क र थप शुल्क बुझाई सकेको तर इजाजतपत्र नवीकरण नभएको भए नवीकरण हुन बाँकी अवधिको नवीकरण शुल्कको पन्ध्र प्रतिशतले हुने रकम जरिवाना लिई त्यस्तो इजाजतपत्र एक पटकका लागि नियमित गरी पर्यटन ऐन, २०३५ र क्यासिनो नियमावली, २०८२ बमोजिम क्यासिनोले पूरा गर्नुपर्ने सबै शर्त र मापदण्ड पूरा गरेको यकीन गरी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को लागि नवीकरण गर्न सकिनेछ।

तर अदालतमा मुद्दा विचाराधीन अवस्थामा रहेका क्यासिनोको हकमा अदालतबाट हुने फैसलामा ठहरे बमोजिम हुनेछ।

५०. मुद्दा फिर्ता लिन सक्ने: राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२ बमोजिम दायर भई अदालतमा विचाराधीन रहेका आयकर तथा मूल्य अभिवृद्धि करसम्बन्धी मुद्दाका सम्बन्धमा त्यस्ता व्यक्तिले निर्धारित बिगो बमोजिमको रकम र बिगोको एक प्रतिशतले हुने थप रकम दाखिला गरी संवत् २०८३ साल पुस मसान्तभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिएमा जरिवाना मिनाहा गरी नेपाल सरकारले त्यस्तो मुद्दा फिर्ता

लिन सक्नेछ ।

५१. बैङ्क जमानत फुकुवा गर्न वा नगद धरौटी फिर्तासम्बन्धी विशेष व्यवस्था : भन्सार सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम बन्डेड वेयर हाउसको इजाजत प्राप्त उद्योगले बैङ्क जमानत सुविधामा र बन्डेड वेयर हाउसको इजाजत प्राप्त नगरेको उद्योगले पासबुक सुविधामा पैठारी गरेको कच्चा पदार्थबाट तयारी वस्तु बनाई कानून बमोजिमको म्यादभित्र निकासी गर्न नसकेकोमा संवत् २०८३ साल मङ्सिर महिनाभित्र तयारी वस्तु निकासी गरी सो बापतको विदेशी मुद्रा समेत प्राप्त गरी कानून बमोजिम आवश्यक प्रमाण कागज सहित निवेदन दिएमा त्यस्तो बैङ्क जमानत फुकुवा गर्न वा नगद धरौटी फिर्ता दिन सकिनेछ ।
५२. कूटनीतिक वा महशुल सुविधामा पैठारी गरिएका सवारी साधनको हस्तान्तरणमा छुट : विदेशी नियोग वा दातृ संस्थाले कूटनीतिक वा महशुल सुविधामा पैठारी गरेका उत्पादन मितिले दश वर्ष ननाघेका सवारी साधन नेपाल सरकारको कुनै निकायलाई हस्तान्तरण गर्न चाहेमा संवत् २०८३ साल पुस मसान्तसम्म हस्तान्तरण गर्न सक्नेछन् । त्यसरी हस्तान्तरण हुने सवारी साधनमा भन्सार महसुल, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क तथा सडक निर्माण दस्तुर पूर्ण रूपमा छुट हुनेछ ।
५३. घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको अन्तरिम प्रशासन : अन्तरसरकारी विस्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिमको घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउन प्रदेश वा स्थानीय तहमा साधन, स्रोत, प्रविधि, जनशक्ति तथा कार्यालय व्यवस्थापन नभएसम्म नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयले प्रदेश वा स्थानीय तहले निर्धारण गरे बमोजिमको दर अनुसारको शुल्क उठाई सोही ऐनले व्यवस्था गरे बमोजिमको शुल्क सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नेछ ।
५४. मदिरा ऐन, २०३१ मा संशोधन : मदिरा ऐन, २०३१ को दफा २ को खण्ड (क) मा रहेका “तयारी पेय,” भन्ने शब्दहरू पछि “तयारी ककटेल, कार्बोनेटेड वाइन तथा मदिरा, स्प्रिट्ज, स्याण्डी,” भन्ने शब्दहरू थपी सोही

खण्डमा रहेका "ई.एन.ए. र हेड्स स्प्रिट" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "ई.एन.ए., हेड्स स्प्रिट तथा विभागले मदिराजन्य वस्तु भनी तोकेका अन्य वस्तुलाई समेत जनाउँछ।" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

५५. मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ मा संशोधन : मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को,-

(१) दफा ७ को,-

(क) उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१क) र (१ख) थपिएका छन् :-

"(१क) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी उपदफा (१) बमोजिमको करको दरमा नबढ्ने गरी बहुदर कायम गर्न र सो बमोजिम कर लाग्ने वस्तु तथा सेवा तोक्न सक्नेछ।

(१ख) उपदफा (१) र (१क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बासिन्दा राइड सेयरिड सेवा सञ्चालन गर्ने व्यक्ति (राइड सेयरिड अपरेटर) बाट सञ्चालित प्लेटफर्ममा आवद्ध भई यातायात तथा ढुवानी सेवा प्रदान गर्ने व्यक्तिलाई कारोबार गरेको बखत राइड सेयरिड सेवा सञ्चालन गर्ने व्यक्ति र अन्तिम उपभोक्तालाई विद्युत सेवा प्रदान गर्ने व्यक्तिले यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा पाँच प्रतिशतका दरले कर निर्धारण गरी असुल उपर गर्नु पर्नेछ।

(ख) उपदफा (२) मा रहेका "उपदफा (१) मा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "उपदफा (१) वा (१क) मा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) दफा ८ को उपदफा (२क) पछि देहायको उपदफा (२ख) थपिएको छ :-

"(२ख) वासिन्दा राइड-सेयरिड सेवा सञ्चालन गर्ने व्यक्ति (राइड सेयरिड अपरेटर) बाट सञ्चालित प्लेटफर्ममा आवद्ध भई सवारी वा ढुवानी सेवा प्रदान गर्ने व्यक्तिलाई कारोबार गरेको बखत राइड-सेयरिड प्लेटफर्म सञ्चालकले यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा कर निर्धारण गरी असुल उपर गर्नु पर्नेछ।"

(३) दफा १४क. को सट्टा देहायको दफा १४क. राखिएको छ :-

"१४क. विद्युतीय बीजक : (१) विभागले मापदण्ड र प्रक्रिया तोकी कुनै व्यक्तिले विद्युतीय माध्यमबाट बीजक जारी गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विभागले सूचना प्रकाशन गरी त्यस्तो सूचनामा तोकिएको करदातालाई अनिवार्य रूपमा विद्युतीय माध्यमबाट बीजक जारी गरी विभागको केन्द्रीय बीजक अनुगमन प्रणाली (सि.वि.एम.एस.) मा आवद्ध गर्न वा विभागले उपलब्ध गराएको विलिड प्रणाली प्रयोग गरी विद्युतीय बीजक जारी गर्न आदेश दिन सक्नेछ।

(३) विद्युतीय माध्यमबाट बीजक जारी गर्ने सफ्टवेयर वा उपकरणको सुरक्षण तथा विश्वसनीयता सम्बन्धमा विभागले कार्यविधि बनाई लागू गर्नेछ।"

(४) दफा १६ख. मा रहेको "टुटफुट" भन्ने शब्दको सट्टा "टुटफुट, प्राकृतिक विपद्" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(५) दफा १८ को,-

(क) उपदफा (१क) को सट्टा देहायको उपदफा (१क) राखिएको छ :-

"(१क) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आन्तरिक राजस्व कार्यालय नभएका जिल्लाका करदाताले आफूले कर विवरण बुझाउनु पर्ने महिनाको पन्ध्र गतेभित्र सम्बन्धित स्थानीय तह वा जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा बुझाउनु पर्ने कर रकम र कर विवरण पेश गर्न सक्नेछ। यसरी प्राप्त हुन आएको कर विवरण तथा कर भुक्तानीको विवरण सम्बन्धित स्थानीय तह वा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सात दिनभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।"

(ख) उपदफा (३) पछि देहायको उपदफा (४) थपिएको छ :-

"(४) करदाताबाट म्यादभित्र पेश भएको कर विवरण अन्यथा भई संशोधन गर्न चाहेमा विवरण पेश गरेको मितिले सात दिनभित्र विभागले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम कर विवरण संशोधन गर्न सक्नेछ।"

(६) दफा २५ को उपदफा (१ख) मा रहेका "तत्काल फिर्ता गरिनेछ" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "तत्काल छुट गरिनेछ" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(७) दफा २५ग१. झिकिएको छ।

(८) दफा २९ को,-

(क) उपदफा (१) को खण्ड (छ२) को सट्टा देहायको खण्ड (छ२) राखिएको छ :-

"(छ२) दफा १४क. को उपदफा (१) वा (२) बमोजिम विद्युतीय बीजक जारी गर्ने करदाताले तथ्याङ्क मेट्न वा सच्याउन सकिने सफ्टवेयर प्रयोग गरेको पाइएमा पाँच लाख रुपैयाँ शुल्क लाग्नेछ र सोही उपदफामा उल्लिखित अन्य व्यवस्था पालना नगरेमा एक लाख रुपैयाँ शुल्क लाग्नेछ।"

(ख) उपदफा (१) को खण्ड (ट) मा रहेका "एक हजार रुपैयाँ" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "दश हजार रुपैयाँ" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ग) उपदफा (१) को खण्ड (ठ) पछि देहायको खण्ड (ड) थपिएको छ :-

"(ड) विभागबाट जारी हुने व्यावसायिक प्रयोजनका मालवस्तुको आन्तरिक ओसारपसारको नियमन सम्बन्धी निर्देशिकाको उल्लङ्घन गरेमा पटकै पिच्छे पचास हजार रुपैयाँ।"

(९) दफा ३२ख. को उपदफा (३) पछि देहायको उपदफा (४) थपिएको छ :-

"(४) उपदफा (१) बमोजिम गरेको व्याख्यालाई अदालतले अन्यथा व्याख्या गरेकोमा बाहेक अन्तिम मानिनेछ।"

(१०) अनुसूची-१ को सट्टा देहायको अनुसूची-१ राखिएको छ :-

अनुसूची-१

(दफा ५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

कर छुट हुने वस्तु तथा सेवा

समूह १: आधारभूत कृषि उत्पादनहरू		
०६.०१		निष्क्रिय परेका, उम्रन लागेका वा फूलेका गाना, गाँठा, गाँठजरा, घनकन्द (कोर्म) हरू, मूल जरा सहितका जरा (क्राउन) हरू, र मूलजरा (राइजोम) हरू; शीर्षक १२.१२ का जराहरू बाहेकका चिकोरीको बिरुवा र जराहरू।
	०६०१.१०.००	-निष्क्रिय गाँनो, गाँठो, गाँठ जरा, घनकन्द (कोर्म), क्राउन र मूलजरा
	०६०१.२०.००	-उम्रन लागेको वा फूलेको गाँनो, गाँठो, गाँठ जरा, घनकन्द (कोर्म), क्राउन, मूलजरा, चिकोरी बिरुवा र जराहरू
०६.०२		अन्य जीवित बिरुवाहरू (तिनीहरूका जराहरू समेत), कलमीहरू, च्याउ निस्कने त्यान्द्रो (मसरूम स्पान)।
	०६०२.१०.००	-जरा नभएको कलमीहरू
	०६०२.२०.००	-खान हुने फल वा काष्ठफल (नट) का कलमी गरेका वा नगरेका रुख, बुटा र झाड
	०६०२.३०.००	-लालीगुराँस र अजालिया, कलमी गरेको वा नगरेका
	०६०२.४०.००	-कलमी गरेको वा नगरेको गुलाफ
	०६०२.९०.००	-अन्य
०७.०१		आलुहरू, ताजा वा चिसो पारेको।
	०७०१.१०.००	-बिउ
	०७०१.९०.००	-अन्य
०७.०२	०७०२.००.००	गोलभेडाहरू, ताजा वा चिस्याइएका।
०७.०३		प्याज, छ्यापी, लसुन, डुन्दु र यस्तै जातिका अन्य वनस्पतिहरू, ताजा वा चिस्याइएका।
	०७०३.१०.००	-प्याज र छ्यापीहरू
	०७०३.९०.००	-डुन्दु र यस्तै लसुन प्याज जातिका वनस्पतिहरू
०७.०४		बन्दाकोबी, फूलकोबी, ग्याँठकोबी, केल (एक किसिमको कोबी) र खान हुने कोबी जातिका अन्य वनस्पतिहरू, ताजा वा चिस्याइएका।
	०७०४.१०.००	-फूलकोबी र ब्रोकोली
	०७०४.२०.००	-ब्रसेल्स स्प्राउट
	०७०४.९०.००	-अन्य
०७.०५		जिरीको साग (लेटसि) (ल्याक्टुका साटिभा) र चिकोरी (सिकोरियम जातहरू), ताजा वा चिसो पारेको।
		-लेटयूस (जिरीको साग, सलाद):

	०७०५.११.००	--क्याबेज लेटिस (हेड लेटिस)
	०७०५.११.००	--अन्य
		-चिकोरी:
	०७०५.२१.००	--विटलफ चिकोरी (फोलिओसम प्रकारको चिकोरी (सिकोरियम इन्टिबस)
	०७०५.२१.००	--अन्य
०७.०६		गाँजर, सलगम, सलाद बनाउने चुकन्दर, सलसिफी, सेलेरियाक, मुला र यस्तै खान हुने जराहरू, ताजा वा चिसो पारेको।
	०७०६.१०.००	-गाँजर र सलगमहरू
	०७०६.१०.००	-अन्य
०७.०७	०७०७.००.००	काँकाहरू र ककडीहरू, ताजा वा चिस्याइएका।
०७.०८		कोसे वनस्पतिहरू, कोसा छोडाएका वा नछोडाएका, ताजा वा चिस्याइएका।
	०७०८.२०.००	-सिमीहरू (बोडी समेत) (भिग्ना जातहरू, फासेलस जातहरू)
	०७०८.१०.००	-अन्य कोसे वनस्पतिहरू
०७.०९		अन्य वनस्पतिहरू, ताजा वा चिस्याइएका।
	०७०९.२०.००	-कुरिलो
	०७०९.३०.००	-भान्टाहरू
	०७०९.४०.००	-सेलरी, सेलेरियाल बाहेक
		-च्याउ (मसरुम र टूफल्स):
	०७०९.५१.००	--अग्यारिकस जातिका च्याउ (मसरुम)हरू
	०७०९.५२.००	--बोलेटस जातका च्याउहरू
	०७०९.५३.००	--क्यान्थारिलस जातका च्याउहरू
	०७०९.५४.००	--शिताके (लेन्टिनस इडोइस)
	०७०९.५५.००	--मात्सुताके (ट्रिकोलोमा मात्सुताके, ट्रिकोलोमा म्याग्निभेलारे, ट्रिकोलोमा एनाटोलिकम ट्रिकोलोमा ड्युलसिओलेन्स, ट्रिकोलोमा क्यालिगेटम)
	०७०९.५६.००	--टूफलहरू (ट्युबर प्रजाति)
	०७०९.५९.००	--अन्य
	०७०९.६०.००	-खोर्सानी (क्याप्सिकम र पिमेन्टा) जातका फलहरू
	०७०९.७०.००	-पालुङ्गो, न्यूजिल्याण्ड पालुङ्गो र ओरेच पालुङ्गो (गार्डेन पालुङ्गो)
		-अन्य:
	०७०९.९१.००	--ग्लोब आर्टिचोकहरू
	०७०९.९२.००	--जैतुनहरू

	०७०९.९३.००	--फर्सी, कुभिन्डो र लौकाहरू (क्यूकरबिटा जातहरू)
	०७०९.९९.००	--अन्य
०७.११		अस्थायी रूपले सुरक्षित गरिएका तर त्यही स्थितिमा तुरुन्त उपभोग गर्नका लागि उपयुक्त नहुने खालका वनस्पतिहरू
	०७११.२०.००	-जैतुन (ओलिभ्स)
	०७११.४०.००	-काँक्राहरू र ककडीहरू
		-च्याउहरू (मसरुम र ट्रफल्स):
	०७११.५१.००	--अग्यारिकस जातका च्याउ (मसरुम) हरू
	०७११.५९.००	--अन्य
	०७११.९०.००	-अन्य वनस्पतिहरू; वनस्पतिहरूको मिश्रण
०७.१३		सुक्खा कोसे वनस्पतिहरू, कोसा छोडाएका, बोक्रा छोडाएका वा नछोडाएका वा दलेका वा नदलेका।
		-केराउहरू (पिसम साटिभम):
	०७१३.१०.१०	---नफुटाएको बोक्रा सहितको
	०७१३.१०.९०	---अन्य
	०७१३.२०.००	-चनाहरू (गारबान्जोस)
		-सिमीहरू (भिग्ना जातहरू, फासिओलस जातहरू):
	०७१३.३१.००	--मास (भिग्ना मुङ्गो (एल.) हेपर) वा मुङ्ग (भिग्ना रेडिआटा (एल.) जातका) सिमीहरू
	०७१३.३२.००	--सानो रातो (आडुजुकी) सिमीहरू
	०७१३.३३.००	--राजमा (किङ्नी वीन्स), सेतो केराउसिमी समेत (फासिओलस भल्गारिस)
	०७१३.३४.००	--बाम्बरा विन्स (एक प्रकारको बोडी) (भिग्ना सबटेरानिया वा भोआन्जिया सबटेरानिया)
	०७१३.३५.००	--तनेबोडी (काउपिज्) (भिग्ना अड्गुइकुलाटा)
	०७१३.३९.००	--अन्य
		-मुसुरोहरू:
	०७१३.४०.१०	--नफुटाएको, बोक्रा सहितको
	०७१३.४०.९०	--अन्य
	०७१३.५०.००	-बकुल्ला सिमी (मेजर प्रकारको बकुल्ला सिमी (भिसिया फावा)) र घोडे सिमी (इक्विना, माइनर प्रकारको घोडे सिमी (भिसिया फावा))
	०७१३.६०.००	-रहर (क्याजानस् क्याजन्)
	०७१३.९०.१०	--दलेको:
	०७१३.९०.९०	---अन्य

०७.१४		धेतसार (माड) वा इन्थूलिनको मात्रा उच्च भएका, ताजा, चिस्याइएका, हिमीकृत वा सुकाइएका, पातला टुक्रा पारिएका वा नपारिएका वा गुटिकाको रूपमा भएका वा नभएका मानिओक, आरारुट, सालेप, जेरुसलेम आर्टिचोक, सखरखण्ड र यस्तै जराहरू र गानाहरू; सागोको गुदी (सागो पीथ)।
	०७१४.१०.००	-सिमल तरूल (मनिओक) (क्यासाभा)
	०७१४.२०.००	-सखरखण्ड
	०७१४.३०.००	-तरूलहरू (डिओस्कोरिया जातहरू)
	०७१४.४०.००	-पिंडालु (कोलोकासिया जातहरू)
	०७१४.५०.००	-यौसिया (जान्योसोमा जातहरू)
	०७१४.९०.००	-अन्य (भन्सार दरबन्दीमा छुटेको)
०८.०३		प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरू लगायत ताजा वा सुकाइएका केराहरू
	०८०३.१०.००	-प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरू
	०८०३.९०.००	-अन्य
०८.०४		खजुर (छोहोरा), अज्रिर, भुईकटहर, आभोकाडो, अम्बा, आँप, म्याङ्गोष्टिन, ताजा वा सुकेको।
	०८०४.३०.००	-भुईकटहर
		-अम्बा, आँप र म्याङ्गोष्टिन:
	०८०४.५०.१०	---अम्बा
	०८०४.५०.२०	---आँप
०८.०५		सिट्रस जातका फल, ताजा वा सुकेको।
	०८०५.१०.००	-सुन्तलाहरू
		-मन्दारिनहरू (टाञ्जरिन र सतसुमाहरू समेत); क्लेमेन्टिनहरू, विल्किङ्गहरू र यस्तै सिट्रस जातिका वर्णसङ्करहरू:
	०८०५.२१.००	--मन्दारिनहरू (टाञ्जरिन र सतसुमाहरू समेत)
	०८०५.२२.००	--क्लेमेन्टिनहरू
	०८०५.२९.००	--अन्य
	०८०५.४०.००	- भोगटे र पमेलोहरू
	०८०५.५०.००	-कागतीहरू (सिट्रस लिमन, सिट्रस लिमोनम) र जिमिर (लाइम्स) (सिट्रस औराण्टिफोलिया, सिट्रस लाटिफोलिया) हरू
	०८०५.९०.००	-अन्य
०८.०६		ताजा वा सुकेको अङ्गुर।

	०८०६.१०.००	-ताजा
०८.०७		तरबुजा (खरबुजा समेत) र मेवा, ताजा।
		-तरबुजा (खरबुजा समेत):
	०८०७.११.००	--खरबुजा
	०८०७.१९.००	--अन्य
	०८०७.२०.००	-मेवा
०८.०८		स्याउ, नासपाती र किन्स, ताजा।
	०८०८.१०.००	स्याउ
	०८०८.३०.००	-नासपातीहरू
०८.०९		खुर्पानी (एप्रिकोट), चेरी (पैयुंफल), आरु (नेक्टारिन आरु समेत), आलुबखडा (प्लम) र चुत्रो (स्लो), ताजा
		-चेरीहरू:
	०८०९.३०.००	-आरु, नेक्टारिन आरु समेत
	०८०९.४०.००	-आलुबखडा (प्लम) र चुत्रो (स्लो)
०८.१०		अन्य फल, ताजा
	०८१०.९०.१०	---अनार
	०८१०.९०.२०	---लिची
	०८१०.९०.९०	---अन्य
०९.०२		चिया, स्वादिष्ट बनाइएको वा नबनाइएको।
	०९०२.२०.००	-नअमिल्याइएको अन्य हरियो चिया (ग्रीन टी)
०९.०८		जाइफल, जाइपत्री, अलैची र सुकुमेलहरू।
		-अलैची तथा सुकुमेलहरू:
		--नटुक्रयाइएको, नर्पिधको
	०९०८.३१.१०	---अलैची
०९.१०		अदुवा, केशर, हलेदो (बेसार), तेजपात, पुदिना, तरकारीको (करी) र अन्य मसलाहरू।
		-अदुवा:
		--नटुक्राइएको वा नर्पिधको:
	०९१०.११.१०	---ताजा
	०९१०.११.९०	---अन्य
		-बेसार (करक्युमा):
	०९१०.३०.१०	---ताजा
	०९१०.३०.२०	---धुलो वा पिठो
	०९१०.३०.९०	---अन्य

१०.०१		गहुँ र मेसलिन।
		-दुरुम गहुँ:
	१००१.११.००	--विउ
	१००१.१९.००	--अन्य
		-अन्य:
	१००१.९१.००	--विउ
	१००१.९९.००	--अन्य
१०.०२		राई।
	१००२.१०.००	-विउ
	१००२.९०.००	-अन्य
१०.०३		जौ (बाली)।
	१००३.१०.००	-विउ
	१००३.९०.००	-अन्य
१०.०५		मकै।
	१००५.१०.००	-विउ
	१००५.९०.००	-अन्य
१०.०६		धान
		-धान:
	१००६.१०.१०	---विउ
	१००६.१०.९०	---अन्य
	१००६.२०.००	-भुस हटाएको (खैरो) चामल
		-आंशिक वा पूर्ण रूपमा मिलमा कुटेको चामल, पालिस लगाएको वा चम्किलो पारेको वा नपारेको
	१००६.३०.१०	---बासमती चामल
	१००६.३०.९०	---अन्य
	१००६.४०.००	-कनिका
१०.०८		फापर, कोदो, क्यानरीका दानाहरू; अरु खाद्यान्नहरू
	१००८.१०.००	-फापर
		-कोदो:
	१००८.२१.००	--विउ
	१००८.२९.००	--अन्य

११.०४		शीर्षक १०.०६ को चामल बाहेक अन्य प्रकारले तयार गरिएका (जस्तै भुस हटाइएका, बेलिएका, थिचेर च्याप्टो पारेका, फलेका, पातलो टुक्रा बनाएका, खस्रो गरी पिँधेका) खाद्यान्नहरू; खाद्यान्नको सिङ्गे, बेलिएको, च्याँछला पारेको वा पिँधिएको बीजाङ्कुर।
		-बेलेको वा थिचेर च्याप्टो पारेको अन्न:
	११०४.१२.००	--जै (ओट्स) को
	११०४.१९.००	--अन्य खाद्यान्नको
		-अन्य प्रकारले तयार पारेको अन्न (जस्तै, भुस हटाएको, फलेको, पातलो टुक्रा बनाएको वा खस्रो गरी पिँधेको):
	११०४.२२.००	--ओट्सको
	११०४.२३.००	--मकैको
	११०४.२९.००	--अन्य खाद्यान्नको
	११०४.३०.००	-खाद्यान्नको बीजाङ्कुर, सिङ्गे, बेलिएको, थिचेर च्याप्टो पारेको वा पिँधेको
१२.०१		दलेको वा नदलेको भट्टमास
	१२०१.१०.००	-विउ
	१२०१.९०.००	-अन्य
१२.०२		बदाम (मुमफली), नभुटेको वा अन्य किसिमबाट नपकाइएको, खबटा छोडाएको वा नछोडाएको, फुटाएको वा नफुटाएको।
	१२०२.३०.००	-विउ
		-अन्य:
	१२०२.४१.००	--खबटा नछोडाएको
	१२०२.४२.००	--खबटा छोडाएको, फुटाएको वा नफुटाएको
१२.०९		रोपनको लागि प्रयोग हुने बिउहरू, फल र बिजाणुहरू (स्पोर्स)।
	१२०९.१०.००	-चुकन्दरको बिउ
		-पशु आहारको बिरुवा (फोरेज प्लान्ट) का बिउहरू:
	१२०९.२१.००	--लुसर्न (अल्फाल्फा) को बिउ
	१२०९.२२.००	--क्लोभर (ट्रिफोलियम जातहरू) को बिउ
	१२०९.२३.००	--छेस्के घाँस (फेस्क्यू) को बिउ
	१२०९.२४.००	--केन्टकी नीलो घाँस (पोआ प्राटेन्सिस एल.) को बिउ
	१२०९.२५.००	--राई घाँस (लोलियम मल्टिफ्लोरम ल्याम., लोलियम पेरेन एल.) को बिउ
	१२०९.२९.००	--अन्य

	१२०९.३०.००	-फूलको निमित्त मुख्यतः खेती गरिएको जडिबुटीका अन्य विउहरू
		-अन्यः
		--वनस्पतिको विउः
	१२०९.९१.१०	---काउलीको
	१२०९.९१.२०	---बन्दागोबीको
	१२०९.९१.३०	---प्याजको
	१२०९.९१.४०	---मूलाको
	१२०९.९१.५०	---टमाटरको
	१२०९.९१.९०	---अन्य
	१२०९.९९.००	--अन्य
१२.११		मुख्यतः सुगन्धित वस्तु बनाउन, औषधि बनाउन वा कीटनाशक, ढुसीनाशक वा यस्तै प्रयोजनमा प्रयोग हुने खालका, ताजा, चिस्याइएका, हिमीकृत वा सुकाइएका, काटिएका वा नकाटिएका, पिँधेका वा नपिँधेका टुक्रा वा धुलो पारिएका वा नपारिएका, बिरुवा र बिरुवाका अङ्गहरू (बियाँ र फल समेत)।
	१२११.९०.१०	---यार्चागुम्बा
१२.१२		लोकष्ट बिनस, समुद्रीझार (सीविड्स) र अन्य शैवाल (अल्गी) हरू, चुकन्दर र उखु, ताजा, चिस्याइएको, हिमीकृत वा सुकाइएको, पिँधेको वा नपिँधेको; अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका मुख्यतया मानिसले खान प्रयोग हुने किसिमका फलका बियाँ र कोयाहरू र अन्य वानस्पतिक उत्पादनहरू (चिकोरीयम इन्टाइबस स्याटिवम जातिका चिकोरीका नभुटेको जराहरू लगायत)।
		-अन्यः
	१२१२.९३.००	--उखु
१९.०४		खाद्यान्नलाई वा खाद्यान्न उत्पादनहरू (जस्तै कर्न फ्लेक्स) लाई फुलाएर वा भुटेर तयार गरेको तयारी खाद्य वस्तुहरू; दाना वा साना पातला टुक्रा, वा अन्य कार्य गरिएका दाना (मैदा, दलिया र पिठो बाहेक) को स्वरूपमा भएका पहिल्यै पकाइएका वा अन्य किसिमले तयार गरिएका खाद्यान्नहरू (मकै बाहेक) अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका।
	१९०४.९०.१०	---धानको भुजा
	१९०४.९०.२०	---चिउरा

२३.०१		मानिसले खान नहुने मासुको वा अफल मासुको, माछाको वा झिँगेमाछा जातका जीव, बाहिरी खबटा हुने जीव वा अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरूको मैदा, पिठो र गुटिकाहरू; बोसो पगालेर बाँकी रहेको थैप्रो (ग्रीभ्स)।
	२३०१.१०.००	-मासु वा अफल मासुको पिठो, मैदा र गुटिकाहरू; बोसो पगालेर बाँकी रहेको थैप्रो (ग्रीभ्स)
	२३०१.२०.००	-माछाको वा झिँगेमाछा जातका जीव, बाहिरी खबटा हुने जीव वा अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरूको पिठो, मैदा र गुटिकाहरू
२३.०२		खाद्यान्नको वा कोसेवालीको बोटहरूबाट निफनेर वा पिँधेर वा अरू कार्यद्वारा निकालिने गुटिकाको रूपमा रहेको वा नरहेको ढुटो, चोकर र अन्य अवशेष।
	२३०२.१०.००	-मकैको
	२३०२.३०.००	-गहुँको
		-अन्य खाद्यान्नको:
	२३०२.४०.१०	---काजुको भुस तथा गुटिका
	२३०२.४०.९०	---अन्य
	२३०२.५०.००	-कोसेवालीका बोटहरूको
२३.०४	२३०४.००.००	भटमासको तेल निकाल्दा प्राप्त हुने पिना र अन्य ठोस अवशेष, पिँधेको वा नपिँधेको वा गुटिकाको रूपमा भएको वा नभएको।
२३.०५	२३०५.००.००	बदाम (मुमफली) को तेल निकाल्दा प्राप्त हुने, पिँधेको वा नपिँधेको, गुटिकाको रूपमा भएको वा नभएको पिना र अन्य ठोस अवशेष।
२३.०६		वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो वा तेल निकाल्दा प्राप्त हुने शीर्षक २३.०४ वा २३.०५ मा परेको बाहेक पिँधेको वा नपिँधेको, गुटिकाको रूपमा भएको वा नभएको पिना र अन्य ठोस अवशेष।
		-तोरी (रिप वा कोल्जा) दानाहरूको:
	२३०६.४१.००	--इरुसिक अम्ल न्यून भएका तोरी (रिप वा कोल्जा) का दानाहरूको
	२३०६.९०.००	-अन्य
२३.०९		जीवजन्तुको आहारको रूपमा प्रयोग हुने तयारी वस्तुहरू।
	२३०९.९०.००	-अन्य

५३.०१		कच्चा वा प्रशोधित तर नकातेको फ्ल्याक्स (सन वा त्यस्तै झार); फ्ल्याक्स वा सनको शिरोगुच्छ (टो) र अवशेष (धागोको अवशेष र गार्नेटेड स्टक समेत)।
	५३०१.१०.००	-फ्ल्याक्स, (सन) कच्चा वा रेशा छुट्याउन पानीमा डुवाएको (रेटेड)
		-फ्ल्याक्स चुटेको, डाँठबाट रेशा छुट्याइएको, कोरेको (ब्रोकेन, स्कचड, ह्याकल्ड) वा अरू किसिमले प्रशोधन गरेको, तर नकातेको:
	५३०१.२१.००	--चुटेको वा डाँठबाट रेशा छुट्याइएको (ब्रोकेन, स्कचड)
	५३०१.२९.००	--अन्य
	५३०१.३०.००	-फ्ल्याक्सको शिरोगुच्छ (टो) र अवशेष
५३.०३		कच्चा वा प्रशोधित, तर नकातेको, सनपाट (जूट) र अन्य लचिलो रेशा भएको बोक्रा (बास्ट) को कपडा पदार्थका रेशा (फ्ल्याक्स, टु हेम्प र रेमी बाहेक); यी रेशाहरूको शिरोगुच्छ (टो) र अवशेष (धागोको अवशेष र गार्नेटेड स्टक समेत)।
	५३०३.१०.००	-काँचो वा पानीमा डुवाएर (रेटेड) कुहाएको सनपाट र अन्य लचिलो रेशा भएको बोक्रा (बाष्ट) को कपडाको रेशा
	५३०३.९०.००	-अन्य
द्रष्टव्य:-		
१. किसानले बिक्री गर्ने अप्रशोधित सुती।		
२. माथि उल्लिखित भन्सार शीर्षक ०६.०१ देखि शीर्षक ०८.१० सम्मका मालवस्तुहरू होटल, रेष्टुरेण्ट, बार, गेष्ट हाउस, क्याफेटेरिया वा यस्तै अन्य संस्थाले गर्ने आपूर्तिमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुने छैन।		

समूह २: आधारभूत आवश्यकताका वस्तुहरू		
२५.०१		नुन (भान्सामा प्रयोग हुने नुन र विकृत (डिनेचर्ड) नुन समेत) र जलीय घोलमा भएको वा नभएको वा डल्ला पर्न नदिने (एण्टिकेकिङ्ग) वा प्रवाहित बनाइराख्ने (फ्रि फ्लोइङ्ग) कारकहरू राखिएको शुद्ध नुन (सोडियम क्लोराइड); सामुद्रिक पानी।
	२५०१.००.९०	---नुन
२७.१६	२७१६.००.००	विद्युत शक्तिको कारोबार गर्ने व्यवसायबाट विद्युत शक्तिकै कारोबार गर्ने व्यवसायलाई बिक्री गरिएको विद्युत शक्ति र घरायसी प्रयोजनको लागि उपभोग हुने प्रति ग्राहक मासिक ५० युनिट सम्मको विद्युत शक्ति।

दृष्टव्यः-

१. धारा तथा टेङ्करबाट खुला रूपमा आपूर्ति हुने पिउने पानी।

समूह ३: जीवजन्तु तथा सोको उपज

०१.०२		जीवित चौपाया (बोभाइन)।
		-गोजातीय चौपाया:
	०१०२.२१.००	--नस्र सुधारका लागि विशुद्ध नस्रका
	०१०२.२९.००	--अन्य
		-भैसी:
	०१०२.३१.००	--नस्र सुधारका लागि विशुद्ध नस्रका
	०१०२.३९.००	--अन्य
	०१०२.९०.००	--अन्य
०१.०३		जीवित सुँगुर।
	०१०३.१०.००	-नस्र सुधारका लागि विशुद्ध नस्रका
		-अन्य:
	०१०३.९१.००	--५० के.जी. भन्दा कम वजनका
	०१०३.९२.००	--५० के.जी. वा सोभन्दा बढी वजन भएका
०१.०४		जीवित भेडा र बाख्राहरू।
	०१०४.१०.००	-भेडा
	०१०४.२०.००	-बाख्रा
०१.०५		जीवित कुखुरा अर्थात, ग्यालुस डोमेष्टिकस् जातका कुखुरा, हाँस, टर्की र गिनी फाउल।
		-१८५ ग्रामभन्दा बढी वजन नभएका:
	०१०५.११.००	--कुखुरा जातका चराहरू
	०१०५.१२.००	--टर्कीहरू (पाताल मयूर)
	०१०५.१३.००	--हाँस (डक) हरू
	०१०५.१४.००	--हाँस (गिज) हरू
	०१०५.१५.००	--गिनी जातका चराहरू
		-अन्य:
	०१०५.१४.००	--कुखुरा जातका चराहरू
	०१०५.१९.००	--अन्य
०१.०६		अन्य जीवित जीवजन्तु।
		-स्तनपायी:
	०१०६.१४.००	--खरायोहरू
	०१०६.१९.००	--अन्य

		-चराहरू:
	०१०६.३३.००	--सुतुरमुर्ग (अष्ट्रिच) हरू; इमुहरू (ट्रोमाउस नोभाहोल्लान्डिया)
		-कीराहरू:
	०१०६.४१.००	--माहुरीहरू
	०१०६.९०.००	-अन्य
०२.०१		चौपाया (बोभाइन जाति) को ताजा (फ्रिस) वा चिस्याइएको (चिल्ड) मासु।
	०२०१.१०.००	-सिङ्गे शरीर (कारकस) हरू र आधा शरीर (हाफ-कारकस) हरू
	०२०१.२०.००	-हाड सहितको अन्य टुक्राहरू
	०२०१.३०.००	-हाड नभएको
०२.०३		सुँगुरको मासु, ताजा (फ्रिस), चिस्याइएको (चिल्ड) वा हिमीकृत (फ्रोजन)।
		-ताजा वा चिसो पारेको:
	०२०३.११.००	--सिङ्गे शरीर (कारकस) हरू र आधा शरीर (हाफ-कारकस) हरू
	०२०३.१२.००	--साँप्राहरू, काँधहरू र तिनका काटिएका टुक्राहरू, हाड सहितका
	०२०३.१९.००	--अन्य
०२.०४		भेडा वा बाखाको ताजा, चिसो पारेको वा हिमीकृत मासु।
	०२०४.१०.००	-भेडाका पाठाको ताजा वा चिस्याइएको सिङ्गे शरीर (कारकस) हरू र आधा-शरीर (हाफ-कारकस) हरू
		-भेडाको ताजा वा चिसो अन्य मासु:
	०२०४.२१.००	--भेडाका पाठाको ताजा वा चिस्याइएको सिङ्गे शरीर (कारकस) हरू र आधा-शरीर (हाफ-कारकस) हरू
	०२०४.२२.००	--हाड सहितको अन्य टुक्रा
	०२०४.२३.००	--हाड नभएको
	०२०४.५०.००	-बाखाको मासु
०२.०६		चौपाया जीवजन्तु (बोभाइन), सुँगुर, भेडा, बाखा, घोडा, गधा, खच्चर वा हिनजहरूको ताजा (फ्रिस), चिस्याइएको (चिल्ड), वा हिमीकृत (फ्रोजन) खान हुने अफल मासु (इडिबल अफल)।
	०२०६.१०.००	-चौपाया (बोभाइन) जीवजन्तुको ताजा र चिसो
	०२०६.३०.००	-सुँगुरको ताजा वा चिस्याइएको
	०२०६.८०.००	-अन्य ताजा वा चिसो पारेको

०२.०७		शीर्षक ०१.०५ का घर पालुवा चराहरू (पोल्ट्री) को ताजा (फ्रेस), चिस्याएको (चिल्ड) वा हिमीकृत (फ्रोजन) मासु र खान हुने अफल मासु।
		-कुखुरा जातका चराहरू (फाउल्स) को:
	०२०७.११.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको
	०२०७.१२.००	-- टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत
	०२०७.१३.००	--टुक्राहरू र अफल मासु, ताजा वा चिस्याइएका
	०२०७.१४.००	--टुक्राहरू र अफल मासु, हिमीकृत
		-टर्कीहरूको:
	०२०७.२४.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको (फ्रेस वा चिल्ड)
	०२०७.२५.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत
	०२०७.२६.००	-- टुक्राहरू र अफल मासु, ताजा वा चिस्याइएका
	०२०७.२७.००	--टुक्राहरू र अफल मासु, हिमीकृत
		-हाँस (डक) हरूको:
	०२०७.४१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको
	०२०७.४२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत
	०२०७.४३.००	--बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरू, ताजा वा चिस्याइएका
	०२०७.४४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको
	०२०७.४५.००	--अन्य, हिमीकृत
		-हाँस (गीज) हरूको:
	०२०७.५१.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), ताजा वा चिस्याइएको
	०२०७.५२.००	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजन)
	०२०७.५३.००	--बोसोयुक्त कलेजो (फ्याटी लिभर) हरू, ताजा वा चिस्याइएका
	०२०७.५४.००	--अन्य, ताजा वा चिस्याइएको
	०२०७.५५.००	--अन्य हिमीकृत
	०२०७.६०.००	-गिनी जातका चराहरूको
०३.०१		जीवित माछा।
		-आलङ्कारिक माछा:
	०३०१.११.००	--ताजा पानीको
	०३०१.१९.००	--अन्य
		-अन्य जीवित माछा:
	०३०१.९१.००	--ट्राउट (साल्मो ट्राटा, अङ्कोरिङ्कस माइकिस, अङ्कोरिङ्कस क्लार्की, अङ्कोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्कोरिङ्कस गिलाए, अङ्कोरिङ्कस अपाचे र अङ्कोरिङ्कस क्राइसोकाप्टर)

	०३०१.९२.००	--वाम (अङ्गुल्ला जातहरू)
	०३०१.९३.००	--कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासिअस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडिलस, हाइपोपथाल्मिचिथस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हासेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू)
	०३०१.९४.००	--एटलान्टिक र प्यासिफिक ब्लुफिन टुनाहरू (थुनुस थाइनस, थुनुस ओरियन्टालिस)
	०३०१.९५.००	--दक्षिणी ब्लुफिन टुनास (थुनुस म्याकोई)
	०३०१.९९.००	--अन्य
०३.०२		शीर्षक ०३.०४ को माछाको फिलेट र अरु प्रकारको मासु बाहेकको ताजा वा चिसो पारेको माछा।
		-सालमोन (साल्मोनाइडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान योग्य अफल माछा बाहेक:
	०३०२.९१.००	--ट्राउट (साल्मो ट्राट, अङ्गोरिङ्कस माइकिस, अङ्गोरिङ्कस क्लार्की, अङ्गोरिङ्कस अक्वाबोनिटा, अङ्गोरिङ्कस गिलाए, अङ्गोरिङ्कस अपाचे र अङ्गोरिङ्कस क्राइसोगेण्टर)
	०३०२.९३.००	--प्यासिफिक सालमोन (अङ्गोरिङ्कस नेर्का, अङ्गोरिङ्कस गोर्बुशा, अङ्गोरिङ्कस केटा, अङ्गोरिङ्कस श्विक्शा, अङ्गोरिङ्कस किसुच, अङ्गोरिङ्कस मसोउ र अङ्गोरिङ्कस रडुरस)
	०३०२.९४.००	--एटलान्टिक सालमोन (साल्मो सालार) र डान्यूब सालमोन (हुचो हुचो)
	०३०२.९९.००	--अन्य
		-चेप्टो माछा (प्लेरोनेक्टाइडाइ, बोथीडाइ, साइनोग्लोस्सीडाइ, सोलेडाइ, स्कोपथाल्मीडाइ र सिथारीडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान योग्य अफल माछा बाहेक:
	०३०२.२१.००	--हालिवुट (रेनहार्डिअस हिप्पोग्लोसोइडिज, हिप्पोग्लोसस हिप्पोग्लोसस, हिप्पोग्लोसस स्टेनोलेपिस)
	०३०२.२२.००	--प्लेइस (प्ल्युरोनेक्टिस प्लाटेसा)
	०३०२.२३.००	--सोले (सोलिआ जातहरू)
	०३०२.२४.००	--टर्बोटहरू (सिट्टा मेक्सिमा)
	०३०२.२९.००	--अन्य

		-टुनाहरू (थुनुस प्रजातिका) स्किपज्याक तुना (स्ट्राइप- बेल्लाइड बोनितो) (काल्सुओनस पेलामिस), उपशीर्षक ०३०२.९९.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान हुने कमसल मत्स्यमांश बाहेक:
	०३०२.३९.००	--अल्बाकोर वा लामो पखेटा भएको टुनाहरू
	०३०२.३२.००	--पहेलो पखेटा भएका टुनाहरू (थुनुस अल्बाकारिस)
	०३०२.३९.००	--अन्य
		-हिल्सा (हेरिङ्ग) हरू (क्लुपिया हेरेङ्गस, क्लुपिया पल्लासी), एङ्कोभिहरू (इन्ग्राउलिस जातहरू), सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू), सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), त्रिसलिङ्ग वा स्प्राटहरू (स्प्राटस स्प्राटस), म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस), इन्डियन म्याकरेलहरू, (रस्ट्रेलिगर जातहरू), सिरफिसहरू (स्कामबेरोमोरस जातहरू), ज्याक तथा हर्ष म्याकरेल (ट्राचुरस जातहरू), ज्याकहरू, क्रेभेलहरू (क्यारान्क्स जातहरू), कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम), सिल्भर पम्फ्रेस्ट (पम्पस जातहरू), प्यासिफिक साउरी (कोलोलाबिस साइरा), स्काड्स (डिक्याप्टेरस जातहरू), क्यापेलिन (मालोटस् विलोसस्), सोर्डफिस (सिफियास ग्लाडिअस), कावाकावा (युथाइनस एफिनिस), बोनितोहरू (सार्डा जातहरू), मार्लिनहरू, सेइलफिसहरू, स्पेरफिस (इस्टोफोरिडाइ), उपशीर्षक ०३०२.९९.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान योग्य अफल माछा बाहेक:
	०३०२.४९.००	-- हिल्सा (हेरिङ्ग) हरू (क्लुपिया हेरेङ्गस, क्लुपिया पल्लासी)
	०३०२.४२.००	--एङ्कोभीहरू (इन्ग्राउलिस जातहरू)
	०३०२.४३.००	--सार्डिनहरू (सार्डिना पिल्कार्डस्, सार्डिनोप जातहरू) सार्डिनेला (सार्डिनेला जातहरू), त्रिसलिन वा स्प्राटस (स्प्राटस स्प्राटस)
	०३०२.४४.००	--म्याकरेल (स्कम्बर स्कम्ब्रस, स्कम्बर अस्ट्रेलासिकस, स्कम्बर जापोनिकस)
	०३०२.४५.००	--ज्याक र हर्ष म्याकरेल (ट्राचुरस जातहरू)
	०३०२.४६.००	--कोबिया (रासिसेन्ट्रोन क्यानाडम)
	०३०२.४७.००	--सोर्डफिस (सिफियास ग्लाडिअस)
	०३०२.४९.००	--अन्य

		-ब्रेगमासिरोटाइडाइ, युक्लिच्थाइडाइ, गाडिडाइ, म्याक्रोउराइडाइ, मेलानोनाइडाइ, मर्लुसिडाइ, मोरिडाइ र मुराइनोलेपिडिडाइ परिवारहरूका माछा, उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान योग्य अफल माछा बाहेक:
०३०२.५१.००		--कड (ग्याडुस मरहुआ, ग्याडुस ओग्याक, ग्याडुस म्याक्रोसिफालस)
०३०२.५२.००		--ह्याडुक (मेलानोग्रामस एलेफिनस)
०३०२.५३.००		--कोलफिस (पोलाकिअस भिरेन्स)
०३०२.५४.००		--हेक (मर्लुसिअस जातहरू, यूरोफिसिस जातहरू)
०३०२.५५.००		--अलास्का पलक(थेराग्रा काल्कोग्रामा)
०३०२.५६.००		--ब्लु हाइटिडहरू (माइक्रोमेसिस्टस पोटासु, माइक्रोमेसिस्टस अस्ट्रालिस)
०३०२.५९.००		--अन्य
		-तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू), क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू), कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासियस जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्याल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालोब्रामा जातहरू), बामहरू (एङ्गुइला जातहरू), नाइल पर्च (ल्याटेस निलोटिकस) र स्नेकहेडहरू (चान्ना जातहरू), उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान योग्य अफल माछा बाहेक:
०३०२.७१.००		--तिलापियाहरू (ओरेओक्रोमिस जातहरू)
०३०२.७२.००		--क्याटफिस (प्याङ्गासिअस जातहरू, सिलुरस जातहरू, क्लारिअस जातहरू, इक्टालुरस जातहरू)
०३०२.७३.००		--कार्प (साइप्रिनस जातहरू, क्यारासियम जातहरू, सेनोफारिङ्गोडोन इडेलस, हाइपोफ्याल्मिचिस जातहरू, सिर्हिनस जातहरू, माइलोफारिङ्गोडोन पिसिअस, क्याट्ला क्याट्ला, लावेओ जातहरू, ओस्टेओचिलस हास्सेल्टी, लेप्टोबार्बस होवेनी, मेगालेब्रामा जातहरू)
०३०२.७४.००		--बाम (इल) हरू (एङ्गुइला जातहरू)
०३०२.७९.००		--अन्य
		-अन्य माछा, उपशीर्षक ०३०२.९१.०० देखि ०३०२.९९.०० सम्मका खान योग्य अफल माछा बाहेक:

	०३०२.८१.००	--डगफिस र अन्य सार्कहरू
	०३०२.८२.००	--रेड र स्केटहरू (रेजिडाए)
	०३०२.८३.००	--टूथफिस (डिसोस्टिकस जातहरू)
	०३०२.८४.००	--सिवास (डिसेन्ट्रारकस जातहरू)
	०३०२.८५.००	--सिन्निम(स्परिडाइ)
	०३०२.८९.००	--अन्य
०४.०१		दूध र तर, गाढा नपारिएको, चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको।
	०४०१.१०.००	-तौलमा दुग्धस्नेह (फ्याट) को मात्रा १ प्रतिशत भन्दा बढी नभएको
	०४०१.२०.००	-तौलमा दुग्धस्नेह (फ्याट) को मात्रा १ प्रतिशत भन्दा बढी तर ६ प्रतिशत बढी नभएको
	०४०१.४०.००	-तौलमा दुग्धस्नेह (फ्याट) को मात्रा ६ प्रतिशत भन्दा बढी भएको तर १० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको
	०४०१.५०.००	-तौलमा दुग्धस्नेह (फ्याट) को मात्रा १० प्रतिशतभन्दा बढी भएको
०४.०३		दही (योगर्ट), मही (बटर मिल्क), दही (कर्डल्ड मिल्क) र तर (क्रिम), केफिर र अन्य कुहाएर (फर्मेन्टेड) वा अम्लीकरण (एसिडीफाइड) गरिएको दूध र तर (क्रिम), जमाइएको वा नजमाइएको वा चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ हालिएको वा नहालिएको वा स्वादिष्ट पारिकएको वा नपारिएको वा फल, सुक्खा फल वा कोको सहित वा रहित।
	०४०३.९०.००	-अन्य
०४.०६		चीज र दही (कर्ड)।
	०४०६.१०.००	-ताजा (अर्ध जमेको दही वा पूरै जमेको दही) चीज हे चीजसमेत र दही (कर्ड)
	०४०६.९०.१०	---छुर्पी
०४.०७		ताजा, सुरक्षित वा पकाएको, चराचुरुङ्गीको नफुटाएका फुलहरू।
		-चल्ला कोरलनको लागि निषेचित फुलहरू:
	०४०७.११.००	--ग्यालुस डोमेस्टिकस प्रजातिका चराहरूको
	०४०७.१९.००	--अन्य
		- अन्य ताजा फुलहरू:

	०४०७.२९.००	--ग्यालुस डोमेस्टिकस प्रजातिका चराहरूको
	०४०७.२९.००	--अन्य
	०४०७.९०.००	-अन्य
०५.११		अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका जीवजन्तुजन्य उत्पादनहरू; भाग १ वा ३ का मरेका जनावरहरू, मानिसले खान अनुपयुक्त।
		-अन्य:
	०५११.९९.००	-- माछाको टुक्राटाक्री वा धुलो र सिपिको टुक्रा।
		--अन्य:
	०५११.९९.९०	--हड्डीको धुलो

द्रष्टव्य:-

(१) माथि उल्लिखित भन्सार शीर्षक ०१.०२ देखि शीर्षक ०४.०७ सम्मका मालवस्तुहरू होटल, रेष्टुरेण्ट, बार, गेष्ट हाउस, क्याफेटेरिया वा यस्तै अन्य संस्थाले गर्ने आपूर्तिमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुने छैन।

(२) शीर्षक ०४.०६ अन्तर्गतको उपशीर्षक ०४०६.१०.०० मा पर्ने पनिर(ताजा चीज) मा समेत मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछ।

समूह ४: कृषि सामग्रीहरू

३१.०१	३१०१.००.००	रासायनिक उपचार गरिएको वा नगरिएको मिश्रित वा अमिश्रित जीवजन्तु वा वनस्पतिजन्य मलखादहरू; जीवजन्तुजन्य वा वनस्पतिजन्य पदार्थलाई मिश्रण गरी वा रासायनिक उपचारद्वारा उत्पादन गरिएका मलखादहरू।
३१.०२		नाइट्रोजनयुक्त खनिज वा रासायनिक मलखादहरू।
		-जलीय घोलमा भएको वा नभएको युरिया:
	.....	.....
	३१०२.१०.२०	---टेक्निकल ग्रेड
	३१०२.१०.३०	---फर्टिलाइजर ग्रेड
	३१०२.१०.९०	अन्य---
		---अन्य:
	३१०२.१०.९१	---टेक्निकल ग्रेड
	३१०२.१०.९९	----अन्य

		-अमोनियम सल्फेट; अमोनियम सल्फेट र अमोनियम नाइट्रेटको मिश्रण र दोबर लवणहरू
	३१०२.२१.००	--अमोनियम सल्फेट
	३१०२.२१.००	--अन्य
	३१०२.३०.००	-जलीय घोलमा भएको वा नभएको अमोनियम नाइट्रेट
	३१०२.४०.००	-अमोनियम नाइट्रेटका साथ क्याल्सियम कार्बोनेट वा अन्य अप्राङ्गारिक गैर उर्वरक तत्वहरूका मिश्रणहरू
	३१०२.५०.००	-सोडियम नाइट्रेट
	३१०२.६०.००	-क्याल्सियम नाइट्रेट र अमोनियम नाइट्रेटका मिश्रणहरू र दोबर लवणहरू
	३१०२.८०.००	-युरिया र अमोनियम नाइट्रेटको जलीय वा अमोनियम घोलमा भएका मिश्रणहरू
	३१०२.९०.००	-अन्य, माथिका उपशीर्षकहरूमा नपरेका मिश्रणहरू समेत
३१.०३		फस्फेटयुक्त खनिज वा रासायनिक मलखादहरू।
		-सुपरफोस्फेटहरू:
	३१०३.११.००	--तौलमा ३५% वा सोभन्दा बढी डाइफोस्फोरस पेन्टाअक्साइड (पी२ओ५) भएका
	३१०३.१९.००	--अन्य
	३१०३.९०.००	-अन्य
३१.०४		पोटासियुक्त खनिज वा रासायनिक मलखादहरू।
	३१०४.२०.००	-पोटासियम क्लोराइड
	३१०४.३०.००	-पोटासियम सल्फेट
	३१०४.९०.००	-अन्य
३१.०५		नाइट्रोजन, फस्फोरस र पोटासियम मध्ये दुई वा तीन उर्वरक तत्वहरू भएका खनिज वा रासायनिक मलखादहरू; अन्य मलखादहरू; चक्की वा त्यस्तै स्वरूपमा वा कुल तौल १० के.जी. मा नबढ्ने गरी संवेष्टन (प्याकेज) हरूमा राखिएका यस भागका वस्तुहरू।
	३१०५.१०.००	-चक्की वा त्यस्तै स्वरूपमा वा कुल तौल १० के.जी. मा नबढ्ने गरी संवेष्टन (प्याकेज) हरूमा राखिएका यस भागका वस्तुहरू।
	३१०५.२०.००	-तीन उर्वरक तत्वहरू नाइट्रोजन, फस्फोरस र पोटासियम भएका खनिज वा रासायनिक मलखादहरू
	३१०५.३०.००	-डाइअमोनियम हाइड्रोजनअर्थो फोस्फेट (डाइअमोनियम फोस्फेट)

	३१०५.४०.००	-अमोनियम डाइहाइड्रोजनअर्थोफस्फेट (मोनोअमोनियम फस्फेट) र डाइअमोनियम हाइड्रोजनअर्थोफस्फेट (डाइअमोनियम फस्फेट) सँगका त्यसका मिश्रणहरू
		-दुई उर्वरक तत्वहरू नाइट्रोजन र फस्फोरस भएका अन्य खनिज वा रासायनिक मलखादहरू:
	३१०५.५१.००	--नाइट्रोटूरु र फस्फेटहरू भएका
	३१०५.५९.००	--अन्य
	३१०५.६०.००	-दुई उर्वरक तत्वहरू फस्फोरस र पोटोसियम भएका खनिज वा रासायनिक मलखादहरू
	३१०५.९०.००	-अन्य
३९.२३		वस्तुहरू परिवहन (कन्भेयन्स) वा परिवेष्टन (प्याकिङ्ग) गर्ने प्लास्टिकका सामानहरू; प्लास्टिकका पौलो वा बुजो (स्टोपर) हरू, ढकनी (लिड) हरू, बिरुका (क्याप) हरू र अन्य बन्द गर्ने (क्लोजर) सामग्रीहरू।
		-बाक्सहरू, बट्टाहरू, टोकरी वा डालो (क्रेट) हरू र यस्तै सामग्रीहरू:
	३९२३.१०.२०	---अण्डा राख्ने क्रेट
४८.१९		कागतको, कागतगाताको, कोपीय गद्दा (सेल्यूलोज वाडिड) को वा कोपीय रेशाका जालीहरू (सेल्यूलोज फाइबर वेब्स) को डब्बा (कार्टोन), बाक्स (बक्स), कन्तुर (केश), थैलो (ब्याग) र अन्य परिवेष्टन (प्याकिङ्ग) का आधानपात्रहरू (कन्टेनर्स); कार्यालयहरू, पसलहरू वा यस्तै ठाउँमा प्रयोग हुने खालका, कागत वा कागतगाताका डब्बा सञ्चिका (बक्सफाइल), पत्रथाली (लेटर ट्रे), र यस्तै किसिमका वस्तुहरू।
		-कर्कटीय (कोरुगेटेड) कागत वा कागतगाताका डब्बा (कार्टोन), बाक्स (बक्स) र कन्तुर (केस) हरू:
	४८१९.१०.१०	---अण्डा राख्ने क्रेट
५६.०८		डोरी (ट्वाइन), लखाकी (कडेज) वा रस्सा (रोप) का गाँठो पारी बनाइएका जाली; कपडा पदार्थको माछा माने तयारी जाल र अन्य तयारी जालहरू।
		-मानव निर्मित कपडा पदार्थको:
	५६०८.११.००	--माछा माने तयारी जालहरू

८२.०१		निम्न हाते औजारहरू: कोदालो, साभेल, गैती, पिक, चाँदि (हो), काँटा (फोर्क) र दाँति (रेक); बन्चरो, खुर्पा (बिल हूक) र यस्तै काट्ने वा चिर्ने औजारहरू; बोट बिरूवा छाँट्ने एकै हातले चलाउने जुनसुकै किसिमका कैँची; दरौती (स्साइथ), हँसिया, खुर्पी, झाडी छाँट्ने दुई हातले चलाउने कैँची, किलो वा पच्चड (टिम्बर वेज) र कृषि, बागबानी वा वनजङ्गलको काममा प्रयोग हुने अन्य औजारहरू।
		-कोदालो र साभेलहरू:
	८२०१.१०.१०	---कोदालो
	८२०१.३०.००	-गैती, पिक, चाँदि र दाँति
	८२०१.४०.००	-बन्चरो, खुर्पा र यस्तै काट्ने चिर्ने औजारहरू
	८२०१.५०.००	-बोट बिरूवा छाँट्ने एकै हातले चलाउने कैँची यस्तै एक हातले चलाउने कैँचीहरू (चराको मासु काट्ने कैँची समेत)
	८२०१.६०.००	-झाडी छाँट्ने कैँची (हेज शियर्स), बोट बिरूवा छाँट्ने दुई हातले चलाउने कैँची र यस्तै खालका दुई हातले चलाउने कैँचीहरू
		-कृषि, बागबानी र वनजङ्गलमा प्रयोग हुने अन्य हाते औजारहरू:
	८२०१.९०.१०	---कृषि वा बागबानीमा प्रयोग हुने
	८२०१.९०.९०	---अन्य
८७.०१		ट्रयाक्टरहरू (शीर्षक ८७.०९ का ट्रयाक्टरहरू बाहेक)।
		-एकल एक्सल भएका ट्रयाक्टरहरू
	८७०१.१०.१०	---पावर टिलर, मिनी टिलर
	८७०१.१०.९०	---अन्य
द्रष्टव्य:		
(१) उपशीर्षक ७३१४.४९.०० मा पर्ने माछा पाल्ने तयारी केजहरू, उपशीर्षक ८४७९.८९.९९ मा पर्ने माछाको दाना खुवाउने अटोमेटिक फिडर।		
(२) मौरी पालन उद्योगले पैठारी गर्ने मौरी पालनको लागि आवश्यक पर्ने मेटल व्यारल (७३१०.१०.०० र ७३१०.२९.००), रानी छेक्ने पाता, आधार चाका रोलर र हील प्लेट (७३२६.९०.००), मौरी ब्रुस (९६०३.९०.००), गियर पम्प (८४१३.८९.००)।		
(३) कृषि, बागबानी, तथा पुष्प फर्महरूले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९४०६.१०.१० र ९४०६.९०.१० मा पर्ने ग्रीन हाउस।		
(४) उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने बिउ उमार्न तथा रोप्न प्रयोग हुने ट्रे।		
(५) दाना तथा पशुपन्छी उद्योगले पैठारी गर्ने भन्सार दरबन्दीको भाग २३, २८ र २९ मा पर्ने फिडसप्लिमेन्टका कच्चा पदार्थहरू, उपशीर्षक २५२१.००.०० को चुनहुडाको धुलो।		
(६) सामान्य भाँडावर्तन बाहेकका उपशीर्षक ३९२४.९०.१० र शीर्षक ७३.२३ अन्तर्गत पर्ने कुखुरालाई दाना तथा पानी खुवाउने विशेष प्रकारका भाँडा।		

समूह ५: औषधि उपचार तथा यस्तै स्वास्थ्य सेवाहरू		
२८.०४		हाइड्रोजन, दुर्लभ ग्यासहरू र अन्य गैरधातुहरू।
	२८०४.४०.१०	---मेडिकल ग्रेड
	२८०४.४०.९०	---अन्य
३०.०१		अङ्गसंरोपी चिकित्सा (अर्गानो-थेराप्युटिक) मा प्रयोग हुने सुक्खा, धुलो पारेको वा नपारेको ग्रन्थीहरू र अन्य अङ्गहरू; ग्रन्थी वा अन्य अङ्ग वा तिनका स्रावहरूका अङ्गसंरोपी चिकित्सा मा प्रयोग हुने सारहरू; हेपारिन र यसका लवणहरू; अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नगरिएका, रोगको उपचार वा रोकथामका लागि तयार गरिएका मानव वा जीवजन्तु सम्बन्धी अन्य तत्त्वहरू।
	३००१.२०.००	-ग्रन्थी वा अन्य अङ्ग वा तिनका स्रावहरूको सारहरू
	३००१.९०.००	-अन्य
३०.०२		मानव रक्त; रोगको उपचार, रोकथामका लागि तयार गरिएको वा रोगलाई निदान गर्ने प्रयोजनका लागि बनाएको जीवजन्तुको रगत, एन्टिसेरा र अन्य रक्त खण्डहरू र रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, परिवर्तन गरिएको वा नगरिएको वा जीव प्रद्यौगिकीय प्रक्रियाहरू (बायो टेक्नोलोजिकल प्रोसेसेज) को माध्यमबाट उपलब्ध भएको वा नभएको; खोपहरू, विषालु पदार्थ (टक्सिन) हरू, सूक्ष्म-जीवाणुका कल्चरहरू (मर्चाहरू बाहेक) र यस्तै उत्पादनहरू; परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धन (सेल कल्चर) हरू।
		-एन्टिसेरा, अन्य रक्तखण्डहरू र रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, परिवर्तन गरिएको वा नगरिएको वा जीव प्रद्यौगिकीय प्रक्रियाहरू (बायोटेक्नोलोजिकल प्रोसेसेज) को माध्यमबाट उपलब्ध भएको वा नभएको:
	३००२.१२.००	--एन्टीसेरा र अन्य रक्त खण्डहरू
	३००२.१३.००	--रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, अमिश्रित, खुद्रा विक्रीको लागि परिमित मात्राहरूमा वा स्वरूपमा वा संवेष्टन (प्याकिङ्ग) मा नराखिएका
	३००२.१४.००	--रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, मिश्रित, खुद्रा विक्रीको लागि परिमित मात्राहरूमा वा स्वरूपमा वा संवेष्टन (प्याकिङ्ग) मा नराखिएका
	३००२.१५.००	--रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, खुद्रा विक्रीको लागि परिमित मात्राहरूमा वा स्वरूपमा वा संवेष्टन (प्याकिङ्ग) मा राखिएका

		-खोप (भ्याक्सिन) हरू, विषालु पदार्थ (टक्सिन)हरू, सूक्ष्मजीवका संवर्द्धक (कल्चर) हरू (मर्चाहरू बाहेक) र यस्तै किसिमका उत्पादनहरू:
	३००२.४१.००	--मानव औषधिका लागि खोपहरू
	३००२.४२.००	--पशु औषधिका लागि खोपहरू
	३००२.४९.००	--अन्य
		-परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धन (सेल कल्चर) हरू:
	३००२.५१.००	--कोषिका उपचारका उत्पादनहरू
	३००२.५९.००	--अन्य
	३००२.९०.९०	---अन्य
३०.०३		खुद्रा बिक्रीका लागि परिमित मात्रामा वा स्वरूपमा वा संवेष्टन (प्याकिङ्ग) मा नराखिएका उपचारात्मक वा प्रतिकारात्मक प्रयोजनका लागि दुई वा दुइभन्दा बढी वस्तु (घटकहरू)मिश्रित गरी बनेका औषधिहरू (शीर्षक ३०.०२, ३०.०५ वा ३०.०६ का वस्तुहरू बाहेक)।
	३००३.१०.००	-पेन्सिलिन अम्ल बनावट (पेन्सिल्यानिक एसिड स्ट्रक्चर), वा स्ट्रेप्टोमाइसिनहरू वा तिनका व्युत्पत्तिहरू सहितका पेन्सिलिन वा तिनका व्युत्पत्तिहरू भएका
	३००३.२०.००	-अन्य प्रतिजीवी (एण्टिबायोटिक्स)हरू भएका
		-अन्य, हार्मोनहरू वा शीर्षक २९.३७ का अन्य उत्पादनहरू भएका:
	३००३.३१.००	--इन्सुलिन भएका
	३००३.३९.००	--अन्य
		-अन्य, क्षार तत्व (अल्कलोइड) हरू वा तिनका व्युत्पत्तिहरू भएका:
	३००३.४१.००	--इफेड्राइन वा यसका लवणहरू भएका
	३००३.४२.००	--सेउडोफेड्राइन (आइएनएन) वा यसका लवणहरू भएका
	३००३.४३.००	--नोरफेड्राइन वा यसका लवणहरू भएका
	३००३.४९.००	--अन्य
	३००३.६०.००	-अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएका मलेरियारोधी सक्रिय मुख्य घटकहरू भएका
		-अन्य:
	३००३.९०.१०	---होमियोप्याथिक, विशुद्ध आयुर्वेदिक, यूनानी औषधिहरू
	३००३.९०.९०	---अन्य

	३००३.९०.४१	---वत्तीसा, द्राक्षासव, त्रिफला, कब्जहर, केशरी जीवन
	३००३.९०.९०	---अन्य
३०.०४		खुद्रा बिक्रीको लागि परिमित मात्राहरूमा (छालाको माध्यमबाट (ट्रान्सडर्मल) प्रयोग गरिने पद्धतिको रूपमा भएका समेत) वा स्वरूपमा वा संवेष्टन (प्याकिङ्ग) मा राखिएका उपचारात्मक वा प्रतिकारात्मक प्रयोगका मिश्रित वा अमिश्रित उत्पादनहरू भएका औषधिहरू (शीर्षक ३०.०२, ३०.०५ वा ३०.०६ का वस्तुहरू बाहेक)।
	३००४.१०.००	-पेनिसिलिन अम्ल बनावट (पेनिसिल्यानिक एसिड स्ट्रक्चर) वा स्ट्रेप्टोमाइसिनहरू वा तिनका व्युत्पत्तिहरू सहितका पेनिसिलिनहरू वा तिनका व्युत्पत्तिहरू भएका
	३००४.२०.००	-अन्य प्रतिजीवी (एण्टिबायोटिक)हरू भएका
		-अन्य, हार्मोनहरू वा शीर्षक २९.३७ का अन्य उत्पादनहरू भएका:
	३००४.३१.००	--इन्सुलिन भएका
	३००४.३२.००	--कोर्टिकोस्टेरायड हार्मोनहरू, तिनका व्युत्पत्तिहरू वा संरचनात्मक समधर्मी (एनालग) भएका
	३००४.३९.००	--अन्य
		-अन्य, क्षार तत्व (अल्कलोइड) हरू वा तिनका व्युत्पत्तिहरू भएका:
	३००४.४१.००	--इफेडाइन वा यसका लवणहरू भएका
	३००४.४२.००	--स्युडोइफेड्रिन (आइएनएन) वा यसका लवणहरू भएका
	३००४.४३.००	--नोरफेड्रिन वा यसका लवणहरू भएका
	३००४.४९.००	--अन्य
	३००४.५०.००	-अन्य भिटामिनहरू वा शीर्षक २९.३६ का अन्य उत्पादनहरू भएका
	३००४.६०.००	अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएका मलेरियारोधी सक्रिय मुख्य घटकहरू भएका
		-अन्य:
	३००४.९०.१०	---होमियोप्याथिक, आयुर्वेदिक (शुद्ध), यूनानी औषधिहरू
	३००४.९०.४१	---वत्तीसा, द्राक्षासव, त्रिफला, कब्जहर र केशरी.....
	३००४.९०.९०	---अन्य

३०.०५		नरम कपासको अस्तर (वाडिङ्ग), जाली (गज), पट्टी (ब्याण्डेज) र त्यस्तै सामानहरू (उदाहरणको लागि पट्टी (ड्रेसिङ्ग), टाँसिने प्लाष्टरहरू, लेपहरू (पोल्टिस), औषधि तत्वले संसिक्त (इम्प्रिनेट) गरिएको वा बाहिरपट्टि लेप लगाएको (कोटेड) वा औषधि, चिरफार, दन्त्यचिकित्सा वा पशुचिकित्साको उद्देश्यको लागि खुद्रा बिक्रीको पुलिन्दा वा आकारमा राखिएको।
		-घाउमा लगाउने टाँसिने पट्टी (ड्रेसिङ्ग) हरू र टाँसिने तह (लेयर) भएका अन्य वस्तुहरू:
	३००५.१०.१०	---टाँसिने जाली (एडिहसभ गज)
	३००५.१०.२०	---टाँसिने प्लाष्टर
	३००५.१०.३०	---टाँसिने टेप
	३००५.१०.९०	---अन्य
		-अन्य:
	३००५.९०.१०	---औषधियुक्त कपास (मेडिकेटेड कटन उल)
	३००५.९०.२०	---पट्टी (बैण्डेज)
	३००५.९०.३०	---सर्जिकल टेप
	३००५.९०.९०	---अन्य
३०.०६		यस भागको द्रष्टव्य ४ मा उल्लेख भएका औषधि निर्माण (फार्मास्यूटिकल) का वस्तुहरू।
	३००६.३०.००	-एक्स-रे परीक्षणको लागि अपारदर्शी तयारी वस्तुहरू; बिरामीलाई दिइनु पर्ने रोग निदान प्रतिकारक (रिएजेण्ट) पदार्थहरू
	३००६.६०.००	-हर्मोनहरूमा, शीर्षक २९.३७ का अन्य उत्पादनहरू वा शुक्राणुनाशक (स्पर्मसाइड) हरूमा आधारित रासायनिक गर्भ निरोधक (कण्ट्रासेप्टिभ) तयारी वस्तुहरू
	३००६.९३.००	--मान्यताप्राप्त चिकित्सा सम्बन्धी जाँच (क्लिनिकल ट्रायल) को प्रयोगको लागि परिमित मात्रामा राखिएका प्लेसबोहरू र ब्लाइन्डेड (वा डबल ब्लाइन्डेड) चिकित्सा सम्बन्धी परीक्षण किट (ट्रायल किट) हरू
३८.२२		आलम्बनमा भएका नैदानिक (डाएग्नोस्टिक) वा प्रयोगशालाका प्रतिकारक (रिएजेण्ट) हरू, शीर्षक ३०.०६ का बाहेक आलम्बनमा भएका वा नभएका, परीक्षण किटहरूको रूपमा राखिएका वा नराखिएका तयारी नैदानिक वा प्रयोगशालाका प्रतिकारकहरू; प्रमाणित सन्दर्भ सामग्रीहरू।
	३८२२.११.००	-- मलेरियाको लागि

	३८२२.१२.००	--जिका र एइडिज जातका लामखुट्टेवाट सने अन्य रोगहरूका लागि
	३८२२.१३.००	--रक्त समूह छुट्टयाउनका लागि
	३८२२.१९.००	--अन्य
	३८२२.९०.००	-अन्य
३८.२४		ढलाइ कारखाना (फाउण्ड्री) का ढलाइका साँचो (मोल्ड) हरू वा आन्तरिक साँचो (कोर) हरू निमित्तका तयारी योजक (बाइण्डर) हरू; अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, रासायनिक वा समवर्गी उद्योगहरूका रासायनिक उत्पादनहरू र तयारी वस्तुहरू (प्राकृतिक उत्पादनका मिश्रणहरू समावेश भएका वस्तुहरू समेत)।
		--अन्य:
	३८२४.९९.२०	---मृगौलाका विरामीको उपचारमा प्रयोग हुने ठोस वा तरल डाइलाइसिस बाथ कन्सेन्ट्रेट
४०.१४		कडा रबर बाहेक, भल्कनीकृत रबरको, कडा रबरका जडान (फिटिङ्ग) हरू भएको वा नभएको, स्वास्थ्य (हाइजिनिक) वा औषधिसम्बन्धी (फर्मास्युटिकल) सामग्रीहरू (दूधदानीको मुन्टो) समेत)।
	४०१४.१०.००	-आच्छाद गर्भनिरोधक (सिथ कन्ट्रासेप्टिभ्स)
६६.०२		हिड्डा टेक्ने लट्टी, वस्न मिल्ने लट्टी, चावुक वा कोर्न (विहप्स), घोढचढीको कोर्न (राइडिङ्ग क्रोप्स) र यस्तै सामानहरू।
	६६०२.००.१०	-दृष्टिविहीनहरूले प्रयोग गर्ने सेतो छडी
८७.१३		मोटर जडान गरिएका वा नगरिएका वा अन्य किसिमले यान्त्रिक रूपमा प्रणोदित भएका वा नभएका, अशक्त व्यक्तिहरूका लागि गाडी (क्यारेज) हरू।
	८७१३.१०.००	-यान्त्रिक रूपमा प्रणोदित नभएका
		-अन्य:
	८७१३.९०.१०	---इलेक्ट्रिक हिल चेर
	८७१३.९०.९०	---अन्य
८७.१४		शीर्षक ८७.११ देखि ८७.१३ सम्मका गाडीहरूको पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामग्रीहरू।
	८७१४.२०.००	-अशक्त व्यक्तिका गाडी (क्यारेज) हरूका

१०.२१		हाडजोर्नीको उपचार सम्बन्धी उपकरणहरू, वैशाखी समेत, शल्यचिकित्सा सम्बन्धी पेटी र गद्दादार पेटी (ट्रस) हरू; सिधा गरी अड्याउने (स्प्लिन्ट) र हाड भाँचिएकोमा प्रयोग हुने अन्य उपकरणहरू; शरीरका कृत्रिम भागहरू, शरीरका खराबी वा असक्षमता परिपूर्ति गर्नका लागि प्रयोग हुने, श्रवण-शक्ति बढाउने र यस्तै खालका शरीरमा लगाउने, धारण गर्ने वा प्रत्यारोपण गर्ने अन्य उपकरणहरू।
	१०२१.४०.००	-श्रवण-शक्ति बढाउने उपकरणहरू, पार्टपुर्जा सहायक सामग्रीहरू बाहेक
	१०२१.५०.००	-मुटुको मांसपेशीलाई जगाउने पेसमेकरहरू, पार्टपुर्जाहरू र सहायक सामग्रीहरू बाहेक
	१०२१.९०.१०	---वैशाखीहरू
	१०२१.९०.२०	---श्रवण-शक्ति बढाउने उपकरणका पार्टपुर्जाहरू
	१०२१.९०.३०	---मुटुभित्र प्रत्यारोपण गरिने भल्भ र स्टेन्टहरू
	१०२१.९०.९०	---अन्य
१४.०१		सीट (आसन) हरू (शीर्षक १४.०२ का बाहेक), बिछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन गर्न सकिने वा नसकिने, र तिनका पार्टपुर्जाहरू। -अन्य आसनहरू:
	१४०१.८०.१०	---अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने कमोड चियर
१४.०३		अन्य फर्निचर र तिनका पार्टपुर्जाहरू। -अन्य धातुका फर्निचर:
	१४०३.२०.१०	---अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने वाकर
		-प्लास्टिकका फर्निचर:
	१४०३.७०.१०	---अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने प्लाष्टिकको वाकर

दृष्टव्य:-

- (१) स्वास्थ्य सेवा।
- (२) रक्त सञ्चार सेवाको लागि आवश्यक पर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले पैठारी गर्ने रगत राख्ने प्लाष्टिकका थैला (१०१८.९०.२०), ट्रान्सफ्युजन सेट (१०१८.९०.९०), तथा रक्त परीक्षण रिजेण्ट निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न औजार उपकरणहरू तथा रसायनहरू।
- (३) मृगौला रोगको उपचारका लागि आवश्यक उपकरणहरू।
- (४) दृष्टिविहीनहरूले प्रयोग गर्ने स्लेटस्टाइलस (८४७१.९०.००), ब्रेल नोटटेकर (८४७१.३०.९०), ब्रेलो (ब्रेल प्रिन्टर) (८४४३.३२.००, ८४४३.३९.०० र ८४४३.३९.००), रङ्गसूचक, पानीसूचक र प्रकाशसूचक यन्त्रहरू (८५३१.८०.००), आवाज

दिने थर्मोमिटर (१०२५.१९.९०), ब्रेल टाइपराइटर (८४७२.९०.९०), ब्रेल घडी (९१०२.९९.००), एबाकस (९०१७.२०.००), मेग्नीफाइङ्ग ग्लास (९०१३.८०.००), ब्रेल कम्पास (९०१४.१०.००), ब्रेल इम्बोसर (८४४३.३९.००), ब्रेल स्टेनसिल मेसिन (८४७२.१०.००)।

(५) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योगले पैठारी गर्ने भाग २८, २९ र ३८ मा पर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ र रासायनिक पदार्थ; शीर्षक ११.०८ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने माड (स्वेतसार), उपशीर्षक १३०२.१९.०० मा पर्ने जडिवुटीका सार, शीर्षक १५.२१ मा पर्ने मौरीको वनस्पति तथा अन्य मैन, उपशीर्षक १७०१.१४.९० मा पर्ने उखुको अन्य चिनी, उपशीर्षक १७०२.११.०० मा पर्ने ल्याक्टोज, उपशीर्षक १७०२.३०.१० र १७०२.३०.२० मा पर्ने ग्लुकोज, उपशीर्षक १७०२.३०.३० मा पर्ने डेक्स्ट्रोज र उपशीर्षक १७०२.९०.९० मा पर्ने फ्रुक्टोज वा अन्य चिनी, उपशीर्षक १९०५.९०.४० मा पर्ने औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सुल (एम्टी क्याप्से), उपशीर्षक २२०७.१०.१० र २२०७.२०.९० मा पर्ने इथानोल, उपशीर्षक २२०७.१०.२० र २२०७.२०.१० मा पर्ने रेक्टिफाइड स्प्रिट, उपशीर्षक २५१९.९०.०० मा पर्ने म्याग्नेसियम अक्साइड, शीर्षक २७.१२ मा पर्ने हाइड सफ्ट प्याराफिन र पेट्रोलियम जेली, शीर्षक ३२.०३ र ३२.०४ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने रङ्ग, शीर्षक ३२.०५ मा पर्ने कोटिङ्ग मेटेरियल्स, उपशीर्षक ३३०१.९०.०० मा पर्ने एसेन्सियल आयल, उपशीर्षक ३४०२.४९.०० मा पर्ने टिवइन ८० सोडियम लौरल सल्फेट, उपशीर्षक ३४०४.२०.०० र ३४०४.९०.०० मा पर्ने मैन, उपशीर्षक ३५०१.९०.०० मा पर्ने सोडियम केसिनेट, उपशीर्षक ३५०७.९०.०० मा पर्ने इन्जाइम, उपशीर्षक ३९०५.९९.०० मा पर्ने पोलिभिनायल पिरालोडोन (भिनायल एसिटेड) एसिटेड, उपशीर्षक ३९०६.९०.०० मा पर्ने कारबोमर्स, उपशीर्षक ३९१०.००.०० मा पर्ने प्राथमिक रूपका सिलिकनहरू, शीर्षक ३९.१२ मा पर्ने माइक्रोक्रिस्टलाइन सेलुलोज, शीर्षक ३९.१४ मा पर्ने को-पोलिमर टेष्ट मेकिङ्ग, उपशीर्षक ४०१४.९०.०० मा पर्ने रबर स्टोपर, उपशीर्षक ४८२१.१०.०० मा पर्ने लेवल, उपशीर्षक ७०१०.१०.०० मा पर्ने एम्पुल तथा उपशीर्षक ७६१२.१०.०० मा पर्ने आल्मोनियमका लचकदार ट्युब; शीर्षक ३९.२०, ३९.२१ र ४८.१९ का सबै उपशीर्षक एवं उपशीर्षक ३९२३.१०.१०, ३९२३.१०.९०, ३९२३.३०.९०, ३९२३.५०.००, ७०१०.९०.००, ७६०७.११.००, ७६०७.१९.००, ७६०७.२०.०० र ९६०२.००.०० मा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल तथा उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने १५ एम.एल. सम्म क्षमताका मेजरिङ्ग कपहरू तथा इन्ट्रा ओकुलर लेन्स (आइ.ओ.एल.) उत्पादनमा प्रयोग गर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ र रासायनिक पदार्थ, उपशीर्षक ८३०९.९०.०० मा पर्ने आधारभूत धातुका बिक्रो।

(६) औषधि उद्योग आफैले पैठारी गर्ने औषधि उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल्स तथा लेवुल।

(७) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योग तथा अस्पतालको अनुसन्धान तथा विकासमा प्रयोग हुने शीर्षक ९०.१८ र ९०.२७ मा पर्ने उपकरणहरू र आँखा उपचारका

लागि आवश्यक इन्ट्रा ओकुलर लेन्स उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने यन्त्र उपकरण, कच्चा पदार्थ र सहायक सामग्री।

(८) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधिको रूपमा प्रयोग हुने स्लाइन पानी उत्पादन गर्ने उद्योगले आयात गर्ने स्लाइन पानीको प्याकिङ्ग सामग्री उत्पादन गर्न प्रयोग हुने प्लाष्टिक दाना।

(९) सरकारी, सरकारी अनुदान प्राप्त र सामुदायिक अस्पतालले पैठारी गर्ने औषधीय एवं शल्यचिकित्सा सम्बन्धी यन्त्र उपकरण तथा औजारहरू र स्वास्थ्य सामग्री।

(१०) नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थाले पैठारी गर्ने मृगौला उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने हेमो डायलाइसिस मेसिन, डाइलासिस रिप्रोसेसर, डायलाइजर र यसको ट्यूबिङ्ग; उपशीर्षक ९४०२.९०.२० मा पर्ने डाइलासिस वेड तथा उपशीर्षक ९४०२.९०.९० मा पर्ने कुर्सी; सुटुको रोग निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.११.०० मा पर्ने इकोकार्डियोग्राफ; उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने भिडियोस्कोप, क्याथल्यब,हर्टलङ्ग मेसिन र डिफ्रीब्रिलेटर; क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२२.१२.०० मा पर्ने पोजिट्रोन इमिसन टोमोग्राफी (पेट) स्क्यान मेसिन, कम्प्यूटेड टोमोग्राफी (सी.टी.) स्क्यान मेसिन, मेमोग्राफी; उपशीर्षक ९०२२.२१.०० मा पर्ने ब्रेसीथेरापी र लिनियर एक्सलरेटर; उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने फलो साइटोमिटर, नेक्स्ट जेनेरेशन सिक्वेन्सर र प्रोटीन माइक्रोएरी प्लेटफर्म, ९०१८.९०.३० मा पर्ने मल्टिप्लेक्स रियल टाइम पि.सी.आर.उपशीर्षक ९०२७.८९.१० मा पर्ने हेमाटोलोजी एनालाइजर, ब्लड केमेष्ट्री एनालाइजर, क्लिनिकल केमेष्ट्री एनालाइजर र इम्युनोकेमेष्ट्री एनालाइजर; उपशीर्षक ९०१८.१३.०० मा पर्ने म्याग्नेटिक रिजोनेन्स इमेजिङ्ग (एम.आर.आई) मेसिन।

(११) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने आवश्यक कच्चा पदार्थ।

(१२) सन ग्लास बाहेक वा चिकित्सकद्वारा सिफारिस (Medically Prescribed) चशमाको विक्री।

(१३) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-

(अ) चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान वीर अस्पताल, त्रि.वि. शिक्षण अस्पताल, वी.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, वी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र, मनमोहन कार्डियोथोरासिक भास्कुलर तथा ट्रान्सप्लान्ट सेण्टर र धुलिखेल अस्पताल को नाममा पैठारी हुने निर्माण तथा अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक निर्माण सामग्री, चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण र औजार,

(आ) क्यान्सरका बिरामीलाई निःशुल्क वितरण गर्ने प्रयोजनको लागि सरकारी वा सामुदायिक अस्पताल तथा नेपाल सरकार स्वास्थ्य सेवा विभागले पैठारी गर्ने क्यान्सर निरोधक औषधि।

(इ) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय वा स्वास्थ्य सेवा विभागको नाममा पैठारी हुने क्यान्सर निरोधक औषधि, दातृ निकायबाट अनुदान स्वरूप नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय वा स्वास्थ्य सेवा विभागको नाममा पैठारी हुने खोप तथा खोपजन्य सामग्रीहरू, परिवार नियोजनका साधन तथा सामग्रीहरू र औषधि तथा पोषण सामग्रीहरू।

द्रष्टव्य : खण्ड (इ) मा उल्लेख भए बमोजिम अनुदान स्वरूप प्राप्त हुने औषधि र स्वास्थ्य सामग्रीको हकमा त्यस्तो अनुदान सहायता स्वीकार भएको हुनुपर्नेछ।

समूह ६: शिक्षा

(क) विद्यालय तथा विश्वविद्यालयमा हुने अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यहरू।

(ख) नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्व भएका संस्थाहरूबाट प्रदान गर्ने व्यावसायिक वा पेशागत तालिम वा पुनर्ताजगी तालिमहरू।

(ग) विद्यालय तथा विश्वविद्यालयहरूले प्रदान गर्ने शिक्षण सेवा।

(घ) शिक्षण संस्थाले सोही संस्थाको प्रयोजनको लागि स्वयंले सञ्चालन गरेका चमेना गृह (क्यान्टिन), छात्रावास (होस्टेल) र यातायात सेवाको कारोबार।

समूह ७: किताब अखबार र मुद्रित सामग्रीहरू

४८.०१	४८०१.००.००	रोलमा वा पातामा भएको अखबारी कागत (न्यूज प्रिन्ट)।
४९.०१		एकोहोरो पाता भएको वा नभएको मुद्रित किताबहरू, विवरण पत्रिकाहरू (ब्रोशर्स), पर्चा वा पत्रिका (लिफ्लेट्स) र त्यस्तै मुद्रित वस्तुहरू।
	४९०१.१०.००	-पट्याएको वा नपट्याएको, एकोहोरो पाता भएको -अन्य:
	४९०१.९१.००	--शब्दकोषहरू र विश्वकोषहरू र तिनका क्रमबद्ध भाग वा खण्डहरू (इन्स्टलमेण्टहरू)
	४९०१.९९.००	--अन्य
४९.०२		चित्र भएको वा नभएको वा विज्ञापनका सामग्री भएको वा नभएको समाचारपत्र, पत्रपत्रिका र आवधिक पत्र पत्रिकाहरू।
	४९०२.१०.००	-कम्तीमा एक हसामा चार पटक प्रकाशित

४९.०४	४९०२.९०.००	-अन्य
	४९०४.००.००	गाता हालेको वा नहालेको, निदर्श चित्र भएको वा नभएको, हस्तलिखित वा छापेको सङ्गीत किताब।
४९.१०		जुनसुकै प्रकारको मुद्रित पात्रो (क्यालेण्डर) क्यालेण्डर ब्लक समेत।
		-जुनसुकै प्रकारको मुद्रित पात्रो (क्यालेण्डर) (भन्सार तर्फ नभएको)
	४९१०.००.१०	---परम्परागत पात्रो
	४९१०.००.९०	---अन्य

द्रष्टव्य:-

- (१) अखबार र पत्रपत्रिकाको मुद्रण तथा प्रकाशन।
- (२) ई-लाइब्रेरी, ई-बुक तथा ई-पत्रिका शुल्क।

समूह ८: कलात्मक र कालीगढी सेवा

- (क) चित्रकला, मूर्तिकला, वास्तुकला तथा यस्तै प्रकारका अन्य हस्तकलाहरू र तत्सम्बन्धी सेवा।
- (ख) पुस्तकालय, सङ्ग्रहालय, कला सङ्ग्रहालय र चिडियाघर प्रवेश शुल्क।

समूह ९: यानुवाहक यातायात तथा ढुवानी सेवाहरू

यान्त्रिक पुलबाट हुने सेवा, सार्वजनिक यानुवाहक यातायात (हवाई यातायात, राइड शेयरिङ्ग प्लेटफर्म मार्फत प्रदान गरिने यातायात तथा ढुवानी सेवा तथा केबुलकार बाहेक) तथा निर्यात प्रयोजनको लागि कार्गो सेवा।

समूह १०: व्यावसायिक वा पेशागत सेवा

कलाकार, खेलाडी, लेखक, नमूनाकार, अनुवादक, दौभापेले संस्थागत वा व्यक्तिगत रूपमा प्रदान गर्ने पेशागत सेवा, विदेशमा जनशक्ति आपूर्ति गर्ने सेवा।

समूह ११: अन्य वस्तु तथा सेवा

(अ) मालवस्तुहरू:

१४.०४		अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका वनस्पति उत्पादनहरू।
	१४०४.९०.५०	---रूद्राक्षका दानाहरू
२७.१०		कच्चा (क्रुड) बाहेकको पेट्रोलियम तेल र बिटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेल; अन्यत्र निर्दिष्ट वा समावेश नभएका, तौलमा ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेल वा बिटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेल भएका, यिनै तेल नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक (बेसिक कन्स्टिचुएन्ट) भएका तयारी वस्तु (प्रिपेरेशन) हरू; रद्दी तेल (वेष्ट आयल) हरू।

		-पेट्रोलियम तेलहरू र विटुमिनयुक्त खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू (कच्चा बाहेक) तथा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, तौलको हिसाबले ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा विटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएका, यिनै तेलहरू नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक भएका तयारी वस्तुहरू, जैविक डिजेल भएका बाहेक र रद्दी तेलहरू बाहेक:
		--अन्य:
	२७१०.१९.७०	---जुट ब्याचिङ्ग आयल तथा टेक्सटाइल आयल
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाँधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल); काठ चिरेको धुलो, काठको अवशेष र रद्दी वस्तु, मुढो, ब्रिकेट, पेलेट वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको।
	४४०१.३२.००	--काठको ब्रिकेटहरू
४४.१५		काठका, परिवेष्टन (प्याकिङ्ग) का बट्टाहरू, बाकसहरू, क्रेटहरू, ड्रमहरू र यस्तै परिवेष्टन सामग्रीहरू; काठका केबुल-ड्रमहरू; काठका प्यालेटहरू, बक्स-प्यालेटहरू र अन्य लोड बोर्डहरू (सामान चढाउने तख्ताहरू); काठका प्यालेट कलरहरू।
	४४१५.१०.००	-मौरीको घर र टि-चेष्ट
४९.०७		स्पष्ट रूपमा अङ्कित मूल्य (फिस भ्यालु) भएका वा हुने वा कुनै मुलुकभित्र प्रचलनमा रहेका वा नयाँ जारी भएका प्रयोग नभएका (अनयुज्ड) हुलाक टिकट वा राजस्व टिकट वा यस्तै किसिमका टिकटहरू; टिकटको छाप भएका कागत; बैङ्क नोट; चेकफर्म; स्टक, शेयर वा बण्ड प्रमाणपत्र र यस्तै किसिमका स्वत्वाधिकारका कागतपत्रहरू।
	४९०७.००.१०	---बैङ्क नोटहरू
	४९०७.००.२०	---स्पष्ट रूपमा अङ्कित मूल्य (फिस भ्यालु) भएका वा हुने वा कुनै मुलुकभित्र प्रचलनमा रहेका वा नयाँ जारी भएका प्रयोग नभएका (अनयुज्ड) हुलाक टिकट
	४९०७.००.३०	---हवाईपत्र
	४९०७.००.४०	---राहदानी
	४९०७.००.५०	---अन्तःशुल्क टिकट
	४९०७.००.६०	---चेक फर्म, चेकबुक
	४९०७.००.७०	---स्टक शेयर वा बण्ड प्रमाणपत्रहरू

	४९०७.००.९०	---अन्य
५३.०६		फल्याकसको धागो।
	५३०६.१०.००	-एकल (सिङ्गल)
	५३०६.२०.००	-बहुल (दोब्र्याएको) वा केबुल्ड
५३.०७		सनपाटको धागो वा शीर्षक ५३.०३ का अन्य लचिलो रेशादार बोक्रा (बाष्ट) का कपडा बनाउने धागो।
	५३०७.१०.००	-एकल (सिङ्गल)
	५३०७.२०.००	-बहुल (दोब्र्याएको) वा केबुल्ड
५३.१०		सनपाट (जूट) का बुनिएका कपडाहरू वा शीर्षक ५३.०३ का अन्य लचिलो रेशा भएका बोक्रा (बाष्ट) का रेशाहरूबाट बनेका कपडाहरू।
	५३१०.१०.००	-अविरञ्जित (अनब्लिचड)
	५३१०.९०.००	-अन्य
७१.०२		परिष्कार गरिएको वा नगरिएको, तर नजडेको वा सेटमा नराखिएको हीरा।
	.....	.....
७१.०६		अपरिष्कृत (अनरुट) वा अर्ध निर्मित स्वरूपको वा धुलो स्वरूपको चाँदी (सुनको वा प्लाटिनमको जलप लगाइएको चाँदी समेत)।
	७१०६.१०.००	-धुलो
		-अन्य:
	७१०६.९१.००	--अपरिष्कृत
	७१०६.९२.००	--अर्ध निर्मित
७१.०८		अपरिष्कृत वा अर्ध निर्मित रूपका वा धुलो रूपका सुन (प्लाटिनमको जलप लगाएको सुन समेत)।
		-अमौद्रिक:
	७१०८.११.००	--धुलो
	७१०८.१२.००	--अन्य अपरिष्कृत रूपको
	७१०८.१३.००	--अन्य अर्धनिर्मित रूपको
	७१०८.२०.००	-मौद्रिक
७१.०९	७१०९.००.००	अर्धनिर्मित भन्दा बढी काम नगरेको सुनले ढाकिएको आधारभूत धातुहरू वा चाँदी।
७१.१३		बहुमूल्य धातुको वा बहुमूल्य धातुले ढाकिएको धातुको गरगहनाका सामानहरू र तिनका पार्टपुर्जाहरू

		-बहुमूल्य धातुको, बहुमूल्य धातुमा जलप लगाएको वा नलगाएको वा ढाकिएको वा नढाकिएको:
	७११३.११.००	--चाँदीको, अन्य बहुमूल्य धातुको जलप लगाएको वा नलगाएको, बहुमूल्य धातुले ढाकेको वा नढाकेको
		--अन्य बहुमूल्य धातुको, अन्य बहुमूल्य धातुको जलप लगाएको वा नलगाएको वा बहुमूल्य धातुले ढाकेको वा नढाकेको
	७११३.१९.१०	---सुनको
	७११३.१९.९०	---अन्य बहुमूल्य धातुको
	७११३.२०.००	-आधारभूत धातुको, बहुमूल्य धातुले ढाकिएको
७१.१८		सिक्का।
	७११८.९०.००	-अन्य
८४.०१		न्युक्लियर रियाक्टरहरू; न्युक्लियर रियाक्टरको लागि अविकिरणित (नन-इराडिएटेड) इन्धन तत्त्वहरू (कार्ट्रिजहरू); अणु छुट्याउने (आइसोटोपिक सेपरेसन) निमित्तका मेसिन र उपकरणहरू।
	८४०१.१०.००	-न्युक्लियर रियाक्टर
	८४०१.२०.००	-अणु छुट्याउने (आइसोटोपिक सेपरेसन) का मेसिन र औजारहरू र तिनका पार्टपुर्जाहरू
	८४०१.३०.००	-अविकिरणित (नन-इराडिएटेड) इन्धन तत्त्वहरू (कार्ट्रिजहरू)
८४.०२		जलवाष्प (स्टिम) र अन्य वाफ (भेपर) उत्पादन गर्ने बोइलरहरू (निम्न चापको वाफ उत्पादन गर्न पनि सक्षम उष्णजलीय सेन्ट्रल हिटिङ बोइलर बाहेक); उच्च-तापित जल (वाटर) बोइलरहरू।
		-जलवाष्प (स्टिम) र अन्य वाफ (भेपर) उत्पादन गर्ने बोइलरहरू:
	८४०२.११.००	--प्रतिघण्टा ४५ टनभन्दा बढी जलवाष्प उत्पादन गर्ने वाटर ट्युब बोइलरहरू
	८४०२.१२.००	--प्रतिघण्टा ४५ टनसम्म जलवाष्प उत्पादन गर्ने वाटर ट्युब बोइलरहरू
	८४०२.१९.००	--अन्य वाफ उत्पादन गर्ने बोइलर, हाइब्रिड बोइलर समेत
	८४०२.२०.००	-उच्च-तापित जल बोइलरहरू
८४.०३		शीर्षक ८४.०२ बाहेकका सेन्ट्रल हिटिङ (केन्द्रीय तापन) बोइलरहरू।
	८४०३.१०.००	-बोइलरहरू

८४.०४		शीर्षक ८४.०२ वा ८४.०३ का बोइलरसँग प्रयोग गरिने सहायक संयन्त्र (जस्तै, किफायती इकोनोमाइजर, सुपर-हिटर, ध्वंसो हटाउने (सूट रिमुभर), ग्याँस हटाउने (ग्याँस रिमुभर्स); जलवाष्प (स्टिम) वा अन्य वाष्प (भेपर) का शक्ति एकाइहरू निमित्तका कण्डेन्सरहरू।
	८४०४.१०.००	-शीर्षक ८४.०२ वा ८४.०३ को बोइलरका साथ प्रयोग हुने सहायक संयन्त्र (प्लान्ट) हरू
	८४०४.२०.००	-जलवाष्प (स्टिम) वा अन्य वाफ (भेपर) का शक्ति एकाइ (पावर युनिट) निमित्तका कण्डेन्सरहरू
८४.०५		प्रोड्यूसर ग्यास वा वाटर ग्यास जेनेरेटरहरू, तिनका शुद्धीकारकहरू (प्युरिफायर्स) भएका वा नभएका; एसिटाइलिन ग्यास जेनेरेटरहरू र त्यस्तै जलीय प्रक्रियाका ग्यास जेनेरेटरहरू, तिनका शुद्धीकारकहरू भएका वा नभएका।
	८४०५.१०.००	-प्रोड्यूसर ग्याँस वा वाटर ग्याँस जेनेरेटरहरू, शुद्धीकारक (प्यूरिफायर) भएका वा नभएका; एसिटाइलिन ग्याँस जेनेरेटरहरू र त्यस्तै जलीय प्रक्रियाका ग्याँस जेनेरेटरहरू, शुद्धीकारक (प्यूरिफायर) भएका वा नभएका।
८४.०६		जलवाष्प टर्बाइनहरू र अन्य वाफ टर्बाइनहरू।
	८४०६.१०.००	-जलपोत प्रणोदन (मेरीन प्रोपल्सन) निमित्तका टर्बाइनहरू
		-अन्य टर्बाइनहरू
	८४०६.८१.००	--४० मेगावाटभन्दा बढी उत्पादन क्षमता भएका
	८४०६.८२.००	--४० मेगावाटसम्म उत्पादन क्षमता भएका
८४.१०		हाइड्रोलिक टर्बाइनहरू, जल चक्र (वाटर व्हील) हरू र तिनका रेगुलेटरहरू।
		-हाइड्रोलिक टर्बाइनहरू र जल चक्र (वाटर व्हील) हरू:
	८४१०.११.००	--१,००० कि.वा. सम्म शक्तिका
	८४१०.१२.००	--१,००० कि.वा. भन्दा बढी तर, १०,००० कि. वा. सम्म शक्तिका
	८४१०.१३.००	--१०,००० कि.वा. भन्दा बढी शक्तिको
८४.१३		मापक यन्त्र जडेको वा नजडेको तरल पदार्थको पम्प, तरल पदार्थका एलिभेटरहरू।
		-अन्य सेन्ट्रिफ्युगल पम्पहरू
		---खनिज इन्धन (ग्यासोलिन) बाट सञ्चालन हुने:
	८४१३.७०.११	----२ देखि ८ हर्ष पावर क्षमताका
	८४१३.७०.१९	----ब्याट्रीबाट चल्ने पानी तान्ने पम्प (डि.सी. पम्प)

८४.१६		तरल इन्धनको लागि, धुल्याइएको ठोस इन्धनका लागि वा ग्याँसको लागि फर्नेश बर्नरहरू; आगोमा इन्धन हाल्ने यान्त्रिक उपकरण (मेकानिकल स्टोकर) हरू, तिनका यान्त्रिक जालीहरू (मेकानिकल ग्रेट्स) समेत, खरानी विसर्जन गर्ने यान्त्रिक उपकरण (मेकानिकल यास डिसचार्जर) हरू र यस्तै उपकरणहरू।
	८४१६.१०.००	-तरल इन्धनको लागि फर्नेश बर्नरहरू
	८४१६.२०.००	-अन्य फर्नेश बर्नरहरू, कम्बिनेशन बर्नरहरू समेत
	८४१६.३०.००	-आगोमा इन्धन हाल्ने यान्त्रिक उपकरणहरू, तिनका यान्त्रिक जालि (मेकानिकल ग्रेट) समेत, खरानी विसर्जन गर्ने यान्त्रिक उपकरण (मेकानिकल यास डिसचार्जर) हरू र यस्तै उपकरणहरू
८४.१७		औद्योगिक वा प्रयोगशालाका फर्नेश र ओभनहरू, जलाएर खरानी पार्ने उपकरण समेत, अविद्युतीय।
	८४१७.१०.००	-धाउ, पाइराइट वा धातुलाई पोल्ने, पगाल्ने वा अरू ताप उपचारको लागि प्रयोग हुने फर्नेश र ओभनहरू
	८४१७.२०.००	-बेकरी बनाउने ओभनहरू, बिस्कुट बनाउने ओभन समेत
	८४१७.८०.००	-अन्य
८४.१९		तताउने, पकाउने, पोल्ने, आसवन गर्ने (डिस्टिलिङ्ग), परिशोधन गर्ने (रिक्टिफाइङ्ग), रोगाणुरहित गर्ने (स्टेरिलाइजिङ्ग), पाश्चरीकरण गर्ने (पाश्चराइजिङ्ग), बफाउने (स्टिमिङ्ग), सुकाउने (ड्राइङ्ग), वाष्पीकरण गर्ने (इभ्यापोरेटिङ्ग), बाफ बनाउने (भेपोराइजिङ्ग), द्रवित गर्ने (कण्डेन्सिङ्ग) वा चिस्याउने (कुलिङ्ग) जस्ता तापमान परिवर्तन (चेञ्ज अफ टेम्परेचर) सँग सम्बद्ध प्रक्रियाद्वारा पदार्थहरूको उपचार निमित्तका, विद्युत्तापित भए वा नभएका (फर्नेशहरू, ओभनहरू तथा शीर्षक ८५.१४ का अन्य उपकरणहरू बाहेक), यन्त्रावली (मेसिनरी), संयन्त्र (प्लान्ट) वा प्रयोगशालाका उपकरणहरू, घरायसी प्रयोग हुने खालका यन्त्रावली वा संयन्त्र बाहेक; पानी सञ्चय गर्ने ट्याङ्की नभएका वा भएका पानी तताउने हिटरहरू (इन्स्टान्टेनियस वा स्टोरेज वाटर हिटर्स), अवैद्युतिक (नन्-इलेक्ट्रिक)।
		-औषधोपचार, शल्यचिकित्सा वा प्रयोगशाला सम्बन्धी विसङ्क्रामक (स्टेरिलाइजर) हरू
	८४१९.२०.१०	---अटोक्लेभ्स

	८४१९.२०.९०	---अन्य औषधीय(मेडिकल), शल्यचिकित्सा सम्बन्धी (सर्जिकल) वा प्रयोगशाला सम्बन्धी (लेबोरेटरी) विसङ्क्रामकहरू (स्टेरिलाइजर्स)
		-सुकाउने यन्त्र (ड्रायर) हरू:
	८४१९.३३.००	-हिमशुष्कीकरण (लायोफिलाइजेसन) उपकरणहरू, हिमशुष्कीकरण एकाइ (फ्रिज ड्राइड युनिट) र पचका किसिमका सुकाउने उपकरण (स्प्रे ड्रायर) हरू
	८४१९.३४.००	--अन्य, कृषि उत्पादनको लागि
	८४१९.३५.००	--अन्य, काठ, कागजको पल्प, कागज र कागजगाताको लागि
	८४१९.३९.००	--अन्य
	८४१९.४०.००	-आसवन वा परिशोधन संयन्त्रहरू (डिस्टिलिङ्ग वा रेक्टिफाइङ्ग प्लान्ट)
	८४१९.५०.००	-ताप विनिमय एकाइ (हिट एक्सचेन्ज यूनिट्स) हरू
	८४१९.६०.००	-हावा वा अन्य ग्याँसलाई तरल बनाउने यन्त्रावली
		-अन्य यन्त्रावली, संयन्त्र र उपकरण:
	८४१९.८१.००	--तातो पेयपदार्थ बनाउन वा भोजन पकाउन वा तताउनको लागि
	८४१९.८९.१०	---कुलिङ्ग टावर
	८४१९.८९.९०	---अन्य
८४.२०		क्यालेण्डरिङ्ग वा रोलिङ्ग यन्त्रहरू, धातुहरू वा काँचको लागि बाहेक, रतिनका सिलिन्डरहरू।
	८४२०.१०.००	-क्यालेण्डरिङ्ग वा अन्य रोलिङ्ग यन्त्रहरू
८४.२१		अपकेन्द्रित (सेन्ट्रिफ्यूज) हरू, अपकेन्द्री शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर) हरू समेत; तरलपदार्थ र ग्याँसलाई छान्ने (फिल्टरिङ्ग) वा शुद्धीकरण गर्ने (प्यूरिफाइङ्ग) यन्त्रावली र उपकरणहरू।
		-अपकेन्द्रित (सेन्ट्रिफ्यूज), अपकेन्द्री शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर) हरू समेत:
	८४२१.११.००	--क्रिम सेपारेटरहरू
	८४२१.१९.००	--अन्य
		-तरलपदार्थ छान्ने (फिल्टरिङ्ग) वा शुद्धीकरण गर्ने (प्यूरिफाइङ्ग) यन्त्रावली र उपकरणहरू:
	८४२१.२२.००	--पानी बाहेकका अन्य पेयपदार्थ छान्ने वा शुद्धीकरण गर्नको लागि
		--अन्य

	८४२१.३९.१०	---मेडिकल ग्रेड अक्सिजनका लागि प्रेशर स्वीङ एडसोप्सन अक्सिजन प्लान्ट र क्रोजेनिक अक्सिजन एयर सेपरेसन प्लान्ट
	८४२१.३९.९०	---अन्य
८४.२२		भाँडा माइने वा धुने यन्त्रहरू; बोटल वा अन्य आधानपात्र (कण्टेनर) हरू सफा गर्ने वा सुकाउने यन्त्रावली; बोटल, क्यान, बट्टा, झोला वा अन्य आधानपात्रहरू भर्न, बन्द गर्न, मुख टाल्न वा लेबल लगाउन प्रयोग हुने यन्त्रावली; बोटल, जार, ट्युब र यस्तै आधानपात्रहरू क्याप्सुलिङ गर्न प्रयोग हुने यन्त्रावली; अन्य प्याकिङ वा न्यापिङ गर्ने यन्त्रावली (हिट स्रिङ्क न्यापिङ मेसिनरी समेत); पेयपदार्थमा वायुमिश्रण गर्न प्रयोग हुने यन्त्रावली ।
		-भाँडा माइने वा धुने यन्त्रहरू:
	८४२२.२०.००	-बोटलहरू वा अन्य आधानपात्रहरू सफा गर्ने वा सुकाउने यन्त्रावली
	८४२२.३०.००	-बोटल, क्यान, बट्टा, झोला वा अन्य आधानपात्रहरू भर्न, बन्द गर्न, मुख टाल्न वा लेबल लगाउन प्रयोग हुने यन्त्रावली; बोटल, जार, ट्युब र यस्तै आधानपात्रहरू क्याप्सुलिङ गर्न प्रयोग हुने यन्त्रावली; पेयपदार्थमा वायुमिश्रण गर्न प्रयोग हुने यन्त्रावली
	८४२२.४०.००	-अन्य प्याकिङ वा न्यापिङ गर्ने यन्त्रावली (हिट-स्रिङ्क न्यापिङ मेसिनरी समेत)
८४.२६		पानी जहाजका सामान उठाउने यन्त्र (डेरिक) हरू; केनहरू, केबुल केन समेत; केन जडान भएका मोबाइल लिफ्टिङ फ्रेमहरू, स्ट्रयाडल क्यारियरहरू र वर्क ट्रकहरू ।
		-ओभरहेड ट्राभेलिङ केनहरू, ट्रान्सपोर्टर केनहरू, ग्यान्ट्री केनहरू, ब्रिज केनहरू, मोबाइल लिफ्टिङ फ्रेमहरू र स्ट्रयाडल क्यारियरहरू
	८४२६.११.००	--स्थायी अवलम्ब (फिक्स्ड सपोर्ट) मा भएको ओभरहेड ट्राभेलिङ केनहरू
	८४२६.१२.००	--टायरमाथि भएका मोबाइल) लिफ्टिङ फ्रेमहरू र स्ट्रयाडल क्यारियरहरू
	८४२६.१९.००	--अन्य
	८४२६.२०.००	-टावर केनहरू
	८४२६.३०.००	-पोर्टल वा पेडेस्टल जीव केनहरू
		-अन्य यन्त्रावली, स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)
	८४२६.४१.००	--टायरमाथि भएको

	८४२६.४९.००	--अन्य
		-अन्य यन्त्रावली:
	८४२६.९९.००	--सडकमा हिँड्ने गाडीहरूमा जडान गर्न डिजाइन गरिएको
	८४२६.९९.००	--अन्य
८४.२८		अन्य उचाल्ने (लिफ्टिङ्ग), व्यवस्था गर्ने (ह्याण्डलिङ्ग), भारी चढाउने (लोडिङ्ग) वा भारी ओह्याल्ने (अनलोडिङ्ग) यन्त्रावली (उदाहरणतः लिफ्टहरू, एस्केलेटरहरू, कन्भेयरहरू, टेलिफेरिकहरू)।
		-वस्तु वा पदार्थहरूका लागि अविरल कार्य (कन्टिन्यूस एक्सन) गर्ने अन्य एलिभेटरहरू र कन्भेयरहरू:
	८४२८.३९.००	--भूमिगत प्रयोगको लागि विशेष रूपले अभिकल्पित
	८४२८.३२.००	--अन्य, बाल्टिन किसिमका (बकेट टाइप) का
	८४२८.३३.००	--अन्य, पट्टा किसिमका (बेल्ट टाइप) का
	८४२८.३९.००	--अन्य
	८४२८.४०.००	-एस्केलेटरहरू र गतिशील पदमार्ग (मुभिङ वाकवेज) हरू
	८४२८.६०.००	-टेलिफेरिक्स, चेयरलिफ्टस, स्कि-ड्रयागलाइनहरू; रज्जु रेगमार्ग (फुनिकुलर) को लागि कर्षण यन्त्र रचना (ट्रयाक्सन मेकानिज्म)
	८४२८.९०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.३०		जमीन (अर्थ), खनिज पदार्थ वा धाउहरूलाई स्थानान्तरण गर्ने वा हटाउने (मुभिङ्ग), वर्गीकरण गर्ने वा तल सन्तुलित गर्ने (ग्रेडिङ्ग), सम्प्याउने (लेभेलिङ्ग), ताछ्ने (स्क्रिपिङ्ग), उत्खनन गर्ने (एक्सक्याभेडिङ्ग), भर्ने (ट्याम्पिङ्ग) सुसंहत गर्ने (कम्प्याक्टिङ्ग), निष्कर्षण गर्ने (एक्सट्र्याक्टिङ्ग) वा प्वाल पार्ने (बोरिङ्ग) यन्त्रावली।
	८४३०.९०.००	-खामो गाड्ने उपकरण (पाइल ड्राइभर) र खामो उखेल्ने उपकरण (पाइल एक्सट्र्याक्टर) हरू
	८४३०.२०.००	-हिउँ हटाउने उपकरण (स्नो-प्लो) र हावा दिएर हिउँ हटाउने उपकरण (स्नो-ब्लोअर) हरू
		-कोइला (कोल) वा चट्टान (रक) काट्ने उपकरण र सुरुङ्ग खन्ने (टनेलिङ्ग) यन्त्रावली
	८४३०.३९.००	--स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)
	८४३०.३९.००	--अन्य
		-अन्य छिद्रण गर्ने (बोरिङ्ग) वा गहिरो खन्ने (सिड्ढिङ्ग) यन्त्रावली:

	८४३०.४१.००	--स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)
	८४३०.४१.००	--अन्य
	८४३०.५०.००	-अन्य यन्त्रावली, स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)
		-अन्य यन्त्रावली, स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड) नभएको:
	८४३०.६१.००	--भने वा खट्टि (ट्याम्पिङ्ग) वा सुसंहत गर्ने (कम्प्याक्टिङ्ग) यन्त्रावली
	८४३०.६१.००	--अन्य
८४.३२		कृषि, बागबानी वा वन सम्बन्धी कार्यका लागि माटो तयार गर्ने वा खेती गर्ने प्रयोजनका यन्त्रावली; घाँसे मैदान वा खेल-मैदान पेल्ने रोलरहरू।
	८४३२.१०.००	-हलोहरू (प्लोज)
		-हारोहरू, स्कारिफायरहरू, कल्टिभेटरहरू, विडरहरू र होहरू:
	८४३२.२१.००	-डिस्क हारो
	८४३२.२१.००	--अन्य -विउ छर्ने, बिरुवा रोप्ने र बिरुवा सार्ने यन्त्रहरू:
	८४३२.३१.००	--जमिन खनजोत नगरी सोझै विउ छर्ने, बिरुवा रोप्ने र बिरुवा सार्ने यन्त्रहरू
	८४३२.३१.००	--अन्य
		--जैविक मल छर्ने (म्यानुअर स्प्रेडर्स) र रासायनिक मलखाद फिँजाउने उपकरणहरू (फर्टिलाइजर डिष्ट्रीब्युटर्स):
	८४३२.४१.००	--जैविक मल छर्ने उपकरणहरू
	८४३२.४२.००	--रासायनिक मलखाद फिँजाउने उपकरणहरू
	८४३२.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.३३		बाली काट्ने (हार्भेस्टिङ्ग) वा अन्नको दाना झार्ने (थ्रेसिङ्ग) यन्त्रावली, पराल वा घाँसे पशुदाना (फोडर) बिटा पार्ने यन्त्र (बेलर्स); हरियो घाँस (ग्रास) वा सुकेको घाँस (हे) कर्तक (मोअर्स); शीर्षक ८४.३७ का यन्त्रावली (मिसिनरी) बाहेकका अन्डा, फल वा अन्य कृषि उत्पादनलाई सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग), छुट्याउने (सर्टिङ्ग) वा वर्गीकरण गर्ने (ग्रेडिङ्ग) यन्त्रहरू।
		-घाँसे चौर, पार्क वा खेल मैदानका घाँस काट्ने उपकरणहरू (मोअर्स):
	८४३३.११.००	--शक्ति चालित, तेस्रो समतल घुमेर काट्ने साधन भएको
	८४३३.११.००	--अन्य

	८४३३.२०.००	-अन्य घाँस काट्ने उपकरणहरू (मोअर्स), ट्रयाक्टरमा जडान गर्ने कटर बारहरू समेत
	८४३३.३०.००	-अन्य घाँस तयार गर्ने (हेमेकिङ्ग) यन्त्रावली
	८४३३.४०.००	-पराल वा घाँसे पशुदानालाई बिटा बनाउने यन्त्रहरू (बेलर्स), (पिक-अप बेलर्स समेत)
		-अन्य बाली काट्ने (हार्भेस्टिङ्ग) यन्त्रावली; दाईं गर्ने वा गोडा झार्ने (श्रेसिङ्ग) यन्त्रावली
	८४३३.५१.००	-- बाली काट्ने र अन्नको दाना झार्ने यन्त्रहरूको संयोजन
	८४३३.५२.००	--अन्य अन्नको दाना झार्ने यन्त्रावली
	८४३३.५३.००	--जरा वा गानो संग्रह गर्ने (हार्भेस्टिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४३३.५९.००	--अन्य
	८४३३.६०.००	-अण्डा, फल वा अन्य कृषि उत्पादनलाई सफा गर्ने (क्लनिङ्ग), छुट्याउने (सर्टिङ्ग) वा वर्गीकरण गर्ने (ग्रेडिङ्ग) यन्त्रहरू
८४.३४		दूध दुहुने यन्त्रहरू र दुग्धशाला सम्बन्धी यन्त्रावली (डेरी मेसिनरी)।
	८४३४.१०.००	-दूध दुहुने यन्त्रहरू
	८४३४.२०.००	-दुग्धशाला सम्बन्धी यन्त्रावली
८४.३५		वाइन, साइडर, फलको रस वा यस्तै पेय पदार्थहरूको उत्पादनमा प्रयोग हुने संपीडक दाब यन्त्र (प्रेस) हरू, पेल्ने यन्त्र (क्रसर) हरू र यस्तै यन्त्रावली।
	८४३५.१०.००	-यन्त्रावली
८४.३६		अन्य कृषि सम्बन्धी, बागबानी सम्बन्धी, वनजङ्गल सम्बन्धी, पक्षीपालन वा मौरीपालन सम्बन्धी यन्त्रावली, यान्त्रिक वा तापीय उपकरण जडान भएको अङ्कुरण संयन्त्र (जर्मिनेशन प्लान्ट) समेत; पक्षीहरूको चल्ला काट्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू (पोल्ट्री इन्क्यूबेटर्स एण्ड ब्रुडर्स)।
	८४३६.१०.००	-जनावरहरूको घाँस चारा (एनिमल फिडिङ्ग स्टफ) तयार गर्ने यन्त्रावली
		-पक्षीपालन यन्त्रावली; पक्षीहरूको चल्ला काट्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू:
	८४३६.२१.००	--पक्षीहरूको चल्ला काट्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू (पोल्ट्री इन्क्यूबेटर्स एण्ड ब्रुडर्स)
	८४३६.२९.००	--अन्य
	८४३६.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
		-पार्टपुर्जाहरू:

	८४३६.९१.००	--पक्षीपालन यन्त्रावली वा पक्षीहरूको चल्ला काढ्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू (पोल्ट्री इन्क्यूबेटर र ब्रूडर्स) को
८४.३७		बीज (सिड), दाना (ग्रेन) वा सुकेको दलहन सम्बन्धी वनस्पतिहरू सफा गर्ने, पर्गोल्ने वा वर्गीकरण गर्ने कामका यन्त्रहरू; पेषण उद्योग (मिलिङ्ग इण्डस्ट्री) मा प्रयोग हुने यन्त्रावली वा फार्ममा प्रयोग हुने खालका (फार्म-टाइप) यन्त्रावली बाहेकका अन्न (सेरियल्स) वा सुकेको दलहनको काम निमित्तका यन्त्रावली।
	८४३७.१०.००	-बीज (सिड) दाना (ग्रेन) वा सुकेको दलहन वनस्पति (ड्राइड लेगुमिनस भेजिटेबल्स) सफा गर्ने, छुट्याउने वा वर्गीकरण गर्ने यन्त्रहरू
	८४३७.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.३८		प्राणीजन्य (एनिमल) बोसो वा तेल वा वनस्पति घिउ (फिक्स्ड भेजिटेबल) वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो वा तेलको निष्कर्षण (एक्सट्र्याक्सन) वा तयार (प्रिपरेसन) गर्न निमित्तका यन्त्रावली बाहेक, खाद्य वा पेय पदार्थको औद्योगिक तयारी वा उत्पादनको लागि चाहिने, यस भागमा अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका यन्त्रावली।
	८४३८.१०.००	-वेकरी मेसिनरी (पाउरोटी जस्ता खाद्य परिकार सम्बन्धी यन्त्र) र म्याकरोनी, स्पागेटी वा यस्तै वस्तुहरू उत्पादन गर्ने यन्त्रावली
	८४३८.२०.००	-कन्फेक्सनरी, कोको वा चकलेट उत्पादन गर्ने यन्त्रावली
	८४३८.३०.००	-चिनी उत्पादन गर्ने यन्त्रावली
	८४३८.४०.००	-बीयर उत्पादन गर्ने यन्त्रावली
	८४३८.५०.००	-मासु (मिट) वा मासुको लागि पालिएका घरेलु पक्षीको मासु (पोल्ट्री) तयार गर्ने यन्त्रावली
	८४३८.६०.००	-फलहरू, काष्ठफलहरू वा वनस्पतिहरू तयार गर्ने यन्त्रावली
		-अन्य यन्त्रावली
	८४३८.८०.१०	---टि-सर्टिङ्ग मेसिन, सि.टि.सि. मेसिन, चिया फरमेन्टिङ्ग मेसिन, टि-ड्रायर मेसिन, एल.टि.पी. मेसिन
	८४३८.८०.९०	---अन्य यन्त्रावली
८४.३९		रेशादार कोशमय पदार्थहरू (फाइब्रस सेल्यूलोजिक म्याटेरियल) को पल्प बनाउने वा कागत वा कागतगाता बनाउने वा परिष्करण (फिनिशिङ्ग) गर्ने यन्त्रावली।
	८४३९.१०.००	-रेशादार कोशमय पदार्थहरूको पल्प बनाउने यन्त्रावली
	८४३९.२०.००	-कागत वा कागतगाता बनाउने यन्त्रावली
	८४३९.३०.००	-कागत वा कागतगाता परिष्कार गर्ने यन्त्रावली

८४.४०		पुस्तकको गाता बाँध्ने (बुक-बाइण्डिङ्ग) यन्त्रावली, पुस्तक सिउने यन्त्रहरू (बुक-सिउइङ्ग मेसिन) समेत।
	८४४०.१०.००	-यन्त्रावली
८४.४१		कागतको पल्प, कागत वा कागतगाता तयार गर्ने अन्य यन्त्रावली, सबै किसिमका काट्ने यन्त्रहरू समेत।
	८४४१.१०.००	-काट्ने यन्त्रहरू
	८४४१.२०.००	-थैला, बोरा वा खाम बनाउने यन्त्रहरू
	८४४१.३०.००	-डिब्बा, बट्टा, बक्सा, कन्तुर, नली, पीपा वा यस्तै आधानपात्र बनाउने यन्त्रहरू, ढालेर बनाउने (मोल्डिङ्ग) बाहेकका
	८४४१.४०.००	-कागतको पल्प, कागत वा कागतगातामा ढलाइ गरी सामान बनाउने यन्त्रहरू
	८४४१.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.४२		प्लेट, सिलिन्डर वा अन्य मुद्रण गर्ने अवयवहरू तयार गर्न वा बनाउनका लागि चाहिने यन्त्रावली, औजार र उपकरणहरू (शीर्षक ८४.५६ देखि ८४.६५ सम्मका यन्त्रहरू बाहेक); प्लेट, सिलिन्डर र अन्य मुद्रण अवयवहरू; मुद्रण प्रयोजनका लागि तयार पारिएका प्लेट, सिलिन्डर र लिथोग्राफिक स्टोनहरू (जस्तै समतल (प्लेन्ड), दानादार (ग्रेण्ड) वा चम्काइएको (पोलिस्ट))।
	८४४२.३०.००	-यन्त्रावली, औजार र उपकरण
८४.४३		शीर्षक ८४.४२ का प्लेट, सिलिन्डर र छपाईका अन्य अवयवहरूका माध्यमद्वारा गरिने मुद्रण कार्यको लागि प्रयोग हुने मुद्रण गर्ने यन्त्रावली; मुद्रण गर्ने अन्य यन्त्रहरू, प्रतिलिपि उतार्ने यन्त्रहरू, र फ्याक्स गर्ने यन्त्रहरू, संयोजित भएका वा नभएका; तिनका पार्टपुर्जाहरू र सहायक उपकरणहरू।
		-शीर्षक ८४.४२ का प्लेट, सिलिन्डर र छपाईका अन्य अवयवहरूका माध्यमद्वारा गरिने मुद्रण कार्यको लागि प्रयोग हुने मुद्रण गर्ने यन्त्रावली:
	८४४३.११.००	--अफसेट मुद्रण यन्त्रावली, रिल-फेड
	८४४३.१२.००	--अफसेट मुद्रण यन्त्रावली, शीट-फेड, कार्यालय प्रकारको (अफिस टाइप) (नदोबारिएको अवस्थामा एकापट्टि २२ से.मि. भन्दा बढी नभएको र अर्कोपट्टि ३६ से.मि. भन्दा बढी नभएको ताउ (शीट) हरू प्रयोग हुने)
	८४४३.१३.००	--अन्य अफसेट मुद्रण यन्त्रावली

	८४४३.१४.००	--लेटर प्रेस मुद्रण यन्त्रावली, रिल फेड, फलेक्सोग्राफिक मुद्रण बाहेक
	८४४३.१५.००	--लेटर प्रेस मुद्रण यन्त्रावली, रिल फेड बाहेक, फलेक्सोग्राफिक मुद्रण बाहेक
	८४४३.१६.००	--फलेक्सोग्राफिक मुद्रण यन्त्रावली
	८४४३.१७.००	--उत्कीर्णन मुद्रण यन्त्रावली (ग्राव्युअर प्रिन्टिङ्ग मेसिनरी)
	८४४३.१९.००	--अन्य
८४.४४	८४४४.००.००	मानव निर्मित कपडा पदार्थ (टेक्सटाइल म्याटेरियल) लाई निकर्षण गर्ने (एक्सट्रुडिङ्ग), अनुकर्षण गर्ने (ड्रइङ्ग), संरचना मिलाउने (टेक्सचरिङ्ग) वा काट्ने (कटिङ्ग) यन्त्रहरू।
८४.४५		कपडा पदार्थका रेशाहरू (टेक्सटाइल फाइबर्स) तयार पार्ने यन्त्रहरू; बाट्ने, दुगुना बनाउने, वा बटार्ने यन्त्रहरू र कपडा पदार्थको धागो उत्पादन गर्ने अन्य यन्त्रावली; कपडालाई नलिमा बेर्ने (टेक्सटाइल रिलिङ्ग वा वाइण्डिङ्ग) (वेफ्ट वाइण्डिङ्ग समेत) यन्त्रहरू र शीर्षक ८४.४६ वा ८४.४७ का यन्त्रहरूमा प्रयोग गर्न बयनीय धागो (टेक्सटाइल यार्न) तयार पार्ने यन्त्रहरू।
		-कपडा पदार्थका रेशाहरू (टेक्सटाइल फाइबर्स) तयार गर्ने यन्त्रहरू:
	८४४५.११.००	--कटाइ गर्ने (कार्डिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.१२.००	--कोर्ने (कम्बिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.१३.००	--तान्ने वा रेशाको प्युरी बनाउने (ड्रइङ्ग वा रोभिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.१९.००	--अन्य
	८४४५.२०.००	-कपडा पदार्थका धागो बाट्ने (टेक्सटाइल स्पिनिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.३०.००	-कपडा पदार्थका धागो दुगुना बनाउने (डबलिङ्ग) वा बटार्ने (ट्रिब्लिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.४०.००	-कपडा पदार्थका वस्तुलाई बेर्ने (वेफ्ट-वाइण्डिङ्ग समेत) वा रिलमा बेर्ने (रिलिङ्ग) यन्त्रहरू
	८४४५.९०.००	-अन्य
८४.४६		कपडा बुन्ने यन्त्रहरू (तानहरू)।
	८४४६.१०.००	-३० से.मि. भन्दा कम चौडाइ भएको कपडा बुन्नको लागि
		-३० से.मि. भन्दा बढी चौडाइ भएको कपडा बुन्नको लागि, बाना धागोहरूलाई ताना धागोहरूमा वारपार गराउने गट्टाहरू भएको-किसिमको (शटल टाइप):

	८४४६.२१.००	-विद्युत शक्तिबाट चल्ने तान (पावर लूम)
	८४४६.२९.००	--अन्य
	८४४६.३०.००	-३० से.मि. भन्दा बढी चौडाइ भएको कपडा बुन्नको लागि, बाना धागोहरूलाई ताना धागोहरूमा वारपार गराउने गट्टाहरू नभएको-किसिमको (शटल लेस टाइप)
८४.४७		निटिङ्ग मेशिन, स्टिच-बोण्डिङ्ग मेशिन र धातु वा रेशमको तार मिश्रित घागो (गिम्पड यार्न), ट्युल, लेस, इम्ब्राइडरी, शोभोपकरण (ट्रिमिङ्ग), चुल्ठी (ब्रेड्ड) वा जाली (नेट) बनाउने यन्त्रहरू र गुच्छा वा झुप्पा बनाउने (टफिटिङ्ग) यन्त्रहरू।
		-सर्कुलर निटिङ्ग मेशिन:
	८४४७.११.००	-सिलिन्डरको व्यास (डायमिटर) १६५ मि.मि. भन्दा बढी नभएको
	८४४७.१२.००	-सिलिन्डरको व्यास (डायमिटर) १६५ मि.मि. भन्दा बढी भएको
	८४४७.२०.००	-फ्ल्याट निटिङ्ग मेशिनहरू; स्टिच-बोण्डिङ्ग मेशिनहरू
	८४४७.९०.००	-अन्य
८४.४९		थान (पिस) मा वा आकार दिएर जमोठ (फिल्ट) वा नबुनिएका कपडा बनाउने वा परिष्करण गर्ने यन्त्रावली, जमोठको टोप (फिल्ट ह्याट) बनाउने यन्त्रावली समेत; टोप बनाउने ब्लकहरू।
	८४४९.००.१०	---फेस मास्क बनाउने मेशिन
	८४४९.००.२०	---अन्य मेशिन
	८४४९.००.९०	---पार्टपुर्जहरू
८४.५१		कपडा पदार्थका घागो, कपडा वा कपडा पदार्थका तयारी सामानहरूलाई धुने, सफा गर्ने, निचोर्ने, सुकाउने, इस्त्री लगाउने, प्रेस गर्ने (फ्युजिङ् प्रेसहरू समेत), अविरञ्जित गर्ने (ब्लिचिङ्ग), रञ्जित गर्ने (डाइङ्ग), सजाउने (ड्रेसिङ्ग) परिष्करण गर्ने (फिनिशिङ्ग), लेपन गर्ने (कोटिङ्ग) वा संसिक्त गर्ने (इम्प्रिगनेटिङ्ग) यन्त्रावली (शीर्षक ८४.५० का यन्त्रहरू बाहेक) र लिनोलियम जस्ता भुइँ ढाक्ने वस्तुहरूको उत्पादनमा प्रयुक्त आधार कपडा वा अन्य आधारमा लेदो (पेस्ट) लेपन गर्ने यन्त्रहरू; कपडालाई रिलमा बेर्ने, रिलबाट फुकाउने, पट्याउने, काट्ने वा दाँतीदार ढाँचामा काट्ने (पिङ्किङ्ग) यन्त्रहरू।

		-सुकाउने यन्त्रहरूः
	८४५१.२९.००	--अन्य
	८४५१.३०.००	-इस्त्री गर्ने यन्त्र र प्रेसहरू (फ्यूजिङ्ग प्रेसहरू समेत) -इस्त्री लगाउने यन्त्रहरू र प्रेसहरू (फ्यूजिङ्ग प्रेसहरू समेत)
	८४५१.४०.००	-धुने, विरञ्जित गर्ने (ब्लिचिङ्ग) वा रञ्जित गर्ने (डाइङ्ग) यन्त्रहरू
	८४५१.५०.००	-कपडालाई रिलमा बेने, रिलबाट फुकाउने, पट्याउने, काट्ने वा दाँतीदार ढाँचामा काट्ने (पिङ्किङ्ग) यन्त्रहरू
	८४५१.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.५२		सिलाइ मेसिन, शीर्षक ८४.४० को पुस्तक सिउने मेसिन बाहेक; सिलाइ मेसिनको लागि विशेष रूपले अभिकल्पित फर्निचर, आधारहरू र ढकनी हरू; सिलाइ मेसिनका सियोहरू।
		-अन्य सिलाइ मेसिनहरूः
	८४५२.२९.००	--स्वचालित एकाईहरू
	८४५२.२९.००	--अन्य
८४.५३		काँचो छाला (हाइड, स्किन) वा परिष्कृत छाला (लेदर) तयार गर्ने, प्रशोधन गर्ने (ट्यानिङ्ग) वा सोको काम गर्ने वा काँचो छाला वा परिष्कृत छालाका पाउपोश वा अन्य वस्तुहरू बनाउने वा मर्मत गर्ने यन्त्रावली, सिलाइ मेसिन बाहेक।
	८४५३.१०.००	-काँचो छाला वा परिष्कृत छाला तयार गर्ने, प्रशोधन गर्ने वा सोको काम गर्ने यन्त्रावली
	८४५३.२०.००	-पाउपोश बनाउन वा मर्मत गर्ने यन्त्रावली
	८४५३.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.५४		धातुकर्म (मेटालर्जी) मा वा धातुको ढलाई कारखाना (फाउण्ड्री) हरूमा प्रयोग हुने खालका कन्भर्टरहरू, लेडल (डाडु जस्ता औजार) हरू, इन्गट मौल्डहरू र कास्टिङ (ढलाई गर्ने) यन्त्रहरू।
	८४५४.१०.००	-कन्भर्टरहरू
	८४५४.२०.००	-इन्गट मौल्डहरू
	८४५४.३०.००	-कास्टिङ (ढलाई गर्ने) यन्त्रहरू
८४.५५		धातु बेलन गर्ने (मेटल रोलिङ्ग) मिलहरू र तिनका बेलनहरू (रोल्स)।
	८४५५.१०.००	-ट्युब मिलहरू
		-अन्य रोलिङ्ग मिलहरूः

	८४५५.२१.००	--ताप वा ताप र शीतको संयोजन (कम्बिनेशन हौट एण्ड कोल्ड)
	८४५५.२२.००	--शीत (कोल्ड)
	८४५५.३०.००	-रोलिङ्ग मिलका बेलनहरू (रोल्स)
८४.५६		पदार्थलाई हटाउने काम (रिमुभल) गरेर, लेजर वा अन्य प्रकाश वा फोटोन बिम, अल्ट्रासोनिक, इलेक्ट्रो-डिस्चार्ज, इलेक्ट्रो-केमिकल, इलेक्ट्रोन बिम, आयोनिक-बिम वा प्लाज्मा आर्क प्रक्रियाहरूद्वारा कुनै पनि पदार्थको काम गर्ने यन्त्र औजारहरू; वाटर-जेट कटिङ्ग मेसिन।
		-लेजर वा अन्य प्रकाश वा फोटोन बिम प्रक्रियाहरूद्वारा सञ्चालित:
	८४५६.११.००	--लेजरद्वारा सञ्चालित
	८४५६.१२.००	--अन्य प्रकाश वा फोटोन बिम प्रक्रियाहरूद्वारा सञ्चालित
	८४५६.२०.००	-अल्ट्रासोनिक प्रक्रियाद्वारा सञ्चालित
	८४५६.३०.००	-इलेक्ट्रो-डिस्चार्ज प्रक्रियाद्वारा सञ्चालित
	८४५६.४०.००	-प्लाज्मा आर्क प्रक्रियाहरूद्वारा सञ्चालित
	८४५६.५०.००	-वाटर-जेट कटिङ्ग मेसिनहरू
	८४५६.९०.००	-अन्य
८४.५७		धातुको काम गर्ने मेशिनिङ्ग सेण्टरहरू, युनिट कन्स्ट्रक्सन मेसिनहरू (सिङ्गल स्टेशन) र मल्टि-स्टेशन ट्रान्सफर मेसिनहरू।
	८४५७.१०.००	-मेशिनिङ्ग सेण्टरहरू
	८४५७.२०.००	-यूनिट कन्स्ट्रक्सन यन्त्रहरू (सिङ्गल स्टेशन)
	८४५७.३०.००	-मल्टी-स्टेशन ट्रान्सफर यन्त्रहरू
८४.५८		धातुमा भएका फोहर र दागहरू हटाउने (रिमुभिङ्ग मेटल) लेथहरू (टर्निङ्ग सेन्टरहरू समेत)।
		-समतल (होराइजेण्टल) लेथहरू:
	८४५८.११.००	--साङ्ख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५८.१९.००	--अन्य
		-अन्य लेथहरू:
	८४५८.९१.००	--साङ्ख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५८.९९.००	--अन्य

८४.५९		शीर्षक ८४.५८ को लेखहरू (टर्निङ्ग सेप्टर समेत) बाहेक, धातुलाई हटाएर छेड्ने, प्वाल पार्ने, परिष्कार गर्ने (मिलिङ्ग) पेच वा घाट बनाउने (ग्रेडिङ्ग वा ट्यापिङ्ग) यन्त्र-औजारहरू (वे-टाइप युनिट हेड मेसिन समेत)।
	८४५९.१०.००	-वे-टाइप यूनिट हेडयन्त्र
		-अन्य प्वाल पार्ने (ड्रिलिङ्ग) मेसिनहरू:
	८४५९.२१.००	--साङ्ख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.२१.००	--अन्य
		-अन्य छेड्ने-परिष्कार गर्ने (बोरिङ्ग-मिलिङ्ग) मेसिनहरू:
	८४५९.३१.००	--साङ्ख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.३१.००	--अन्य
		-अन्य प्वाल पार्ने (बोरिङ्ग) मेसिनहरू:
	८४५९.४१.००	--साङ्ख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.४१.००	--अन्य
		-नि-टाइप, मिलिङ्ग मेसिनहरू:
	८४५९.५१.००	--साङ्ख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.५१.००	--अन्य
		-अन्य मिलिङ्ग मेसिनहरू:
	८४५९.६१.००	--साङ्ख्यिक रूपले नियन्त्रित (न्यूमेरिकली कण्ट्रोल्ड)
	८४५९.६१.००	--अन्य
	८४५९.७०.००	-भाले पोथी पेच काट्ने वा घाट बनाउने अन्य मेसिनहरू
८४.६५		काठ, कर्क, हाड, कडा रबर, कडा प्लास्टिक वा यस्तै कडा पदार्थको काम गर्ने यन्त्र-औजारहरू (किला ठोक्ने, स्टेपल लगाउने, टाँस्ने वा अन्य तरिकाबाट संयोजन गर्ने यन्त्रहरू समेत)।
		-अन्य:
८४.७०		क्याल्कुलेटिङ्ग मेसिनहरू र क्याल्कुलेटिङ्ग कार्य सहितका पकेट-साइजका आँकडा (डेटा) अभिलेखन (रिर्कडिङ्ग), पुनरुत्पादन (रिप्रोड्यूसिङ्ग) र प्रदर्शन (डिस्प्लेइङ्ग) यन्त्रहरू; क्याल्कुलेटिङ्ग साधन समावेश भएका लेखाङ्कन (अकाउण्टिङ्ग) यन्त्रहरू, डाक-अङ्कन यन्त्र (पोस्टेज-फ्याङ्किङ्ग मेसिन), टिकट निर्गामी यन्त्र (टिकट-इस्युइङ्ग मेसिन) र यस्तै यन्त्रहरू; क्यास रजिष्टरहरू।
	८४७०.९०.००	-क्यास मेसिन

८४.७४		ठोस रूपमा भएका (पाउडर वा पेष्ट समेत) जमीनको माथिल्लो सतहमा भएका पदार्थ (अर्थ), पत्थर, घाउ वा अन्य खनिज तत्वहरूलाई पर्गेल्ने (सर्टिङ्ग), चाल्ने, छुट्याउने, धुने, धुल्याउने, पिँध्ने, मिश्रण गर्ने वा मुछ्ने यन्त्रावली; ठोस खनिज इन्धन, सेरामिकको पेष्ट, कडा नभैसकेको सिमेन्ट, प्लाष्टर गर्ने पदार्थहरू वा अन्य खनिज उत्पादनहरूलाई पाउडर वा पेस्टको रूपमा एकत्रित रूपमा थुपार्ने (एग्लोमेरेटिङ्ग), आकार दिने वा ढलाइ गर्ने यन्त्रावली; बालुवाबाट ढलाइ गर्ने सौचो (फाउण्ड्री मौल्ड) बनाउने यन्त्रहरू।
	८४७४.१०.००	-पर्गेल्ने, चाल्ने, छुट्याउने वा धुने यन्त्रहरू
	८४७४.२०.००	-धुल्याउने वन पिँध्ने यन्त्रहरू
		-मिश्रण गर्ने वा मुछ्ने यन्त्रहरू:
	८४७४.३१.००	--कङ्क्रीट वा मोटार मिक्सरहरू
	८४७४.३२.००	--खनिज तत्वहरूलाई विटामिनसँग मिश्रण गर्ने यन्त्रहरू
	८४७४.३९.००	--अन्य
	८४७४.८०.००	-अन्य यन्त्रावली
८४.७५		इलेक्ट्रिक वा इलेक्ट्रोनिक ल्याम्प, ट्युब वा भल्ब वा फ्ल्यास बल्बहरूलाई काँचको आवरणभित्र जडान गर्ने यन्त्रहरू; काँच वा काँचका सामानहरू निर्माण गर्ने वा तापकार्य (हट वर्किङ्ग) गर्ने यन्त्रहरू।
	८४७५.१०.००	-इलेक्ट्रिक वा इलेक्ट्रोनिक ल्याम्प, ट्युब वा भल्ब वा फ्ल्याश बल्बहरूलाई काँचको आवरणभित्र जडान गर्ने यन्त्रहरू
		-काँच वा काँचका सामानहरू निर्माण गर्ने वा ताप कार्य (हट वर्किङ्ग) गर्ने यन्त्रहरू:
	८४७५.२१.००	--अप्टिकल फाइबर र त्यसको पूर्वरूप (प्रिफर्म) बनाउने यन्त्रहरू
	८४७५.२९.००	--अन्य
	८४७५.९०.००	-अन्य
८४.७७		यस भागमा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, रबर वा प्लाष्टिकको काम गर्ने वा यी पदार्थहरूबाट बनाइने वस्तुको निर्माण गर्ने यन्त्रावली।
	८४७७.१०.००	-इन्जेक्सन-मौलिङ्ग मेसिनहरू
	८४७७.२०.००	-निकर्षण गर्ने मेसिन (एक्सट्रुडर) हरू
	८४७७.३०.००	-ब्लो-मौलिङ्ग मेसिनहरू

	८४७७.४०.००	-भ्याकुअम मोलिङ्ग मेसिनहरू र अन्य थर्मोफोर्मिङ्ग मेसिनहरू
		-मौलिङ्ग गर्ने वा अरु किसिमले तयार गर्ने (अदरवाइज फर्मिङ्ग) अन्य यन्त्रावली:
	८४७७.५१.००	--न्यूम्याटिक टायरहरू मोलिङ्ग वा रिट्रिडिङ्ग गर्न वा भित्री ट्युबहरू मौलिङ्ग गर्न वा अरु किसिमले तयार गर्नका लागि
	८४७७.५९.००	--अन्य
	८४७७.८०.००	-अन्य यन्त्रावली (मेसिनरी)
८४.७८		सुर्ती तयार गर्ने वा बनाउने यन्त्रावली, यस भागमा अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका।
	८४७८.१०.००	-यन्त्रावली
८४.७९		यस भागको अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, निर्दिष्ट एकल कार्य (इन्डिभिजुअल फङ्क्सन्स) मात्र सम्पादन गर्ने क्षमता भएका यन्त्र र यान्त्रिक उपकरणहरू।
	८४७९.१०.००	-सार्वजनिक कार्य, भवन निर्माण (बिल्डिङ्ग) वा यस्तै कार्य गर्नका लागि प्रयोग हुने यन्त्रावली
	८४७९.२०.००	-जीवजन्तुजन्य वा अवाष्पशील वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक बोसो वा तेल तयार गर्ने वा निकाल्ने यन्त्रावली
	८४७९.३०.००	-काठ वा अन्य काष्ठीय (लिग्निफाइड) पदार्थहरूका पार्टिकल बोर्ड वा फाइबर बिल्डिङ्ग बोर्ड बनाउने प्रेस (दावक यन्त्र) हरू र काठ वा कर्कको उपचार गर्ने यन्त्रावली
	८४७९.४०.००	-डोरी वा केबुल बनाउने यन्त्रहरू
		-अन्य यन्त्रहरू र यान्त्रिक उपकरणहरू:
	८४७९.८१.००	--धातुको उपचार (ट्रिटिङ्ग) गर्ने यन्त्रहरू, तारलाई कुण्डलीमा बेर्ने वैद्युतिक उपकरण समेत
	८४७९.८२.००	--मिक्सिङ्ग, निडिङ्ग, कृषिङ्ग, ग्राइण्डिङ्ग, स्क्रीनिङ्ग, सिफ्टिङ्ग, होमोजेनाइजिङ्ग, इमल्सिफाइङ्ग वा स्टिरिङ्ग गर्ने यन्त्रहरू
	८४७९.८३.००	--शीत समस्थितिक (कोल्ड आइसोस्टेटिक) प्रेसहरू
		--अन्य:
	८४७९.८९.१०	---साबुन उद्योगको मेसिनरी
	८४७९.८९.२०	---सिमेन्स सिलिङ्ग फिलिङ्ग मेसिन
	८४७९.८९.३०	---फोहरमैला प्रशोधन गरी पुनः उत्पादन गर्ने मेसिनरी
	८४७९.८९.४०	---गार्बेज कम्प्याक्टर मेसिन
	८४७९.८९.५०	---औषधि उत्पादन गर्ने मेसिनरी

	८४७९.८९.६०	---साइलो
	८४७९.८९.७०	---जैविक ईन्धन उत्पादन गर्ने मेसिनरी
	८४७९.८९.८०	---जुट वा कपडाबाट झोला उत्पादन गर्ने मेसिनरी
	¹¹ ८४७९.८९.९२	---प्राकृतिक तथा प्राङ्गारिक मल उत्पादन गर्ने मेसिनहरू
८४.८०		धातु ढलाइशालाको लागि ढलाइका बक्साहरू; मौल्ड बेसहरू; ढलाइ गर्ने नमूना (मौल्डिङ्ग प्याटर्न) हरू; धातु, धातुका कारबाइड, काँच, खनिज पदार्थहरू, रबर वा प्लाष्टिक ढलाइ गर्ने साँचो (मौल्ड) हरू (इन्गट मौल्ड बाहेक)।
	८४८०.१०.००	-धातु ढलाइशालाका लागि मौल्डिङ्ग बक्सहरू
	८४८०.२०.००	-मौल्ड बेसहरू
	८४८०.३०.००	-मौल्डिङ्ग प्याटर्न्स
		-धातु वा धातुको कार्बाइडका लागि ढलाइको साँचो (मौल्ड) हरू:
	८४८०.४१.००	--इन्जेक्सन वा कम्प्रेसन किसिमको
	८४८०.४९.००	--अन्य
	८४८०.५०.००	-काँचका लागि ढलाइको साँचो (मौल्ड) हरू
	८४८०.६०.००	-खनिज पदार्थहरूका लागि ढलाइको साँचो (मौल्ड) हरू
		-रबर वा प्लाष्टिकका लागि ढलाइको साँचो (मौल्ड) हरू:
	८४८०.७१.००	--इन्जेक्सन वा कम्प्रेसन किसिमका
	८४८०.७९.००	--अन्य
८५.०२		इलेक्ट्रिक जेनेरेटिङ्ग सेटहरू र रोटररी कन्भर्टरहरू
		-अन्य जेनेरेटिङ्ग सेटहरू:
	८५०२.३१.००	--वायु-शक्तिले सञ्चालित (विण्ड-पावर्ड)
८५.०३		शीर्षक ८५.०१ वा ८५.०२ का यन्त्रहरूमा पूर्णरूपमा वा मुख्यरूपमा प्रयोग गर्नका लागि उपयुक्त पार्टपुर्जाहरू।
	८५०३.००.१०	---वायु शक्तिले सञ्चालन हुने मेसिनका
८५.०४		विद्युतीय ट्रान्सफर्मरहरू, स्ट्याटिक कन्भर्टरहरू (उदाहरणका लागि, रेक्टिफायर) र इन्डक्टरहरू।
	८५०४.४०.९०	---सोलार चार्ट कन्ट्रोलर, ८० प्रतिशत भन्दा बढी क्षमता भएको सोलार इन्भर्टर
८५.१४		उद्योगका वा प्रयोगशालाका विद्युतीय फर्नेश र ओभनहरू (इण्डक्सन वा डाइइलेक्ट्रिक लसद्वारा काम गर्ने समेत); इण्डक्सन वा डाइइलेक्ट्रिक लसद्वारा पदार्थहरूको तापीय उपचार गर्ने उद्योगका वा प्रयोगशालाका अन्य उपकरणहरू

	८५१४.३९.१०	---शवदाह मेसिन
८५.४१		सेमीकन्डक्टर साधनहरू (उदाहरणको लागि डायोडहरू, ट्रान्जिष्टरहरू, सेमीकन्डक्टरमा आधारित ट्रान्सड्यूसरहरू); प्रकाशग्राही सेमीकन्डक्टर साधनहरू, प्यानेलहरूको रूपमा बनाइएका वा नबनाइएका वा मोड्यूलहरूको रूपमा संयोजन गरिएका वा नगरिएका फोटोभोल्टिक सेलहरू समेत; अन्य लाइट-इमिटिङ् डायोडहरू (एलइडी) सँग संयोजन गरिएका वा नगरिएका लाइट-इमिटिङ् डायोडहरू (एलइडी); माउण्टेड पिजो-इलेक्ट्रिक क्रिस्टलहरू।
		--अन्य:
	८५४१.४९.१०	---सोलार प्यानल र मोड्युल
८७.०२		ड्राइभर समेत १० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू।
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्धडिजेल) मात्र भएको:
		---१० सीट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:
	८७०२.१०.४९	---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्धडिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको:
		--- १० सीट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:
	८७०२.२०.४९	---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको:
		---१० सीट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:
	८७०२.३०.४९	---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएको:
		---१० सीट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:
	८७०२.४०.४९	---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-अन्य:
		---१० सीट मात्र भएका अन्य मोटर गाडीहरू:
	८७०२.९०.४९	---एम्बुलेन्स र शव वाहन
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरू र अन्य मोटर गाडीहरू (शीर्षक ८७.०२ का बाहेक), स्टेसन वागेन र रेसिङ्ग कार समेत।

		-अन्य गाडीहरु, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन मात्र भएको:
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. ननाघने:
		---अन्य:
८७०३.२१.९९		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. नाघने तर १,५०० सी.सी. ननाघने:
८७०३.२२.९०		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने:
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:
८७०३.२३.१९		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		--सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:
८७०३.२३.२९		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने:
८७०३.२३.३९		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		--सिलिण्डर क्षमता ३,००० सी.सी. नाघने:
८७०३.२४.९०		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		-अन्य गाडीहरु, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. ननाघने:
८७०३.३१.९०		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:
८७०३.३२.१९		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		---सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:
८७०३.३२.२९		---एम्बुलेन्स र शव वाहन
		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने:
८७०३.३३.९०		---एम्बुलेन्स र शव वाहन

८७.०५		मूलतः मानिस वा सामानको परिवहनका लागि अभिकल्पित बाहेक, विशेष प्रयोजनका मोटर गाडीहरू (उदाहरणका लागि, ब्रेक डाउन लरी, क्रेन लरी, आगो निभाउने गाडीहरू, कङ्क्रीट मिक्सर लरी, सडक बढाउने लरी, पानी छर्ने (स्प्रेडर) लरी, घुम्ती बर्कशप, घुम्ती रेडियोलोजिकल एकाइहरू) ।
	८७०५.३०.००	-आगो निभाउने गाडीहरू (दमकलहरू)
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मका मोटर गाडीहरूका लागि इञ्जिन जडान गरिएका च्यासिस ।
	८७०६.००.५०	---विद्युतीय मोटरबाट चल्ने टेम्पोको चेसिस

(आ) अन्य वस्तु तथा सेवाहरू

१. शीत भण्डार तथा साइलोमा गरिने कृषि पैदावर भण्डारण बापतको सेवा
२. हुलाक सेवा (नेपाल सरकारबाट सञ्चालित मात्र)
  - (क) चिठीपत्र, पैसा तथा पुलिन्दा परिवहन वा हस्तान्तरण सम्बन्धी सेवा ।
  - (ख) चिठीपत्र, पैसा तथा पुलिन्दा परिवहन हस्तान्तरण सम्बन्धी सेवाको लागि आवश्यक पर्ने अन्य सेवाहरू ।
३. नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहद्वारा प्रदान गर्ने सेवाहरू ।
४. वित्तीय सेवा, डिजिटल वित्तीय सेवा शुल्क, बीमा अभिकर्ताले प्रदान गर्ने सेवा, जीवन बीमा सेवा, दुर्घटना बीमा, स्वास्थ्य बीमा, पुनर्बीमा सेवा, कृषि बाली बीमा, फलफूल बीमा, मौरी बीमा, पशु बीमा, पक्षी बीमा, मत्स्य बीमा, लघु बीमा, समाशोधन गृह (क्विलयरिङ हाउस) सेवा, मुद्रा हस्तान्तरण (मनि ट्रान्सफर), मुद्रा सटही (मनि एक्सचेञ्ज), स्वीफ्ट सेवा, हायर पचेज कारोबार, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण सेवा, पुँजी बजार व्यवसाय, धितोपत्र व्यवसाय, मर्चेन्ट बैङ्किङ व्यवसाय, कमोडिटी फ्यूचर मार्केट र धितोपत्र तथा कमोडिटी दलाल व्यवसाय ।
५. नेपालमा विद्युतीय रिक्सा उत्पादन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने विद्युतीय रिक्सामा प्रयोग हुने शीर्षक ८७.०८ अन्तर्गतका पार्टपुर्जा र सहायक सामग्री ।

६. वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने सौर्य शक्तिबाट विद्युत उत्पादन गर्न प्रयोग हुने, सौर्य ताप उर्जा उत्पादनमा प्रयोग हुने र सौर्य उर्जाबाट मात्र संचालन हुने देहाय बमोजिमका वस्तुहरू।
- (क) सौर्य उर्जाबाट मात्र सञ्चालन हुने तथा सौर्य ताप उर्जा उत्पादनमा प्रयोग हुने निम्न उपशीर्षकमा पर्ने वस्तुहरू:
- ७४१०.२१.००, ७६०७.१९.००, ८४०३.१०.००, ८४०३.९०.००,
८४१२.८०.००, ८४१९.३४.००, ८५१६.६०.११, ८५१६.६०.१२ र
८५१६.६०.१९
- (ख) उपशीर्षक ८५०७.६०.०० मा पर्ने लिथियम आयन ब्याट्री र उपशीर्षक ८५०७.९०.०० मा पर्ने ब्याट्री बक्स, ब्याट्री प्याक र सेपरेटर।
७. उद्योग विभागको सिफारिसमा जुट उद्योगले आफ्नो उद्योगको सञ्चालनको लागि पैठारी गर्ने स्पेयर पार्ट्स।
८. स्वेदशमै हातले बुनिने स्वीटरमा प्रयोग हुने ऊनी धागो (कृत्रिम र एकेलिक बाहेक)।
९. नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएको कुनै दैवी प्रकोप वा परोपकारको लागि अनुदानमा प्राप्त हुने वस्तुहरू।
१०. यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धी सूचना अन्तर्गत पैठारी गरिएको भन्सार महसुल नलाग्ने व्यक्तिगत प्रयोजनका वस्तुहरू।
११. जल, सौर्य तथा वायुबाट विद्युत उत्पादन, वितरण र प्रसारण लाइन आयोजनाको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेसिनरी औजार, उच्च भण्डारण क्षमताका ब्याट्री र सोसँग सम्बन्धित पार्टपुर्जा तथा त्यस्ता उपकरण निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ (स्टील सिट), विस्फोटक पदार्थ, लगानी बोर्डको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो बोर्डको, वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो केन्द्रको र अन्य आयोजनाको हकमा (नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने आयोजना समेत) विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गरी आयोजनालाई आपूर्ति गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।
१२. संवत् २०८२ साल चैत महिनासम्म वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनेन्सियल क्लोजर) सम्पन्न भएका दुईसय मेगावाट भन्दा बढी क्षमताका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको लागि लगानी बोर्डबाट स्वीकृत हुनेको हकमा सो बोर्डको र अन्यको हकमा (नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने आयोजना समेत) विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजनाको प्रवर्द्धक, आयोजना वा सोको ठेकेदारले पैठारी गर्ने निर्माण उपकरण, प्लान्ट, मेसिनरी औजार एवं सोको सम्बन्धित पार्टपुर्जा, विस्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टील प्लेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।
- तर यस बुँदा बमोजिम सिफारिस गर्दा जलविद्युत आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

१३. कूटनीतिक नियोग तथा दातृ संस्थाले कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले दश वर्ष ननाघेका सवारी साधन कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्दा वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा पैठारी भएको बाहेक) पैठारी भएका सुरु उत्पादन वर्षले दश वर्ष ननाघेका सवारी साधन आयोजना समासिपछि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गरी सरकारी निकायमा हस्तान्तरण गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने छैन।
१४. कूटनीतिक नियोग, परियोजना, व्यक्ति र अन्य सरकारी निकाय तथा गैरसरकारी सङ्घ संस्थाले महसुल सुविधामा पैठारी गरेको सुरु उत्पादन वर्षले १० वर्ष नाघेको वा कूटनीतिक नियोग र कूटनीतिक कर्मचारीले प्रयोग गरेको दुर्घटना वा प्राविधिक कारणले सञ्चालन हुन नसक्ने पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्याप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने छैन।
१५. निजी प्रयोगको लागि नेपाली नागरिकले मूल्य अभिवृद्धि कर छुटमा पैठारी गरिएका सवारी साधनका धनीको मृत्यु भई सवारी साधनलाई निजको पति वा पत्नीको नाममा नामसारी गर्दा विभागको स्वीकृतिको आधारमा त्यस्ता सवारी साधनहरूमा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछ।
१६. नेपाल सरकार, शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयको सिफारिसमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विद्यार्थीहरू ओसारपसार गर्ने प्रयोजनको लागि तीस सीट वा सोभन्दा बढी क्षमताको एक थान बस आयात गर्दा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर छुट हुनेछ। यसरी सुविधामा आयात गरिएको सवारी साधन दश वर्षसम्म बिक्री बितरण, हस्तान्तरण र नामसारी गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी नामसारी, बिक्री वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्नेछ।
१७. बण्डेड वेयर हाउस वा नगद धरौटी (पासबुक) को सुविधा नलिएका उद्योगहरूले आफूले निकासी गर्ने मालवस्तु उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ एवं नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियल पैठारी गरी सोबाट उत्पादित तयारी मालवस्तु तोकिएको अवधिभित्र तोकिएको प्रक्रिया अनुसार निकासी गरेमा त्यस्ता कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ एवं प्याकिङ्ग मेटेरियल पैठारी गर्दा भन्सार बिन्दुमा लागेको कर नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सोही सूचनामा तोकिए बमोजिमका मालवस्तुमा तोकिए बमोजिमको मितिदेखि तोकिए बमोजिमको समदरमा भन्सार बिन्दुबाटै मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता दिइनेछ।
१८. ब्याट्रीको पुनः प्रशोधन गर्ने उद्योगले सो प्रयोजनको लागि खरिद गर्ने मेसिन।

१९. निर्यात प्रयोजनको लागि उत्पत्तिको प्रमाणपत्र जारी गर्ने सेवा।
२०. औद्योगिक क्षेत्र वा औद्योगिक ग्राम निर्माण वा स्थापनाका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण, मेसिनरी औजार, पार्टपुर्जा तथा निर्माण सामग्री लगानी बोर्डको सिफारिसमा त्यस्तो क्षेत्र वा ग्राम निर्माण वा स्थापना गर्ने व्यक्ति वा सो को ठेकेदारले पैठारी गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।
तर यस बुँदा बमोजिम सिफारिस गर्दा औद्योगिक क्षेत्र वा औद्योगिक ग्राम निर्माण वा स्थापनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिस गर्नु पर्नेछ।
२१. विद्युतीय सवारी साधन चार्जिङ मेसिन उत्पादन वा एसेम्बलिङ गर्ने उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।
२२. काठ तथा काठजन्य सामग्रीको सिजनिङ गर्ने उद्योगलाई आवश्यक पर्ने मिल मेसिनरी उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।
२३. फुटबल, क्रिकेट तथा बहुउद्देश्यीय रंगशालाको पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने मेसिन, यन्त्र तथा उपकरण शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।
२४. ग्रीन हाइड्रोजन उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने मेसिन, यन्त्र तथा उपकरण उर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ।
२५. सुन वा चाँदीका गरगहना तथा वस्तु निर्माण गर्दा लाग्ने ज्याला।

समूह १२: भवन र जग्गा
घर र जग्गाको खरिद बिक्री तथा बहाल (होटल, गेष्टहाउस र एपार्टमेण्टले उपलब्ध गराउने होटल, गेष्ट हाउस सरहको व्यावसायिक रूपमा सञ्चालित निकायले उपलब्ध गराउने सेवा बाहेक)
समूह १३: बाजी, क्यासिनो र चिट्टा
बाजी वा जुवा खेलाउनका निमित्त प्रदान गरिने सुविधा सम्बन्धी क्रियाकलाप, चिट्टा।
द्रष्टव्य:
(१) माथि समूह १ देखि ११ सम्मका मालवस्तुको हकमा चार अङ्कको शीर्षक अन्तर्गत आठ अङ्कको उपशीर्षकमा नाम वा विवरण उल्लेख भएका मालवस्तुका हकमा उपशीर्षक तथा मालवस्तुको नाम वा विवरण दुवै मिलेको भए मात्र कर छुट हुने र "अन्य" उपशीर्षक अन्तर्गत पर्ने किटानी नाम वा विवरण उल्लेख नभएका मालवस्तुलाई छुट दिन बाधा पर्ने छैन। कर छुट गरिएका वस्तु तथा सेवाको व्याख्या तथा वस्तुको हार्मोनाइज्ड कोड आवश्यकता अनुसार भन्सार विभागसँग परामर्श लिई विभागले थपघट तथा परिमार्जन गर्न सक्नेछ।
(२) कर लाग्ने वस्तुमा कुनै छुट वा कर फिर्ता दिन मनासिव देखेमा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी छुट दिन सक्नेछ।

५६. अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा संशोधन : अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को,-

(१) दफा २ को,-

(क) खण्ड (क१) मा रहेका "कुनै सङ्केत चिन्हलाई" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "कुनै सङ्केत चिन्ह वा डिजिटल अन्तःशुल्क टिकटलाई" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) खण्ड (ज१) को सट्टा देहायको खण्ड (ज१) राखिएको छ :-

"(ज१) "सुर्तीजन्य तथा निकोटिनयुक्त वस्तु" भन्नाले सुर्ती वा सुर्तीजन्य वस्तुका तत्वहरू मिश्रित गरी वा एक्सट्र्याक्टेट वा सेन्थेटिक निकोटिन प्रयोग गरी तयार पारिएको धुम्रपान गर्ने, चपाउने, मुखमा राख्ने पानमसला, गुट्टा, खैनी वा यस्तै पदार्थहरू सम्झनु पर्छ र सो शब्दले चुरोट, बिँडी, सिगार,

विद्युतीय चुरोट (भेप), निकोटिन पाउच, हुक्का फ्लेवर सम्झनु पर्छ र सो शब्दले विभागले सुर्तीजन्य तथा निकोटिनयुक्त वस्तु भनी तोकेका अन्य वस्तुलाई समेत जनाउँछ। "

(ग) खण्ड (ण१) को सट्टा देहायको खण्ड (ण१) राखिएको छ :-

"(ण१) "मदिरा" भन्नाले अन्न, फलफूल वा अन्य कुनै स्टार्चयुक्त वस्तुलाई जीव रसायनिक प्रक्रियाद्वारा कुहाई वा अन्य कुनै तरिकाबाट तयार पारिएको शून्य दशमलव पाँच प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको पदार्थ सम्झनु पर्छ र सो शब्दले रक्सी, जाँड, छ्याड, हिस्की, रम, जिन, ब्राण्डी, भोड्का, बियर, वाइन, सेरी, सेम्पेन, साइडर, पेरी, मिड, माल्टन, साके, सोजु, भरमाउथ, मदिरा मिश्रित तयारी पेय, तयारी ककटेल, कार्बोनेटेड वाइन तथा मदिरा, स्प्रिट्ज, स्याण्डी, औद्योगिक अल्कोहल, रेक्टिफाइड स्प्रिट, माल्ट स्प्रिट, साइलेन्ट स्प्रिट, डिनेचर्ड स्प्रिट, ई.एन.ए. र हेड्स स्प्रिट सम्झनु पर्छ र सो शब्दले विभागले मदिराजन्य वस्तु भनी तोकेका अन्य वस्तुलाई समेत जनाउँछ। "

(घ) खण्ड (ण७) पछि देहायको खण्ड (ण७क) थपिएको छ :-

"(ण७क)"जोखिममा आधारित छनौटपूर्ण निष्कासन नियन्त्रण प्रणाली" भन्नाले भौतिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तर्गत रहेका प्रतिष्ठानहरूलाई जोखिम विश्लेषणका आधारमा छनौट गरी अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले तोकेको कर्मचारीको सिमित

नियन्त्रणमा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन, निष्कासन, पैठारी तथा निकासी गरिने प्रणाली सम्झनु पर्छ।"

(२) दफा ३क. को,-

(क) उपदफा (४) मा रहेका "दुर्घटना," भन्ने शब्दको सट्टा "दुर्घटना, प्राकृतिक विपद् वा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) उपदफा (५) मा रहेका "सहायक कच्चा पदार्थ, प्याकिङ्ग सामग्री तथा" भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(३) दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ :-

"(क) भौतिक नियन्त्रण प्रणाली तथा जोखिममा आधारित छनौटपूर्ण निष्कासन नियन्त्रण प्रणाली लागू हुने उद्योगले उत्पादन गर्ने वस्तुको हकमा प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी बिक्रीका लागि निष्कासन गर्दाका बखत,

तर माइक्रो ब्रुअरीको हकमा जडित क्षमताको तोकिए बमोजिम प्रतिलब्धी दरलाई आधार मानी हुन आउने मासिक अन्तःशुल्क अग्रीम बुझाउनु पर्नेछ।"

(४) दफा ४ड. मा रहेका "त्यस्ता उद्योगले" भन्ने शब्दहरू पछि "मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका बाहेक अन्य बिक्रेतालाई" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(५) दफा ९ को उपदफा (५) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (ख) मा रहेका "बिँडी, सुर्ती, खैनी, पानमसला, गुट्खा उत्पादन" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "मदिरा, सुर्तीजन्य तथा निकोटिनयुक्त

वस्तु उत्पादन, निकासी, पैठारी, बिक्री वा सञ्चय गर्न" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

- (६) दफा ९ख. को उपदफा (१) को अन्त्यमा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ :-

"तर निलम्बन अवधिमा अन्तःशुल्क इजाजतपत्र नवीकरण गर्नु पर्ने समयसीमा समाप्त हुने भएमा इजाजतपत्र नवीकरण गर्न बाधा परेको मानिने छैन।"

- (७) दफा १०ख. को उपदफा (२) को अन्त्यमा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ :-

"तर स्वयम् निष्कासन प्रणाली लागु हुने सुर्तीजन्य तथा निकोटिनयुक्त वस्तु बाहेकका अन्य वस्तुको हकमा इजाजतपत्रवालाको आधिकारिक व्यक्तिबाट प्रमाणित गराई राख्नु पर्नेछ।"

- (८) दफा १०घ. को उपदफा (१) को खण्ड (छ) को सट्टा देहायको खण्ड (छ) राखिएको छ :-

"(छ) मदिराको कच्चा पदार्थ, स्पिरिट उत्पादन प्रक्रियामा रहेको पदार्थ, निष्कासन हुनु अघिको तयारी मदिरा र निष्कासन गरेको मदिराको अल्कोहलको मात्रा घोषित अल्कोहल क्षमतामा शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत भन्दा घटी बढी फरक परेमा।"

- (९) दफा १०छ. मा रहेका "जुनसुकै बखत" भन्ने शब्दहरू पछि "मदिराको कच्चा पदार्थ, स्पिरिट उत्पादन प्रक्रियामा रहेको पदार्थ, निष्कासन हुनु अघिको तयारी मदिरा" भन्ने शब्दहरू थपी सोही दफामा रहेका "अल्कोहलको मात्रा" भन्ने शब्दहरू पछि "घोषित अल्कोहल क्षमतामा शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत भन्दा घटी

बढी" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(१०) दफा १०ज१. को उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थपिएको छ :-

"(३) डिजिटल अन्तःशुल्क टिकटको प्रयोग विभागले तोके बमोजिम हुनेछ।"

(११) दफा १०ट. पछि देहायको दफा १०ट१. थपिएको छ :-

"१०ट१. ट्रयाक एण्ड ट्रेस प्रणालीको प्रयोग : (१) मदिरा तथा सुर्तीजन्य वस्तुको उत्पादन, भण्डारण, सञ्चय, निष्कासन, बिक्री वितरण र ओसार पसार प्रक्रियालाई विद्युतीय प्रणालीबाट नियन्त्रण तथा नियमन गर्न विभागले ट्रयाक एण्ड ट्रेस प्रणाली लागू गर्न सक्नेछ।

(२) ट्रयाक एण्ड ट्रेस प्रणालीको सञ्चालन, व्यवस्थापन र अनुपालन विधि विभागले तोके बमोजिम हुनेछ।"

(१२) दफा १६ को,-

(क) उपदफा (२) को खण्ड (ख) पछि देहायको खण्ड (ख१) थपिएको छ :-

"(ख१) ट्रेक एण्ड ट्रेस अनुपालना सम्बन्धमा विभागले तोकेका शर्तहरू पालना नगरेमा वा ट्रेक एण्ड ट्रेस प्रणालीमा अनाधिकृत पहुँच गरे, गराएमा,"

(ख) उपदफा (४) को,-

(१) खण्ड (ज) मा रहेका "अल्कोहलको मात्रा" भन्ने शब्दहरू पछि "घोषित अल्कोहल क्षमतामा शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत भन्दा घटी बढी" भन्ने शब्दहरू

थपिएका छन्।

(२) खण्ड (ध२) पछि देहायका खण्ड (ध३) र (ध४) थपिएका छन् :-

"(ध३) ऐनको दफा १७क. बमोजिम दिइएको म्यादभित्र बक्यौता अन्तःशुल्क नतिरेमा तिर्न बाँकी बक्यौता अन्तःशुल्कमा वार्षिक पाँच प्रतिशतका दरले थप ब्याज रकम,

(ध४) करमुक्त पसलबाट वा अन्तःशुल्क छुट सुविधामा खरिद गरेको मदिरा बिक्री वितरण गरेमा वा व्यापारिक प्रयोजनमा प्रयोग गरेमा त्यस्तो मदिरा जफत गरी बिगो बमोजिमको जरिवाना वा एक लाख रुपैयाँ मध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम।"

(३) खण्ड (न) मा रहेको "नियम" भन्ने शब्दको सट्टा "नियमावली, निर्देशिका र मापदण्ड" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ग) उपदफा (५) को अन्त्यमा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ :-

"तर त्यस्तो कसूर गर्ने व्यक्तिले सवारी धनीको अनुमति बिना सवारी साधन त्यस्तो काममा प्रयोग गरेको भएमा सवारी साधन जफत नगरी सवारी धनीलाई पच्चिस हजार रुपैयाँ जरिवाना र सवारी चालकलाई कसूरको प्रकृति हेरी पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ।"

(१३) दफा २२क. मा रहेका "शुल्क वा जरिवाना" भन्ने शब्दहरू पछि "र आर्थिक ऐन बमोजिम लाग्ने स्वास्थ्य जोखिम कर"

भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(१४) दफा २५क. को सट्टा देहायको दफा २५क. राखिएको छ :-

“२५क. निर्देशिका र मापदण्ड बनाउन सक्ने : यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही विभागले आवश्यक निर्देशिका र मदिरा, सुर्तीजन्य वस्तु तथा अन्य अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुहरूको नियमन र नियन्त्रण गर्ने प्रयोजनका लागि उत्पादन, अन्तःशुल्क गुणस्तर र बिक्री वितरण सम्बन्धी मापदण्ड बनाउन सक्नेछ।”

(१५) ठाउँ ठाउँमा रहेका "सुर्तीजन्य वस्तु" भन्ने शब्दको सट्टा "सुर्तीजन्य तथा निकोटिनयुक्त वस्तु" भन्ने राखी ठाउँ ठाउँमा रहेका "करदाता सेवा कार्यालय" भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(१६) अनुसूचीको सट्टा देहायको अनुसूची राखिएको छ :-

“अनुसूची

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

अन्तःशुल्क दरबन्दी

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तु वा सेवाको विवरण	अन्तःशुल्क दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक मोल प्रतिशतमा
०२.०७		शीर्षक ०१.०५ का घरपालुवा चराहरू (पोल्ट्री) को ताजा (फ्रेस), चिस्याएको (चिल्ड) वा हिमीकृत (फ्रोजन) मासु र खान हुने अफल मासु।	
		-कुखुरा जातका चराहरू (फाउल्स) को:	
	०२०७.१२.० ०	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत	१५
	०२०७.१४.० ०	--टुक्राहरू र अफल मासु, हिमीकृत	१५
		-टर्कीहरूको:	
	०२०७.२५.० ०	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत	१५
	०२०७.२७.० ०	--टुक्राहरू र अफल मासु, हिमीकृत	१५
		-हाँस (डक) हरूको:	
	०२०७.४२.० ०	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत	१५

	०२०७.४५.० ०	--अन्य, हिमीकृत	१५
		-हाँस (गीस) हरूको:	
	०२०७.५२.० ०	--टुक्रा नपारिएको (सिङ्गो), हिमीकृत (फ्रोजन)	१५
	०२०७.५५.० ०	--अन्य, हिमीकृत	१५
०८.०२		अन्य काष्ठफलहरू, ताजा वा सुकाएको, खबटा फुटाएको वा नफुटाएको, बोक्रा ताछेको वा नताछेको।	
	०८०२.८०.००	-सुपारी (अरिका नट) हरू	प्रति कि.ग्रा. रु.१००।-
०८.० ३		प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरू लगायत ताजा वा सुकाइएका केराहरू।	
	०८०३.१०.० ०	-प्लान्टन जातका (तरकारीको रूपमा प्रयोग गरिने) केराहरू	५
	०८०३.१०.० ०	-अन्य	५
०८.० ४		खजूर (छोहोरा), अन्निर, भुईँकटहर, एभोकेडो, अम्बा, आँप, म्याङ्गोष्टिन, ताजा वा सुकेको।	
		-अन्निर:	
	०८०४.२०.१ ०	---ताजा	५

	०८०४.२०.९ ०	---अन्य	१०
	०८०४.३०.० ०	-भुईकटहर	५
	०८०४.४०.० ०	-एभोकाडो	५
		-अम्बा, आँप र म्याङ्गोष्टिन:	
	०८०४.५०.१ ०	---अम्बा	५
	०८०४.५०.२ ०	---आँप	५
	०८०४.५०.३ ०	---म्याङ्गोष्टिन	५
०८.०९		खुर्पानी (एप्रिकोट), चेरी (पैयुँफल), आरु (नेक्टारिन आरुसमेत), आलुबखरा (प्लम) र चुत्रो (स्लो), ताजा।	
	०८०९.१०.००	-खुर्पानी (एप्रिकोट)	१०
०८.१२		अस्थायी रूपमा सुरक्षित गरिएको तर त्यही स्थितिमा तुरुन्त खाना उपयुक्त नहुने खालका फलफूल र काष्ठफलहरू।	
	०८१२.१०.००	-पैयुँ (चेरिज)	१०
	०८१२.१०.००	-अन्य	१०
०८.१३		फलहरू, सुकेको, शीर्षक ०८.०१ देखि ०८.०६ सम्मका बाहेक; यस भागका काष्ठफलहरू वा सुकेका फलहरूको मिश्रण।	

	०८१३.१०.००	-खुर्पानी (एप्रीकोट्स)	१०
	०८१३.२०.००	-सुकाएको आरु बखडा (प्रुन्स)	१०
	०८१३.४०.००	-अन्य फल	१०
	०८१३.५०.००	-यो भागको काष्ठफलहरु वा सुक्खा फलहरुको मिश्रण	१०
११.० ६		शीर्षक ०७.१३ का सुकेका कोसे वनस्पतिको, सागोको वा शीर्षक ०७.१४ का जरा वा गानाहरुको वा भाग ८ का उत्पादनहरुको मैदा, पीठो र धुलो।	
	११०६.१०. ००	-शीर्षक ०७.१३ को सुकेका कोसे वनस्पति को	२०
	११०६.२०. ००	-सागोको वा शीर्षक ०७.१४ का जरा वा गानाहरुको	२०
	११०६.३०. ००	-भाग ८ का उत्पादनहरुको	२०
१२.० ३	१२०३.००. ००	कोप्रा (मानिसले खान अनुपयुक्त सुकाएको नरिवलको गुदी)।	१५
१२.०७		अन्य तेलयुक्त दानाहरु र तेल आउने फलहरु, फुटाएका वा नफुटाएका।	
		-अन्य:	
	१२०७.९१.००	--अफिमको दाना	१५
	१२०७.९९. ००	--अन्य	१५
१५.१ ७		मार्गारिन (कृत्रिम नौनी); शीर्षक १५.१६ अन्तरगतका खान हुने बोसो, तेल र तिनका तैलांशबाहेक	

		यस भागका जीवजन्तुजन्य वानस्पतिक वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) विभिन्न बोसो वा तेल वा तिनका तैलांशहरूको खान हुने मिश्रण वा तयारी वस्तुहरू ।	
	१५१७.९०. ००	-अन्य	१०
१६.०१	१६०१.००.००	मासु, अफल मासु, रगत वा किराहरूका ससेज र यस्तै प्रकारका उत्पादनहरू; यी उत्पादनहरूमा आधारित तयारी खाद्य परिकारहरू ।	१५
१६.०२		अन्य तयार गरिएको वा सुरक्षित गरिएको मासु, अफल मासु, रगत र कीराहरू ।	
		-शीर्षक ०१.०५ का घर पालुवा चराहरूको:	
	१६०२.३१.००	--टर्कीको	१५
	१६०२.३२.००	--कुखुरा जातका चरा (फाउल) हरूको	१५
	१६०२.३९.००	--अन्य	१५
		-सुँगुरको:	
	१६०२.४१.००	--फिला र फिलको टुक्रा	१५
	१६०२.४९.००	--अन्य, मिश्रणशहरु समेतको	१५
१६.०३	१६०३.००.००	मासु, माछा वा झिगेमाछा जातका जीव, बाहिरी खबटा हुने जीव वा	१५

		अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरूको सार र रस।	
१६.०४		तयारी वा सुरक्षित माछा; क्याभिएर र माछाको फुलबाट तयार गरेका क्याभिएरका प्रतिस्थापकहरू।	
		-माछा, सिङ्गो वा टुक्राहरूमा, तर भुजुरी नपारेको:	
	१६०४.११.००	--साल्मोन	१५
	१६०४.१२.००	--हिल्सा (हेरिड्) हरू	१५
	१६०४.१३.००	--सार्डिनहरू, सार्डिनला र ब्रिसलिड वा स्प्राटहरू	१५
	१६०४.१४.००	--टुनाहरू, स्किपज्याक टुना र बनितो (सार्डा प्रजाति)	१५
	१६०४.१५.००	--म्याकारल	१५
	१६०४.१६.००	--एन्कोभिज	१५
	१६०४.१७.००	--बाम (ईल) हरू	१५
	१६०४.१९.००	--अन्य	१५
	१६०४.२०.००	-अन्य तयारी वा सुरक्षित माछा	१५
		-क्याभिएर र क्याभिएरका प्रतिस्थापकहरू:	
	१६०४.३२.००	--क्याभिएरका प्रतिस्थापकहरू	१५
१६.०५		तयारी वा सुरक्षित झिगेमाछा जातका जीव, बाहिरी खबटा हुने जीव र अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरू।	
	१६०५.१०.००	-गँगटो	१५

		-झिँगे माछा (स्रीम्प र प्राउन) हरु:	
	१६०५.२१.००	--हावा नछिर्ने भाँडोमा नराखिएको	१५
	१६०५.२९.००	--अन्य	१५
	१६०५.३०.००	--लबस्टर	१५
		-बाहिरी खबटा हुने जीवहरु:	
	१६०५.५२.००	--घुँगी (स्कालोप) हरु, रानी घुँगी (क्वीन स्कालोप) हरु समेत	१५
	१६०५.५३.००	--मसलहरु	१५
	१६०५.५४.००	--कटल माछा र स्क्विड	१५
	१६०५.५५.००	--अक्टोपस	१५
	१६०५.५९.००	--अन्य	१५
		-अन्य ढाडमा हाड नहुने जलचरहरु:	
	१६०५.६९.००	--अन्य	१५
१७.०१		ठोस रूपमा भएको उखु वा चुकन्दरको चिनी र रासायनिक तवरबाट शुद्ध गरिएको सुक्रोज।	
		-रङ्गाउने वा सुवास (स्वाद) आउने पदार्थ नमिसाएको कच्चा चिनी:	
		--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख गरिएको उखुको चिनी:	
	१७०१.१३.१०	---सख्खर (गुँड र भेलीसमेत), गुँडगट्टा	प्रति क्वीन्टल. रु.१४०।-

		--उखुको अन्य चिनी:	
	१७०१.१४.१०	---सख्खर (गुँड र भेलीसमेत), गुँडगट्टा	प्रति क्वीन्टल. रु.१४०।-
१७.०३		चिनी बनाउँदा निस्कने खुदो (मोलासेज)।	
	१७०३.१०.००	-उखुको खुदो	प्रति क्वीन्टल. रु.११५।-
	१७०३.१०.००	-अन्य	प्रति क्वीन्टल. रु.११५।-
१७.०४		कोका नभएको चिनीको मिठाई (सेतो चकलेट सहित)।	
	१७०४.१०.००	-चिनीले छोपेको वा नछोपेको वा मीठो लेप लगाएको वा नलगाएको चुइंगम	२२
	१७०४.१०.००	-अन्य	२२
१८.०५	१८०५.००.००	कोकोको धुलो, चिनी वा गुलियो बनाउने पदार्थ नहालेको।	५
१८.०६		चकलेट र अरु कोको मिसिएका खाद्य परिकारहरू।	
	१८०६.१०.००	-कोकोको धुलो, चिनी वा गुलियो पदार्थ हालेको	२२
	१८०६.२०.००	-२ केजी भन्दा बढी तौलको ढिक्का (ब्लक), बाक्लो पाता (स्ल्याव) वा डण्डी (बार) को रूपमा रहेका अन्य परिकारहरू	२२

		वा २ केजी भन्दा बढी तौल भएको तरल, माडा, धुलो, दानादार वा अन्य ठूलो परिमाण (बल्क) को रूपमा भाँडोमा राखिएको वा तुरुन्त वेष्टन गरिएको (इमिडियट प्याकिङ्ग) ।	
		-अन्य, ढिक्का, बाक्लो पाता वा डण्डीको रूपमा:	
	१८०६.३१.००	--भरिएको	२२
	१८०६.३२.००	--नभरिएको	२२
		-अन्य:	
	१८०६.९०.१०	---पूर्णतः निःस्नेहित (डिफ्याटेड) आधार (बेसिस) मा गणना गरिदा, तौलमा कोकोको मात्रा ६ प्रतिशत भन्दा बढी भएको वा ६ प्रतिशत नभएपनि पूर्णरूपमा चकलेटले बाहिरपट्टि लेपित (कोटेड) गरिएको शीर्षक १९.०४ का उत्पादनहरू	२२
	१८०६.९०.९०	---अन्य	२२
१९.०२		स्पेगेटी, म्याकारोनी, नूडल्स, लजान्या, नाकी, रभिओली, क्यानलोनी जस्ता पकाइएका वा नपकाइएका, भरिएका वा नभरिएका (मासु वा अन्य पदार्थले) वा अन्य किसिमबाट	

		तयार पारिएका पास्ता; तयार गरिएको वा नगरिएको कुसकुस ।	
		-नपकाएको पास्ता, नभरेको (नट स्टफ्ड) वा अन्य प्रकारको तयार नगरिएको:	
	१९०२.११.००	--फुल हालेको	प्रति किलो रु.३५।-
	१९०२.१९.००	--अन्य	प्रति किलो रु.३५।-
	१९०२.२०.००	-पकाएको वा नपकाएको वा अन्य प्रकारले तयार गरेको भरेको पास्ता	प्रति किलो रु.३५।-
	१९०२.३०.००	-अन्य पास्ता	प्रति किलो रु.३५।-
	१९०२.४०. ००	-कुसकुस	प्रति किलो रु.३५।-
१९.० ४		खाद्यान्नलाई वा खाद्यान्न उत्पादनहरू (जस्तै कर्न फ्लेक्स) लाई फुलाएर वा भुटेर तयार गरेको तयारी खाद्य वस्तुहरू; दाना वा साना पातला टुक्रा, वा अन्य कार्य गरिएका दाना (मैदा, दलिया र पिठो बाहेक) को स्वरूपमा भएका पहिल्यै पकाइएका वा अन्य किसिमले तयार गरिएका खाद्यान्नहरू (मकै बाहेक) अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका ।	

		-खाद्यान्नलाई वा अन्य खाद्यान्न उत्पादनहरूलाई फुलाएर वा भुटेर बनाइएको तयारी खाद्य वस्तु	
१९०४.१०. १०		---पूर्णतः निःस्नेहित (डिफ्याटेड) आधार (बेसिस) मा गणना गरिँदा, तौलमा कोकोको मात्रा ६ प्रतिशतभन्दा कम भएको वा चकलेटले बाहिरपट्टि पूर्ण रूपमा लेपित (कोटेड) नगरिएको उत्पादनहरू	१०
		---अन्य:	
१९०४.१०. ९१		----कर्न फ्लेक्स	१०
१९०४.१०. ९९		----अन्य	१०
१९०४.२०. ००		-नभुटेको खाद्यान्नका साना पातला टुक्रा (फ्लेक्स) बाट वा नभुटेको खाद्यान्नका साना पातला टुक्रा र भुटेको खाद्यान्नका साना पातला टुक्रा वा फुल्याइएको खाद्यान्नको मिश्रणबाट बनाइएका तयारी खाद्य वस्तुहरू	१०
१९०४.३०. ००		-बलगर गहुँ (उसिनेर सुकाएको एक किसिमको गहुँ)	१०
		-अन्य:	
१९०४.९०. ९०		---अन्य	१०

१९.०५		कोको परेको वा नपरेको पाउरोटी, पेष्ट्री, केक, बिस्कुट र अरु रोटी सम्बन्धी सामान; कम्प्युनियम, वेफर्स (पकाएको रोटी बिकोको काम गर्ने), औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सुल, (एम्टी क्यासे), सिलिड (आकृति अङ्कित) वेफर्स, राइस पेपर (तोफु, ममचा बनाउने पीठोको रोटी जस्तो पदार्थ) र अन्य यस्तै उत्पादन।	
	१९०५.१०.००	-झुरुम झुरुम हुने रोटी (क्रीप्स ब्रेड)	२२
	१९०५.२०.००	-अदुवा हालेको रोटी (जिन्जर ब्रेड) र यस्तै रोटी	२२
		-गुलियो बिस्कुटहरू; वेफलहरू र वेफरहरू:	
	१९०५.३१.००	--गुलियो बिस्कुटहरू	२२
	१९०५.३२.००	--वेफलहरू र वेफरहरू	२२
	१९०५.४०.००	-दोहोराएर सेकाई कडा बनाइएको रोटी (रस्क), सेकाएको रोटी र यस्तै सेकाएका उत्पादनहरू	२२
		-अन्य:	
	१९०५.९०.१०	---पिज्जा	१५
	१९०५.९०.२०	---कुरकुरे, कुरमुरे, लेज, चिजवल	प्रति किलो रु.७५।-
	१९०५.९०.३०	---पापड	५

	१९०५.९०.५०	---अन्यत्र उल्लेख नभएका विस्कुटहरू	२२
	१९०५.९०.६०	---केक, कुकिज र पेष्टी	२२
	१९०५.९०.७०	---पाउरोटी	२२
		---कुरमुरे, चटपटे प्रकृतिका अन्य क्रिस्प सेभरी खाद्य उत्पादनहरू:	
	१९०५.९०.८१	----फ्राई नगरिएका	प्रति किलो रु.२०१-
	१९०५.९०.८९	----अन्य	प्रति किलो रु.१३०१-
	१९०५.९०.९०	---अन्य	२२
२०.०१		भिनेगार (सिरका) वा एसिटिक एसीडद्वारा तयार गरिएको वा सुरक्षित गरिएको वनस्पति, फलफूल, काष्ठ फल र खान हुने अन्य बोट बिरुवाका अङ्गहरू।	
	२००१.१०.००	-काँक्राहरू र ककडीहरू,	१५
	२००१.१०.००	-अन्य	१५
२०.०२		सिरका (भिनेगार) वा एसिटिक एसीडबाहेक अन्य तरिकाबाट तयार वा सुरक्षित गरिएको गोलभेडा।	
	२००२.१०.००	-गोलभेडाहरू, सिङ्गो वा टुक्राहरू	१५
	२००२.१०.००	-अन्य	१५
२०.०३		सिरका (भिनेगार) वा एसिटिक एसीड बाहेक अन्य तरिकाबाट तयार वा सुरक्षित गरिएको च्याउ	

		र जमीनमूनि फल्ले च्याउ(ट्रफल)।	
	२००३.१०.००	-अग्यारिकस जातका च्याउहरू	१५
	२००३.१०.००	-अन्य	१५
२०.०४		सिर्का (भिनिगर) वा एसिटिक एसिडबाट भन्दा भिन्दै किसिमबाट तयार वा सुरक्षित गरिएका अन्य हिमीकृत (फ्रजन) वनस्पतिहरू, शीर्षक २०.०६ का उत्पादनहरू बाहेक।	
		-आलुहरू:	
	२००४.१०.१०	---फ्रेन्च फ्राई	१५
	२००४.१०.१०	---अन्य	१५
	२००४.१०.००	-अन्य वनस्पति र वनस्पतिका मिश्रणहरू	१५
२०.०५		सिर्का (भिनिगर) वा एसिटिक एसिडबाट भन्दा भिन्दै किसिमबाट तयार वा सुरक्षित गरिएका, हिमीकृत नगरिएका अन्य वनस्पतिहरू, शीर्षक २०.०६ का उत्पादनहरू बाहेक।	
	२००५.१०.००	-समरूपी वनस्पति	१५
		-आलुहरू:	
	२००५.२०.१०	---आलु चिप्स	प्रति किलो रु.३०१-
	२००५.२०.१०	---अन्य	१५
	२००५.४०.००	-केराउ	१५

		-बोडी, सिमी (भिग्ना जातहरू, फासेलस जातहरू):	
	२००५.५१.००	--छोडाएको बोडी, सिमी	१५
	२००५.५९.००	--अन्य	१५
	२००५.६०.००	-कुरिलो	१५
	२००५.७०.००	-जैतुन	१५
	२००५.८०.००	-गुलियो मकै (सचराटा प्रकारको जी मेज)	१५
		-अन्य वनस्पति र वनस्पतिका मिश्रण:	
	२००५.९१.००	--बाँसको तामा	१५
	२००५.९९.००	--अन्य	१५
२०.०६	२००६.००.००	चिनीबाट सुरक्षित (पानी झिकिएको (ड्रिन्ड), चिनीको सिरपमा डुबाएर बनाएको (ग्लासे) वा चिनीको सिरप प्रवेश गराएर दानादार (क्रिस्टालाइज्ड) बनाइएको)) वनस्पतिहरू, फल, काष्ठफल, फलको बोक्रा र बोट बिरुवाका अन्य अङ्गहरू।	१५
२०.०७		जामहरू, फलका जेलीहरू, मार्मालिडहरू, फल वा काष्ठफलका प्युरे र फल वा काष्ठफलको माडा (पेष्ट), पकाएर बनाइएका, चिनी वा अन्य गुलियो बनाउने पदार्थ राखिएका वा नराखिएका।	
	२००७.१०.००	-समरूपी परिकारहरू	१५

		-अन्य:	
	२००७.९१.००	--सिट्रस जातका फलहरू	१५
	२००७.९९.००	--अन्य	१५
२०.०८		अन्य तरिकाले तयार वा सुरक्षित गरिएका फल, काष्ठफल र अन्य बोट बिरुवाको खान हुने अङ्गहरू, चिनी वा अन्य गुलियो बनाउने पदार्थ वा स्पिरिट राखिएका वा नराखिएका, अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका ।	
		-काष्ठफल, बदाम (मम्फली) र अरू बीजहरू, एकैसाथ मिश्रण गरिएका वा नगरिएका:	
	२००८.११.००	--बदाम (मम्फली)	१५
		--अन्य; मिश्रण समेत:	
	२००८.१९.१०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको चना	१५
	२००८.१९.२०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको काजु	१५
	२००८.१९.३०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको पिस्ता	१५
	२००८.१९.४०	---भुटेको वा भुटेर नून राखिएको बदाम	१५
	२००८.१९.९०	---अन्य	१५
	२००८.२०.००	-भुईँकटहर	१५
	२००८.३०.००	-सिट्रस जातका फलहरू	१५
	२००८.४०.००	-नास्पाती	१५
	२००८.५०.००	-खुर्पानी	१५

	२००८.६०.००	-पैयुँ	१५
	२००८.७०.००	-आरु, नेक्टारिन जातिको आरु समेत	१५
	२००८.८०.००	-स्ट्रबेरीहरु	१५
		-उपशीर्षक २००८.१९ बाहेकको मिश्रण सहितको अन्य :	
	२००८.९१.००	--ताडीको रुखको माथिल्लो टुप्पो (पाम हार्टस)	१५
	२००८.९३.००	--त्रयानबेरीहरु (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस); लिङ्गनबेरीहरु (भ्याक्सिनियम भाइटिस-आइडाएअ)।	१५
	२००८.९७.००	-- मिश्रणहरु	१५
		--अन्य:	
	२००८.९९.९०	---अन्य	१५
२०.०९		चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ हालेको वा नहालेको, स्पीट नहालेको र नकुहाएको फलफूल वा सुक्खाफलको रस (जुस) (अङ्गुरको काँचो रस र नरिवलको पानी समेत) र वानस्पतिक रस (जुस)हरु।	
		-सुन्तलाको रस (जुस):	
	२००९.११.००	--हिमीकृत (फ्रोजेन)	प्रति लिटर रु.१४१-

२००९.१२.००	--हिमीकृत नगरिएको, ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१४१-
२००९.१९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.१४१-
	-भोगटेको रस(जूस); पमेलोको रस(जूस):	
२००९.२१.००	--ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१४१-
२००९.२९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.१४१-
	-अन्य कुनै एकल सिट्रस फलको रस(जूस):	
२००९.३१.००	--ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१४१-
२००९.३९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.१४१-
	-भुईकटहरको रस (जूस):	प्रति लिटर रु.१४१-
२००९.४१.००	--ब्रिक्स मान २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१४१-
२००९.४९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.१४१-
२००९.५०.००	-गोलभेडाको रस (जूस)	प्रति लिटर रु.१४१-
	-अङ्गुरको रस (ग्रेप जूस) (अङ्गुरको काँचो रस) (ग्रेप मष्ट) समेत:	

	२००९.६१.००	--ब्रिक्स मूल्य ३० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१४१-
	२००९.६९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.१४१-
		-स्याउको रस (जुस) :	
	२००९.७१.००	--ब्रिक्स मूल्य २० ननाघेको	प्रति लिटर रु.१४१-
	२००९.७९.००	--अन्य	प्रति लिटर रु.१४१-
		-अन्य कुनै एउटै फलफूल, काष्ठफल वा वनस्पतिको रस (जुस):	
	२००९.८१.००	--त्र्यानबेरी (भ्याक्सिनियम म्याक्रोकार्पन, भ्याक्सिनियम अक्सिककस) को रस(जुस); लिङ्गनबेरी (भ्याक्सिनियम भाइटिस-आइडाएअ) को रस(जुस):	प्रति लिटर रु.१४१-
		--अन्य:	
	२००९.८९.१०	---आँपको रस(जुस)	प्रति लिटर रु.१४१-
	२००९.८९.९ ०	---अन्य	प्रति लिटर रु.१४१-
	२००९.९०.० ०	-रस (जुस)का मिश्रणहरू	प्रति लिटर रु.१४१-
२१.०१		कफी, चिया वा माटेइको सार, सत्त्व र सान्द्रहरू (एक्सट्र्याक्ट्स, एस्सेन्स र कन्सन्ट्रेट्स) र यिनै	

		उत्पादनहरूको आधारमा वा कफी, चिया वा माटेइको आधारमा बनाइएका परिकारहरू; भुटिएको चिकोरीहरू र अरू भुटिएका कफी प्रतिस्थापकहरू र तिनका सार, सत्त्व र सान्द्रहरू।	
		-कफीको सार, सत्त्व र सान्द्रहरू र यी सार, सत्त्व वा सान्द्रको आधारमा वा कफीको आधारमा बनाइएका परिकारहरू:	
	२१०१.११.० ०	-- सार, सत्त्व र सान्द्रहरू	१०
	२१०१.१२.० ०	--सार, सत्त्व वा सान्द्रहरूको आधारमा वा कफीको आधारमा बनाइएका परिकारहरू	१०
	२१०१.२०.० ०	-चिया वा माटेइको सार, सत्त्व र सान्द्रहरू र यिनै सार, सत्त्व वा सान्द्रहरूको आधारमा वा चिया वा माटेइको आधारमा बनाइएका परिकारहरू	१०
	२१०१.३०.००	-भुटिएको चिकोरी र भुटिएका कफी प्रतिस्थापकहरू र तिनीहरूका सार सत्त्व र सान्द्रहरू	१०
२१.० ३		सस र ससको लागि चाहिने परिकारहरू; स्वादिष्ठ पार्ने मिश्रित मसला (कन्डिमेन्ट र सिजनिङ)हरू; सस्युको मैदा, पिठो र तयारी सस्यु।	

	२१०३.३०. ००	-सस्युको पिठो र मैदार तयारी सस्यु	१०
२१.०५	२१०५.००.००	कोको भएको वा नभएको आइसक्रिम र अन्य खानयोग्य आइस।	३०
२१.०६		अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका खाद्य परिकारहरू।	
		-अन्य:	
	२१०६.९०.१०	--दालमोठ, नमकिन, भुजिया र चमेना	५
	२१०६.९०.२०	सुतीरहित पान मसला	प्रति किलो रु.११५०।-
	२१०६.९०.६०	सुती रहित सुगन्धित सुपारी	प्रति किलो रु.५००।-
	२१०६.९०. ९२	---हर्बल टी	१०
२२.०२		पानी, खनिजपानी र वायु प्रवाहित पानी (एरेटेड वाटर) समेत, चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ हालेको वा स्वादिष्ट बनाइएको, र अन्य अल्कोहलरहित पेय पदार्थहरू, शीर्षक २०.०९ को फल, काष्ठफल वा वनस्पतिको रसबाहेक।	
	२२०२.१०.००	-पानी, खनिज पानी र वायु प्रवाहित पानी समेत, चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ हाेलेको वा स्वादिष्ट बनाइएको	५

		-अन्य:	
	२२०२.९१.००	--अल्कोहल रहित बियर	प्रति लिटर रु.९०१-
		--अन्य:	
	२२०२.९९.१०	---ईनर्जी ड्रिक्स	प्रति लिटर रु.१२०१-
	२२०२.९९. ३०	---हल्का पेयपदार्थ	प्रति लिटर रु.६०१-
	२२०२.९९. ३०	---बास्नायुक्त दूधका	प्रति लिटर रु.६०१-
	२२०२.९९.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.६०१-
२२.०३		माल्टबाट बनाइएको बियर:	
	२२०३.००.१०	---५ प्रतिशत सम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.२५५१-
	२२०३.००.२०	---५ प्रतिशतभन्दा बढी भएको	प्रति लिटर रु.२५५१-
२२.०४		ताजा अङ्गुरको वाइन र अल्कोहल हाली सुरक्षित गरिएको (फोर्टिफाइड) वाइन समेत शीर्षक २०.०९ को वाहेक अङ्गुरको काँचो रस (ग्रेप मस्ट)	
		-स्पार्कलिङ्ग वाइन:	
	२२०४.१०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०१-
	२२०४.१०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०१-

	२२०४.१०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-
		-अन्य वाइन; अल्कोहल हालेर खमिरीकरण हुन नदिइएको वा रोकिएको अङ्गुरको काँचो रस:	
		--२ लिटर वा कम जाने भाँडोमा रहेको:	
	२२०४.२१.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.२१.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.२१.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-
		-- २ लिटर भन्दा बढी तर १० लिटर ननाघने भाँडोमा रहेको:	
	२२०४.२२.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.२२.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.२२.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-
		--अन्य:	
	२२०४.२९.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.२९.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.२९.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-

		-अन्य अङ्गुरको काँचो रस (ग्रेप मस्ट):	
	२२०४.३०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.३०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०४.३०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-
२२.०५		भरमाउथ र बिरुवा वा अन्य वास्नायुक्त तत्त्वहरूबाट स्वादिष्ट बनाइएको ताजा अङ्गुरको अन्य वाइन।	
		-२ लिटर वा कम जाने भाडामा रहेको:	
	२२०५.१०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०५.१०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०५.१०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-
		-अन्य:	
	२२०५.१०.१०	---१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०५.१०.२०	---१२ प्रतिशत भन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०५.१०.३०	---१७ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-

२२.०६		अन्य खमिरीकृत (फर्मेण्टेड) पेय पदार्थहरू (उदाहरणको लागि, साइडर, पेरी, मिड, साके); खमिरीकृत पेय पदार्थका मिश्रणहरू र खमिरीकृत पेय पदार्थ र अलकोहल रहित पेय पदार्थका मिश्रणहरू, अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका।	
	२२०६.००.१०	---छ्याङ्ग (कन्ट्री बियर)	प्रति लिटर रु.५०१-
		---सेम्पेन, सेरी, मिड, पेरी, साइडर:	
	२२०६.००.२१	----सेम्पेन, साइडर	प्रति लिटर रु.४९०१-
	२२०६.००.२९	----सेरी, मिड, पेरी	प्रति लिटर रु.४९०१
	२२०६.००.३०	---साके	प्रति लिटर रु.५४०१-
	२२०६.००.४०	---१७ प्रतिशतभन्दा बढी अलकोहल भएको जडिवुटी मिश्रित मदिरा, कक्टेल (अलकोहलिक र अलकोहलिक/नन्अलकोहलिक मिश्रण) तथा अन्य फर्मेण्टेड मदिराहरू	प्रति लिटर रु.५७०१-
		---अन्य ताजा फलफुलबाट बनेका वाइन:	
	२२०६.००.५१	----१२ प्रतिशतसम्म अलकोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०१-

	२२०६.००.५२	----१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.४९०।-
	२२०६.००.५९	----१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	प्रति लिटर रु.५७०।-
	२२०६.००.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.५४०।-
२२.०७		आयतनको हिसाबले ८० प्रतिशत वा सोभन्दा उच्च अल्कोहल शक्ति भएको अविकृत (अन्डिनेचर्ड) इथाइल अल्कोहल; जुनसुकै अल्कोहल शक्ति भएको विकृत (डिनेचर्ड) इथाइल अल्कोहल र अन्य स्पिरिट।	
		-आयतनको हिसाबले ८० प्रतिशत वा सोभन्दा उच्च अल्कोहल शक्ति भएको अविकृत (अन्डिनेचर्ड) इथाइल अल्कोहल:	
	२२०७.१०.१०	---अविकृत (अनडिनेचर्ड) इथाइल अल्कोहल	प्रति लिटर रु.८०।-
	२२०७.१०.२०	---मदिराको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने रेक्टिफाइड स्पिरिट	प्रति लिटर रु.८०।-
	२२०७.१०.३०	---ई.एन.ए. (एक्स्ट्रा न्युट्रल अल्कोहल)	प्रति लिटर रु.९०।-
	२२०७.१०.४०	---एनहाइड्रस इथानोल (९९ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.१२।-

	२२०७.१०.९०	---अन्य	प्रति लिटर रु.९०१-
		-जतिसुकै अल्कोहल शक्ति भएको विकृत (डिनेचर्ड) इथाइल अल्कोहल र अन्य स्पिरिटः	
	२२०७.२०.१०	---विकृत (डिनेचर्ड) स्पिरिट (८० देखि ९९ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको)	प्रति लिटर रु.३५१-
	२२०७.२०.९०	-- -अन्य	प्रति लिटर रु.९०१-
२२.०८		आयतनको हिसाबले ८० प्रतिशतभन्दा कम अल्कोहल शक्ति भएको अविकृत (अन्डिनेचर्ड) इथाइल अल्कोहल; स्पिरिटहरू, लिकरहरू र अन्य स्पिरिटयुक्त पेय पदार्थहरू।	
		-अङ्कुरको वाइन वा अङ्कुरको मार्कलाई आसवन (डिस्टिलिङ्ग) गरी निकालिएका स्पिरिटहरूः	
	२२०८.२०.१०	---ब्राण्डीको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने सबै प्रकारका मादक द्रवहरू (स्पिरिट समेत)	प्रति लिटर रु.२३५१-
		---अन्यः	
	२२०८.२०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी ब्राण्डी	प्रति लिटर रु.१८६०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-

२२०८.२०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी ब्राण्डी	प्रति लिटर रु.१३९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८५३।-
२२०८.२०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी ब्राण्डी	प्रति लिटर रु.१२९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८४३।-
२२०८.२०.९९	----अन्य 	प्रति लिटर रु.१८६०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८।-
	-हीस्कीहरु:	
२२०८.३०.१०	---हीस्कीको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रवहरु (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२३५।-
	---अन्य:	
२२०८.३०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी हिस्की	प्रति लिटर रु.१८६०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८।-

२२०८.३०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी हिस्की	प्रति लिटर रु.१३९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८५३।-
२२०८.३०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी हिस्की	प्रति लिटर रु.१२९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८४३।-
२२०८.३०.९९	----अन्य 	प्रति लिटर रु.१८६०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८।-
	-उखुको खमिरीकृत (फर्मेन्टेड) उत्पादनहरूलाई आसवन (डिस्टिलिङ) गरी निकालिएको रम र अन्य स्पिरिटहरू:	
२२०८.४०.१०	---रम र अन्य स्पिरिटहरूको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने स्पिरिट समेतका मादक द्रवहरू	प्रति लिटर रु.२३५।-
	---अन्य:	
२२०८.४०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा	प्रति लिटर रु.१८६०।-

		भएको) तयारी रम र अन्य तयारी स्फिरिटहरू	प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-
२२०८.४०.९२		----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी रम र अन्य तयारी स्फिरिटहरू	प्रति लिटर रु.१३९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८५३१-
२२०८.४०.९३		----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी रम र अन्य तयारी स्फिरिटहरू	प्रति लिटर रु.१२९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८४३१-
२२०८.४०.९९		----अन्य	प्रति लिटर रु.१८६०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-
		-जीन र जनिभा:	
२२०८.५०.१०		---जीन र जनिभाको कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग मादक द्रवहरू (स्फिट समेत)	प्रति लिटर रु.२३५१-
		---अन्य:	
२२०८.५०.९१		----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी जीन र जनिभा	प्रति लिटर रु.१८६०१-

			प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-
२२०८.५०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी जीन र जनिभा		प्रति लिटर रु.१३९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८५३१-
२२०८.५०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी जीन र जनिभा		प्रति लिटर रु.१२९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८४३१-
२२०८.५०.९९	----अन्य		प्रति लिटर रु.१८६०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-
		-भोड्का:	
२२०८.६०.१०	---भोड्काको कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग मादक द्रवहरु (स्प्रिट समेत)		प्रति लिटर रु.२३५१-
		---अन्य:	
२२०८.६०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी भोड्का		प्रति लिटर रु.१८६०१-

			प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-
२२०८.६०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी भोड्का		प्रति लिटर रु.१३९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८५३१-
२२०८.६०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी भोड्का		प्रति लिटर रु.१२९०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८४३१-
२२०८.६०.९९	----अन्य		प्रति लिटर रु.१८६०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-
		-लिकरहरू र कर्डियलहरू:	
२२०८.७०.१०	---लिकरहरू र कर्डियलहरूको कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने मादक द्रवहरू (स्पिरिट समेत)		प्रति लिटर रु.२३५१-
२२०८.७०.२०	---मदिरा मिश्रित तयारी पेय(पाँच प्रतिशतसम्म अल्कोहलको मात्र भएको)		प्रति लिटर रु २४०१-
		---अन्य:	

२२०८.७०.९१	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी लिकर र कर्डियल	प्रति लिटर रु.१८६०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८।-
२२०८.७०.९२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी लिकर र कर्डियल	प्रति लिटर रु.१३९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८५३।-
२२०८.७०.९३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको) तयारी लिकर र कर्डियल	प्रति लिटर रु.१२९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८४३।-
२२०८.७०.९९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१८६०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८।-
	-अन्य:	
२२०८.९०.१०	---अन्य मदिराको कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग हुने मादक द्रवहरू (स्प्रिट समेत)	प्रति लिटर रु.२३५।-
	---अन्य:	

२२०८.१०.११	----१५ यु.पि. शक्तिको (४८.५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.१८६०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८।-
२२०८.१०.१२	----२५ यु.पि. शक्तिको (४२.८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.१३९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८५३।-
२२०८.१०.१३	----३० यु.पि. शक्तिको (३९.९४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.१२९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.१८४३।-
२२०८.१०.१४	----४० यु.पि. शक्तिको (३४.२३ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.६९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.११५०।-
२२०८.१०.१५	----५० यु.पि. शक्तिको (२८.५३ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.४९०।- प्रति एल.पि. लिटर रु.९८०।-

	२२०८.१०.१६	----७० यु.पि. शक्तिको (१७.१२ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	प्रति लिटर रु.६०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.२००१-
	२२०८.१०.१९	----अन्य	प्रति लिटर रु.१८६०१- प्रति एल.पि. लिटर रु.२१८८१-
	द्रष्टव्य	तर आयातित मदिराको हकमा माथि उल्लिखित दरबन्दीमा तोकिएको अल्कोहलको मात्रामा एक प्रतिशत सम्म फरक भएमा सोही दरबन्दी लाग्नेछ र एक प्रतिशत भन्दा बढी फरक भएमा नजिकको उच्चदरको दरबन्दी अनुसार अन्तःशुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।	
२३.० ९		जीवजन्तुको आहारको रूपमा प्रयोग हुने तयारी वस्तुहरू।	
	२३०९.१०.००	-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएको कुकुर वा बिरालाको खाना	२०
२४.०१		अनिर्मित (अन्म्यानूप्याक्चर्ड) सुर्ती; सुर्तीको अवशेष	

	२४०१.१०.००	-डाँठबाट नछुट्याइएको वा ननिकालिएको सुती (नट स्टेम्ड/स्ट्रीप्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.१३०१-
	२४०१.२०.००	-आंशिक वा पूर्णरूपमा डाँठबाट छुट्याइएको वा ननिकालिएको सुती (स्टेम्ड/स्ट्रीप्ड)	प्रति कि.ग्रा. रु.१३०१-
	२४०१.३०.००	-सुतीको अवशेष	प्रति कि.ग्रा. रु.१३०१-
२४.०२		सुती वा सुतीको प्रतिस्थापकबाट बनेका सिगार, सेरूट, सानो सिगार (सिगारिलो) र चुरोट।	
	२४०२.१०.००	-सुती भएका सिगार, सेरूट र सानो सिगार (सिगारिलो)	प्रति खिल्ली रु.३५१-
		-सुतीको चुरोट (सिगरेट):	
	२४०२.२०.१०	---फिल्टर नभएको	प्रति एम रु.७८०१-
		---फिल्टर भएको:	
	२४०२.२०.२१	----७० मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.१८४५१-
	२४०२.२०.२२	----७० भन्दा बढी ७५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.२४९०१-
	२४०२.२०.२३	----७५ भन्दा बढी ८५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्रति एम रु.३२७५१-
	२४०२.२०.२४	----८५ मि.मि. भन्दा बढी लम्बाइको	प्रति एम रु.४५७८१-
		-अन्य:	
	२४०२.९०.१०	---तयारी बिडी	प्रति एम रु.१००१-

	२४०२.९०.२०	---सबै प्रकारका सिगार	प्रति खिल्ली रु.३५।-
	२४०२.९०.९०	---अन्य	प्रति खिल्ली रु.३५।-
२४.०३		अन्य निर्मित (म्यानुफ्याक्चर्ड) सुर्ती र निर्मित (म्यानुफ्याक्चर्ड) सुर्तीका प्रतिस्थापकहरू; “समरुपी (होमाजिनाइज्ड)” वा “पुनर्निर्मित (रिकन्स्ट्रूएटेड)” सुर्ती; सुर्तीको सार र सत्त्वहरू।	
		-कुनै पनि अनुपातमा सुर्तीको प्रतिस्थापक भएको वा नभएको धूमपान गर्ने सुर्ती:	
	२४०३.११.००	--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ मा उल्लिखित तमाखु (वाटर पाइप टोबाको)	प्रति कि.ग्रा. रु.२१००।-
		--अन्य:	
	२४०३.११.१०	---पाइप टोबाको	प्रति कि.ग्रा. रु.२१००।-
	२४०३.११.२०	--चुरोट तथा बिडीको लागि प्रशोधित सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.३६०।-
	२४०३.११.९०	---अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.३६०।-
		-अन्य:	
	२४०३.११.००	--समरुपी (होमोजिनाइज्ड) वा पुनर्निर्मित (रिकन्स्ट्रूएटेड) सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.५२५।-
		--अन्य:	

	२४०३.९९.१०	---जर्दा, खैनी, नस (स्नफ), गुट्खा र यस्तै सुर्ती मिश्रित तयारी वस्तुहरू	प्रति कि.ग्रा. रु.९००।-
	२४०३.९९.२०	---खुद्रा बिक्रीको लागि नराखिएको काटिएको सुर्ती (कट्टोबाको); धुलो सुर्ती (डस्ट टोबाको)	प्रति कि.ग्रा. रु.५००।-
	२४०३.९९.३०	---चूना मिलाई खाने खुद्रा बिक्रीको लागि प्याकिङ्ग गरिएको सुर्ती	प्रति कि.ग्रा. रु.५५०।-
		--अन्य:	
		---अन्य:	
	२४०३.९९.९१	---हुक्का फलेवर	प्रति कि.ग्रा. रु.१६००।-
	२४०३.९९.९९	----अन्य	प्रति कि.ग्रा. रु.१६००।-
२४.०४		दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका सुर्ती, पुनर्निर्मित सुर्ती, निकोटिन, सुर्ती वा निकोटिनका प्रतिस्थापकहरू भएका उत्पादनहरू; मानिसको शरीरमा निकोटिन प्रवेश गराउने उद्देश्यले बनाइएका अन्य निकोटिन भएका उत्पादनहरू	
		-दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले बनाइएका उत्पादनहरू:	
	२४०४.११.००	--सुर्ती भएको वा पुनर्निर्मित सुर्ती	५५ प्रतिशत
	२४०४.१२.००	--अन्य, निकोटिन भएको:	

	२४०४.१२.१०	---विद्युतीय चुरोट (भेप)	५५ प्रतिशत
	२४०४.१२.२०	---अन्य	५५ प्रतिशत
	२४०४.१९.००	--अन्य	५५ प्रतिशत
	२४०४.१९.००	--मुखबाट (ओरल) प्रयोगको लागि	५५ प्रतिशत
	२४०४.१२.००	--छालाको माध्यमबाट (ट्रान्सडर्मल) प्रयोगको लागि	५५ प्रतिशत
	२४०४.१९.००	--अन्य	५५ प्रतिशत
२५.१५		करौतीले वा अन्य तरिकाले ढिक्का वा पाताको रूपमा आयाताकार (वर्गाकार समेत) स्वरूपमा मोटामोटी छाँटिएको वा नछाँटिएको वा केवल काटिएको वा नकाटिएको, विशिष्ट गुरुत्व २.५ वा बढी भएको सङ्गमर्मर (मार्बल), ट्राभरटिन, इकोजिन र स्मारक वा भवन बनाउने अन्य चूनयुक्त ढुङ्गा र एलावाष्टर (स्फटिक ढुङ्गा) ।	
		- सङ्गमर्मर (मार्बल) र ट्राभरटिन:	
		--करौतिद्वारा वा अरु किसिमले आयाताकार (वर्गाकार समेत) स्वरूपमा ढिक्का वा पाताका रूपमा केवल काटेको:	
	२५१५.१२.२०	---पाता (स्ल्याब)	२५
	२५१५.१२.९०	---अन्य	२५
	२५१५.२०.००	--इकोजिन वा अन्य चून मिश्रित स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा र एलावाष्टर (स्फटिक ढुङ्गा)	२५

२५.१६		करौतीले वा अन्य तरिकाले ढिक्का वा पाताको रूपमा आयाताकार (वर्गाकार समेत) स्वरूपमा मोटामोटी छाँटिएको वा नछाँटिएको वा केवल काटिएको वा नकाटिएको ग्रेनाइट, पर्फाइरी, बेसाल्ट, बलौटे ढुङ्गा र स्मारक वा भवन बनाउने अन्य ढुङ्गा ।	
		- ग्रेनाइट :	
		--करौतिद्वारा वा अरु किसिमले आयाताकार (वर्गाकार समेत) स्वरूपमा ढिक्का वा पाताका रूपमा केवल काटेको:	
	२५१६.१२.२०	---पाता (सल्याव)	२५
	२५१६.१२.९०	---अन्य	२५
		-बलौटे ढुङ्गा:	
	२५१६.२०.१०	---टुक्रयाइएका वा नटुक्रयाइएका गिट्टी र बाटुलिका ढुङ्गाहरू (पेवल्स), २.५ इञ्चसम्मका	२५
	२५१६.२०.२०	---टुक्रयाइएका वा नटुक्रयाइएका २.५ इञ्चभन्दा बढीका ढुङ्गाहरू	२५
	२५१६.२०.३०	---टुक्रयाइएका वा नटुक्रयाइएका ढुङ्गाहरू र बालुवाको मिश्रण, छर्पी	२५
	२५१६.९०.००	-अन्य स्मारक वा भवन बनाउने ढुङ्गा	२५
२५.२३		पोर्टलेण्ड सिमेण्ट, आलुमिनस सिमेण्ट, सल्याग सिमेण्ट, सुपर	

		सल्फेट सिमेण्ट र यस्तै हाइड्रोक्लिक सिमेण्टहरू, रंगीन वा रङ्गहीन अथवा क्लिन्कर को रूपमा ।	
		-पोर्टल्याण्ड सिमेण्ट:	
	२५२३.२१.००	--कृत्रिम रूपले रङ्गाएको वा नरङ्गाएको सेतो सिमेण्ट	५
	२५२३.२९.००	--अन्य	५
	२५२३.३०.००	-आलुमिनस सिमेण्ट	५
	२५२३.९०.००	-अन्य हाइड्रोक्लिक सिमेण्ट	५
३२.०८		अजलीय माध्यममा परिक्षेपित (डिस्पर्सिड) वा घुलित (डिजल्ड) संश्लेषित पोलिमरहरू वा रासायनिक ढंगबाट परिवर्तित (मोडिफाइड) प्राकृतिक पोलिमरहरूमा आधारित रङ्गलेप (पेन्ट)हरू र रोगन (बार्निश)हरू (इनामेल र प्रलाक्षहरू समेत); यस भागको द्रष्टव्य ४ मा परिभाषा गरे अनुसारका घोल (सोल्यूशन) हरू।	
	३२०८.१०.००	-पोलिष्टरहरूमा आधारित	१५
	३२०८.२०.००	-एक्रेलिक वा भिनाइन पोलिमरहरूमा आधारित	१५
	३२०८.९०.००	-अन्य	१५
३२.०९		जलीय माध्यममा परिक्षेपित (डिस्पर्सिड) वा घुलित (डिजोल्ड) संश्लेषित (कृत्रिम) पोलिमरहरू वा रासायनिक तवरले परिवर्तन गरिएको प्राकृतिक पोलिमरहरूमा	

		आधारित रङ्गलेप र रोगनहरू (इनामेल र प्रलाक्षहरू समेत)।	
		-एक्रेलिक वा भिनाइल पोलिमरमा आधारित:	
	३२०९.१०.१०	--एक्रेलिक इमुल्सन	१५
	३२०९.१०.९०	--अन्य	१५
	३२०९.९०.००	-अन्य	१५
३२.१०		अन्य रङ्गलेप (पेन्ट) हरू र रोगन (बार्निश) हरू (इनामेल, प्रलाक्ष (ल्याकर) र डिस्टेम्पर समेत); छाला परिष्कृत गर्ने काममा प्रयोग हुने खालका तयारी जलीय वर्णक (वाटर पिगमेन्ट) हरू	
	३२१०.००.१०	---सडकमा चिन्ह लगाउने थर्मोप्लाष्टिक रङ्गलेप (थर्मोप्लाष्टिक रोड मार्किङ्ग मेटेरियल)	१५
	३२१०.००.९०	---अन्य	१५
३२.१४		कौचकमी (ग्लेजियर) को पुटिन, ग्राफ्टीङ्ग पुटिन, रेजिन सिमेन्ट, संधिबन्धक (ककिङ्ग) यौगिकहरू र अन्य खोटो (मास्टिक) हरू; चित्रकारको भरौट (फिलिङ्ग) हरू; मोहडा (फिसाड), भित्री भित्ताहरू, भुइँहरू र भित्री छत (सिलिङ्ग)हरू र यस्तै ठाउँको लागि सतहको किरण परावर्तन निरोधक उत्पादनहरू।	

	३२१४.१०.० ०	-काँचकर्मि (ग्लेजियर) को पुटिन, ग्राफ्टीङ्ग पुटिन, रेजिन सिमेण्टहरू, सन्धिबन्धक (ककिङ्ग) यौगिकहरू र अन्य खोटो (मास्टिक)हरू; चित्रकार (पेण्टर) को भरौट (फिलिङ्ग)हरू	५
	३२१४.१०.० ०	-अन्य	५
३३.०२		उद्योगमा कच्चापदार्थको रूपमा प्रयोग गरिने खालका सुगन्धयुक्त तत्त्वहरूका मिश्रणहरू र एक वा बढी त्यस्ता तत्त्वहरूको आधार भएका मिश्रणहरू (अल्कोहलयुक्त घोलहरू समेत); पेय पदार्थहरूको उत्पादनका निमित्त प्रयोग हुने खालका सुगन्धयुक्त तत्त्वहरूमा आधारित अन्य तयारी वस्तुहरू।	
		-खाद्य वा पेय उद्योगमा प्रयोग हुने खालको:	
	३३०२.१०.१०	---मद्यसारीय (अल्कोहोलिक) घोल (सोल्यूसन) हरूमा प्रयोग हुने सुगन्धयुक्त तत्त्वहरू (ओडोरिफेरश सब्सटान्सेज)	५
३३.०३	३३०३.००.००	सुगन्धित सामग्री (पफ्युम) हरू र हल्का सुगन्धित पानी (ट्वाइलेट वाटर) हरू	१५
३३.०४		सौन्दर्य वा रूपसज्जा (मेक-अप) का तयारी वस्तुहरू र छालाको	

		सुरक्षा निमित्तका तयारी वस्तुहरू (औषधिहरू बाहेक), धूप अवरोधक (सनस्क्रिन) वा घामद्वारा छाला रडाउने (सनट्यान) तयारी वस्तुहरू समेत; हात र नङको उपचार (मेनिक्योर) वा खुट्टा र नङको उपचार (पेडिक्योर) सम्बन्धी तयारी वस्तुहरू।	
	३३०४.१०.००	-ओठ सजाउने तयारी वस्तुहरू	१५
	३३०४.२०.००	-आँखा सजाउने तयारी वस्तुहरू	१५
		-नङ र हातको प्रसादन (मेनिक्योर) वा नङ र खुट्टाको प्रसादन (पेडिक्योर) सम्बन्धी तयारी वस्तुहरू:	
	३३०४.३०.१०	---नङ पोलिस	१५
	३३०४.३०.९०	---अन्य	१५
		-आँखा सजाउने तयारी वस्तुहरू:	
	३३०४.९१.००	--संपीडित (कम्प्रेसड) गरेको वा नगरेको पाउडर	१५
		--अन्य:	
	३३०४.९९.१०	---अनुहारमा लगाउने क्रिम	१५
	३३०४.९९.३०	---शरीरमा लगाउने लोसन	१५
	३३०४.९९.५०	---छालाको सुरक्षाको लागि प्रयोग गरिने खुट्टा बिक्री प्याकमा रहेको पेट्रोलियम जेली	१५
	३३०४.९९.९०	---अन्य	१५

३३.०५		कपालमा प्रयोग गरिने सामानहरू ।	
	३३०५.१०.००	-स्याम्पूहरू	१५
	३३०५.२०.००	-स्थायी रूपमा कपाल सिधा गर्ने वा हल्का घुमाउरो बनाउने तयारी वस्तुहरू	१५
	३३०५.३०.००	-कपाल रडाउने प्रलाक्ष (ल्याकर) हरू	१५
		-अन्य:	
	३३०५.९०.१०	---कपालमा लगाउने तेल	१५
	३३०५.९०.२०	---कपालमा लगाउने रङ्ग	१५
	३३०५.९०.३०	---कपालमा लगाउने क्रिम	१५
	३३०५.९०.४०	---कपालमा लगाउने कण्डिसनर	१५
	३३०५.९०.९०	---अन्य	१५
३३.०६		मुख वा दाँतको स्वास्थ्य र सरसफाइ (हाइजिन) निमित्तका तयारी वस्तुहरू, कृत्रिम दन्त स्थिरक लेदो र चूर्ण समेत; अलग अलग खुद्रा प्याकेजहरूमा भएको दाँतहरूको चेप सफा गर्न प्रयोग गरिने तन्तु (डेण्टल फ्लस) ।	
	३३०६.१०.००	-दन्त मञ्जनहरू (डेण्टिफ्रीसेस)	१५
	३३०६.२०.००	-दाँतहरूको चेप सफा गर्न प्रयोग गरिने तन्तु (डेण्टल फ्लस)	१५
	३३०६.९०.००	-अन्य	१५
३३.०७		दाही बनाउनुभन्दा पहिला, दाही बनाउँदा र दाही बनाई सकेपछि लगाउने (प्रिशेभ, शेभिङ्ग र	

		आफ्टरशेभ) तयारी वस्तुहरू, व्यक्तिगत गन्ध हटाउने, नुहाउने तयारी वस्तुहरू, रौं खुइल्याउने वस्तुहरू र अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका अन्य सुगन्धित, शृङ्गारिक वा सर सफाइका तयारी वस्तुहरू; सुगन्धित वा विसंक्रामक गुणहरू भएको वा नभएको कोठाको गन्ध हटाउने (डिओडोराइजर) वस्तुहरू।	
३३०७.१०.००		-दाही बनाउनुभन्दा पहिला, दाही बनाउँदा र दाही बनाई सकेपछि लगाउने (प्रिशेभ, शेभिङ्ग र आफ्टरशेभ) तयारी वस्तुहरू	१५
३३०७.२०.००		-व्यक्तिगत गन्ध हटाउने र पसीना रोक्ने वस्तुहरू	२०
३३०७.३०.००		-सुगन्धित नुहाउने लवणहरू र नुहाउने तयारी वस्तुहरू	१५
		-कोठा सुगन्धित पार्ने वा कोठाको गन्ध हटाउने तयारी वस्तुहरू, धार्मिक कृत्यहरूमा प्रयोग हुने सुगन्धयुक्त तयारी वस्तुहरू समेत:	
३३०७.४१.००		--"अगरवत्ती" र बालेपछि सुगन्धित हुने अन्य तयारी वस्तुहरू।	१५
३३०७.४९.००		--अन्य	१५
३३०७.९०.००		-अन्य	१५

३४.०१		<p>साबुन; साबुन भएका वा नभएका, साबुनको रूपमा प्रयोग निमित्तका छड वा डण्डी (बार) केक, ढालेर बनाइएका टुक्राहरू वा आकृतिको स्वरूपमा भएका सतह-सक्रिय प्राङ्गारिक उत्पादन र तयारी वस्तुहरू; साबुन भए वा नभएका, नुहाउने (छाला सफा गर्ने) निमित्तका, तरल वा क्रीमको स्वरूपमा भएका र खुद्रा बिक्रीको लागि प्रस्तुत गरिएका सतह-सक्रिय प्राङ्गारिक उत्पादन वा तयारी वस्तुहरू; साबुन वा अपमार्जक पदार्थ (डिटर्जेण्ट) ले संसिक्त (इम्प्रिग्नेटेड), लेपित (कोटेड) वा आच्छादित (कभर्ड) भएका कागत, गद्दा (वाडिङ्), जमोठ (फेल्ट) र नबुनिएका वस्तु (ननुभेन) हरू।</p>	
		<p>-छड, केक, ढालेर बनाइएका टुक्राहरू वा आकृतिको स्वरूपमा भएका साबुन र सतह सक्रिया प्राङ्गारिक उत्पादनहरू र तयारी वस्तुहरू, साबुन वा अपमार्जक पदार्थ (डिटर्जेण्ट) ले संसिक्त, लेपित वा आच्छादित कागट, गद्दा, जमोठ र नबुनिएका वस्तुहरू:</p>	

	३४०१.११.००	--शारीरिक सफाइ (ट्वाइलेट) को प्रयोगको लागि (औषधियुक्त उत्पादनहरू समेत)	५
	३४०१.१९.००	--अन्य	५
		-अन्य स्वरूपका साबुन:	
	३४०१.२०.१०	--सोडियम फ्याट्टी एसिड साल्ट (सोप नुडल्स)	५
	३४०१.२०.९०	--अन्य	५
	३४०१.३०.००	-साबुन भएका वा नभएका, नुहाउने (छाला सफा गर्ने) कार्य निमित्तका, तरल वा क्रिमको स्वरूपमा भएका र खुद्रा बिक्रीको लागि प्रस्तुत गरिएका सतह-सक्रिय प्राङ्गारिक उत्पादनहरू तथा तयारी वस्तुहरू	५
३४.०२		प्राङ्गारिक सतह-सक्रिय कारकहरू (साबुन बाहेक); सतह-सक्रिय तयारी वस्तुहरू, धुने (वासिङ्ग) तयारी वस्तुहरू (धुने सहायक तयारी वस्तुहरू समेत) र शीर्षक ३४.०१ मा उल्लेख भएका बाहेक साबुन भएको वा नभएको सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग) तयारी वस्तुहरू।	
		-खुद्रा बिक्रीको लागि राखिएका वा नराखिएका एनआयोनिक प्राङ्गारिक सतह सक्रिय (सर्फेस एक्टिभ) कारक (एजेन्ट)हरू:	

	३४०२.३१.००	--लिनियर अलकाइलबेन्जीन सलफोनिक अम्लहरू र तिनका लवणहरू	५
	३४०२.३९.००	--अन्य	५
		-खुद्रा बिक्रीका लागि राखिएका वा नराखिएका अन्य प्राङ्गारिक सतह-सक्रिय (सर्फेस एक्टिभ) कारक (एजेन्ट) हरू:	
	३४०२.४१.००	--क्याटआयोनिक	५
	३४०२.४२.००	--नन-आयोनिक	५
	३४०२.४९.००	--अन्य	५
		-खुद्रा बिक्रीका लागि राखिएका तयारी वस्तुहरू:	
	३४०२.५०.१०	---डिटरजेन्ट पाउडर	५
	३४०२.५०.९०	---अन्य	५
	३४०२.९०.००	-अन्य	५
३५.० ६		अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका तयारी सेरेसहरू र अन्य तयारी टाँसिने (एड्हेसिभ) पदार्थहरू; १ किलोग्रामभन्दा बढी वजन नभएका खुद्रा बिक्रीका लागि राखिएका सेरेस (ग्लु) हरू र टाँसिने पदार्थ (एड्हेसिभ) हरूको रूपमा प्रयोग गर्न उपयुक्त उत्पादनहरू।	
	३५०६.१०.००	-१ किलोग्रामभन्दा बढी खुद वजन (नेट तौल) नभएका, सेरेस (ग्लु) हरू र टाँसिने पदार्थ	५

		(एडहेसिभ) हरूको रूपमा खुद्रा बिक्रीका लागि राखिएका, सरेस (ग्लु) हरू र टाँसिने पदार्थ (एडहेसिभ) को रूपमा प्रयोग गर्न उपयुक्त उत्पादनहरू	
		-अन्य:	
	३५०६.९९.००	--शीर्षक ३९.०१ देखि ३९.१३ सम्मका पोलिमरहरूमा वा रबरमा आधारित टाँसिने पदार्थ (एडहेसिभ) हरू	५
	३५०६.९९.००	--अन्य	५
३८.१ ४	३८१४.००.००	अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका प्राङ्गारिक संयुक्त द्रावक (सोल्भेन्ट) हरू र पातलो पार्ने (थिनर) पदार्थहरू; रङ्गलेप (पेन्ट) र रोगान (वार्निश) हटाउने वा मेट्ने तयारी वस्तुहरू।	प्रति लि. रु.२२।-
३८.१ ९		पेट्रोलियम तेल वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलको मात्रा नभएको वा तौलमा ७० प्रतिशतभन्दा कम भएको हाइड्रोलिक ब्रेकको तरल द्रवहरू र हाइड्रोलिक ट्रान्समिशनको लागि अन्य तयारी तरल पदार्थहरू।	
	३८१९.००.१०	---हाइड्रोलिक ब्रेकको तरल द्रवहरू	१०

	३८१९.००.९०	---अन्य	१०
३८.२ ४		ढलाइ कारखाना (फाउण्ड्री) का ढलाइका साँचो (मोल्ड) हरू वा आन्तरिक साँचो (कोर) हरू निमित्तका तयारी योजक (बाइण्डर) हरू; अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, रासायनिक वा समवर्गी उद्योगहरूका रासायनिक उत्पादनहरू र तयारी वस्तुहरू (प्राकृतिक उत्पादनका मिश्रणहरू समावेश भएका वस्तुहरू समेत)।	
	३८२४.४०.००	-सिमेन्ट, मोर्तार र कङ्क्रीटका लागि तयारी योगशील पदार्थ (एडिटिभ) हरू	५
	३८२४.५०.००	-उच्च ताप सहन नसक्ने (नन-रिप्रियाक्टोरी) मोर्तार र कङ्क्रीट	५
३९.१ ६		प्लास्टिकको, कुनै पनि तिर्यक-छेदीय आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमन्सन) १ एमएम नाघेको एकलतन्तु, सतही कार्य गरेको वा नगरेको तर त्यस बाहेक केही नगरेको डण्डी (रड) हरू, छडी (स्टीक) हरू र प्रोफाइल आकारहरू।	
	३९१६.१०.००	-इथाइलिनको पोलिमरहरूको	५
	३९१६.२०.००	-भिनायल क्लोराइडको	५

	३९१६.९०.००	-अन्य प्लाष्टिकहरूको	५
३९.१ ७		प्लास्टिकका, नलीहरू, पाइपहरू र होजहरू र तिनका जडानहरू (जस्तै जोर्नीहरू, एल्बोहरू फ्लान्जहरू)।	
	३९१७.१०.००	-कडा बनाइएको (हार्डेन्ड) प्रोटीन वा कोशीय पदार्थहरूका कृत्रिम आन्द्राभुँडीहरू (ससेजका खोलहरू)	५
		-नलीहरू, पाइपहरू र होजहरू, दहो:	
	३९१७.२१.००	-इथाइलिनको पोलिमरहरूको	५
	३९१७.२२.००	--प्रोपिलिनको पोलिमरहरूको	५
	३९१७.२३.००	--भिनायल क्लोराइडको पोलिमरहरूको	५
	३९१७.२९.००	--अन्य प्लाष्टिकको	५
		-अन्य नलीहरू, पाइपहरू र होजहरू:	
	३९१७.३१.००	--न्यूनतम धड्काको चाप (बर्स्ट प्रेसर) २७.६ एमपीए भएको लचकदार नलीहरू, पाइपहरू र होजहरू	५
	३९१७.३२.००	--अन्य, सबल नगराइएका वा अन्य पदार्थहरूसँग संयोजन नगरिएका, जडानहरू बिनाका	५
	३९१७.३३.००	--अन्य, सबल नगराइएका वा अन्य पदार्थहरूसँग संयोजन नगरिएका, जडानहरू सहितका	५

	३९१७.३९.००	--अन्य	५
	३९१७.४०.००	-जडान सामग्री (फिटिङ्) हरू	५
३९.१ ८		टाइलहरूको रूपमा वा रोलहरूमा भएका आफै टाँसिने वा नटाँसिने प्लास्टिकका भुईँ ढाक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ्) हरू; यस भागको द्रष्टव्य ९ मा परिभाषित भित्ता वा भित्रीछत ढाक्ने प्लास्टिकका वस्तुहरू।	
		-भिनायल क्लोराइडका पोलिमरको:	
	३९१८.१०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुईँ ढाक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ्)	१५
	३९१८.१०.९०	---अन्य	१५
		-अन्य प्लाष्टिकहरूको:	
	३९१८.९०.१०	---टायलको रूपमा वा रोलमा रहेका ढाक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ्)	१५
	३९१८.९०.९०	---अन्य	१५
३९.१ ९		रोलमा भएका वा नभएका, प्लास्टिकका आफै टाँसिने प्लेटहरू, शीटहरू, फिल्म, फ्वाइल, टेप, स्ट्रिप र अन्य समतल (फ्ल्याट) आकारका वस्तुहरू।	
	३९१९.१०.० ०	-२० सेन्टिमीटर चौडाइ ननाघ्ने रोलमा भएका	१०

	३९१९.९०.० ०	-अन्य	१०
३९.२०		अकोशीय र सबल नबनाइएका, पटलित नगरिएका, आधार (सपोर्ट) नहालिएका वा यस्तै अरू पदार्थहरूसँग संयोजन नगरिएका प्लास्टिकका अन्य प्लेटहरू, शीटहरू, फिल्म, फ्वाइल र स्ट्रिप।	
		-इथाइलिनको पोलिमरहरूको:	
	३९२०.१०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.१०.९०	---अन्य	५
		-प्रोपिलिनको पोलिमरहरूको:	
	३९२०.२०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.२०.९०	---अन्य	५
		-स्टाइरिनको पोलिमरहरूको:	
	३९२०.३०.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.३०.९०	---अन्य	५
		-भिनायल क्लोराइडका पोलिमरहरूको:	
		--तौलको हिसाबले ६ प्रतिशतभन्दा घटी प्लास्टिसाइजरहरू नरहेको:	
	३९२०.४३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.४३.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
	३९२०.४९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.४९.९०	---अन्य	५

		-एक्रेलिक पोलिमरहरूको:	
		--पोलि (मिथाइल मिथाक्रिलेट) को:	
३९२०.५१.१०		---मुद्रण गरिएको	५
३९२०.५१.९०		---अन्य	५
		--अन्य:	
३९२०.५९.१०		---मुद्रण गरिएको	५
३९२०.५९.९०		---अन्य	५
		-पोलिकाबोनेटहरू, अल्किड रेजिनहरू, पोलिएलिल एस्टरहरू वा अन्य पोलिस्टरहरूको:	
		--पोलिकाबोनेटहरूको:	
३९२०.६१.१०		---मुद्रण गरिएको	५
३९२०.६१.९०		---अन्य	५
		--पोलि (इथाइलिन टेरिफ्थालेट) को	
३९२०.६२.१०		---मुद्रण गरिएको	५
३९२०.६२.९०		---अन्य	५
		--असंतृप्त पोलिष्टरहरूको:	
३९२०.६३.१०		---मुद्रण गरिएको	५
३९२०.६३.९०		---अन्य	५
		--अन्य पोलिष्टरहरूको:	
३९२०.६९.१०		---मुद्रण गरिएको	५
३९२०.६९.९०		---अन्य	५
		-सेलुलोज वा यसका रासायनिक व्युत्पत्तिहरूको:	
		--पुनरुत्पादिन सेलुलोजको:	
३९२०.७१.१०		---मुद्रण गरिएको	५

	३९२०.७१.९०	---अन्य	५
		--सेलुलोज एसिटेटको:	
	३९२०.७३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७३.९०	---अन्य	५
		--अन्य सेलुलोज व्यूत्पत्तिहरूको:	
	३९२०.७९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.७९.९०	---अन्य	५
		-अन्य प्लाष्टिकहरूको:	
		--पोलि (भिनायल ब्युटाईरल) को:	
	३९२०.९१.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९१.९०	---अन्य	५
		--पोलियामाइडको:	
	३९२०.९२.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९२.९०	---अन्य	५
		--एमिनो-रेजिनहरूको:	
	३९२०.९३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९३.९०	---अन्य	५
		--फेनोलिक रेजिनहरूको:	
	३९२०.९४.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९४.९०	---अन्य	५
		--अन्य प्लाष्टिकको:	
	३९२०.९९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२०.९९.९०	---अन्य	५
३९.२१		प्लाष्टिकका अन्य प्लेटहरू, सिटहरू, फिल्म, फ्वाइलहरू र स्ट्रीपहरू।	
		-कोशमय (सेलुलर):	
		--स्टाइरिनको पोलिमरहरूको:	

	३९२१.११.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.११.९०	---अन्य	५
		--भिनायल क्लोराइड पोलिमरहरुको:	
	३९२१.१२.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१२.९०	---अन्य	५
		--पोलियूरेथेनहरुको:	
	३९२१.१३.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१३.९०	---अन्य	५
		-- पुनरुत्पादित सेलुलोजको:	
	३९२१.१४.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१४.९०	---अन्य	५
		--अन्य प्लाष्टिकहरुको:	
	३९२१.१९.१०	---मुद्रण गरिएको	५
	३९२१.१९.९०	---अन्य	५
		--अन्य:	
		--अन्य:	
		---मुद्रण गरिएको:	
	३९२१.९०.११	----सनमाइका र फरमाइका जस्ता डेकोरेटिभ लेमिनेट शीतहरु	५
	३९२१.९०.१९	----अन्य	५
		--अन्य:	
	३९२१.९०.९१	---थर्माकोल	५
	३९२१.९०.९२	----सनमाइका र फरमाइका जस्ता डेकोरेटिभ लेमिनेट शीतहरु	५

	३९२१.१०.१९	---अन्य	५
३९.२२		प्लास्टिकका स्नानागार (वाथ) हरू, बहुधार स्नानागार (सावर-वाथ) हरू, सिङ्कहरू, वाश-बेसिनहरू, बिडेटहरू, शौचालयका प्यानहरू, आसनहरू र ढकनीहरू, फ्लसिङ्ग सिस्टर्नहरू र यस्तै सरसफाइका सामान (स्यानिटरी वेयर) हरू	
	३९२२.१०.००	-स्नानागार (वाथ) हरू; बहुधार-स्नानागार (सावर-वाथ) हरू, सिङ्कहरू तथा वाश बेसिनहरू	५
	३९२२.२०.००	-शौचालयका आसनहरू र ढकनी (कभरहरू) हरू	५
	३९२२.१०.००	-अन्य	५
३९.२३		वस्तुहरू परिवहन (कन्भेयन्स) वा परिवेष्टन (प्याकिङ्ग) गर्ने प्लास्टिकका सामानहरू; प्लास्टिकका पौलो वा बुजो (स्टोपर) हरू, ढकनी (लिड) हरू, बिकार् (क्याप) हरू र अन्य बन्द गर्ने (क्लोजर) सामग्रीहरू।	
		-वाकसहरू, बट्टाहरू, टोकरी वा डालो (क्रेट) हरू र यस्तै सामग्रीहरू:	
	३९२३.१०.१०	---प्लाष्टिकका परिवेष्टन (प्याक) गर्ने ट्यूबहरू	५
	३९२३.१०.२०	--अण्डा राख्ने क्रेट	५

	३९२३.१०.९०	---अन्य	५
		-बोरा वा थैला (स्याक्स) हरू र झोला (ब्याग) हरू (डोको, सोली जस्ता सामान (कोन) हरू समेत):	
	३९२३.२१.००	--इथाइलिनका पोलिमरहरुको	५
	३९२३.२९.००	--अन्य प्लाष्टिकहरुको	५
		-कार्वाइहरु, बोतलहरु फ्लास्कहरु र त्यस्तै सामानहरु:	
	३९२३.३०.१०	---बोतलहरुका प्रारूप (बोतल प्रिफर्म) हरू	५
	३९२३.३०.९०	---अन्य	१५
	३९२३.५०.००	-पौलो वा बुजोहरु (स्टोपर), ढकनीहरु (लिड), बिकाहरु (क्याप) र अन्य बन्द गर्ने सामग्री (क्लोजर) हरू	५
		-अन्य: मन्त्रालय	
	३९२३.९०.१०	---कम्पोजिट एल.पि.जी. ग्याँस सिलिण्डर	५
	३९२३.९०.९०	---अन्य	५
३९.२४		प्लास्टिकका भोजनपात्र (टिबुल वेयर) हरू, भान्साका पाक उपकरण (किचेन वेयर) हरू, अन्य घरायसी सामानहरु र स्वास्थ्य (हाइजिनिक) वा सरसफाइ सम्बन्धी सामानहरु।	
	३९२४.१०.१०	---बच्चालाई दूध खुवाउने बोतल	
	३९२४.१०.२०	---मेलामाइनका भाँडा	५

	३९२४.१०.९०	---अन्य	५
		-अन्य:	५
	३९२४.९०.९०	---अन्य	५
३९.२५		अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका प्लास्टिकका निर्माण अवयवहरू (विल्डर्स वेयर)।	
	३९२५.१०.००	-३०० लिटरभन्दा बढी क्षमताका रिजरभ्वायरहरू, ट्याङ्कहरू, भ्याटहरू र यस्तै कन्टेनरहरू	५
	३९२५.२०.००	-ढोकाहरू, झ्यालहरू र तिनका फ्रेम (चौकोसहरू) र ढोकाका संघारहरू	५
	३९२५.३०.००	-सटर (कपाट) हरू, पर्दाहरू (भिनिसियन पर्दाहरू समेत) र त्यस्तै सामानहरू र तिनका अङ्ग (पार्ट) हरू	५
		-अन्य:	
	३९२५.९०.१०	---रुफिड शीट र रुफिड टाइल	५
	३९२५.९०.२०	--पफ स्थाण्डवीच वाल एण्ड रुफ प्यानल	५
	३९२५.९०.३०	---अलुमिनियम कम्पोजिट प्यानल	५
	३९२५.९०.९०	---अन्य	५
३९.२६		प्लाष्टिकका अन्य सामग्रीहरू र शीर्षक ३९.०१ देखि ३९.१ सम्मका अन्य पदार्थहरूका सामग्रीहरू।	
	३९२६.१०.००	-कार्यालय वा विद्यालयमा हुने सामग्रीहरू	५

		-परिधान सामग्रीहरू र सहायक परिधान सामग्रीहरू (क्लोदिड एक्सेसरीज) (पन्जाहरू, मिटनहरू र मिटहरू समेत):	
		---पन्जाहरू:	
	३९२६.२०.१९	----अन्य	५
		---गाउन:	
	३९२६.२०.२९	----अन्य	५
		---एप्रोन:	
	३९२६.२०.३९	----अन्य	५
		---फेस सिल्ड:	
	३९२६.२०.४९	----अन्य	५
	३९२६.२०.९०	---अन्य	५
	३९२६.३०.००	-फर्निचर, काउचहरू र यस्तैका जडानहरू,	५
	३९२६.४०.००	-लघु प्रतिमा (स्टाच्युएट) हरू र अन्य आलङ्कारिक सामग्रीहरू	५
		-अन्य:	
		---अन्य:	
	३९२६.९०.९१	---त्रिपाल र पालहरू	५
	३९२६.९०.९२	---लेवल र ट्यागहरू	५
	३९२६.९०.९४	---कपडा झुण्ड्याउने ह्याङ्गरहरू	५
	३९२६.९०.९५	---प्लाष्टिकको कृत्रिम घाँस (टर्फ)	५
	३९२६.९०.९९	---अन्य	५
४८.० ३	४८०३.००.००	ट्वाइलेट वा फेसियल टिस्यु स्टक, टाबेल वा नेपकिन स्टकर गार्हस्थ वा सरसफाइको	५

		<p>प्रयोजनमा प्रयोग हुने खालको यस्तै किसिमको कागत, सेलुलोज बाडिङ्ग र सेलुलोज रेशा (फाइबर) हरुका जालीहरु (वेब), रोल वा ताउ (शीट) मा भएको, खुम्च्याइएको (क्रिण्ड) वा नखुम्च्याइएको, चाउरी पारिएको (क्रिङ्गल्ड) वा नपारिएको, उत्थितालंकृत गरिएको (एम्बोस्ड) वा नगरिएको, छिद्रित (परफोरेटेड) वा अछिद्रित, सतह रङ्गाइएको (सर्फेस कलर्ड) वा नरङ्गाइएको, सतह सिङ्गारिएको (सर्फेस डेकोरेटेड) वा नसिङ्गारिएको, छापिएको वा नछापिएको।</p>	
४८.१ ४		<p>भित्ते कागत (वालपेपर) र यस्तै भित्ता ढाक्ने वस्तुहरु; कागतका विण्डो ट्रान्सप्यारेन्सीहरु (वातायन पारदर्शक)।</p>	
	४८१४.२०.० ०	<p>-मोहडातर्फ (फेस् साइड) दानादार, उत्थितालङ्कृत (एम्बोस्ड), रङ्गिन, नमुना मुद्रित, वा अन्य किसिमले सजावट गरिएको प्लाष्टिकको पत्रले लेपन गरिएको वा ढाकिएको कागतले बनेको भित्ते कागत (वालपेपर) र यस्तै भित्ता ढाक्ने वस्तुहरु</p>	१०
	४८१४.९०.० ०	<p>-अन्य</p>	१०

<p>४८.१ ८</p>		<p>घरायसी वा सरसफाइको प्रयोजनका निमित्त प्रयोग हुने खालको, ३६ से.मी. भन्दा कम चौडाईको रोलमा भएको, वा नाप वा आकारमा काटिएको ट्वाइलेट पेपर र यस्तै किसिमका कागत, कोषीय गद्दा (सेलुलोज वाडिङ्) वा कोषीय रेशाका जालीहरू (वेब्स अफ सेलुलोज फाइबर्स); कागतको पल्प, कागत, कोषीय गद्दा वा कोषीय रेशाका जालीहरू (वेब्स अफ सेलुलोज फाइबर्स) का हाते रुमालहरू, सफाइका तन्तुपत्र (क्लिन्सिङ् टिस्यु) हरू, तौलियाहरू, टेबुलपोशहरू, टेबुल रुमालहरू (सर्भिएट्स), तन्नाहरू र यस्तै घरायसी प्रयोग, सरसफाइ सम्बन्धी (स्यानिटरी) वा अस्पताल सम्बन्धी सामानहरू, पोशाकका सामग्री (आर्टिकल्स अफ एपारेल) र परिधान सहायक वस्तुहरू (क्लोदिङ् एक्सेसरीज)।</p>	
	<p>४८१८.१०. ००</p>	<p>-ट्वाइलेट पेपर</p>	<p>५</p>
	<p>४८१८.२०. ००</p>	<p>-हाते रुमालहरू, सफाइका वा मुख सफाइका तन्तुपत्र (क्लिन्सिङ् वा फेसियल टिस्यु) र तौलियाहरू (टवेल्स)</p>	<p>५</p>

	४८१८.३०. ००	-टेवलपोश र टेबुल रुमालहरू (सर्भिएट्स)	५
	४८१८.५०. ००	-पोशाक र परिधान सहायक सम्बन्धी वस्तुहरू	५
	४८१८.९०. ००	-अन्य	५
४८.२३		नाप र आकारमा काटिएका, अन्य कागत, कागतगाता, कोषीय गद्दा (सेल्यूलोज वाडिङ्ग) र कोषीय रेशाका जालीहरू (वेब्स अफ सेल्यूलोज फाइबर्स); कागतको पल्प (पेपर पल्प), कागत, कागतगाता (पेपरबोर्ड), कोषीय गद्दा (सेल्यूलोज वाडिङ्ग) वा कोषीय रेशाका जालीका अन्य सामानहरू ।	
		-कागत वा कागतगाताका तश्तरी (ट्रे) हरू, थाल (डिश) हरू, थाली (प्लेट) हरू, कप (कचौरा) हरू र यस्तै:	
	४८२३.६१.० ०	--बाँसका	१०
	४८२३.६१.० ०	--अन्य	१०
	४८२३.७०.० ०	-कागतको पल्पका ढलाइ गरेर वा थिचेर बनाइएका वस्तुहरू	१०
६३.०५		वस्तुहरू संपुटन (प्याकिङ्ग) गर्न प्रयोग हुने खालको बोरा र झोला ।	

		-मानव निर्मित कपडा पदार्थको:	
	६३०५.३३. ००	--अन्य, पोलिइथाइलिन वा पोलिप्रोपलिनका पट्टी वा यस्तै वस्तु	५
६६.० १		छाताहरू र घाम छेक्ने छाताहरू (हिड्ने वा टेक्ने लट्टी भएको छाता, बगैँचे छाता र त्यस्तै छाताहरू समेत)।	
	६६०१.१०. ००	-बगैँचे छाता वा यस्तै छाताहरू	१५
६७.०२		कृत्रिम फूल, पात र फलहरू र तिनका अंशहरू (पार्टस); कृत्रिम फूल, पात र फलहरूबाट बनेका वस्तुहरू।	
	६७०२.१०.० ०	-प्लाष्टिकको	१०
		-अन्य पदार्थको:	
	६७०२.९०.१०	---जमोठ (फेल्ट) को	१०
	६७०२.९०.९०	---अन्य	१०
७०.०३		अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको वा नभएको, पाता (सिट्स) वा प्रोफाइल को रूपमा भएको, अरू कुनै किसिमले परिष्कार नगरिएको, ढालेको काँच (काष्ट ग्लास) र वेल्लित काँच (रोल्ड ग्लास)।	
		-ताररहित पाता:	

	७००३.१२.००	--सम्पूर्ण रुपमा रङ्गाएको (बडी टिण्टेड्), अपारदर्शी पारिएको (ओपासिफाइड), रङ्ग चढाइएको (फ्ल्यास्ड) वा अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको	५
	७००३.१९.००	--अन्य	५
	७००३.२०.००	-तारयुक्त पाता	५
	७००३.३०.००	-प्रोफाइल	५
७०.०४		अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको वा नभएको, तर अरू कुनै किसिमले परिष्कार नगरिएको, पाता (शीट) को स्वरूपमा भएको, तन्काएर बनाइएको (डून) काँच वा हावाफुकेर बनाइएको (ब्लोन) काँच।	
	७००४.२०.००	-सम्पूर्ण रुपमा रङ्गाएको (बडी टिण्टेड्), अपारदर्शी पारिएको (ओपासिफाइड), रङ्ग चढाइएको (फ्ल्यास्ड) वा अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको काँच	५
	७००४.९०.००	-अन्य काँच	५
७०.०५		अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको वा नभएको, तर अरू कुनै किसिमले परिष्कार नगरिएको, पाता (शीट)	

		को स्वरूपमा भएको तै-याएर बनाएको (फ्लोट) काँच र सतहमा घोटोको (ग्राउण्ड) वा चम्काइएको (पोलिस्ट) काँच ।	
	७००५.१०.००	-अवशोषक, प्रतिविम्बीय वा अप्रतिविम्बीय तह (लेयर) भएको, तार-विहीन (नन-वायर्ड) काँच ।	५
		-अन्य तार विहीन काँच :	
	७००५.२१.००	--सम्पूर्णतः रडाएको (वडी टिण्टेड), अपारदर्शी, सतहमा रङ्गिन तह लगाइएको (फ्ल्यास्ड) वा केबल सतहमा घोटिएको (सेर्फेस ग्राउण्ड)	५
	७००५.२९.००	--अन्य	५
	७००५.३०.००	-तारयुक्त काँच	५
७०.०६	७००६.००.००	कुप्रिएको (बेन्ट), किनारा मिलाइएको (एज वक्र्ड), उत्कीर्णित (इनग्रेभ्ड), प्वाल पारेको (ड्रिल्ड), इनामेल लगाएको वा अन्य प्रकारले परिष्कार गरिएको तर अन्य पदार्थको फ्रेम नलगाएको वा अन्य पदार्थमा नजडिएको, शीर्षक ७०.०३, ७०.०४ वा ७०.०५ को काँच ।	५
७०.०७		सुरक्षित काँच (सेफ्टी ग्लास), कडा (टफ) बनाएको (तापीय उपचार गरिएको वा टेम्पर्ड) वा	

		पटलित (ल्यामिनेटेड) काँच मिलाइएका ।	
		-कडा बनाएको (तापीय उपचार गरिएको) सुरक्षित काँच:	
	७००७.११.००	--गाडी, वायुयान, अन्तरिक्षयान वा जलयानमा समावेशनका लागि उपयुक्त आकार र नापका	५
	७००७.१९.००	--अन्य	५
		-पटलित सुरक्षित काँच :	
	७००७.२१.००	--गाडी, वायुयान, अन्तरिक्षयान वा जलयानमा समावेशनका लागि उपयुक्त आकार र नापका	५
	७००७.२९.००	--अन्य	५
७०.०८	७००८.००.००	काँचको बहुभितीय अवरोधक इकाइ (मल्टिपल वाल्ड इन्सुलेटिड यूनिट)।	५
७०.०९		फ्रेम भएको वा नभएको काँचको ऐना, पछाडिको दृश्य देखिने ऐना समेत ।	
	७००९.१०.००	-गाडीको पृष्ठदृश्य देखिने ऐना	५
		-अन्य:	
	७००९.९१.००	--फ्रेम नहालेको	५
	७००९.९२.००	--फ्रेम हालेको	५
७०.१ ०		वस्तुको ओसारपसार वा प्याकिङ्ग गर्नमा प्रयोग हुने किसिमका काँचका कारब्बाय, बोतल, फल्यास्क, जार, भाँडाकुँडा, साना	

		सिसी (फायल), एम्पुल र अन्य कन्टेनरहरू; काँचका संरक्षण गर्ने (प्रिजर्भिड्) जारहरू; काँचका ठेडी, बुजो, ढक्कन र बन्द गर्ने अन्य बिकोहरू।	
	७०१०.२०.००	-ठेडी, बुजो, ढक्कन र बन्द गर्ने अन्य बिकोहरू	५
	७०१०.९०.००	-अन्य	५
७१.१ ७		नक्कली गहना।	
		-आधारभूत धातुको, बहुमूल्य धातुको जलप लगाएको वा नलगाएको:	
	७११७.११. ००	--वाहुलाको टाँक र टाँकहरू (कफलिङ्क र स्टड)	१०
	७११७.१९. ००	--अन्य	१०
	७११७.९०. ००	-अन्य	१०
७२.० ६		इनगटको स्वरूपका वा अन्य प्रारम्भिक रूपका फलाम र अमिश्रित इस्पात (नन्एलवाय स्टील) (शीर्षक ७२.०३ को फलाम बाहेक)।	
	७२०६.१०. ००	-इनगट	प्र.मे.टन रु.३५००।-
	७२०६.९०.० ०	-अन्य	प्र.मे.टन रु.३५००।-

७२.० ९		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका फ्ल्याट-रोल्ड उत्पादनहरू, ६०० मि.मि. वा सोभन्दा बढी चौडाई भएको, शीत-बेलित (कोल्ड-रोल्ड) (कोल्ड-रिड्यूस्ड), आच्छादन, जलप वा लेपन नगरिएको।	
		-कुण्डली (क्वायल) मा भएको शित-बेलन (कोल्ड-रोल्ड वा कोल्ड रिड्यूस्ड) बाहेक अन्य काम नगरिएका:	
	७२०९.१५.००	--३ मि.मि. वा बढी मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२०९.१६.००	--१ मि.मि. भन्दा बढी तर ३ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२०९.१७.००	--०.५ मि.मि. वा बढी तर १ मि.मि. ननाघने मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२०९.१८.००	--०.५ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
		-कुण्डली (क्वायल) मा नभएका, शित-बेलन (कोल्ड-रोल्ड वा कोल्ड रिड्यूस्ड) बाहेक अन्य काम नगरिएका:	
	७२०९.२५.००	--३ मि.मि. वा बढी मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२०९.२६.००	--१ मि.मि. भन्दा बढी तर ३ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२०९.२७.००	--०.५ मि.मि. वा बढी तर १ मि.मि.ननाघने मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-

	७२०९.२८.००	--०.५ मि.मि. भन्दा कम मोटाइका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२०९.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
७२.१ ०		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका फ्ल्याट-रोल्ड उत्पादनहरू, ६०० मि.मि. वा सोभन्दा बढी चौडाई भएको, आच्छादन, जलप वा लेपन गरिएको।	
		-अन्य किसिमबाट जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप लगाइएको:	
	७२१०.४१. ००	--कर्कटीकृत वा खोल्सा र डाँडी बनाइएको (कोरुगेटेड)	प्र.मे.टन रु.४५००।-
७२.११		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका फ्ल्याट-रोल्ड उत्पादनहरू, ६०० मि.मि. भन्दा कम चौडाई भएको, आच्छादन, जलप वा लेपन नगरिएको।	
		-ताप-बेलित (हट-रोल्ड) बाहेक अन्य काम नगरिएको:	
	७२११.१३.००	--चारै मोहडामा वा क्लोज्ड बक्स पासमा बेलिएको (रोल्ड), १५० मि.मि. भन्दा बढी चौडाईको र ४ मि.मि.मा नघटने गरी मोटाई भएको, कुण्डली (क्वायल) मा नभएको र उच्चावच बुझा (प्याटर्न इन रिलीफ) नभएको।	प्र.मे.टन रु.७५००।-

	७२११.१४.००	--अन्य, ४.७५ मि.मि. वा बढी मोटाइको	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२११.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-
		-शीत बेलित (कोल्ड-रोल्ड) (कोल्ड रिड्यूसड) बाहेक अन्य काम नगरिएको:	
	७२११.२३.००	--तौलको हिसाबले कार्बनको मात्रा ०.२५% भन्दा कम भएको	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२११.२९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२११.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-
७२.१३		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका डण्डी र छडहरू (बार्स एण्ड रड्स), तापबेलित, अनियमित रूपले बेहिएको कुण्डली (क्वायल) हरू।	
	७२१३.१०.००	-बेलन प्रक्रियाकै क्रममा उत्पन्न भएका भङ्गुर (इण्डेण्टेसन), धर्सा (रिब), खाँच (गुभ) वा अन्य विकृति (डिफोर्मेशन) हरू भएका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२१३.२०.००	-अन्य, फ्री कटिङ्ग स्टील (चाहेको आकारमा सजिलै काट्न सकिने किसिमको इस्पात) को	प्र.मे.टन रु.४५००।-
		--१४ मि.मि. भन्दा कम नापको व्यास भएको वृत्ताकार तिर्यकच्छेद (क्रस सेक्सन) को:	

	७२१३.९१.१०	---द मि.मि. ननाघेको	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२१३.९१.९०	---अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२१३.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
७२.१४		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका अन्य डण्डी र छडहरू (बार्स एण्ड रड्स), ताप-पिटाइ, ताप-बेलन, ताप-अनुकर्षण वा ताप-निकर्षण गर्ने बाहेक अन्य काम नगरिएको, तर बेलनक्रिया पछि बटारिएका समेत।	
	७२१४.१०.००	- ताप-पिटाइ गरेको (फोर्ड)	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७२१४.२०.००	-बेलन प्रक्रियाकै क्रममा उत्पन्न भएका भङ्गुर (इण्डेण्टेसन), धर्सा (रिब), खाँच (गुभ) वा अन्य विकृति (डिफोर्मेसन) हरू भएका वा बेलन क्रियापछि बटारिएका:	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७२१४.३०.००	-अन्य, फ्री कटिङ्ग स्टील (चाहेको आकारमा सजिलै काट्न सकिने किसिमको इस्पात) को	प्र.मे.टन रु.२५००।-
		-अन्य :	
	७२१४.९१.००	--आयताकार (वर्गाकार बाहेक) को तिर्यक-छेदन (क्रस-सेक्सन) को	प्र.मे.टन रु.२५००।-
		--अन्य :	

	७२१४.९९.१०	---पुनर्वेलनयोग्य डण्डी र छडहरू, अधिकतम लम्बाइ १८०० मि.मि., चौडाइ ६०० मि.मि. र मोटाइ ५ मि.मि. र सोभन्दा बढी भएको	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७२१४.९९.९०	---अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७२.१५		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका अन्य डण्डी र छडहरू।	
	७२१५.१०.००	-फ्री कटिङ्ग स्टील (चाहेको आकारमा सजिलै काट्न सकिने किसिमको इस्पात) को, शीत-निर्मित (कोल्ड फोर्म्ड) वा शीत-परिष्कृत (कोल्ड-फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नगरिएको	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७२१५.५०.००	-अन्य, शीत निर्मित (कोल्ड फोर्म्ड) वा शीत-परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) बाहेक अन्य काम नगरिएको	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७२१५.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७२.१६		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका एङ्गल (कोण) शेप (आकार) र सेक्सन (खण्ड) हरू।	
	७२१६.१०.००	-यु, आइ वा एच खण्डहरू, ताप-बेलित (हट-रोल्ड), ताप-अनुकर्षित (हट-ड्रन) वा ताप-निष्कर्षित (हट-एक्सट्रुडेड) बाहेक अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-

		कार्य नगरिएको, ८० मि.मि.भन्दा कम उचाइ भएको	
		-एल वा टी खण्डहरू, ताप-बेलित (हट-रोल्ड), ताप-अनुकर्षित (हट-ड्रन) वा ताप-निष्कर्षित (हट-एक्सट्रुडेड) बाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि.भन्दा कम उचाइ भएको:	
	७२१६.२१.००	--एल खण्डहरू	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.२२.००	--टि खण्डहरू	प्र.मे.टन रु.७५००।-
		-तापबेलित, तापकर्षित वा ताप बहिष्कृतबाहेक अन्य कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. वा सोभन्दा बढी उचाइ भएको यू. आइ. वा एच् खण्डहरू (सेक्सन्स):	
	७२१६.३१.००	--यू खण्डहरू	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.३२.००	--आई खण्डहरू	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.३३.००	--एच खण्डहरू	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.४०.००	--एल वा टी खण्डहरू, ताप-बेलित (हट-रोल्ड), ताप-अनुकर्षित (हट-ड्रन) वा ताप-निष्कर्षित (हट-एक्सट्रुडेड) बाहेक अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-

		कार्य नगरिएको, ८० मि.मि. वा सोभन्दा बढी उचाइ भएको	
	७२१६.५०.००	-अन्य कोण (एङ्गल), आकार (शेप) र भाग (सेक्सन) हरू, ताप-बेलित (हट-रोल्ड), ताप-अनुकर्षित (हट-ड्रन) वा ताप-निष्कर्षित (हट-एक्सट्रुडेड) बाहेक अन्य कार्य नगरिएको,	प्र.मे.टन रु.७५००।-
		-कोण (एङ्गल), आकार (शेप) र खण्ड (सेक्सन) हरू, शीत निर्मित (कोल्ड फर्मर्ड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) बाहेक अन्य कार्य नगरिएको:	
	७२१६.६९.० ०	--फ्ल्याट रोल्ड उत्पादनहरूबाट उपलब्ध	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.६९.० ०	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-
		-अन्य :	
	७२१६.९९.० ०	--फ्ल्याट-रोल्ड उत्पादनहरूबाट शीत-निर्मित (कोल्ड-फर्मर्ड) वा शीत परिष्कृत (कोल्ड फिनिस्ड) गरिएका	प्र.मे.टन रु.७५००।-
	७२१६.९९.० ०	--अन्य	प्र.मे.टन रु.७५००।-
७२.१७		फलाम वा अमिश्रित स्पातका तारहरू (वायर)।	

	७२१७.१०.० ०	-जलप वा लेप नलगाइएको, चमकदार बनाइएको वा नबनाइएको	प्र.मे. टन रु. १००००।-
	७२१७.२०.० ०	-जस्ताको जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे. टन रु. १००००।-
	७२१७.३०.० ०	-अन्य आधारभूत धातुको जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे. टन रु. १००००।-
	७२१७.९०.००	-अन्य	प्र.मे. टन रु. १००००।-
७२.२३	७२२३.००.००	खिया नलाग्ने ईस्पातका तार।	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७२.२ ५		इस्पातका अन्य मिश्रधातुका फ्ल्याट रोल्ड उत्पादनहरू, ६०० मि.मि.वा सोभन्दा बढी चौडाईका।	
		-सिलिकोन-वैद्युतिक स्पातको:	
	७२२५.११. ००	--ग्रेन ओरिएण्टेड	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२५.११. ००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२५.३०. ००	-अन्य, तापवेलित बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको, कुण्डली (क्वायल) मा भएको	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२५.४०. ००	-अन्य, तापवेलित बाहेक अन्य प्रक्रिया नगरेको कुण्डली (क्वायल) मा नभएको	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२५.५०. ००	-अन्य, शीतवेलित (कोल्ड रोल्ड) (कोल्डरिड्युस्ड) बाहेक अन्य काम नगरेको	प्र.मे.टन रु.४५००।-

		-अन्य:	
	७२२५.९१. ००	--विद्युत प्रक्षेपण प्रक्रियाद्वारा जस्ताको जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२५.९२. ००	--अन्य किसिमबाट जस्ताको जलप वा लेप लगाइएको	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२५.९९. ००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
७२.२ ७		इस्पातका अन्य मिश्रधातुका डण्डी र छडहरू, ताप-बेलित, अनियमित रूपले बेहिएका कुण्डली (क्वायल) मा भएका।	
	७२२७.१०. ००	- हाइ स्पीड इस्पातका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२७.२०. ००	-सिलिकन म्यांगनिज इस्पातका	प्र.मे.टन रु.४५००।-
	७२२७.९०. ००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.४५००।-
७२.२९		इस्पातका अन्य मिश्रधातुका तार।	
	७२२९.२०.००	-सिलिको-म्यांगनिज इस्पातको	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७२२९.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७३.०७		फलाम वा इस्पातका नली वा पाइप जडान सामग्रीहरू (उदाहरणका लागि, कप्लिडहरू, एल्बोहरू, स्लिभहरू)।	

		-काष्ट फिटिङ् (ढालेर बनाएका जडान सामग्रीहरू):	
	७३०७.११.००	--अपरिवर्तनीय (नन्-म्यालिएबल) काष्ट आइरनको	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०७.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
		-अन्य, स्टेनलेस स्टीलको:	
	७३०७.२१.००	--फलान्जेहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०७.२२.००	--थ्रिडेड (चूडीदार) एल्वोज, वेण्डस र स्लीभ्स	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०७.२३.००	--वट वेल्डिङ् गरिएका जडान सामग्रीहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०७.२९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
		-अन्य:	
	७३०७.९१.००	--फलेन्जेज	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०७.९२.००	--गुना काटेको (थ्रिडेड) एल्वो, वेण्ड र स्लिभहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०७.९३.००	--वट वेल्डिङ् गरिएका जडान सामग्रीहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०७.९९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७३.०८		फलाम वा इस्पातका संरचनाहरू (स्ट्रक्चर्स) (शीर्षक ९४.०६ को पूर्व निर्मित भवनहरू बाहेक) र संरचनाका पार्टपुर्जाहरू	

		(उदाहरणका लागि, पुल र पुलका-खण्डहरू, लक-गेट, टावर, ल्याटिस मास्टहरू, छतहरू, छतका संरचनाहरू, ढोका र झ्याल र तिनका चौकोसहरू र ढोकाका सञ्चारहरू, सटरहरू, रेलिङ्गहरू, खम्बाहरू र स्तम्भहरू); फलाम र इस्पातका पाता, डण्डी, एङ्गल, शेप, सेक्सन, ट्युब र यस्तै संरचनाका प्रयोगको निम्ति तयार गरिएका सामानहरू।	
	७३०८.१०.००	-पुल र पुलका खण्डहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०८.२०.००	-टावर र ल्याटिस माष्टहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०८.३०.००	-ढोका, झ्याल र तिनका चौकोसहरू र ढोकाका संघारहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०८.४०.००	-अस्थायी घर टहरा (स्क्याफोल्डिङ्), कङ्क्रीट ढलानमा प्रयोग हुने फर्मा (सटरिङ्), भार थाम्ने टेको वा खाल्डो भएको टेको (प्रोपिड वा पिट-प्रोपिड) हरूका सरसामग्री	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३०८.९०.००	-अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७३.०९	७३०९.००.००	जुनसुकै पदार्थ (संपीडित वा तरलीकृत ग्याँस बाहेक) को लागि फलाम वा इस्पातबाट	प्र.मे.टन रु.२५००।-

		बनेका रिजरभ्वायर (जलभण्डार), ट्याङ्की, पिपा र यस्तै आधानपात्र (कन्टेनर) हरू, ३०० लिटरभन्दा बढी क्षमताका, ताप निरोध गरिएका वा नगरिएका, अस्तर हालिएका वा नहालिएका, तर यान्त्रिक वा ताप सम्बन्धी उपकरण जडान नभएका।	
७३.११		संपीडित वा तरलीकृत ग्याँसका लागि फलाम वा इस्पातका आधानपात्रहरू।	
	७३११.००.२०	---एल.पि.ग्याँस सिलिण्डर	५
	७३११.००.९०	---अन्य	५
७३.१२		फलाम वा इस्पातको बाटिएको (स्ट्रान्डेड), तार, डोरी, केबुल, चुल्ठी पारिएका फित्ताहरू (बेण्डस्) घुएत्रो हान्ने फित्तेडोरी (स्लिड्) र यस्तै वस्तुहरू, विद्युतीय अवरोधक नभएका।	
	७३१२.१०.००	-बाटिएको (स्ट्रान्डेड) तार, डोरी र केबुल	प्र.मे.टन रु. १००००।-
	७३१२.१०. ००	-अन्य	प्र.मे.टन रु. १००००।-
७३.१३	७३१३.००.००	फलाम वा इस्पातको काँडेतार; बारबेर गर्ने काममा प्रयोग हुने फलाम वा इस्पातको बटारेको पेटीबन्धन (हूप) वा एकल च्याप्टो तार, कांडा भएको वा	प्र.मे.टन रु.२५००।-

		नभएको, र खुकुलो गरी बाटेको दोहोरो तार (डबल वायर)।	
७३.१४		फलाम वा इस्पात तारको कपडा, (अन्तहीन फित्ता समेत) ग्रिल, जाली (नेटिङ्) र छेकबार (फेन्सिङ्); फलाम वा इस्पातको एक्सप्याण्डेड् मेटल।	
		-बुनिएको कपडा :	
	७३१४.१२.००	--यन्त्रावली (मेशिनरी) को लागि स्टेनलेस स्टीलका अन्त्यहीन फित्ताहरू (इण्डलेस वेण्ड्स)	प्र.मे.टन रु. १००००।-
	७३१४.१४.००	--स्टेनलेस स्टीलको अन्य बुनिएको कपडा	प्र.मे.टन रु. १००००।-
	७३१४.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु. १००००।-
	७३१४.२०.००	-ग्रिल, जाली र छेकबार, प्रतिच्छेदन (इण्टरसेक्सन) मा रसायन गरिएको (वेल्डेड्), अधिकतम तिर्यक्छेदन माप (क्रस-सेक्सनल डायमेन्सन) ३ मि.मि. वा बढी भएको तारको, र जालीको नाप (मेश साइज) १०० वर्ग से.मि. वा बढी भएको	प्र.मे.टन रु. १००००।-
		-अन्य ग्रिल, जाली र छेकबार), प्रतिच्छेदनमा रसायन गरिएको:	
	७३१४.३१.००	--जस्ता (जिङ्क) को जलप वा लेप गरिएको	प्र.मे.टन रु. १००००।-

	७३१४.३९.००	-- अन्य	प्र.मे.टन रु. १००००।-
		-अन्य कपडा, ग्रिल, जाली र छेकवार:	
	७३१४.४१.००	--जस्ताको जलप वा लेप गरिएको	प्र.मे.टन रु. १००००।-
	७३१४.४२.००	--प्लाष्टिक लेपन गरिएको	प्र.मे.टन रु. १००००।-
	७३१४.४९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु. १००००।-
	७३१४.५०.००	-वरफी जाली (एक्सपेण्डेड मेटल)	प्र.मे.टन रु. १००००।-
७३.१५		फलाम वा इस्पातका सिक्री (चेन) र तिनका अङ्गहरू।	
		-संघित ग्रन्थियुक्त (आर्टिकुलेटेडलिङ्क) सिक्री र तिनका पार्टपुर्जाहरू:	
	७३१५.११.००	--रोलर चेन	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१५.१२.००	--अन्य चेन	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१५.१९.००	--पार्टपुर्जाहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१५.२०.००	-स्कीड चेन	प्र.मे.टन रु.२५००।-
		-अन्य चेन:	
	७३१५.८१.००	--स्टड लिङ्क	प्र.मे.टन रु.२५००।-

	७३१५.८२.००	--अन्य वेल्डेड लिङ्क	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१५.८९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१५.९०.००	-अन्य पार्टपुर्जाहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७३.१७	७३१७.००.००	फलाम वा इस्पातको कीला, मसीना कीला, रेखण पिन (ड्रइड पिन), कोरुगेटेड नेल, स्ट्यापल (शीर्षक ८३.०५ बाहेकका) र यस्तै सामानहरु, अरु पदार्थको टाउको भएका वा नभएका तर तामाको टाउको भएका सामान बाहेक।	प्र.मे.टन रु. १००००।-
७३.१८		फलाम वा इस्पातको स्क्र्यू, वोल्ट, नट, कोच स्क्र्यू, स्क्र्यू हुक, रिभेट कोटर, कोटरपिन, वासर (स्प्रिडवासर समेत) र यस्तै सामानहरु।	
		-पेंच काटेका सामानहरु:	
	७३१८.११.००	--कोच स्क्र्यूहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.१२.००	--अन्य काठका स्क्र्यूहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.१३.००	-- स्क्र्यू हुक र स्क्र्यू रिडहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.१४.००	--सेल्फ ट्यापिड स्क्र्यूहरु	प्र.मे.टन रु.२५००।-

	७३१८.१५.००	--अन्य स्क्र्यू र बोल्ट, तिनका नट वा वासर भएका वा नभएका	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.१६.००	--नटहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.१९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
		-पेच नकाटेका सामानहरू:	
	७३१८.२१.००	--स्प्रिड वासर र अन्य लक वासर	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.२२.००	--अन्य वासरहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.२३.००	--रिभेटहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.२४.००	--कोटर र कोटर पिनहरू	प्र.मे.टन रु.२५००।-
	७३१८.२९.००	--अन्य	प्र.मे.टन रु.२५००।-
७३.२०		फलाम वा इस्पातको कमानी र कमानीमा प्रयोग हुने पत्ती (लिभ्स)।	
		-पत्तीदार कमानी (लिफ-स्प्रिड) र तिनका पत्तीहरू:	
	७३२०.१०.९०	--अन्य	५
७३.२४		फलाम वा इस्पातको सरसफाइ सम्बन्धी सामान (सेनिटरी वेयर) र तिनका पार्टपुर्जाहरू।	
	७३२४.१०.००	--स्टेनलेस स्टीलको सिन्क र वास वेसिन	५

		-स्नानागार (बाथ) हरू:	
	७३२४.२१.००	--इनामेल गरेको वा नगरेको काष्ठ आइरनका	५
	७३२४.२९.००	--अन्य	५
		-अन्य, पार्टपुर्जाहरु समेत:	
	७३२४.९०.१०	--पार्टपुर्जाहरु	५
	७३२४.९०.९०	--अन्य	५
७६.० ४		आल्युमिनियमका डण्डी, छड र प्रोफाइलहरु।	
		-अमिश्रित आल्युमिनियमको:	
	७६०४.१०.१ ०	---प्रोफाइलहरु	१०
		-मिश्रित अलुमिनियमको:	
	७६०४.२१.००	--खोक्रो प्रोफाइल	१०
	७६०४.२९.००	--अन्य	१०
७६.१ ०		आल्युमिनियमका संरचनाहरु (स्ट्रक्चर्स) (शीर्षक ९४.०६ को पूर्व निर्मित भवन बाहेक) र संरचनाका अंशहरु (जस्तै- पुल तथा पुलका खण्डहरु, टावरहरु, लाटिसका स्तम्भहरु, छानाहरु, छानाका ढाँचाहरु, झ्याल ढोका र तिनका फ्रेमहरु, ढोकाका संघारहरु, वेदिकाहरु (ब्यालुस्ट्रेड्), खम्बाहरु र स्तम्भहरु); संरचनामा प्रयोग गर्नको लागि तयार गरिएका आल्युमिनियमका पाता, छड,	

		प्रोफाइल, नली र त्यस्तै सामानहरू।	
	७६१०.१०.००	-ढोकाहरू, झ्यालहरू र तिनका फ्रेमहरू र ढोकाका संघारहरू	२०
	७६१०.१०.००	-अन्य	२०
८२.१ २		दाही काट्ने यन्त्र (रेजर) हरू र तिनका पत्तीहरू (स्ट्रिपको रूपमा भएका रेजरका तयार नभएका पत्ती (ब्लेड ब्ल्याङ्क) समेत)।	
	८२१२.१०.००	-दाही काट्ने यन्त्र (रेजर) हरू	५
	८२१२.२०.००	-दाही काट्ने सुरक्षित यन्त्रका पत्तिहरू (सेफ्टी रेजर ब्लेड), स्ट्रिपको रूपमा भएका रेजरका तयार नभएका पत्ती (ब्लेड ब्ल्याङ्क) हरू समेत	५
	८२१२.१०.००	-अन्य पार्टपुर्जाहरू	५
८२.१ ४		कटलरीका अन्य सामग्रीहरू (उदाहरणका लागि, केश कर्तक (हियर क्लिपर) हरू, बगरेले प्रयोग गर्ने वा भान्सामा प्रयोग हुने चारपाटे खुँडा (क्लिभर) हरू, टुक्रयाउने र धुल्याउने चक्कुहरू, कागज काट्ने चक्कुहरू); हात र नडको उपचार गर्ने (पेडिक्योर) सेट र उपकरणहरू (नड घोट्ने रेती समेत)।	
		-कागज काट्ने चक्कुहरू, चिठीपत्र खोल्ने औजार, खुर्कने वा मेट्ने	

		चक्रु (इरेजिड् नाइफ), सिसाकलम तिखार्ने औजार (पेन्सिल सर्पनर) र तिनका पत्तीहरू:	
	८२१४.१०.१०	---कागज काट्ने चक्रु, चिठीपत्र खोलने औजार, खुर्कने वा मेट्ने चक्रु (इरेजिड् नाइफ), र तिनका पत्तीहरू	५
	८२१४.२०.००	-हातगोडा र नडको हेरबिचार गर्ने (मेनिक्चोर वा पेडिक्चोर) सेट र उपकरणहरू (नड घोट्ने रेती समेत)	५
	८२१४.९०.००	-अन्य	५
८२.१ ५		चम्चा, काँटा, डाडु (लेडल), तर झिक्ने डाडु (स्कीमर), केक पस्कने, माछा काट्ने स्यांगी, नौनी झिक्ने स्याङ्गी, चीनी झिक्ने चिम्टा (टौङ्गस) र यस्तै भान्सा वा खाना खाने टेबुलमा प्रयोग हुने सामानहरू।	
	८२१५.१०.००	-कम्तिमा एउटा सामान बहुमूल्य धातुको जलप लगाइएको (प्लेटेड) मिश्रित सामानका सेटहरू	५
	८२१५.२०.००	-मिश्रित सामानहरूका अन्य सेटहरू	५
		-अन्य:	
	८२१५.९१.००	--बहुमूल्य धातुको जलप (प्लेट) लगाइएका	५

	८२१५.९९.००	--अन्य	५
८३.०१		आधारभूत धातुबाट बनेको ताल्चा र ताला (प्याडलक र लक) हरू (साँचोले संचालन हुने, संयोजन (कम्बिनेशन) ले संचालन हुने वा विद्युतले संचालन हुने); ताल्चा सहितका आधारभूत धातुका अन्तराप र अन्तराप सहितका फ्रेमहरू; माथि उल्लेख भएका कुनै पनि वस्तुहरूको लागि आधारभूत धातुका साँचोहरू।	
	८३०१.१०.००	-ताल्चा (प्याडलक)	५
	८३०१.२०.००	-मोटर गाडीमा प्रयोग हुने खालका तालाहरू (लक्स)	५
	८३०१.३०.००	-फर्निचरमा प्रयोग हुने खालका तालाहरू (लक्स)	५
	८३०१.४०.००	-अन्य तालाहरू (लक्स)	५
	८३०१.५०.००	-अन्तराप र ताला समेत भएका अन्तराप सहितका फ्रेमहरू	५
	८३०१.६०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५
	८३०१.७०.००	-अलग रुपमा प्रस्तुत भएका साँचो (की) हरू	५
८३.०२		फर्निचर, ढोका, भन्याडको खुडकिला, झ्याल, झ्यालका प्रकाश रोधक (ब्लाइन्ड), वाहनका बडी बनाउने कार्य (कोचवर्क), काँठी, कन्तुर, सन्दुस, शव राखे बाकस (कास्केट) र यस्तै सामानमा	

		प्रयोग गर्न उपयुक्त आधारभूत धातुका जडान सामग्रीहरू र यस्तै वस्तुहरू; आधारभूत धातुको टोप राख्ने न्याक, टोप झुण्ड्याउने सिंगौरा, ब्राकेट र यस्तै जडानहरू; आधारभूत धातुको जडान अवयवयुक्त क्यास्टोरहरू; आधारभूत धातुको स्वचालित ढोका बन्द गर्ने सामान (अटोमेटिक डोर क्लोजर्स)।	
	८३०२.१०.००	-कच्चाहरू	५
	८३०२.२०.००	-क्यास्टोर्सहरू	५
	८३०२.३०.००	-मोटर गाडीको लागि उपयुक्त अन्य जडान सामग्रीहरू र यस्तै सामग्रीहरू	५
		-अन्य जडान सामग्रीहरू र यस्तै वस्तुहरू:	
	८३०२.४१.००	--भवन (विल्डिङ्) को लागि उपयुक्त	५
	८३०२.४२.००	--अन्य, फर्निचरको लागि उपयुक्त	५
	८३०२.४९.००	--अन्य	५
	८३०२.५०.००	-टोप राख्ने र्याक, टोप झुण्ड्याउने सिंगौरा (पेग्) ब्राकेट र यस्तै जडानहरू (फिक्सचर्स)	५
	८३०२.६०.००	-स्वचालित ढोका बन्द गर्ने सामान	५

८४.०९		शीर्षक ८४.०७ वा ८४.०८ का इञ्जिनहरुमा पूर्णतया वा मुख्यतया प्रयोगको लागि उपयुक्त पार्टपुर्जाहरु।	
		-अन्य:	
		--पूर्णतया वा मुख्यतया स्पार्क इग्निसन इन्टरनल कम्बशन पिष्टन इञ्जिनमा प्रयोगका लागि उपयुक्त :	
	८४०९.९९.१०	---मोटर गाडीको	५
		--अन्य:	
	८४०९.९९.१०	---मोटर गाडीको	५
८४.१३		मापक यन्त्र जडेको वा नजडेको तरल पदार्थको पम्प, तरल पदार्थका एलिभेटरहरु।	
		- मापक यन्त्र जडित वा मापक यन्त्र जडान गर्न अविकल्पित (डिजाइनड) पम्पहरु:	
	८४१३.३०.००	-इन्टरनल कम्बशन पिष्टोन इञ्जिनको लागि इन्धन, लुब्रिकेटिड वा कुलिड मिडियम पम्प	५
८४.१९		तताउने, पकाउने, पोल्ने, आसवन गर्ने (डिस्टिलिङ्ग), परिशोधन गर्ने (रेक्टिफाइङ्ग), रोगाणुरहित गर्ने (स्टेरिलाइजिङ्ग), पाश्चरीकरण गर्ने	

		<p>(पाश्चराइजिङ्ग), बफाउने (स्टिमिङ्ग), सुकाउने (ड्राइङ्ग), वाष्पीकरण गर्ने (इभ्यापोरेटिङ्ग), बाफ बनाउने (भेपोराइजिङ्ग), द्रवित गर्ने (कण्डेन्सिङ्ग) वा चिस्याउने (कुलिङ्ग) जस्ता तापमान परिवर्तन (चेञ्ज अफ टेम्परेचर) सँग सम्बद्ध प्रक्रियाद्वारा पदार्थहरूको उपचार निमित्तका, विद्युत्तापित भए वा नभएका (फर्नेशहरू, ओभनहरू तथा शीर्षक ८५.१४ का अन्य उपकरणहरू बाहेक), यन्त्रावली (मेशिनरी), संयन्त्र (प्लान्ट) वा प्रयोगशालाका उपकरणहरू, घरायसी प्रयोजनमा प्रयोग हुने खालका यन्त्रावली वा संयन्त्र बाहेक; पानी सञ्चय गर्ने ट्याङ्की नभएका वा भएका पानी तताउने हिटरहरू (इन्स्टान्टेनियस वा स्टोरेज वाटर हिटर्स), अवैद्युतिक (नन्-इलेक्ट्रिक)।</p>	
		--अन्य:	
	८४१९.८९.१०	---कुलिङ्ग टावर	५
	८४१९.८९.९०	---अन्य	५
८४.२१		अपकेन्द्रित (सेन्ट्रिफ्यूज) हरू, अपकेन्द्री शोषक (सेण्ट्रिफ्यूगल ड्रायर) हरू समेत; तरलपदार्थ र ग्याँसलाई छान्ने (फिल्टरिङ्ग) वा	

		शुद्धीकरण गर्ने (प्यूरिफाइड) यन्त्रावली र उपकरणहरू।	
		-तरलपदार्थ छात्रे (फिल्टरिङ्) वा शुद्धीकरण गर्ने (प्यूरिफाइड) यन्त्रावली र उपकरणहरू:	
	८४२१.२३.००	--इन्टरनल कम्बष्टन इञ्जिनको लागि तेल वा पेट्रोल छात्रे (फिल्टर) हरू	५
		-ग्याँसलाई छात्रे वा शुद्धीकरण गर्ने यन्त्रावली र उपकरणहरू:	
	८४२१.३१. ००	--इन्टरनल कम्बष्टन इञ्जिनहरूका इनटेक एयर फिल्टरहरू	५
८४.७ १		स्वचालित आँकडा प्रशोधन यन्त्रहरू (अटोम्याटिक डेटा प्रोसेसिङ् मेशिन्स) र तिनका एकाइहरू; म्याग्नेटिक वा अप्टिकल रिडरहरू, संकेतका रूपमा (कोडेड फर्म) आँकडालाई डेटा मिडियामा पठाउने यन्त्रहरू र त्यस्ता आँकडाहरूलाई प्रशोधन गर्ने यन्त्रहरू, अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नगरिएका।	
		-पोर्टेबल स्वचालित आँकडा प्रशोधन यन्त्रहरू, कम्तीमा एक केन्द्रीय प्रशोधन एकाइ (सेण्ट्रल प्रोसेसिङ् युनिट), एक कीबोर्ड र एक डिस्प्ले भएका, १० केजी भन्दा बढी तौल नभएका:	

	८४७१.३०.१ ०	---ल्यापटप र नोटबुक	५
	८४७१.३०. २०	---ट्याबलेट	५
		-अन्य स्वचालित आँकडा प्रशोधन गर्ने यन्त्रहरु:	
		--संयुक्त (कम्बाइण्ड) भए वा नभएका, एकै आवरण (हाउजिङ्) मा कम्तीमा एउटा केन्द्रीय प्रशोधन एकाइ (सेन्ट्रल प्रोसेसिङ् युनिट) र एउटा इन्पुट तथा आउटपुट एकाइ भएका:	
	८४७१.४१.१०	---इण्टरएक्टिङ् कन्फरेन्स टर्मिनल	२०
	८४७१.४१.९०	---अन्य	५
		-उपशीर्षक ८४७१.४१ वा ८४७१.४९ बाहेकका प्रशोधन एकाइहरू (प्रोसेसिङ् यूनिट्स), एउटै आवरण (हाउजिङ्) भित्र संचय एकाइ, इन्पुट एकाइ, आउटपुट एकाइहरू मध्ये एक वा दुई एकाइ समावेश भएका वा नभएका:	
	८४७१.५०.१०	---कम्प्यूटर सर्भर तथा नेटवर्क सर्भरहरू	५
		-सञ्चय एकाईहरू :	
	८४७१.७०.१०	---कम्प्यूटरका हार्ड डिस्क, आन्तरिक (इन्टर्नल)	५

८४.७२		अन्य कार्यालय सम्बन्धी यन्त्रहरू (उदाहणतः हेक्टोग्राफ वा स्टेन्सिल डुप्लिकेटिङ्ग मेशिनहरू, एड्रेसिङ्ग मेशिनहरू, अटोम्याटिक ब्याङ्कनोट डिस्पेन्सरहरू, क्वाइन सर्टिङ्ग मेशिनहरू, क्वाइन काउण्टिङ्ग वा न्यापिङ्ग मेशिनहरू, पेन्सिल शार्पेनिङ्ग मेशिनहरू, परफोरेटिङ्ग वा स्ट्याप्लिङ्ग मेशिनहरू) ।	
		-अन्यः	
	८४७२.९०.१०	---अटोमेटिक टेलर मेशिन	१५
	८४७२.९०.२०	---अटोम्याटिक ब्याङ्क नोट डिस्पेन्सरहरू	१५
	८४७२.९०.३०	---परफोरेटिङ्ग मेशिनहरू	१५
	८४७२.९०.४०	---स्ट्याप्लिङ्ग मेशिनहरू	१५
	८४७२.९०.९०	---अन्य	१५
८४.७७		यस भागमा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, रबर वा प्लाष्टिकको काम गर्ने वा यी पदार्थहरूबाट बनाइने वस्तुको निर्माण गर्ने यन्त्रावली ।	
	८४७७.१०.००	-इन्जेक्सन-मौलिङ्ग मेशिनहरू	५
८४.७९		यस भागको अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका, निर्दिष्ट एकल कार्य (इनडिभिजुअल फङ्क्सन्स) मात्र सम्पादन गर्ने	

		क्षमता भएका यन्त्र र यान्त्रिक उपकरणहरू।	
		-अन्य यन्त्रहरू र यान्त्रिक उपकरणहरू:	
	८४७९.८३.००	--शीत समस्थितिक (कोल्ड आइसोस्टेटिक) प्रेसहरू	५
		--अन्य:	
		---अन्य:	
	८४७९.८९.९९	----एयर ह्युमिडिफायर र डिह्युमिडिफायर	५
	८४७९.८९.९९	----अन्य	१०
८४.८०		धातु ढलाइशालाको लागि ढलाइका बक्साहरू; मौल्ड बेसहरू; ढलाइ गर्ने नमूना (मौल्डिङ प्याटर्न) हरू; धातु, धातुका कारबाइड, काँच, खनिज पदार्थहरू, रबर वा प्लाष्टिक ढलाइ गर्ने साँचो (मौल्ड) हरू (इन्गट मौल्ड बाहेक)।	
		-रबर वा प्लाष्टिक निमित्तको ढलाइको साँचो (मौल्ड)हरू:	
	८४८०.७९.००	--इन्जेक्सन वा कम्प्रेसन किसिमका	५
८४.८१		पाइप, बोइलर वा बोइलरको बाह्यावरण (बोइलर शेल), ठ्याङ्की, भ्याट वा यस्तै वस्तुहरूमा प्रयोग हुने टुटीहरू (ट्याप्स, कक्स), भल्भहरू र यस्तै उपकरणहरू,	

		दबाव कम गर्ने भल्भ र थर्मोस्टाटिकल तरिकाले नियन्त्रित भल्भहरू समेत।	
	८४८१.१०.००	-दबाव कम गर्ने भल्भहरू	५
	८४८१.२०.००	-ओलियो हाइड्रोलिक वा न्युम्याटिक ट्रान्समिसन निमित्तका भल्भहरू	५
	८४८१.३०.००	-चेक (ननरिटर्न) भल्भहरू	५
	८४८१.४०.००	-सेफिट वा रिलिफ भल्भहरू	५
		-अन्य उपकरणहरू :	
	८४८१.८०.९०	--अन्य	५
८७.०२		ड्राइभर समेत १० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू।	
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
	८७०२.१०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	५
	८७०२.१०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	४५
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.१०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	६०
	८७०२.१०.४९	----अन्य	६०
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन (डिजेल	

		वा अर्द्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतिय मोटर दुवै भएको:	
	८७०२.२०.१०	---यान्त्रहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	५
	८७०२.२०.२०	---यान्त्रहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	४०
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.२०.४१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	४०
	८७०२.२०.४९	----अन्य	४०
		-स्पार्क इग्निसन इन्टरनल कम्बसन प्रिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतिय मोटर दुवै भएको:	
	८७०२.३०.१०	---यान्त्रहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	५
	८७०२.३०.२०	---यान्त्रहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	४०
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.३०.४१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	४०
	८७०२.३०.४९	----अन्य	४०
		-अन्य:	
	८७०२.९०.१०	---यान्त्रहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	५
	८७०२.९०.२०	---यान्त्रहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	४५
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	

	८७०२.९०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	६०
	८७०२.९०.४९	----अन्य	६०
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरु र अन्य मोटर गाडीहरु (शीर्षक ८७.०२ बाहेकका), स्टेसन वागेन र रेसीड कार समेत।	
		-मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरु गल्फ कार र यस्तै गाडीहरु:	
	८७०३.१०.१०	---मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरु	६०
	८७०३.१०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरु, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन मात्र भएका:	
		--सिलिण्डर क्षमता १००० सी.सी. ननाघने:	
		---तीनपाङ्ग्रे गाडीहरु (अटोरिक्सा):	
	८७०३.२१.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	५५
	८७०३.२१.१९	----अन्य	५५
		---अन्य:	
	८७०३.२१.९१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	६०
	८७०३.२१.९९	----अन्य	६०

		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. नाघने तर १,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.२२.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६५
	८७०३.२२.१०	---अन्य	६५
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने:	
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.२३.११	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	७५
	८७०३.२३.१९	----अन्य	७५
		--सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.२३.२१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	८५
	८७०३.२३.२९	----अन्य	८५
		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.२३.३१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	९५
	८७०३.२३.३९	----अन्य	९५
		--सिलिण्डर क्षमता ३,००० सी.सी. नाघने:	
	८७०३.२४.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	१०५
	८७०३.२४.१०	---अन्य	१०५

		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.३१.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६०
	८७०३.३१.९०	---अन्य	६०
		--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
		---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.३२.११	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	७५
	८७०३.३२.१९	----अन्य	७५
		---सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
	८७०३.३२.२१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	९०
	८७०३.३२.२९	----अन्य	९०
		--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने:	
	८७०३.३३.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	१०५
	८७०३.३३.९०	---अन्य	१०५
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै	

		भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.४०.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६०
	८७०३.४०.१०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका बाहेक:	
	८७०३.५०.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६०
	८७०३.५०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.६०.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६०
	८७०३.६०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का	

		दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.७०.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६०
	८७०३.७०.९०	---अन्य	६०
		-अन्य:	
	८७०३.९०.१०	---अनएसेम्बल्ड अवस्थाको	६०
	८७०३.९०.९०	---अन्य	६०
८७.०४		सामान ढुवानी गर्ने अन्य मोटर गाडीहरू।	
	८७०४.१०.००	-राजमार्गभन्दा बाहिरको प्रयोगका लागि अभिकल्पित डम्परहरू	५
		-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
	८७०४.२१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५
	८७०४.२१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार र गर्ने ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	५०

	८७०४.२१.३ ०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.२१.४०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	५
	८७०४.२१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.२१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.२१.९०	---अन्य	५
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघ्ने तर २० टन ननाघ्ने:	
	८७०४.२२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५
	८७०४.२२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.२२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.२२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.२२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५

	८७०४.२२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	५
	८७०४.२२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.२२.९०	---अन्य	५
		--गाडीको कुल तौल २० टन नाघने:	
	८७०४.२३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.२३.२०	---दूध दुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
	८७०४.२३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा दुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.२३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.२३.५०	---सिमेन्ट बल्कर	५
	८७०४.२३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस दुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
	८७०४.२३.९०	---अन्य	५
		-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टर्नल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन मात्र भएका:	

		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने:	
	८७०४.३१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५
	८७०४.३१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार र गर्ने ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	५०
	८७०४.३१.३०	---डेलिभरी भ्यान	३०
	८७०४.३१.४०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	३०
	८७०४.३१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.३१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
	८७०४.३१.९०	---अन्य	३०
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने:	
	८७०४.३२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५

८७०४.३२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
८७०४.३२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
८७०४.३२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
८७०४.३२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
८७०४.३२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	५
८७०४.३२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
८७०४.३२.९०	---अन्य	५
	-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
८७०४.४९.९०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५

८७०४.४१.२ ०	---मूलतः सामानको ओसारपसार र गर्ने ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	५०
८७०४.४१.३ ०	---डेलिभरी भ्यान	३०
८७०४.४१.४ ०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	३०
८७०४.४१.५ ०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
८७०४.४१.६ ०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
८७०४.४१.९ ०	---अन्य	३०
	--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघ्ने तर २० टन ननाघ्ने:	
८७०४.४२.१ ०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५
८७०४.४२.२ ०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
८७०४.४२.३ ०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५

८७०४.४२.४ ०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस दुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
८७०४.४२.५ ०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा दुवानी गर्ने गाडीहरू	५
८७०४.४२.६ ०	---सिमेन्ट बल्कर	५
८७०४.४२.७ ०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
८७०४.४२.९ ०	---अन्य	५
	--गाडीको कुल तौल २० टन नाघ्ने: मन्त्रालय	
८७०४.४३.१ ०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
८७०४.४३.२ ०	---दूध दुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
८७०४.४३.३ ०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा दुवानी गर्ने गाडीहरू	५
८७०४.४३.४ ०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५

८७०४.४३.५ ०	---सिमेन्ट बल्कर	५
८७०४.४३.६ ०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस दुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
८७०४.४३.९ ०	---अन्य	५
	-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	--गाडीको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन ननाघने:	
८७०४.५१.१ ०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५
८७०४.५१.२ ०	---मूलतः सामानको ओसारपसार र गर्ने ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	५०
८७०४.५१.३ ०	---डेलिभरी भ्यान	३०
८७०४.५१.४ ०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	३०
८७०४.५१.५ ०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५

८७०४.५१.६ ०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
८७०४.५१.९ ०	---अन्य	५
	--गाडीको कुल तौल (जी.भी. डब्ल्यू) ५ टन नाघने:	
८७०४.५२.१ ०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	७५
८७०४.५२.२ ०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	५
८७०४.५२.३ ०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
८७०४.५२.४ ०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	५
८७०४.५२.५ ०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्वेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
८७०४.५२.६ ०	---सिमेन्ट बल्कर	५

	८७०४.५२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५
	८७०४.५२.९०	---अन्य	५
	८७०४.९०.००	-अन्य	५
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मका मोटर गाडीहरूका लागि इञ्जिन जडान गरिएका च्यासिस।	
	८७०६.००.२०	---यानुहरू बोकने मोटर गाडीका (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	४५
	८७०६.००.४०	-जीप कार र भ्यानहरूका	६०
	८७०६.००.५०	-तिन पाङ्ग्रे गाडीहरू(अटोरिक्सा) का	५५
		---पिकअप गाडीहरूका:	
	८७०६.००.६१	----डबल क्याबको	६०
	८७०६.००.६२	----सिङ्गल क्याबको	५०
	८७०६.००.६३	----डेलिभरी भ्यानको	३०
	८७०६.००.७०	----राजमार्ग बाहिरको प्रयोगका लागि निर्मित डम्परहरूका	५
	८७०६.००.८०	---यानुहरू बोकने मोटर गाडीका (२५ भन्दा बढी सिट भएका) वा ट्रकहरूका	५
	८७०६.००.९०	----अन्य	५
८७.०७		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मको मोटर गाडीका मुख्य भाग बडी (क्याब समेत)।	

	८७०७.१०.००	-शीर्षक ८७.०३ का गाडीका लागि	५
	८७०७.९०.००	-अन्य	५
८७.११		मोटरसाइकलहरू (मोपेड समेत) र साइड-कार भएका वा नभएका, सहायक मोटर जडान गरिएका साइकलहरू; साइड-कारहरू।	
	८७११.१०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको	४०
		-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. नाघने तर २५० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको:	
		--अनएसेम्बल्ड अवस्थाका:	
	८७११.२०.११	----५० सी.सी. नाघने तर १२५ सी.सी. ननाघने	४०
	८७११.२०.१२	----१२५ सी.सी. नाघने तर २०० सी.सी. ननाघने	४०
	८७११.२०.१९	----२०० सी.सी. नाघने तर २५० सी.सी. ननाघने	६०
		---अन्य:	
	८७११.२०.११	----५० सी.सी. नाघने तर १२५ सी.सी. ननाघने	४०
	८७११.२०.१२	----१२५ सी.सी. नाघने तर २०० सी.सी. ननाघने	५०
	८७११.२०.१९	----२०० सी.सी. नाघने तर २५० सी.सी. ननाघने	६०

		-सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघने तर ५०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएका:	
		---सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघने तर ४०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:	
	८७११.३०.१ १	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६०
	८७११.३०.१ ९	----अन्य	६०
		---सिलिण्डर क्षमता ४०० सी.सी. नाघने तर ५०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:	
	८७११.३०.९ १	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	६०
	८७११.३०.९ ९	----अन्य	८०
	८७११.४०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५०० सी.सी. नाघने तर ८०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको	१००
	८७११.५०.००	-सिलिण्डर क्षमता ८०० सी.सी. नाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको	१००
	८७११.९०.००	-अन्य	४०

९५.० ३	९५०३.००.० ०	ट्राइसाइकल, स्कुटर, पेडल कार र यस्तै पाङ्ग्रा भएका खेलौनाहरू; पुतलीको वाहन; पुतली; अन्य खेलौना; आकार घटाइएका ("स्केल") नमूना र यस्तै मनोरञ्जनात्मक नमूनाहरू, चल्ने वा नचल्ने; सबै प्रकारका चातुर्य परीक्षण गर्ने खेलौना (पजल) हरू।	१०
९५.० ४		भिडियो गेमका कन्सोल र यन्त्रहरू, टेबल वा पार्लर गेमहरू, पिन्टेबलहरू, बिलियार्डहरू, क्यासिनो खेलहरू र स्वचालित बलिड उपकरणहरूका लागि विशेष टेबुलहरू समेत, सिक्का, बैङ्कनोट, बैङ्क कार्ड, टोकन वा भुक्तानीका अन्य कुनै माध्यमद्वारा संचालित मनोरञ्जनका यन्त्रहरू।	
	९५०४.२०.० ०	-सबै प्रकारका विलियार्ड खेलका सामानहरू र सहायक सामानहरू	१०
	९५०४.३०.० ०	-सिक्का, बैङ्कनोट, बैङ्क कार्ड, टोकन वा भुक्तानीका अन्य कुनै माध्यमद्वारा संचालित अन्य खेल (गेम) हरू, स्वचालित बाउलिङ् एली उपकरण बाहेक	१०
	९५०४.४०.० ०	-खेल्ने तासहरू	१०
	९५०४.५०.० ०	-उपशीर्षक ९५०४.३० का बाहेकका भिडियो गेमका कन्सोल र यन्त्रहरू	१०

	९५०४.९०.० ०	-अन्य	१०
९५.० ५		आनन्दोत्सवका वा अन्य मनोरञ्जनका सामानहरू, चटक, नवीनतम हास्य (नोभल्टी जोक) समेत।	
		-क्रिसमस उत्सवका सामानहरू:	
	९५०५.१०.१ ०	---जमोठ (फेल्ट) को	१०
	९५०५.१०.९ ०	---अन्य	१०
	९५०५.९०.० ०	-अन्य	१०
९५.० ८		घुम्ती सर्कस र घुम्ती सर्कसका जनावरहरू (म्यानेजरी); मनोरञ्जन उद्यानका सवारीहरू र जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरू; मेला क्षेत्र (फियरग्राउण्ड) का मनोरञ्जनका साधनहरू, शूटिंग ग्यालरीहरू समेत; घुम्ती रङ्गमञ्चहरू।	
	९५०८.१०.० ०	-घुम्ती सर्कस, घुम्ती सर्कसका जनावरहरू (म्यानेजरी)	१०
		-मनोरञ्जन उद्यानका सवारीहरू तथा जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरू:	
	९५०८.२१.० ०	--रोलर कोस्टरहरू	१०

	९५०८.२२.० ०	--क्यारोसेलहरू, पिडहरू र राउन्डएबाउटहरू	१०
	९५०८.२३.० ०	--डजिम कारहरू	१०
	९५०८.२४.० ०	--मोसन सिम्युलेटरहरू र मूभिड थियटरहरू	१०
	९५०८.२५.० ०	--जल सवारीहरू	१०
	९५०८.२६.० ०	--जल उद्यानका मनोरञ्जनका साधनहरू	१०
	९५०८.२९.० ०	--अन्य	१०
	९५०८.३०.० ०	-मेलास्थलका मनोरञ्जनका साधनहरू	१०
	९५०८.४०.० ०	-घुम्ती रङ्गमञ्च (ट्राभलिड थियटर) हरू	१०
९६.१ ४	९६१४.००.० ०	धूमपान गर्ने पाइपहरू (पाइप बाउलहरू समेत) र सिगार वा चुरोट होल्डरहरू र तिनका पार्टपुर्जाहरू।	१५
९६.१ ६		अत्तरका पचका (सेन्ट स्प्रे) हरू र यस्तै सफाइका पचका (ट्वाइलेट स्प्रे) हरू र तिनका जडान (माउण्ट) र हेडहरू; श्रृङ्गारिक वा सफाइका सामग्री प्रयोग गर्ने पाउडर-पफ र प्याडहरू।	
	९६१६.१०.० ०	-अत्तरका पचकाहरू र यस्तै सफाइका पचका (ट्वाइलेट स्प्रे)	१०

		हरू र तिनका जडान (माउण्ट) र हेडहरू	
	९६१६.२०.० ०	-श्रृङ्गारिक वा सफाइका सामग्री प्रयोग गर्ने पाउडर-पफ र प्याडहरू	१०
९६.१ ७		तयारी भ्याकुम फल्यास्क र अन्य भ्याकुम पात्र (भ्याकुम भेसल) हरू; भित्री कौच बाहेकका तिनका पार्टपुर्जाहरू।	
	९६१७.००.१ ०	---तयारी भ्याक्युम फ्लाक्स	५
	९६१७.००.२ ०	---भ्याकुम भएका अन्य तयारी भाँडाहरू (भ्याकुम भेसेल्स)	५
९६.१ ८	९६१८.००.० ०	सूचीकारका मानवीय ढाँचा (डमी) र अन्य मानव आकृति (ले फिगर) हरू; पसलका झ्यालहरू सजाउनका लागि प्रयोग गरिने मानव वा जीवजन्तुका चलायमान नमुनायुक्त उपकरणहरू (अटोमाटा) र अन्य सजीव-सदृश प्रदर्शन (एनिमेटेड डिस्प्ले) हरू।	१५

द्रष्टव्य:-

- (१) मदिराको अन्तःशुल्क गणना गर्दा प्रति एल.पि. लिटर वा प्रति लिटरमध्ये जुन बढी हुन्छ सोही दरमा गणना गरी असुल गरिनेछ।
- (२) कुनै पनि मदिराको कक्टेल् गरेमा उपशीर्षक २२०६.००.४० बमोजिमको दरबन्दी लाग्नेछ।
- (३) एम्बुलेन्स, शव वाहन, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका १५५ सीसी सम्मका स्कुटर र ब्याट्रीबाट चल्ने टेम्पोको

चेसिसमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन। अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्ने स्कुटर पैठारी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क नेपाल सरकार, महिला, बालबालिका लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक र सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिसमा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयमा छुट हुनेछ साथै स्थानीय खरिद गर्दा तिरेको अन्तःशुल्क त्यस्तो स्कुटर यातायात व्यवस्था कार्यालयमा निजको नाममा दर्ता भएपछि महिला, बालबालिका लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक र सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिसमा विभागबाट फिर्ता गरिनेछ।

- (४) घरेलु प्रविधिबाट उत्पादन गरिने सिन्के चाउचाउ (रेडी टु ईट नभएको) मा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन तर इन्जिन, उपकरण वा मेसिनको प्रयोग गरेको भएमा पचास किलो वाट भन्दा बढी क्षमताको विद्युतीय ऊर्जा प्रयोग गरी उत्पादित तयारी अवस्थाको चाउमिनमा अन्तःशुल्क छुट हुने छैन।
- (५) यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धी सूचना बमोजिम प्राप्त सुविधा अन्तर्गत भन्सार महसुल छुटमा पैठारी गरिएको व्यक्तिगत प्रयोजनका वस्तुहरूमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।
- (६) चालीस वा सोभन्दा बढी सीट क्षमताका कम्तीमा पाँच वटा बस सार्वजनिक यातायातमा सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका सहकारी संस्था वा सङ्घ तथा कम्पनीले उल्लिखित प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उक्त क्षमताका तयारी बस एवं तिनका चेसिसमा अन्तःशुल्क छुट हुनेछ। त्यसरी पैठारी गरेका सवारी साधनहरू पैठारी गरेको मितिले दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी नामसारी, बिक्री वितरण वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्नु परेमा प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने पूरै अन्तःशुल्क लाग्नेछ।
- (७) नेपाल सरकार, शिक्षा, तथा खेलकुख मन्त्रालयको सिफारिसमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विद्यार्थी ओसारपसार गर्ने प्रयोजनको लागि ३० सीट वा सोभन्दा बढी क्षमताको दुई थान बस आयात गर्दा लाग्ने

अन्तःशुल्क छुट हुनेछ। यसरी सुविधामा आयात गरिएको सवारी साधन दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्नु परेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै अन्तःशुल्क लाग्नेछ।

- (८) औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को अनुसूची-१० मा उल्लेख भएका अति अविकसित क्षेत्रमा स्थापित स्थानीय फलफूलमा आधारित उद्योगबाट उत्पादित ब्राण्डी, वाइन र साइडरको उत्पादनमा यस अन्तःशुल्क दरबन्दी अनुसार लाग्ने अन्तःशुल्कमा असी प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (९) स्वदेशमा उत्पादन हुने शीर्षक २२.०४, २२.०५, उपशीर्षक २००६.००.२९, २००६.००.५१, २००६.००.५२ र २००६.००.५३ मा पर्ने वाइन र उपशीर्षक २२०६.००.२१ मा पर्ने ताजा फलफुलबाट उत्पादन हुने सेम्पेन र साइडरमा लाग्ने अन्तःशुल्कमा चालिस प्रतिशत छुट हुनेछ। शत प्रतिशत स्थानीय उत्पादनमा आधारित कच्चापदार्थ प्रयोग गरी वाइन उत्पादन गरेमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ तर द्रष्टव्यको दफा (८) मा पर्ने उद्योगलाई यस बमोजिमको छुट सुविधा प्राप्त हुने छैन। किसमिस लगायतका सुख्खा फलफुल, ग्रेप जुस कन्सन्ट्रेट वा फ्रुट जुस कन्सन्ट्रेटबाट उत्पादन हुने उपशीर्षक २२०६.००.९० मा पर्ने वाइनमा लाग्ने अन्तःशुल्कमा तीस प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (१०) एसेम्बल गरी सवारी साधन उत्पादन गर्ने उद्योगले अनएसेम्बल अवस्थाका शीर्षक ८७.०२, ८७.०३ र ८७.११ मा पर्ने सवारी साधन पैठारी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क र त्यस्ता उद्योगले उत्पादन गरेको तयारी साधन बिक्री गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्कमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (११) शीर्षक ०२.०७, ०८.०३, ०८.०४, ०८.०६, ०८.०९, ०८.१२, ०८.१३, ११.०६, १२.०७, १६.०१, १६.०२, १६.०३, १६.०४, १६.०५, २०.०१, २०.०२, २०.०३, २०.०४, २०.०६, २०.०७,

२०.०८, २१.०५, २४.०१, २५.१५, २५.१६, ३९.१७, ३९.१८,
 ३९.१९, ४८.०३, ४८.१४, ७०.१०, ७२.०९, ७२.१०, ७२.११,
 ७२.१६, ७२.२३, ७२.२५, ७२.२९, ७३.०७, ७३.०८, ७३.०९,
 ७३.१२, ७३.१३, ७३.१४, ७३.१५, ७३.१७, ७६.०४, ७६.१०,
 ८४.१९, तथा उपशीर्षक ०८०२.८०.००, १५१७.९०.००,
 १७०१.१३.१०, १७०१.१४.१०, १७०४.१०.००,
 १७०४.१०.००, १९०४.१०.१०, १९०४.१०.९१,
 १९०४.१०.९९, १९०४.२०.००, १९०४.३०.००,
 १९०४.९०.९०, १९०५.१०.००, १९०५.२०.००,
 १९०५.३१.००, १९०५.३२.००, १९०५.४०.००,
 १९०५.९०.१०, १९०५.९०.३०, १९०५.९०.५०,
 १९०५.९०.६०, १९०५.९०.७०, २००५.१०.००,
 २००५.२०.९०, २००५.४०.००, २००५.५१.००,
 २००५.५९.००, २००५.६०.००, २००५.७०.००,
 २००५.८०.००, २००५.९१.००, २००५.९९.००,
 २१०१.११.००, २१०१.१२.००, २१०१.२०.००,
 २१०१.३०.००, २१०६.९०.१०, २१०६.९०.९२,
 २२०२.९९.३०, ३३०७.४१.००, ३५०६.१०.००,
 ३५०६.९१.००, ३५०६.९९.००, ३८२४.४०.००,
 ३८२४.५०.००, ३९२१.९०.११, ३९२१.९०.९२,
 ३९२३.१०.२०, ३९२३.३०.१०, ३९२४.१०.१०,
 ४८१८.१०.००, ४८१८.२०.००, ४८१८.३०.००,
 ४८१८.५०.००, ४८१८.९०.००, ४८२३.६१.००,
 ४८२३.६९.००, ४८२३.७०.००, ७३११.००.२०,
 ७३११.००.९०, ७३२०.१०.९०, मा पर्ने वस्तुको आन्तरिक
 उत्पादनमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।

(१२) शीर्षक २१.०६ को उपशीर्षक २१०६.९०.२०, २१०६.९०.६०
 र शीर्षक २४.०३ को उपशीर्षक २४०३.९९.१०, २४०३.९९.२०,
 २४०३.९९.३० का वस्तुमा कुल तौल प्रति किलोग्राममा अन्तःशुल्क

लाग्नेछ।

- (१३) शीर्षक १८.०६, ३३.०३, ३३.०४, ३३.०५, ३३.०६ र उपशीर्षक ३३०७.१०.००, ३३०७.२०.००, ३३०७.३०.००, ३३०७.४९.००, ३३०७.९०.००, अन्तर्गतका सबै उपशीर्षकका स्वदेशी उत्पादनमा पाँच प्रतिशत अन्तः शुल्क लाग्नेछ।
- (१४) मदिरा, वियर र चुरोटको उत्पादक, पैठारीकर्ता वा सोको बिक्रेताले त्यस्तो वस्तुको बिक्री गर्ने खुद्रा मूल्य आर्थिक वर्षको सुरुमा र मूल्य परिवर्तन भएको अवस्थामा परिवर्तन हुनासाथ सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी जानकारी गराउनु पर्नेछ।
- (१५) अन्तःशुल्क दरबन्दी प्रयोजनको लागि निर्धारित आठ अङ्कको भन्सार उपशीर्षकलाई तथ्याङ्क प्रयोजनको लागि महानिर्देशकले अङ्क थप गर्न सक्नेछ।
- (१६) अन्तःशुल्क लाग्न सक्ने वस्तुको व्याख्या तथा हार्मोनाइज्ड कोड तोक्ने काम आवश्यकता अनुसार भन्सार विभागसँग परामर्श लिई विभागले गर्न सक्नेछ।
- (१७) सेनेटरी प्याड उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक ३९२०.४९.९० को कच्चा पदार्थ पि.ई.फिल्म स्यानिटरी प्याड र ३९२१.१९.९० को कच्चा पदार्थ पर्फोरेटेड पि.ई. फिल्म पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।
- (१८) शीर्षक ७२.१३, ७२.१४ र ७२.१५ अन्तर्गतका स्वदेशी उत्पादनमा लाग्ने अन्तःशुल्कमा साठी प्रतिशत र शीर्षक ७२.१७ अन्तर्गतका स्वदेशी उत्पादनमा लाग्ने अन्तःशुल्कमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (१९) जल, सौर्य तथा वायुवाट विद्युत उत्पादन, वितरण र प्रसारण लाइन आयोजनाको लागि आवश्यक पर्ने निर्माण यन्त्र उपकरण, विष्फोटक पदार्थ, स्टिल प्लेट, मेशिनरी औजार, उच्च भण्डारण क्षमताका ब्याट्री र सोसँग सम्बन्धित पार्टपुर्जा तथा त्यस्ता उपकरण निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ (स्टील सिट) लगानी बोर्डको स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो बोर्डको, वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको

स्वीकृतिमा सञ्चालन हुनेको हकमा सो केन्द्रको र अन्य आयोजनाको हकमा (नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने आयोजना समेत) विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गरी आयोजनालाई आपूर्ति गर्दा अन्तःशुल्क छुट दिइनेछ।”

- (२०) औद्योगिक क्षेत्र वा औद्योगिक ग्राम निर्माण वा स्थापनाका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण, मेशिनरी औजार, पाटपुर्जा तथा निर्माण सामग्री लगानी बोर्डको सिफारिसमा त्यस्तो क्षेत्र वा ग्राम निर्माण वा स्थापना गर्ने व्यक्ति वा सो को ठेकेदारले पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क छुट दिइनेछ। तर यस बुँदा बमोजिम सिफारिश गर्दा औद्योगिक क्षेत्र वा औद्योगिक ग्राम निर्माण वा स्थापनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिश गर्नु पर्नेछ।”
- (२१) विद्युतिय सवारी साधन चार्जिङ्ग मेशिन उत्पादन वा एसेम्बलिङ्ग गर्ने उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क छुट दिइनेछ।”
- (२२) काठ तथा काठजन्य सामग्रीको सिजनिङ्ग गर्ने उद्योगलाई आवश्यक पर्ने मिल मेशिनरी उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क छुट दिइनेछ।”
- (२३) फुटबल, क्रिकेट तथा बहुउद्देश्यीय रंगशालाको पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने मेशीन, यन्त्र तथा उपकरण शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय को सिफारिसमा पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क छुट दिइनेछ।”
- (२४) ग्रिन हाइड्रोजन उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने मेशीन, यन्त्र तथा उपकरण ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क छुट दिइनेछ।”
- (२५) शीर्षक १९.०२ अन्तर्गतका सबै वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा चालिस प्रतिशत छुट हुनेछ।

- (२६) उपशीर्षक १९०५.९०.२० र १९०५.९०.८९ मा पर्ने वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा प्रति किलो रु. २५ अन्तःशुल्क लाग्नेछ। उपशीर्षक १९०५.९०.९० मा पर्ने वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा १५ प्रतिशत अन्तःशुल्क लाग्नेछ।
- (२७) उपशीर्षक २००५.२०.१० मा पर्ने वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा प्रति किलो रु.२० अन्तःशुल्क लाग्नेछ।
- (२८) उपशीर्षक २१०६.९०.२० र २१०६.९०.६० मा पर्ने वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा क्रमशः प्रति किलो रु.९००।- र प्रति किलो रु.३८५।- अन्तःशुल्क लाग्नेछ।
- (२८) उपशीर्षक २२०२.९९.१० मा पर्ने वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा प्रति लिटर रु.५५।-, उपशीर्षक २२०२.९९.२० र २२०२.९९.९० मा पर्ने वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा प्रति लिटर रु.२७।- अन्तःशुल्क लाग्नेछ।
- (२९) शीर्षक ३२.०८, ३२.०९ र ३२.१० अन्तर्गत पर्ने वस्तुको स्वदेशी उत्पादनमा १० प्रतिशत अन्तःशुल्क लाग्नेछ। उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३२०९.१०.१० मा पर्ने वस्तुमा अन्तःशुल्क १० प्रतिशत लाग्नेछ।
- (३०) उपशीर्षक ३९२३.३०.९० मा पर्ने पिउने पानीका जार तथा बोतल, प्रयोगशालामा प्रयोग हुने प्लास्टिकका भेसलहरू, औषधिका बोतल तथा अन्य प्रत्यक्ष कृषिजन्य उत्पादन प्याकिङ गर्ने प्लास्टिकका बोतल तथा भाडाका आन्तरिक उत्पादनमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन।”

५७. आयकर ऐन, २०५८ मा संशोधन : आयकर ऐन, २०५८ को,-

(१) दफा २ को,-

(क) खण्ड (ख) पछि देहायको खण्ड (ख१) थपिएको छ :-

"(ख१) "अन्तर्राष्ट्रिय कारोबार" भन्नाले कुनै पनि व्यक्तिको

कम्तीमा एक गैर बासिन्दा व्यक्तिसँग भएको वस्तु, सेवा, वित्त वा अमूर्त वस्तुको कारोबार सम्झनु पर्छ र सो शब्दले आय, खर्च, सम्पत्ति वा दायित्वमा असर गर्ने अन्य कारोबारलाई समेत जनाउँछ।"

(ख) खण्ड (कन) को उपखण्ड (३) पछि देहायको उपखण्ड (४) थपिएको छ :-

"(४) दफा ३३, ३३क. र ३३ख. को प्रयोजनका लागि,-

- (क) कुनै निकाय आफैं वा आफूसँग सम्बन्धित अन्य व्यक्ति वा सहयोगी निकाय वा त्यस्ता सहयोगी निकायसँग सम्बन्धित अन्य कुनै व्यक्ति वा निकायसँग मिलेर कुनै निकायको आय, पूँजी वा मताधिकारको तीस प्रतिशत वा सोभन्दा बढी हिस्सा नियन्त्रण गर्ने वा सोबाट फाइदा प्राप्त गर्ने निकाय,
- (ख) ऋण रकम प्रदान गर्ने कुनै व्यक्तिको कुल सम्पत्तिको कम्तीमा पचास प्रतिशत ऋण रकम प्राप्त गर्ने निकाय,
- (ग) कुनै अर्को व्यक्तिको बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार, प्राविधिक ज्ञान वा व्यावसायिक अधिकारमा अधिकांश वा पूर्ण रूपमा निर्भर भई आय आर्जन गर्ने निकाय,
- (घ) कुनै व्यक्तिलाई आवश्यक पर्ने नब्बे प्रतिशत वा सोभन्दा बढी कच्चा पदार्थ वा उपभोग्य वस्तु आपूर्ति गर्ने निकाय।"

(ग) खण्ड (कन) मा रहेका "दफा १२, १२क., १२ख. र १२ग." भन्ने शब्दहरूको सट्टा "दफा १२, १२क., १२ख.,

१२ग. र १२घ.” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(घ) खण्ड (कभ) पछि देहायको खण्ड (कभ१) थपिएको छ :-

“(कभ१) "सेफ हार्वर रूल" भन्नाले हस्तान्तरण मूल्यलाई सामान्य बजार व्यवहार मूल्यको रूपमा स्वीकार गर्ने दफा ३३क. मा उल्लिखित अवस्था सम्झनु पर्छ।”

(२) दफा ५ मा रहेको “१२ग,” भन्ने शब्द पछि देहायको “१२घ.” भन्ने शब्द थपिएको छ।

(३) दफा ८ को उपदफा (३) को खण्ड (घ) पछि देहायको खण्ड (ङ) थपिएको छ :-

“(ङ) सूचना प्रविधि उद्योगमा रोजगारी गरेर पारिश्रमिक बापत प्राप्त हुने स्वेट शेयर बराबरको रकम।”

(४) दफा १० को,-

(क) खण्ड (झ) पछि देहायका खण्ड (झ१), (झ२) र (झ३) थपिएका छन् :-

“(झ१) कुनै प्राकृतिक व्यक्तिले आफ्नो स्वामित्वको जग्गा वा निजी भवन नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहलाई निःशुल्क प्रदान गर्दा त्यस्तो जग्गा वा निजी भवनको निःसर्गबाट प्राप्त आय,

(झ२) मुनाफा नकमाउने उद्देश्यले विदेशी सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा स्थापित वित्तीय संस्थाले नेपालमा ऋण लगानी गरी प्राप्त गरेको व्याज आय,

(झ३) जलस्रोत ऐन, २०४९ बमोजिम दर्ता भएका खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थाले आफ्नो उद्देश्य बमोजिम आर्जन गरेको रकम,”

(ख) खण्ड (ठ) पछि देहायको खण्ड (ठ१) थपिएको छ :-

“(ठ१) नेपालमा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको विश्वविद्यालयले आफ्नो उद्देश्य बमोजिम आर्जन गरेको रकम,”

(५) दफा ११ को,-

(क) उपदफा (२क) को अन्त्यमा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ :-

“तर ब्याज रकम पच्चिस हजार रुपैयाँभन्दा बढी भएमा त्यस्तो बढी भएको ब्याज रकममा कर लाग्नेछ।”

(ख) उपदफा (३ल) पछि देहायको उपदफा (३व) थपिएको छ :-

“(३व) महानगरपालिका र उपमहानगरपालिका बाहेकका क्षेत्रमा स्थापित चलचित्र घरलाई व्यावसायिक कारोबार शुरु गरेको मितिले दश वर्षसम्म कर छुट हुनेछ।”

(ग) उपदफा (६) पछि रहेको स्पष्टीकरणको खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ :-

“(क) “कृषि व्यवसाय” भन्नाले बालीनाली, फलफूल खेती, पशुपंक्षी पालन, मत्स्यपालन र मौरीपालन व्यवसाय सम्झनु पर्छ।”

(६) दफा १२ को उपदफा (२) मा रहेका “एक लाख रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “तीन लाख रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(७) दफा १२ग. पछि देहायको दफा १२घ. थपिएको छ :-

“१२घ. व्यावसायिक सामाजिक जिम्मेवारीमा गरेको खर्च : कुनै

व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा प्रचलित कानून बमोजिम व्यावसायिक सामाजिक जिम्मेवारी वहन गर्ने प्रयोजनको लागि खर्च गरेको रकम सोही वर्षको करयोग्य आय गणना गर्दा घटाउन सक्नेछ।

तर त्यस्तो रकम सो आय वर्षको जम्मा करयोग्य आयको एक प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन।"

(द) दफा २१ को,-

(क) उपदफा (२) मा रहेका "कुनै आय वर्षमा बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढीको वार्षिक कारोबार गर्ने व्यक्तिले देहायका अवस्थामा बाहेक सो आय वर्षमा एक पटकमा पचास हजार" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "कुनै व्यक्तिले देहायका अवस्थामा बाहेक सो आय वर्षमा एक पटकमा पच्चिस हजार" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) उपदफा (३) को स्पष्टीकरणको खण्ड (घ) मा रहेका "देहाय बमोजिमका खर्च" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "शेयर वा ऋणपत्र निष्काशन गर्दा लागेको खर्च बाहेक देहाय बमोजिम खर्च" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(९) दफा ३३ पछि देहायका दफा ३३क, र ३३ख, थपिएका छन् :-

"**३३क. सेफ हार्वर रूल सम्बन्धी विशेष व्यवस्था** : (१) दफा ३३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक अर्ब रुपैयाँसम्मको वार्षिक कारोबार गर्ने उपदफा (३) बमोजिमको शर्त पूरा गर्ने व्यक्तिले नियन्त्रित कारोबारको सामान्य बजार व्यवहार (आर्म्स लेन्थ) मूल्य निर्धारणका लागि सेफ हार्वर रूलको व्यवस्था छनौट गर्न पाउनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सेफ हार्वर रूलको व्यवस्था छनौट गरेको व्यक्तिले आय विवरण पेस गरेमा

विभागले हस्तान्तरण मूल्यलाई सामान्य बजार व्यवहार मूल्यको रूपमा स्वीकार गर्नेछ।

(३) सेफ हार्वरको व्यवस्था छनौट गर्न देहायका कुनै शर्त पूरा गर्नु पर्नेछ :-

(क) सूचना प्रविधि सेवा निर्यातको सञ्चालन खर्चमा कम्तीमा पन्ध्र प्रतिशत सञ्चालन मुनाफा दर कायम गरेको,

(ख) अन्तर-समूह ऋण (विदेशी मुद्रामा) को ब्याजदर तोकिएको सन्दर्भ दरमा दुइसय देखि चारसय आधार विन्दु थप गरी कायम गरिएको, वा

(ग) विभागले तोके बमोजिमका कम मूल्य अभिवृद्धि हुने सेवाको कुल लागतमा बढीमा पाँच प्रतिशत मुनाफा थप गरिएको।

(४) यस दफा बमोजिम एक पटक सेफ हार्वर रुलको विकल्प छनौट गरेपछि कारोबारको प्रकृति र परिस्थितिमा तात्त्विक परिवर्तन नभएसम्म त्यस्तो व्यवस्था लगातार पाँच आय वर्षसम्म लागू हुनेछ।

(५) यस दफा बमोजिम सेफ हार्वर रुल कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यविधि विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

३३ख. अग्रिम मूल्य निर्धारण सम्झौता गर्न सक्ने : (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विभागले कुनै करदाताको सम्बन्धमा सम्बद्ध व्यक्तिबीच हुने अन्तर्राष्ट्रिय कारोबारको सामान्य बजार व्यवहार मूल्य निर्धारण गर्ने आधार र विधिको सम्बन्धमा अग्रिम मूल्य निर्धारण सम्झौता गर्न सक्नेछ।

(२) नेपाल सरकारले कुनै विदेशी मुलुकसँग दफा ७३ बमोजिम गरेको दोहोरो कर मुक्ति सम्झौतामा उल्लिखित पारस्परिक सहमति प्रक्रिया अन्तर्गत नेपालको सक्षम अधिकारीले सम्बन्धित विदेशी मुलुकको सक्षम अधिकारीसँग समन्वय गरी द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय रूपमा उपदफा (१) बमोजिमको सम्झौता गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको सम्झौतामा अन्तर्राष्ट्रिय कारोबारको मूल्य निर्धारण गर्नका लागि अवलम्बन गरिने विधि, तुलनात्मक तथ्याङ्क र अन्य आवश्यक शर्तहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ। त्यसरी सम्झौता गरिएको विधि र प्रक्रिया बमोजिम निर्धारण गरिएको मूल्यलाई यस ऐनको प्रयोजनका लागि सामान्य बजार व्यवहार मूल्य मानिनेछ।

(४) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम गरिएको सम्झौता त्यस्तो सम्झौतामा उल्लेख भएको अवधिभर लागू हुनेछ। त्यस्तो अवधि लगातार पाँच आय वर्षभन्दा बढी हुने छैन।

(५) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम सम्झौता गर्दा आपसी सहमतिमा त्यस्तो सम्झौता हुनुभन्दा तत्काल अधिका बढीमा चार आय वर्षका अन्तर्राष्ट्रिय कारोबारमा समेत लागू हुने गरी रोलव्याक सम्बन्धी व्यवस्था समावेश गर्न सकिनेछ।

(६) यस दफा बमोजिम गरिएको सम्झौता दुवै पक्षका लागि बाध्यकारी हुनेछ।

तर सम्झौतामा उल्लिखित शर्त वा कानूनी व्यवस्थामा तात्त्विक परिवर्तन आएमा त्यस्तो सम्झौता बाध्यकारी हुने छैन।

(७) कुनै व्यक्तिले जालसाजी गरी, तथ्य फरक पारी वा गलत विवरण पेश गरी सम्झौता गरेको प्रमाणित भएमा विभागले त्यस्तो सम्झौतालाई प्रारम्भ देखि नै लागू नहुने गरी बदर गर्न सक्नेछ। त्यसरी बदर गरेको सूचना सम्बन्धित व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ।

(८) यस दफा बमोजिम सम्झौता गर्न चाहने व्यक्तिले तिर्नुपर्ने शुल्क तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(९) यस दफा बमोजिमको सम्झौताको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा, कागजात, सम्झौताको नवीकरण तथा अन्य कार्यविधि विभागले तोके बमोजिम हुनेछ। "

(१०) दफा ४७क. झिकिएको छ।

(११) दफा ५७ को उपदफा (१) रहेको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश राखिएको छ :-

"तर स्टार्टअप भेञ्चर क्यापिटल र प्राइभेट इक्विटी फण्डमा साविकका शेयरवाला तथा साझेदारको शेयर सङ्ख्या र पुँजी यथावत रही नयाँ शेयरवाला तथा साझेदार थप भई पुँजी वृद्धि भएको अवस्था वा निकायको हिताधिकारीको मृत्युका कारण उक्त निकायमा रहेको हितको अस्वेच्छिक निःसर्ग भई कानूनी हकवालालाई हस्तान्तरण भएको वा बासिन्दा निकायको स्वामित्व परिवर्तन भई सोही कारण उक्त निकायको हित रहेको अर्को बासिन्दा निकायको स्वामित्व परिवर्तन भएको अवस्थामा यो दफा आकर्षित हुने छैन। "

(१२) दफा ५९ को उपदफा (१क) मा रहेका "सञ्चालन गर्ने" भन्ने शब्दहरू पछि "वा नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट स्वीकृति लिई हायर पर्चेज कारोबार गर्ने" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(१३) दफा ७२ को उपदफा (२) मा रहेका "मध्यमस्तरीय करदाता

कार्यालय, आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालय" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालय वा आन्तरिक राजस्व कार्यालय" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(१४) दफा ७५ को उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१क) थपिएको छ :-

"(१क) उपदफा (१) बमोजिम विभागले गरेको व्याख्या अन्तिम हुनेछ।"

(१५) दफा ८१ को,-

(क) उपदफा (१) को खण्ड (क) मा रहेका "पुष्ट्याई गर्ने" भन्ने शब्दहरू पछि "बीजक लगायत" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(ख) उपदफा (४) मा रहेका "विद्युतीय माध्यमबाट राख्न स्वीकृति दिन सक्नेछ" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विद्युतीय माध्यमबाट राख्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ग) उपदफा (५) को सट्टा देहायको उपदफा (५) राखिएको छ :-

"(५) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विभागले सूचना प्रकाशन गरी त्यस्तो सूचनामा तोकिएको करदातालाई अनिवार्य रूपमा विद्युतीय माध्यमबाट बीजक जारी गरी विभागको केन्द्रीय बीजक अनुगमन प्रणाली (सिबिएमएस) मा आबद्ध गर्न वा विभागले उपलब्ध गराएको विलिड प्रणाली प्रयोग गरी विद्युतीय विजक जारी गर्न आदेश दिन सक्नेछ।"

(घ) उपदफा (६) मा रहेका "त्यस्तो कार्यविधि सम्बन्धित उत्पादक, वितरक र प्रयोगकर्ताले पालना गर्नु पर्नेछ।" भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(१६) दफा ८२ पछि देहायको दफा ८२क. थपिएको छ :-

"८२क. सूचना वा विवरण प्राप्त गर्न सक्ने : यस ऐनको कार्यान्वयनका लागि प्रचलित कानूनको अधीनमा रही नेपालमा अवस्थित कुनै पनि व्यक्तिको स्वयम् वा त्यस्ता व्यक्तिको ग्राहक वा कर्मचारी वा सेवाग्राही वा सदस्य वा त्यस्ता व्यक्तिको तथ्याङ्क, सूचना र अभिलेख रहेको अन्य कुनै व्यक्तिको आर्थिक कारोबारसँग सम्बन्धित सूचना वा विवरण विभागले विद्युतीय माध्यमबाट प्राप्त गर्न सक्नेछ।"

(१७) दफा ८८ को उपदफा (१) मा रहेका "तथा अवकाश भुक्तानीको" भन्ने शब्दहरू झिकी सोही उपदफाको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (१३) पछि देहायको खण्ड (१४) थपिएको छ :-

"(१४) बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति रहेको बीमा अभिकर्तालाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क वा कमिशनमा बीस प्रतिशतका दरले।"

(१८) दफा ८८क. को,-

(क) उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका "विज्ञान, प्रविधि तथा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विज्ञान, प्रविधि, कृषि तथा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) उपदफा (२) मा रहेका "विज्ञान, प्रविधि तथा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विज्ञान, प्रविधि, कृषि तथा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(१९) दफा ८९ को उपदफा (३क) झिकिएको छ।

(२०) दफा ९२ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) पछि देहायका खण्ड (ज१) र (ज२) थपिएका छन् :-

"(अ१) दफा ९५क. को उपदफा (२) र (५) बमोजिम आय विवरण पेश गर्न नचाहने बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति र गैर बासिन्दा व्यक्तिको लाभ रकम, उपदफा (६ख.), (६ग.) तथा (६घ.) बमोजिम विदेशी मुद्रामा भुक्तानी र उपदफा (६ङ) बमोजिमको सेवा बापतको भुक्तानी,

(अ२) बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिले विमा अभिकर्तालाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क वा कमिशन।"

(२१) दफा ९५क. को,-

(क) उपदफा (२) को खण्ड (क) मा रहेका "पाँच प्रतिशत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सात दशमलव पाँच प्रतिशत" भन्ने शब्दहरू र सोही खण्डमा रहेका "सात दशमलव पाँच प्रतिशत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "दश प्रतिशत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) उपदफा (५) मा रहेका "मालपोत कार्यालयले रजिस्ट्रेशनका बखत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "रजिष्ट्रेशन गर्ने निकायले रजिष्ट्रेशनका बखत" भन्ने शब्दहरू राखी सोही उपदफाको,-

(१) खण्ड (क) मा रहेका "पाँच प्रतिशत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सात दशमलव पाँच प्रतिशत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (क१) थपिएको छ :-

"(क१) नेपाल सरकारको निर्णयबाट कुनै प्राकृतिक व्यक्तिको जग्गा अधिग्रहण हुने भै अस्वेच्छिक रूपमा निःसर्ग भएको गैरव्यावसायिक करयोग्य सम्पत्ति (जग्गा तथा भवन) को हकमा दुई दश दशमलव पाँच प्रतिशतका दरले,"

(३) खण्ड (ख) मा रहेका "सात दशमलव पाँच प्रतिशत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "दश प्रतिशत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ग) उपदफा (५) पछि देहायको उपदफा (५क) थपिएको छ :-

"(५क) उपदफा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै प्राकृतिक व्यक्तिले आफ्नो स्वामित्वको जग्गा वा निजी भवन नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहलाई निःशुल्क प्रदान गर्दा सो जग्गा वा निजी भवनको निःसर्गमा पुँजीगत लाभकर असुल गर्नु पर्ने छैन।"

(घ) उपदफा (६) मा रहेका "मालपोत कार्यालयले रजिष्ट्रेशनका बखत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "रजिष्ट्रेशन गर्ने निकायले रजिष्ट्रेशनका बखत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ङ) उपदफा (६ङ) पछि देहायको उपदफा (६च) थपिएको छ :-

"(६च) बासिन्दा राइड-सेयरिड सेवा सञ्चालन गर्ने व्यक्ति (राइड- सेयरिड अपरेटर) ले आफ्नो प्लेटफर्ममा आबद्ध भई कुनै सेवा प्रदान गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिलाई प्रदान गरेको सेवा बापतको रकममा एक प्रतिशतका दरले अग्रिम कर असुल गर्नु पर्नेछ।"

(२२) दफा ९७ को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ :-

(१) दफा ९६ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका कुनै पनि व्यक्तिले आय विवरण पेश गर्नु पर्ने छैन :-

(क) त्यस्तो आय वर्षमा दफा ३ को खण्ड (क) मा उल्लिखित व्यक्तिमध्ये कर तिर्नु नपर्ने कुनै व्यक्ति,

- (ख) त्यस्तो आय वर्षमा दफा ३ को खण्ड (ग) मा उल्लिखित व्यक्ति,
- (ग) त्यस्तो आय वर्षमा दफा ४ को उपदफा (३) आकर्षित हुने कुनै बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति,
- (घ) अनुसूची-१ को दफा १ को उपदफा (१३) बमोजिम कर दाखिला गर्ने सवारी साधन धनी एकलौटी फर्म बाहेकको प्राकृतिक व्यक्ति भएमा त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति,
- (ङ) विभागले तोकेका व्यक्ति ।

तर विभागले लिखित रूपमा आदेश दिई वा सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गरी त्यस्तो व्यक्तिलाई आय विवरण पेश गर्नु पर्ने गरी तोक्न सक्नेछ ।

- (२३) दफा १०१ को उपदफा (३) मा रहेका "चार वर्षभित्र" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "तीन वर्षभित्र" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
- (२४) दफा ११३ को उपदफा (४) मा रहेका "दुई वर्षभित्र" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "पाँच वर्षभित्र" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
- (२५) दफा ११९क. को सट्टा देहायको दफा ११९क. राखिएको छ :-

"११९क. शुल्क लाग्ने : दफा ८१ को उपदफा (४) बमोजिम विद्युतीय बीजक जारी गर्ने करदाताले तथ्याङ्क मेट्न वा सच्याउन सकिने सफ्टवेयर प्रयोग गरेमा पाँच लाख रुपैयाँ र सोही दफाको अन्य व्यवस्था पालना नगरेमा एक लाख रुपैयाँ शुल्क लाग्नेछ ।"

- (२६) अनुसूची-१ को दफा १ को दफा शीर्षकमा रहेका "प्राकृतिक व्यक्तिको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतीको"

भन्ने शब्दहरू राखी सोही दफाको,-

(क) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ :-

“(१) कुनै आय वर्षमा बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतिको करयोग्य आयमा यस अनुसूचीको उपदफा (४) र (४क) को अधीनमा रही देहाय बमोजिमको दरले कर लाग्नेछ :-

(क) दश लाख रुपैयाँसम्म रोजगारीको करयोग्य आय भएमा एक प्रतिशत,

तर एकलौटी फर्म दर्ता भएका करदाताको हकमा, निवृत्तभरण बापतको आय, निवृत्तभरण कोष र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा यस खण्ड बमोजिमको कर लाग्ने छैन।

(ख) दश लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर पन्ध्र लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (क) बमोजिम दश लाख रुपैयाँसम्म दश हजार रुपैयाँ र दश लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा दश प्रतिशत,

(ग) पन्ध्र लाख रुपैयाँभन्दा बढी तर पच्चिस लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (ख) बमोजिम पन्ध्र लाख रुपैयाँसम्म साठी हजार रुपैयाँ र पन्ध्र लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा बीस प्रतिशत,

(घ) पच्चिस लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आय भएमा खण्ड (ग) बमोजिम पच्चिस लाख रुपैयाँसम्म दुई लाख साठी हजार रुपैयाँ र पच्चिस लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा सत्ताईस प्रतिशत, र

(ङ) चालिस लाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आय भएमा बढि भए जति करयोग्य आयमा खण्ड (घ) बमोजिम लागेको करको दरमा थप दुई प्रतिशत विन्दुले अतिरिक्त कर।”

(ख) उपदफा (२) झिकिएको छ।

(ग) उपदफा (३) को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ :-

“(क) वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतीको सम्बन्धमा कुनै आय वर्षमा दस लाख रुपैयाँ भन्दा बढी आय भएको,”

(घ) उपदफा (४) को,-

(१) खण्ड (क) मा रहेका “वा २” भन्ने शब्दहरु झिकी सोही खण्डको उपखण्ड (२) को सट्टा देहायको उपखण्ड (२) राखिएको छ :-

“(२) प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पती सम्बन्धमा दशलाख रुपैयाँ।”

(२) खण्ड (ख) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको,-

(अ) खण्ड (१) मा रहेका “पाँच प्रतिशत” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “सात दशमलव पाँच प्रतिशत” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।

(आ) खण्ड (२) मा रहेका “सात दशमलब पाँच प्रतिशत” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “दश प्रतिशत” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(इ) खण्ड (३) मा रहेका “पाँच प्रतिशत” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “सात दशमलब पाँच प्रतिशत” भन्ने शब्दहरू राखी सोही खण्डमा रहेका “सात दशमलब पाँच प्रतिशत” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “दश प्रतिशत” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ड) उपदफा (९क) को सट्टा देहायको उपदफा (९क) राखिएको छ :-

“(९क) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको निवृत्तभरण आय रहेछ भने प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतिको लागि उपदफा (१) को खण्ड (क) मा उल्लिखित रकमको पच्चिस प्रतिशत रकम करयोग्य आयबाट घटाई बाँकी रहने रकममा यस दफा बमोजिम करको गणना गरिनेछ।

तर यसरी घटाइने रकमको सीमा तोकिए बमोजिमभन्दा बढी हुने छैन।”

(च) उपदफा (१०) को सट्टा देहायको उपदफा (१०) राखिएको छ :-

“(१०) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्ति अपाङ्गता भएको रहेछ भने त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्ति वा दम्पतिको लागि उपदफा (१) को खण्ड (क) मा उल्लिखित रकमको पचास प्रतिशत थप रकम

करयोग्य आयबाट घटाई बाँकी रहने रकममा यस दफा बमोजिम करको गणना गरिनेछ।”

(छ) उपदफा (१३) को सट्टा देहायको उपदफा (१३) राखिएको छ :-

“(१३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भाडाका सवारी साधन धनीबाट यातायात व्यवस्था कार्यालय मार्फत सवारी साधन दर्ता वा नवीकरणका बखत देहाय बमोजिमको वार्षिक आयकर असुल गरिनेछ:-

सवारीको किसिम	प्रति सवारी साधनमा बुझाउनु पर्ने वार्षिक कर
(१) कार, जिप, भ्यान, माइक्रो बस	
(क) १३०० सी.सी.सम्म	रु.६,५००।-
(ख) १३०० सी.सी. भन्दा माथि २००० सी.सी. सम्म	रु.७,०००।-
(ग) २००० सी.सी. भन्दा माथि २९०० सी.सी. सम्म	रु.७,५००।-
(घ) २९०० सी.सी. भन्दा माथि ४००० सी.सी. सम्म	रु.९,५००।-
(ङ) ४००० सी.सी. भन्दा माथि सबै	रु.११,०००।-
(२) मिनीट्रक, मिनीबस, पानी टेङ्कर	रु.९,५००।-
(३) मिनी ट्रिपर	रु.११,०००।-
(४) ट्रक, बस	रु.१२,५००।-
(५) डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, क्रेन जस्ता मेशिनरी उपकरण	रु.१७,५००।-
(६) तेल टैङ्कर, ग्यास बुलेट, टिपर	रु.१७,५००।-
(७) ट्रैक्टर	रु.३,५००।-

(द) पावर टिलर	रु.३,०००।-
(९) अटो रिक्सा, श्री हीलर, टेम्पो	रु.३,५००।-
(१०) विद्युतीय सवारी साधन	
(क) ५० किलोवाटसम्म	रु.४,०००।-
(ख) ५० किलोवाट भन्दा माथि १२५ किलोवाटसम्म	रु.५,०००।-
(ग) १२५ किलोवाट भन्दा माथि २०० किलोवाटसम्म	रु.७,५००।-
(घ) २०० किलोवाटभन्दा माथि सबै	रु.९,५००।-
विद्युतीय ई-रिक्सा	३,५००।-
दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन	३,०००।-

(ज) उपदफा (१६क) मा रहेका “पाँच हजार रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “दश हजार रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(झ) उपदफा (१६क) पछि देहायको उपदफा (१६ख) थपिएको छ :-

“(१६ख) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिले आफ्नो सन्ततिको शिक्षाका लागि बासिन्दा व्यक्तिलाई शिक्षण शुल्क बापत भुक्तानी गरेको वार्षिक रकमको पच्चीस प्रतिशत वा पच्चीस हजार रुपैयाँमा जुन घटी हुन्छ त्यस्तो रकम करयोग्य आयबाट घटाई बाँकी रहने रकममा यस दफा बमोजिम करको गणना गरिनेछ।”

५८. भन्सार महसुल ऐन, २०८१ मा संशोधन : भन्सार महसुल ऐन, २०८१ को,-

- (१) दफा १३ को उपदफा (५) मा रहेका “तोकिए बमोजिम मन्त्रालयले” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “तोकिए बमोजिमको अधिकारीले” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (२) दफा १४, १५ र १६ को ठाउँ ठाउँमा रहेका “कच्चापदार्थ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “कच्चापदार्थ वा सहायक कच्चापदार्थ (नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत)” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (३) दफा २८ पछि देहायको दफा २८क. थपिएको छ :-
- “२८क. प्रशासकीय पुनरावलोकन तथा पुनरावेदन : यस ऐन बमोजिम भन्सार अधिकृतले गरेको निर्णयमा चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले भन्सार सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकन तथा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ।”
- (४) अनुसूची-२ का शीर्षक, उपशीर्षक, वस्तुको विवरण र अन्य व्यवस्थाहरूमा देहाय बमोजिम संशोधन र थप गरी निकासी भन्सार महसुल दर लगाइएको छ। यसमा उल्लिखित संशोधन र थप बाहेकका शीर्षक, उपशीर्षक, वस्तुको विवरण र निकासी भन्सार महसुल दर साविक बमोजिम नै हुनेछ।

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	निकासी भन्सार महसुल दर
१	२	३	४
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाँधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल); काठ चिरेको धुलो,	

		काठको अवशेष र रद्दी वस्तु, मुढो, ब्रिकेट, पेलेट वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको।	
		-काठको चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल):	
		--कोणधारी (कोनिफेरस):	
	४४०१.२१.१०	---सल्ला(पाइन्स प्रजाति) को	२०%
	४४०१.२१.९०	---अन्य	५०%

(५) अनुसूची-३ का शीर्षक, उपशीर्षक, वस्तुको विवरण र अन्य व्यवस्थाहरूमा देहाय बमोजिम संशोधन र थप गरी पैठारी भन्सार महसुल दर लगाइएको छ। यसमा उल्लिखित संशोधन र थप बाहेकका शीर्षक, उपशीर्षक, वस्तुको विवरण र पैठारी भन्सार महसुल दर साविक बमोजिम नै हुनेछ।

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	पैठारी महसुल दर	
			सारक मुलुकबाट	अन्य मुलुकबाट
१	२	३	४	५
०४.०२		गाढा पारिएको वा चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ हालिएको दूध र तर।		
		-तौलमा दुरघस्नेह (फ्याट) को मात्रा १.५ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको धुलो, दाना वा अन्य ठोस रूपमा:		
	०४०२.१०.१०	---चिल्लो हटाइएको दूध (स्कीमड मिल्क)	३०	३०
	०४०२.१०.९०	---अन्य	३०	३०
	०४०२.२१.००	--चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको	३०	३०
	०४०२.२१.९०	---अन्य	३०	३०

	०४०२.९९.००	--चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको	३०	३०
	०४०२.९९.००	--अन्य	३०	३०
०४.०५		दूधबाट निकालिएका नौनी तथा अन्य स्नेह (फ्याट वा चिल्लो पदार्थहरू) र तेलहरू (आयल्स); दुग्ध विस्तरण (डेरी स्प्रेड्स)।		
	०४०५.१०.००	-नौनी (बटर)	३०	३०
	०४०५.२०.००	-दुग्ध विस्तरण (डेरी स्प्रेड्स)	३०	३०
		-अन्य:		
	०४०५.९०.१०	--घिउ	३०	३०
	०४०५.९०.९०	---अन्य	३०	३०
०९.०१		कफी, भुटेको वा नभुटेको वा क्याफिन (क्षारतत्त्व) छुट्याएको वा नछुट्याएको; कफीको ढुटो र बोक्रा; कुनै पनि अनुपातमा कफीको मात्रा रहेका कफीका प्रतिस्थापकहरू।		
		-कफी, नभुटेको:		
	०९०१.११.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) नछुट्याएको	३०	३०
	०९०१.१२.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) छुट्याएको	३०	३०
		-कफी, भुटेको:		
	०९०१.२१.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) नछुट्याएको	३०	३०
	०९०१.२२.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) छुट्याएको	३०	३०
	०९०१.९०.००	-अन्य	३०	३०
०९.०२		चिया, स्वादिष्ट बनाइएको वा नबनाइएको।		
	०९०२.१०.००	-नअमिल्याइएको (फर्मेण्ट नगरेको) ३ के.जी.भन्दा बढी वजन नभएको कच्चा	३०	३०

		प्याकिङ्गमा भएको हरियो चिया (ग्रीन टी)		
	०९०२.२०.००	-नअमिल्याइएको अन्य हरियो चिया (ग्रीन टी)	३०	३०
	०९०२.३०.००	-३ के.जी.भन्दा बढी वजन नभएको कच्चा प्याकिङ्गमा भएको अमिल्याइएको (फर्मण्टेड) कालो चिया (ब्ल्याक टी) र आंशिक रूपले अमिल्याइएको चिया	३०	३०
	०९०२.४०.००	-अमिलो पारेको अन्य कालो चिया (ब्ल्याक टी) र आंशिक रूपमा अमिल्याइएको अन्य चिया	३०	३०
१७.०४		कोका नभएको चिनीको मिठाई (सेतो चक्लेट सहित)।		
	१७०४.१०.००	-चिनीले छोपेको वा नछोपेको वा मिठो लेप लगाएको वा नलगाएको चुइँगम	३०	३०
	१७०४.९०.००	-अन्य	३०	३०
१८.०६		चक्लेट र अरू कोको मिसिएका खाद्य परिकारहरू।		
	१८०६.१०.००	-कोकोको धुलो, चिनी वा गुलियो पदार्थ हालेको	३०	३०
	१८०६.२०.००	-२ केजी भन्दा बढी तौलको ढिक्का (ब्लक), बाक्लो पाता (स्ल्याव) वा डण्डी (बार) को रूपमा रहेका अन्य परिकारहरू वा २ केजी भन्दा बढी तौल भएको तरल, माडा, धुलो, दानादार वा अन्य ठूलो परिमाण (ब्लक) को रूपमा भौँडोमा राखिएको वा तुरुन्त बेचन गरिएको (इमिडियट प्याकिङ्ग)।	३०	३०
		-अन्य, ढिक्का, बाक्लो पाता वा डण्डीको रूपमा:		

	१८०६.३१.००	--भरिएको	३०	३०
	१८०६.३२.००	--नभरिएको	३०	३०
		-अन्य:		
	१८०६.९०.१०	---पूर्णतः निःस्नेहित (डिफ्याटेड) आधार (बेसिस) मा गणना गरिँदा तौलमा कोकोको मात्रा ६ प्रतिशतभन्दा बढी भएको वा ६ प्रतिशत नभए पनि पूर्ण रूपमा चकलेटले बाहिरपट्टि लेपित (कोटेड) गरिएको शीर्षक १९.०४ का उत्पादनहरू	३०	३०
	१८०६.९०.९०	---अन्य	३०	३०
१९.०२		स्पेगेटी, म्याकारोनी, नूडल्स, लजान्या, नाकी, रभिओली, क्यानलोनी जस्ता पकाइएका वा नपकाइएका, भरिएका वा नभरिएका (मासु वा अन्य पदार्थले) वा अन्य किसिमबाट तयार पारिएका पास्ता; तयार गरिएको वा नगरिएको कुसकुस।		
		-नपकाएको पास्ता, नभरेको (नट स्टफ्ड) वा अन्य प्रकारको तयार नगरिएको:		
	१९०२.११.००	--फल हालेको	३०	३०
	१९०२.१९.००	--अन्य	३०	३०
	१९०२.२०.००	-पकाएको वा नपकाएको वा अन्य प्रकारले तयार गरेको भरेको पास्ता	३०	३०
	१९०२.३०.००	-अन्य पास्ता	३०	३०
	१९०२.४०.००	-कुसकुस	११.२५	३०
१९.०५		कोको परेको वा नपरेको पाउरोटी, पेष्ट्री, केक, बिस्कुट र अरू रोटी सम्बन्धी सामान; कम्प्युनियम, वेफर्स (पकाएको		

		रोटी बिकोको काम गर्ने), औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सुल (एम्टी क्यासे), सिलिङ्ग (आकृति अङ्कित) वेफर्स, राइस पेपर (तोफु, ममचा बनाउने पिठोको रोटी जस्तो पदार्थ) र अन्य यस्तै उत्पादन।		
	१९०५.१०.००	झुरुम झुरुम हुने रोटी (क्रिप्स ब्रेड)	३०	३०
	१९०५.२०.००	-अदुवा हालेको रोटी (जिञ्जर ब्रेड) र यस्तै रोटी	३०	३०
		-गुलियो बिस्कुटहरू; वेफलहरू र वेफरहरू:		
	१९०५.३१.००	--गुलियो बिस्कुटहरू	३०	३०
	१९०५.३२.००	--वेफलहरू र वेफरहरू	३०	३०
	१९०५.४०.००	-दोहोराएर सेकाई कडा बनाइएको रोटी (रस्क), सेकाएको रोटी र यस्तै सेकाएका उत्पादनहरू	३०	३०
		-अन्य:		
	१९०५.९०.२०	--कुरकुरे, कुरमुरे, लेज, चिजवल	३०	३०
	१९०५.९०.४०	--औषधीय प्रयोगको लागि उपयुक्त हुने किसिमको खाली क्यासे (एम्टी क्यासे)	३०	३०
	१९०५.९०.५०	---अन्यत्र उल्लेख नभएका बिस्कुटहरू	३०	३०
	१९०५.९०.६०	---केक, कुकिज र पेष्ट्री	३०	३०
	१९०५.९०.७०	---पाउरोटी	३०	३०
		---कुरमुरे, चटपटे प्रकृतिका अन्य क्रिस्प सेभरी खाद्य उत्पादनहरू:		
	१९०५.९०.८९	---अन्य	३०	३०
	१९०५.९०.९०	---अन्य	३०	३०
२०.०५		सिका (भिनिगर) वा एसिटिक एसिडबाट भन्दा भिन्दै किसिमबाट तयार वा सुरक्षित गरिएका, हिमीकृत नगरिएका अन्य		

		वनस्पतिहरू, शीर्षक २०.०६ का उत्पादनहरू बाहेक।		
		-आलुहरू:		
	२००५.२०.१०	---आलु चिप्स	१८.५	३०
२१.०६		अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका खाद्य परिकारहरू।		
		-अन्य:		
	२१०६.९०.२०	---सुती रहित पान मसला	३०	३०
	२१०६.९०.६०	---सुती रहित सुगन्धित सुपारी	३०	३०
	२१०६.९०.९२	---हर्बल टी	३०	३०
	२१०६.९०.९५	---गम बेस	२०	२०
		(१) उपशीर्षक २१०६.९०.९५ पछि देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	२१०६.९०.९६	---खुद्रा विक्रीका लागि राखिएका शिशु वा साना केटाकेटीले खाने परिकार	२०	२०
२२.०१		पानी, प्राकृतिक वा कृत्रिम खनिज पानी र वायु प्रवाहित पानी (एरेटेड वाटर) समेत, चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ नहालेको र स्वादिष्ट नबनाइएको; बरफ र हिउँ।		
		-खनिज पानी (मिनरल वाटर) र वायु प्रवाहित पानी (एरेटेड वाटर):		
	२२०१.१०.१०	---खनिज पानी (मिनरल वाटर)	३०	३०
	२२०१.१०.२०	---वायु प्रवाहित पानी (एरेटेड वाटर)	३०	३०
	२२०१.१०.९०	---अन्य	३०	३०
	२२०१.९०.००	-अन्य	३०	३०
२२.०२		पानी, खनिज पानी र वायु प्रवाहित पानी (एरेटेड वाटर) समेत, चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ हालेको वा स्वादिष्ट बनाइएको,		

		र अन्य अल्कोहल रहित पेय पदार्थहरू, शीर्षक २०.०९ को फल, काष्ठफल वा वनस्पतिको रस बाहेक।		
	२२०२.१०.००	-पानी, खनिज पानी र वायु प्रवाहित पानी समेत, चिनी वा अन्य गुलियो पार्ने पदार्थ हालेको वा स्वादिष्ट बनाइएको	३०	३०
		-अन्य:		
	२२०२.९९.००	--अल्कोहल रहित बीयर	३०	३०
		--अन्य:		
	२२०२.९९.१०	---इनर्जी ड्रिङ्क्स	३०	३०
	२२०२.९९.२०	---हल्का पेयपदार्थ	३०	३०
	२२०२.९९.३०	---बास्नायुक्त दूधका	३०	३०
	२२०२.९९.९०	---अन्य	३०	३०
२२.०६		अन्य खमिरीकृत (फर्मेण्टेड) पेय पदार्थहरू (उदाहरणको लागि, साइडर, पेरी, मिड, साके); खमिरीकृत पेय पदार्थका मिश्रणहरू र खमिरीकृत पेय पदार्थ र अल्कोहल रहित पेय पदार्थका मिश्रणहरू, अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका।		
		(२) उपशीर्षक २२०६.००.२० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
		---सेम्पेन, सेरी, मिड, पेरी, साइडर:		
	२२०६.००.२१	----सेम्पेन, साइडर	८०	८०
	२२०६.००.२९	----सेरी, मिड, पेरी	८०	८०
		(३) उपशीर्षक २२०६.००.४० पछि देहायका उपशीर्षक थप गरिएको छ:-		
		---अन्य ताजा फलफुलबाट बनेका वाइन:		

	२२०६.००.५१	----१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	८०	८०
	२२०६.००.५२	----१२ प्रतिशतभन्दा बढी १७ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको	८०	८०
	२२०६.००.५९	----१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको	८०	८०
२४.०२		सुती वा सुतीको प्रतिस्थापकबाट बनेका सिगार, सेरुट, सानो सिगार (सिगारिलो) र चुरोट।		
	२४०२.१०.००	-सुती भएका सिगार, सेरुट र सानो सिगार (सिगारिलो)	प्र.हजार खिल्ली रु.१२०००	प्र.हजार खिल्ली रु.१२०००
		-सुती भएको चुरोट (सिगरेट)		
	२४०२.२०.१०	---फिल्टर नभएको	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००
		---फिल्टर भएको:		
	२४०२.२०.२१	---७० मि.मि. सम्मको लम्बाइको	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००
	२४०२.२०.२२	---७० भन्दा बढी ७५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००
	२४०२.२०.२३	---७५ भन्दा बढी ८५ मि.मि. सम्म लम्बाइको	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००
	२४०२.२०.२४	---८५ मि.मि. भन्दा बढी लम्बाइको	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००
		-अन्य:		
	२४०२.९०.१०	---तयारी बिँडी	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००	प्र.हजार खिल्ली रु.६०००
	२४०२.९०.२०	---सबै प्रकारका सिगार	प्र.हजार खिल्ली रु.१२०००	प्र.हजार खिल्ली रु.१२०००
	२४०२.९०.९०	---अन्य	प्र.हजार खिल्ली रु.१२०००	प्र.हजार खिल्ली रु.१२०००
२४.०३		अन्य निर्मित (म्यानुफ्याक्चर्ड) सुती र निर्मित (म्यानुफ्याक्चर्ड) सुतीका प्रतिस्थापकहरू; "समरुपी (होमाजिनाइज्ड)" वा "पुनर्निर्मित (रिकन्स्ट्रुक्टेड)"सुती; सुतीको सार र सत्त्वहरू।		

		--अन्य:		
	२४०३.१९.२०	--चुरोट तथा बिडीका लागि प्रशोधित सुती	८०	८०
	२४०३.१९.९०	---अन्य	८०	८०
		-अन्य:		
	२४०३.१९.००	--समरूपी (होमाजिनाइज्ड) वा पुनर्निर्मित (रिकन्स्ट्रिच्यूटेड) सुती	८०	८०
		--अन्य:		
	२४०३.१९.२०	---खुद्रा विक्रीका लागि नराखिएको काटिएको सुती (कट टोबाको); धुलो सुती (इस्ट टोबाको)	८०	८०
२४.०४		दहन नगरी सासले तात्रे उद्देश्यले बनाइएका सुती, पुनर्निर्मित सुती, निकोटिन, सुती वा निकोटिनका प्रतिस्थापकहरू भएका उत्पादनहरू; मानिसको शरीरमा निकोटिन प्रवेश गराउने उद्देश्यले बनाइएका अन्य निकोटिन भएका उत्पादनहरू।		
		दहन नगरी सासले तात्रे उद्देश्यले बनाइएका उत्पादनहरू:		
	२४०४.१९.००	--सुती वा पुनर्निर्मित सुती भएको	३०	३०
		--अन्य, निकोटिन भएको:		
	२४०४.१२.१०	---विद्युतीय चुरोट (भेप)	३०	३०
	२४०४.१२.९०	---अन्य	३०	३०
	२४०४.१९.००	--अन्य	३०	३०
		-अन्य:		
	२४०४.१९.००	--मुखबाट (ओरल) प्रयोगका लागि	३०	३०
	२४०४.१२.००	--छालाको माध्यमबाट (ट्रान्सडर्मल) प्रयोगका लागि	३०	३०
	२४०४.१९.००	--अन्य	३०	३०

२७.१०		कच्चा (क्रुड) बाहेकको पेट्रोलियम तेल र बिटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेल; अन्यत्र निर्दिष्ट वा समावेश नभएका, तौलमा ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेल वा बिटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेल भएका, यिनै तेल नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक (बेसिक कन्स्ट्रुएण्ट) भएका तयारी वस्तु (प्रिपेरेशन) हरू; रद्दी तेल (वेष्ट आयल) हरू।		
		-पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिनयुक्त खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू (कच्चा बाहेक) तथा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, तौलको हिसावले ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएका, यिनै तेलहरू नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक भएका तयारी वस्तुहरू, जैविक डिजेल भएका बाहेक र रद्दी तेलहरू बाहेक:		
		--अन्य:		
		---अन्य:		
	२७१०.१९.९५	----लिक्विड प्याराफिन आयल	१५	१५
२७.११		पेट्रोलियम ग्याँसहरू र अन्य ग्याँसयुक्त हाइड्रोकार्बनहरू।		
		-तरलीकृत:		
	२७११.११.००	--प्राकृतिक ग्याँस	१०	१०
		-ग्याँस अवस्थाका:		
	२७११.२१.००	--प्राकृतिक ग्याँस	१०	१०
२८.०१		फ्लोरिन, क्लोरिन, ब्रोमिन र आयोडिन।		

	२८०१.२०.००	-आयोडिन	५	५
	२८०१.३०.००	-फ्लोरिन; ब्रोमिन	५	५
२८.०२	२८०२.००.००	गन्धक, ऊर्ध्वपातित (सब्लाइम्ड) वा थ्रेप्पो पारिएको (प्रिसिपिटेटेड); अमणिभीय (कोलोइडल) सल्फर।	५	५
२८.०४		हाइड्रोजन, दुर्लभ ग्याँसहरू र अन्य गैरधातुहरू।		
	२८०४.१०.००	-हाइड्रोजन	५	५
		-दुर्लभ ग्याँसहरू:		
	२८०४.२१.००	--आर्गोन	५	५
	२८०४.२९.००	--अन्य	५	५
	२८०४.३०.००	--नाइट्रोजन	५	५
	२८०४.५०.००	-बोरान; टेलुरियम	५	५
		-सिलिकन:		
	२८०४.६१.००	--तौलमा सिलिकन ९९.९९ प्रतिशतभन्दा कम नभएको	५	५
	२८०४.६९.००	--अन्य	५	५
	२८०४.७०.००	-फस्फोरस	५	५
	२८०४.८०.००	-आर्सेनिक	५	५
	२८०४.९०.००	-सेलिनियम	५	५
२८.०५		क्षार वा क्षारीय-मृत्तिका धातुहरू; दुर्लभ मृत्तिका-धातुहरू, अन्तर मिश्रण वा मिसावटहरू भएका वा नभएका स्क्यान्डियम र इट्रियम; पारो (मर्करी)।		
		-क्षार वा क्षारीय-मृत्तिका धातुहरू:		
	२८०५.११.००	--सोडियम	५	५
	२८०५.१२.००	--क्याल्सियम	५	५
	२८०५.१९.००	--अन्य	५	५
	२८०५.३०.००	-अन्तर मिश्रण वा मिसावट भएका वा नभएका दुर्लभ मृत्तिका धातुहरू, स्क्यान्डियम र इट्रियम	५	५

२८.०६		हाइड्रोजन क्लोराइड (हाइड्रोक्लोरिक अम्ल); र क्लोरोसल्फ्युरिक अम्ल।		
	२८०६.१०.००	-हाइड्रोजन क्लोराइड (हाइड्रोक्लोरिक अम्ल)	७.२५	१०
२८.०७	२८०७.००.००	सल्फ्युरिक अम्ल; ओलियम।	७.२५	१०
२८.११		अन्य अप्राङ्गारिक अम्ल र गैरधातुका अन्य अप्राङ्गारिक अक्सिजनयुक्त यौगिकहरू।		
		-अन्य अप्राङ्गारिक अम्लहरू:		
	२८११.११.००	--हाइड्रोजन फ्लोराइड (हाइड्रोफ्लोरिक अम्ल)	७.२५	१०
	२८११.१२.००	--हाइड्रोजन साइअनाइड (हाइड्रोसाइअनिक अम्ल)	७.२५	१०
	२८११.१९.००	--अन्य	७.२५	१०
		-गैरधातुका अन्य अप्राङ्गारिक अक्सिजन यौगिकहरू:		
		--कार्बन डाइअक्साइड:		
	२८११.२१.१०	--रेफ्रिजरेन्टका लागि (आर- ७४४)	७.२५	१०
	२८११.२१.९०	--अन्य	७.२५	१०
	२८११.२२.००	--सिलिकन डाइअक्साइड	७.२५	१०
	२८११.२९.००	--अन्य	७.२५	१०
२८.१२		हेलाइडहरू र गैरधातुका हेलाइड अक्साइडहरू।		
		-क्लोराइडहरू र क्लोराइड अक्साइडहरू:		
	२८१२.११.००	--कार्बोनाइल डाइक्लोराइड (फोस्जेन)	५	५
	२८१२.१२.००	--फोस्फोरस अक्सिक्लोराइड	५	५
	२८१२.१३.००	--फोस्फोरस ट्राइक्लोराइड	५	५
	२८१२.१४.००	--फोस्फोरस पेन्टाक्लोराइड	५	५
	२८१२.१५.००	--सल्फर मोनोक्लोराइड	५	५
	२८१२.१६.००	--सल्फर डाइक्लोराइड	५	५
	२८१२.१७.००	--थियोनाइल क्लोराइड	५	५

	२८१२.१९.००	--अन्य	५	५
	२८१२.९०.००	-अन्य	५	५
२८.१३		गैरधातुका सल्फाइडहरू; व्यापारिक फस्फोरस ट्राईसल्फाइड।		
	२८१३.१०.००	-कार्बन डाइसल्फाइड	५	५
	२८१३.९०.००	-अन्य	५	५
२८.१६		म्याग्नेसियमको हाइड्रोक्साइड र परक्साइड; स्ट्रान्शियम वा बेरियमका अक्साइडहरू, हाइड्रोक्साइडहरू र परक्साइडहरू।		
	२८१६.१०.००	-म्याग्नेसियमको हाइड्रोक्साइड र परक्साइड	५	५
	२८१६.४०.००	-स्ट्रान्शियम वा बेरियमका अक्साइडहरू, हाइड्रोक्साइडहरू र परक्साइडहरू	५	५
२८.१८		रासायनिक तवरले परिभाषित भएको वा नभएको कृत्रिम कोरन्डम; आलुमिनियम अक्साइड; आलुमिनियम हाइड्रोक्साइड।		
	२८१८.१०.००	-रासायनिक तवरले परिभाषित भएको वा नभएको कृत्रिम कोरन्डम	५	५
	२८१८.२०.००	-कृत्रिम कोरन्डम बाहेकको आलुमिनियम अक्साइड	५	५
	२८१८.३०.००	-आलुमिनियम हाइड्रोक्साइड	५	५
२८.१९		क्रोमियम अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू।		
	२८१९.१०.००	-क्रोमियम ट्राइअक्साइड	५	५
	२८१९.९०.००	-अन्य	५	५
२८.२१		आइरन अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू; फेरिक अक्साइडको रूपमा मूल्याङ्कन		

		गरिएको फलामको योग (कम्बाईण्ड आइरन) तौलमा ७० प्रतिशत वा बढी भएको मृत्तिका रङ्गहरू (अर्थकलर)।		
	२८२१.१०.००	-आइरन अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू	७.२५	१०
	२८२१.२०.००	-मृत्तिका रङ्गहरू (अर्थकलर)	७.२५	१०
२८.२५		हाइड्रोजिन र हाइड्रक्सिलामिन र तिनीहरूका अप्राङ्गारिक लवणहरू; अन्य अप्राङ्गारिक क्षारहरू; अन्य घातुका अक्साइड, हाइड्रोक्साइडहरू र पेरोअक्साइडहरू।		
	२८२५.१०.००	-हाइड्रोजिन र हाइड्रक्सिलामिन र तिनीहरूका अप्राङ्गारिक लवणहरू	५	५
	२८२५.२०.००	-लिथियम अक्साइड र हाइड्रोक्साइड	५	५
	२८२५.३०.००	-भेनेडियम अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू	५	५
	२८२५.४०.००	-निकल अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू	५	५
	२८२५.५०.००	-कपर अक्साइड र हाइड्रोक्साइडहरू	५	५
	२८२५.६०.००	-जर्मनियम अक्साइडहरू र जिकोनीयम डाइअक्साइडहरू	५	५
	२८२५.७०.००	-मोलिब्डेनम अक्साइडहरू र हाइड्रोक्साइडहरू	५	५
	२८२५.८०.००	-एन्टिमोनी अक्साइडहरू	५	५
	२८२५.९०.००	-अन्य	५	५
२८.२६		फ्लोराइडहरू; फ्लोरोसिलिकेटहरू फ्लोरोएल्युमिनेटहरू र अन्य जटिल फ्लोरिन लवणहरू।		
		-फ्लोराइडहरू:		

	२८२६.१२.००	--आलुमिनियमको	५	५
	२८२६.१९.००	--अन्य	५	५
	२८२६.३०.००	-सोडियम हेक्साफ्लुरोआलुमिनेट (सिन्थेटिक क्रिओलाइट)	५	५
	२८२६.९०.००	-अन्य	५	५
२८.२७		क्लोराइडहरू, क्लोराइडअक्साइडहरू र क्लोराइड हाइड्रोक्साइडहरू; ब्रोमाइडहरू र ब्रोमाइड अक्साइडहरू; आयोडाइडहरू र आयोडाइड अक्साइडहरू।		
	२८२७.१०.००	-एमोनियम क्लोराइड (नौसादर)	५	५
	२८२७.२०.००	-क्याल्सियम क्लोराइड	५	५
		-अन्य क्लोराइडहरू:		
	२८२७.३१.००	--म्याग्नेसियमको	५	५
	२८२७.३२.००	--एलुमिनियमको	५	५
	२८२७.३५.००	--निकलको	५	५
	२८२७.३९.००	--अन्य	५	५
		-क्लोराइड अक्साइड र क्लोराइड हाइड्रोक्साइडहरू:		
	२८२७.४१.००	--कपरको	५	५
	२८२७.४९.००	--अन्य	५	५
		-ब्रोमाइडहरू र ब्रोमाइड अक्साइडहरू:		
	२८२७.५१.००	--सोडियम वा पोटासियमका ब्रोमाइडहरू	५	५
	२८२७.५९.००	--अन्य	५	५
	२८२७.६०.००	-आयोडाइडहरू र आयोडाइड अक्साइडहरू	५	५
२८.२८		हाइपोक्लोराइटहरू; व्यापारिक क्याल्सियम हाइपोक्लोराइट; क्लोराइटहरू, हाइपोब्रोमाइटहरू।		

	२८२८.१०.००	-व्यापारिक क्याल्सियम हाइपोक्लोराइड, अन्य क्याल्सियम हाइपोक्लोराइडहरू	७.२५	१०
	२८२८.९०.००	-अन्य	७.२५	१०
२८.२९		क्लोरोटहरू र परक्लोरोटहरू; ब्रोमेट र परब्रोमेटहरू; आयोडेटहरू र परआयोडेटहरू।		
		-क्लोरोटहरू:		
	२८२९.११.००	--सोडियमको	५	५
	२८२९.१९.००	--अन्य	५	५
	२८२९.९०.००	-अन्य	५	५
२८.३९		सिलिकेटहरू; व्यापारिक अल्काली मेटल सिलिकेटहरू।		
		-सोडियमको:		
	२८३९.११.००	--सोडियम मेटासिलिकेटहरू	७.२५	१०
	२८३९.१९.००	--अन्य	७.२५	१०
	२८३९.९०.००	-अन्य	७.२५	१०
२८.४०		बोरेटहरू; परअक्सोबोरेटहरू (परबोरेटहरू)।		
		-डाइसोडियम टेट्राबोरेट (प्रशोधित बोरेक्स):		
	२८४०.११.००	--निर्जल	५	५
	२८४०.१९.००	--अन्य	५	५
	२८४०.२०.००	-अन्य बोरेटहरू	५	५
	२८४०.३०.००	-पेरअक्सोबोरेटहरू (परबोरेटहरू)	५	५
२८.४१		अक्सोमेटालिक वा परअक्सोमेटालिक अम्लकालवणहरू।		
	२८४१.३०.००	-सोडियम डाइक्रोमेट	५	५
	२८४१.५०.००	-अन्य क्रोमेटहरू र डाइक्रोमेटहरू; परअक्सोक्रोमेटहरू	५	५
		-म्याङ्गनाइटहरू, म्याङ्गनेटहरू र परम्याङ्गनेटहरू:		

	२८४१.६१.००	--पोटासियम परम्याङ्गनेट	५	५
	२८४१.६१.००	--अन्य	५	५
	२८४१.७०.००	-मोलिब्डेटहरू	५	५
	२८४१.८०.००	-टङ्गस्टेटहरू (बोलफ्रेमेटहरू)	५	५
	२८४१.९०.००	-अन्य	५	५
२८.४२		अप्राङ्गारिक अम्लहरू वा परावसोअम्लहरूका अन्य लवणहरू (रासायनिक तवरले परिभाषित गरिएको वा नगरिएको आलुमिनोसिलिकेटहरू समेत), एजाइडहरू बाहेक।		
	२८४२.१०.००	-दोवर वा जटिल सिलिकेटहरू, रासायनिक तवरले परिभाषित गरिएका वा नगरिएका आलुमिनोसिलिकेटहरू समेत	५	५
	२८४२.९०.००	-अन्य	५	५
२८.४४		रेडियोधर्मी रासायनिक तत्वहरू र रेडियोधर्मी आइसोटोपहरू (बिखण्डनीय (फिसाइल) वा उर्वर (फर्टाइल) रासायनिक तत्वहरू र आइसोटोपहरू समेत) र तिनीहरूका यौगिकहरू; यी उत्पादनहरू समावेश भएका मिश्रण र अवशेषहरू।		
	२८४४.१०.००	-प्राकृतिक युरेनियम र यसका यौगिकहरू; प्राकृतिक युरेनियम वा प्राकृतिक युरेनियम यौगिक भएका मिश्रित धातु (अलोई) हरू, परिक्षेपण (डिस्पर्सन) हरू (सर्मेन्ट समेत), मृत्तिका उत्पादन र मिश्रणहरू	५	५
	२८४४.२०.००	-यू २३५ मा समृद्ध युरेनियम र यसका यौगिकहरू; प्लुटोनियम र यसका यौगिकहरू; यू २३५ मा समृद्ध युरेनियम, प्लुटोनियम वा यी उत्पादनका यौगिकहरू	५	५

		भएका मिश्रित धातु (अलोई) हरू, परिक्षेपण (डिस्पर्सन) हरू (समेट समेत), मृत्तिका उत्पादन र मिश्रणहरू		
२८४४.३०.००		-यू २३५ मा घटाइएको युरेनियम र यसका यौगिकहरू; थोरियम र यसका यौगिकहरू; यू २३५ मा घटाइएको युरेनियम, थोरियम वा यी उत्पादनका यौगिकहरू भएका मिश्रित धातु (अलोई) हरू, परिक्षेपण (डिस्पर्सन) हरू (समेट समेत), मृत्तिका उत्पादन र मिश्रणहरू	५	५
		-उपशीर्षक २८४४.१० २८४४.२० वा २८४४.३० बाहेकका रेडियोधर्मी तत्वहरू र आइसोटोपहरू र यौगिकहरू; यी तत्वहरू, आइसोटोपहरू वा यौगिकहरू भएका मिश्रित धातु (अलोई) हरू, परिक्षेपण (डिस्पर्सन) हरू (समेट समेत), मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरू; रेडियोधर्मी अवशेषहरू:		
२८४४.४१.००		--ट्रिटियम र यसका यौगिकहरू; ट्रिटियम वा यसका यौगिकहरू भएका मिश्रित धातु (अलोई) हरू, परिक्षेपण (डिस्पर्सन) हरू (समेट समेत), मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरू	५	५
२८४४.४२.००		--एक्टिनियम-२२५, एक्टिनियम-२२७, क्यालिफोर्नियम-२५३, क्यूरियम-२४०, क्यूरियम-२४१, क्यूरियम-२४२, क्यूरियम-२४३, क्यूरियम-२४४, आइन्स्टेनियम-	५	५

		२५३, आइन्स्टेनियम-२५४, ग्याडोलिनियम-१४८, पोलोनियम-२०८, पोलोनियम-२०९, पोलोनियम-२१०, रेडियम-२२३, यूरेनियम-२३०, यूरेनियम-२३२ र तिनका यौगिकहरू; यी तत्वहरू र यौगिकहरू भएका मिश्रित धातु (अलोई) हरू, परिक्षेपण (डिस्पर्सन) हरू (सर्मेट समेत), मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरू		
	२८४४.४३.००	--अन्य रेडियोधर्मी तत्वहरू, आइसोटोपहरू र यौगिकहरू; यी तत्वहरू, आइसोटोपहरू वा यौगिकहरू भएका अन्य मिश्रित धातु (अलोई) हरू, परिक्षेपण (डिस्पर्सन) हरू (सर्मेट समेत), मृत्तिका उत्पादनहरू र मिश्रणहरू	५	५
	२८४४.४४.००	--रेडियोधर्मी अवशेषहरू	५	५
	२८४४.५०.००	-आणविक भट्टीहरूको निसर्जित (स्पेन्ट) नाभीक्रिय उत्तेजक प्रयुक्त (विकिरणित) इन्धन तत्वहरू (टोटा वा कार्टिज)	५	५
२८.४७	२८४७.००.००	युरियाले ठोस बनाएको वा नबनाएको हाइड्रोजन पेरोअक्साइड।	५	५
२९.०४		ह्यालोजनीकृत भएको वा नभएको सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत हाइड्रोकार्बनका व्युत्पत्तिहरू।		
	२९०४.१०.००	-सल्फो समूह मात्र भएका व्युत्पत्तिहरू, तिनका लवण र इथाइल एस्टरहरू	५	५
	२९०४.२०.००	-नाइट्रो समूह मात्र वा नाइट्रोसो समूह मात्र भएका व्युत्पत्तिहरू	५	५

		-परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनिक अम्ल, यसका लवणहरू र परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनाइल फ्लोराइड:		
	२९०४.३१.००	--परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनिक अम्ल	५	५
	२९०४.३२.००	--एमोनियम परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनेट	५	५
	२९०४.३३.००	--लिथियम परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनेट	५	५
	२९०४.३४.००	--पोट्यासियम परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनेट	५	५
	२९०४.३५.००	--परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनिक अम्लका अन्य लवणहरू	५	५
	२९०४.३६.००	--परफ्लुरोअक्टेन सल्फोनाइल फ्लोराइड	५	५
		-अन्य:		
	२९०४.९१.००	--इक्लोरोनाइट्रोमिथेन (क्लोरोपिक्रिन)	५	५
	२९०४.९९.००	--अन्य	५	५
२९.०८		फेनोलहरूका वा फेनोल-अल्कोहलहरूका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू।		
		-ह्यालोजन प्रतिस्थापक र तिनका लवणहरू मात्र भएका व्युत्पत्तिहरू:		
	२९०८.११.००	--पेण्टाक्लोरोफेनोल (आइएसओ)	५	५
	२९०८.१९.००	--अन्य	५	५
		-अन्य:		
	२९०८.९१.००	--डिनोसेब (आइएसओ) र यसका लवणहरू	५	५

	२९०८.९२.००	--४,६-डाइनाइट्रो-अर्थो- क्रिसोल (डिएनओसी) (आइएसओ) र यसका लवणहरू	५	५
	२९०८.९९.००	--अन्य	५	५
२९.०९		इथरहरू, इथर अल्कोहलहरू, इथर-फेनोलहरू, इथर-अल्कोहल फेनोलहरू, अल्कोहल परअक्साइडहरू, इथर परअक्साइडहरू, एसिटल र हेमिएसिटल परअक्साइडहरू, केटोन परअक्साइडहरू (रासायनिक रूपमा परिभाषित भएका वा नभएका), र तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू।		
		-अचक्रीय इथरहरू र तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू:		
	२९०९.११.००	--डाइथाइल इथर	५	५
	२९०९.१९.००	--अन्य	५	५
	२९०९.२०.००	-साइक्लानिक, साइक्लेनिक वा साइक्लोटेनिक इथरहरू र तिनीहरूका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू	५	५
	२९०९.३०.००	-एरोमेटिक इथरहरू र तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू	५	५
		-इथर-अल्कोहलहरू र तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू:		

	२९०९.४१.००	--२,२'-अक्सिडाइडथानोल (डाइइथाइलिन ग्लाइकोल, डाइगोल)	५	५
	२९०९.४३.००	--इथाइलिन ग्लाइकोल वा डाइइथाइलिन ग्लाइकोलको मोनोव्युटाइल इथरहरू	५	५
	२९०९.४४.००	--इथाइलिन ग्लाइकोल वा डाइइथाइलिन ग्लाइकोलको अन्य मोनोअलकाइल इथरहरू	५	५
	२९०९.४९.००	--अन्य	५	५
	२९०९.५०.००	-इथर-फेनोलहरू, इथर- अल्कोहल-फेनोलहरू र तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू	५	५
	२९०९.६०.००	-अल्कोहल परअक्साइडहरू, इथर परअक्साइडहरू, केटोन परअक्साइडहरू र तिनीहरूका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू	५	५
२९.१०		त्रयाङ्ग बलयित (श्री मेम्बर्ड रिङ्ग) एपोक्साइडहरू, एपोक्सिअल्कोहलहरू, एपोक्सिफेनोलहरू र एपोक्सिइथरहरू, र तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू।		
	२९१०.१०.००	-अक्सिरेन (इथाइलिन अक्साइड)	५	५
	२९१०.२०.००	-मिथाइलअक्सिरेन (प्रोपाइलिन अक्साइड)	५	५
	२९१०.३०.००	-१-क्लोरो-२, ३-एपोक्सिप्रोपेन (इपिक्लोरोहाइड्रिन)	५	५

	२९१०.४०.००	-डियलट्रिन (आइएसओ, आइएनएन)	५	५
	२९१०.५०.००	-एनट्रिन (आइएसओ)	५	५
	२९१०.९०.००	-अन्य	५	५
२९.१२		अन्य अक्सिजनीय कार्य (फङ्गसन) भएका वा नभएका अल्डिहाइडहरू; अल्डिहाइडहरूको चक्रीय (साइक्लिक) पोलिमरहरू; प्यारा-फर्मलडिहाइड।		
		-अन्य अक्सिजनीय कार्य (फङ्गसन) नभएका अचक्रीय अल्डिहाइडहरू:		
	२९१२.११.००	--मेथानल (फरमलडिहाइड)	५	५
	२९१२.१२.००	--इथानल (एसिटलडिहाइड)	५	५
	२९१२.१९.००	--अन्य	५	५
		-अन्य अक्सिजनीय कार्य (फङ्गसन) नभएका चक्रीय (साइक्लिक) अल्डिहाइडहरू:		
	२९१२.२१.००	--वेन्जलडिहाइड	५	५
	२९१२.२९.००	--अन्य	५	५
		-अल्डीहाइड-अल्कोहलहरू, अल्डिहाइड-इथरहरू, अल्डिहाइड-फेनोलहरू र अन्य अक्सिजनीय कार्य प्रकार्य भएका अल्डिहाइडहरू:		
	२९१२.४१.००	--भेनिलिन (४-हाइड्रोक्सि-३-मेथोक्सिबेन्जल-डिहाइड)	५	५
	२९१२.४२.००	--इथाई भेनिलिन (३-इथोक्सी-४-हाइड्रोक्सिबेन्जलडिहाइड)	५	५
	२९१२.४९.००	--अन्य	५	५
	२९१२.५०.००	-अलडिहाइडहरूको चक्रीय पोलिमरहरू	५	५
	२९१२.६०.००	-प्याराफर्मलडिहाइड	५	५

२९.१३	२९१३.००.००	शीर्षक २९.१२ अन्तर्गतका उत्पादनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू।	५	५
२९.१५		सन्तृप्त अचक्रीय मोनोकार्बोक्सिलिक अम्लहरू र तिनका एनहाइड्राइडहरू, ह्यालाइडहरू, पराक्साइडहरू र पराक्सीअम्लहरू; तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू।		
		-फर्मिक अम्ल र यसका लवण र एस्टरहरू:		
	२९१५.११.००	--फर्मिक अम्ल	५	५
	२९१५.१२.००	--फर्मिक अम्लका लवणहरू	५	५
	२९१५.१३.००	--फर्मिक अम्लका एस्टरहरू	५	५
		-एसिटिक अम्ल र यसका लवणहरू; एसिटिक एनहाइड्राइड:		
	२९१५.२१.००	--एसिटिक अम्ल	५	५
	२९१५.२४.००	--एसिटिक एनहाइड्राइड	५	५
	२९१५.२९.००	--अन्य	५	५
		-एसिटिक अम्लका एस्टरहरू:		
	२९१५.३१.००	--इथाइल एसिटेट	५	५
	२९१५.३२.००	--भिनाइल एसिटेट	५	५
	२९१५.३३.००	--एन-ब्युटाइल एसिटेट	५	५
	२९१५.३६.००	--डिनोसेब (आइएसओ) एसिटेट	५	५
	२९१५.३९.००	--अन्य	५	५
	२९१५.४०.००	-मोनो-, डाइ- वा ट्राइक्लोरो एसिटिक अम्लहरू, तिनका लवण र एस्टरहरू	५	५
	२९१५.५०.००	-प्रोपिओनिक अम्ल (एसिड), यसका लवण र एस्टरहरू	५	५

	२९१५.६०.००	-व्युटानोइक अम्लहरू, पेन्टानोइक अम्लहरू, तिनका लवणहरू (साल्ट्स) तथा एस्टरहरू	५	५
	२९१५.७०.००	-पामिटिक अम्ल, स्टियरिक अम्ल, तिनका लवण र एस्टरहरू	५	५
	२९१५.९०.००	-अन्य	५	५
२९.२०		गैरधातुका अन्य अप्राङ्गारिक अम्लका एस्टरहरू (हाइड्रोजन ह्यालाइडहरूका एस्टरहरू बाहेक) र तिनका लवणहरू; तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू।		
		-थायोफस्फोरिक एस्टरहरू (फस्फोरोथायोटहरू) र तिनका लवणहरू; तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसीकृत व्युत्पत्तिहरू:		
	२९२०.११.००	--पाराथियन (आइएसओ) र पाराथियन-मिथाइल (आइएसओ) (मिथाइल-प्याराथियन)	५	५
	२९२०.१९.००	--अन्य	५	५
		-फोस्फाइट इस्टरहरू र तिनका लवणहरू; तिनका ह्यालोजनीकृत, सल्फोनीकृत, नाइट्रीकृत वा नाइट्रोसोनीकृत व्युत्पत्तिहरू:		
	२९२०.२१.००	--डाइमिथायल फोस्फाइट	५	५
	२९२०.२२.००	--डाइइथायल फोस्फाइट	५	५
	२९२०.२३.००	--ट्राइमिथायल फोस्फाइट	५	५
	२९२०.२४.००	--ट्राइइथायल फोस्फाइट	५	५
	२९२०.२९.००	--अन्य	५	५
	२९२०.३०.००	-इन्डोसल्फान (आइएसओ)	५	५
	२९२०.९०.००	-अन्य	५	५

२९.२१		एडमिन-प्रकार्य (फड्सन) भएका यौगिकहरू।		
		-अचक्रीय मोनोएडमिनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू:		
	२९२१.११.००	--मिथाइलएडमिन, डाई-वा ट्राईमिथाइल एडमिन र तिनका लवणहरू	५	५
	२९२१.१२.००	--२-(एन, एन-डाइमिथाइलअमिनो) इथाइलक्लोराइड हाइड्रोक्लोराइड	५	५
	२९२१.१३.००	--२-(एन, एन-डाइइथाइलअमिनो) इथाइलक्लोराइड हाइड्रोक्लोराइड	५	५
	२९२१.१४.००	--२-(एन, एन-डाइआइसोप्रोपाइलअमिनो) इथाइलक्लोराइड हाइड्रोक्लोराइड	५	५
	२९२१.१९.००	--अन्य	५	५
		-अचक्रीय पोलीअमिनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू:		
	२९२१.२१.००	--इथाइलिनडाइअमिन र यसका लवणहरू	५	५
	२९२१.२२.००	--हेक्सामिथाइलिन डाइअमिन र यसका लवणहरू	५	५
	२९२१.२९.००	--अन्य	५	५
	२९२१.३०.००	-साइक्लानिक, साइक्लेनिक वा साइक्लो-टर्पेनिक मोनो-वा पोलीअमिनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू	५	५
		-एरोमेटिक मोनोअमीनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू:		

	२९२१.४१.००	--एनिलिन र यसका लवणहरू	५	५
	२९२१.४२.००	--एनिलिन व्युत्पत्तिहरू र तिनका लवणहरू	५	५
	२९२१.४३.००	--टोलुईडाइनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनीहरूका लवणहरू	५	५
	२९२१.४४.००	--डाइफिनाइलामाइन र यसका व्युत्पत्तिहरू; तिनीहरूका लवणहरू	५	५
	२९२१.४५.००	--१-नाफथाइलअमीन (अल्फा-नाफथाइलअमीन) २-नाफथाइलअमीन (बिटा-नाफथाइलअमीन) र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू	५	५
	२९२१.४६.००	--एमफिटामिन (आइएनएन) ब्रेन्जफिटामिन (आइएनएन), डेक्स एमफिटामिन (आइएनएन), एटिल एमफिटामिन (आइएनएन), फेन्क्यामफेमिन (आइएनएन), लेफेटामिन (आइएनएन), लेवामफिटामिन (आइएनएन), मेफेनोरेक्स (आइएनएन) र फेण्टरमिन (आइएनएन); तिनका लवणहरू	५	५
	२९२१.४९.००	--अन्य	५	५
		--एरोमेटिक पोलीअमाईनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू:		
	२९२१.५१.००	--अर्थो-, मेटा-, प्यारा-, फिनाईलिनडाइअमीन, डाईएमिनोटोलुइनहरू र तिनका व्युत्पत्तिहरू; तिनका लवणहरू	५	५
	२९२१.५९.००	--अन्य	५	५
२९.४२	२९४२.००.००	अन्य प्राङ्गारिक यौगिकहरू।	५	१०
३०.०२		मानव रक्त; रोगको उपचार, रोकथामका लागि तयार गरिएको		

		वा रोगलाई निदान गर्ने प्रयोजनका लागि बनाएको जीवजन्तुको रगत, एन्टिसेरा र अन्य रक्त खण्डहरू र रोधक्षमता सम्बन्धी उत्पादनहरू, परिवर्तन गरिएको वा नगरिएको वा जीव प्रघाँगिकीय प्रक्रियाहरू (बायो टेक्नोलोजिकल प्रोसेसेज) को माध्यमबाट उपलब्ध भएको वा नभएको; खोपहरू, विषालु पदार्थ (टक्सिन) हरू, सूक्ष्म-जीवाणुका कल्चरहरू (मर्चाहरू बाहेक) र यस्तै उत्पादनहरू; परिवर्तन गरिएका वा नगरिएका कोषिका संवर्द्धन (सेल कल्चर) हरू।		
	३००२.९०.००	-अन्य	५	५
३०.०६		यस भागको द्रष्टव्य ४ मा उल्लेख भएका औषधीय (फार्मास्यूटिकल) वस्तुहरू।		
		-अन्य:		
	३००६.९३.००	--मान्यताप्राप्त चिकित्सा सम्बन्धी जाँच (क्लिनिकल ट्रायल) को प्रयोगको लागि परिमित मात्रामा राखिएका प्लेसबोहरू र ब्लाइन्डेड (वा डबल ब्लाइन्डेड) चिकित्सा सम्बन्धी परीक्षण किट (ट्रायल किट) हरू	५	५
३२.०८		अजलीय माध्यममा परिक्षेपित (डिस्पर्सिड) वा घुलित (डिजल्भ्ड) संश्लेषित पोलिमरहरू वा रासायनिक ढङ्गाबाट परिवर्तित (मोडिफाइड) प्राकृतिक पोलिमरहरूमा आधारित रङ्गलेप (पेन्ट)हरू र रोगन (बार्निश)हरू (इनामेल र प्रलाक्षहरू समेत); यस भागको द्रष्टव्य ४ मा परिभाषा गरे		

		अनुसारका घोल (सोल्यूशन) हरू।		
	३२०८.१०.००	-पोलिस्टरहरूमा आधारित	३०	३०
	३२०८.२०.००	-एक्रिलिक वा भिनाइल पोलिमरहरूमा आधारित	३०	३०
	३२०८.९०.००	-अन्य	३०	३०
३२.०९		जलीय माध्यममा परिक्षेपित (डिस्पर्सिड) वा घुलित (डिजोल्ब्ड) संश्लेषित (कृत्रिम) पोलिमरहरू वा रासायनिक तवरले परिवर्तन गरिएको प्राकृतिक पोलिमरहरूमा आधारित रङ्गलेप र रोगनहरू (इनामेल र प्रलाक्षहरू समेत)।		
		-एक्रिलिक वा भिनाइल पोलिमरमा आधारित:		
	३२०९.१०.१०	--एक्रिलिक इमल्सन	३०	३०
	३२०९.१०.९०	--अन्य	३०	३०
	३२०९.९०.००	-अन्य	३०	३०
३२.१०		अन्य रङ्गलेप (पिन्ट) हरू र रोगन (बार्निश) हरू (इनामेल, प्रलाक्ष (ल्याकर) र डिस्टेम्पर समेत); छाला परिष्कृत गर्ने काममा प्रयोग हुने खालका तयारी जलीय वर्णक (वाटर पिगमेण्ट) हरू		
	३२१०.००.१०	--सडकमा चिह्न लगाउने थर्मोप्लास्टिक रङ्गलेप (थर्मोप्लास्टिक रोड मार्किङ्ग मेटेरियल)	३०	३०
	३२१०.००.९०	--अन्य	३०	३०
३७.०६		चलचित्र सम्बन्धी फिल्म, खिचिएको र विकास गरिएको, ध्वनिमार्ग समाविष्ट भएको वा नभएको वा ध्वनिमार्ग मात्र भएको।		
	३७०६.१०.००	-३५ एमएम वा बढी चौडाइको	५	५

	३७०६.९०.००	-अन्य	५	५
३८.०८		कीटनाशक, कृन्तकनाशक, दुसीनाशक, झारपातनाशक, अङ्कुरणरोधी (एण्टिस्प्रोउटिङ्ग) उत्पादनहरू र वनस्पति वृद्धि नियामक (प्लान्ट ग्रोथ रेगुलेटर) हरू, र बिसड्कामकहरू र खुद्रा बिक्रीका स्वरूपमा वा प्याकिङ्गमा वा तयारी वस्तु वा सामग्रीहरूको रूपमा राखिएका यस्तै उत्पादनहरू (उदाहरणको लागि, गन्धकले उपचार गरेको धागो (ब्याण्ड), सलेदो (विक्स) तथा मैनबत्तीहरू र झिङ्गा फसाउने कागज (फ्लाइपेपर) हरू)।		
		--झारपातनाशक पदार्थ (हर्विसाइड) हरू, अङ्कुरणरोधी (एण्टिस्प्रोउटिङ्ग) उत्पादनहरू र वनस्पति वृद्धि नियामक (प्लान्टग्रोथ रेगुलेटर) हरू:		
	३८०८.९३.९०	---अङ्कुरणरोधी (एण्टिस्प्रोउटिङ्ग) उत्पादनहरू र वनस्पति वृद्धि नियामक (प्लान्टग्रोथ रेगुलेटर) हरू	५	१५
३८.२४		ढलाइ कारखाना (फाउण्ड्री) का ढलाइका सौचो (मोल्ड) हरू वा आन्तरिक सौचो (कोर) हरू निमित्तका तयारी योजक (बाइण्डर) हरू; अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, रासायनिक वा समवर्गी उद्योगहरूका रासायनिक उत्पादनहरू र तयारी वस्तुहरू (प्राकृतिक उत्पादनका मिश्रणहरू समावेश भएका वस्तुहरू समेत)।		
		-अन्य:		

		--अन्य:		
	३८२४.९९.२०	---मृगौला विमारीको उपचारमा प्रयोग हुने ठोस वा तरल डायलाइसिस वाथ कन्सन्ट्रेट	माफी	माफी
		(४)उपशीर्षक ३८२४.९९.२० पछि देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	३८२४.९९.३०	---पोटिड सोइल एन्ड कन्डिसनर	६	१०
	३८२४.९९.९०	---अन्य	६	१५
३८.२६	३८२६.००.००	पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिनयुक्त खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू समावेश नभएको वा त्यस्तो तेलको अंश तौलको हिसाबमा ७० प्रतिशतभन्दा कम भएको जैविक डिजेल र तिनका मिश्रणहरू।	५	५
३९.१८		टाइलहरूको रूपमा वा रोलहरूमा भएका आफै टाँसिने वा नटाँसिने प्लास्टिकका भुईँ ढाक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ) हरू; यस भागको द्रष्टव्य ९ मा परिभाषित भित्ता वा भित्रीछत ढाक्ने प्लास्टिकका वस्तुहरू।		
		-भिनाइल क्लोराइडका पोलिमरहरूको:		
	३९१८.१०.१०	---टाइलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुईँ ढाक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ)	३०	३०
	३९१८.१०.९०	---अन्य	३०	३०
		-अन्य प्लास्टिकहरूको:		
	३९१८.९०.१०	---टाइलको रूपमा वा रोलमा रहेका भुईँ ढाक्ने वस्तु (फ्लोर कभरिङ)	३०	३०
	३९१८.९०.९०	---अन्य	३०	३०

३९.१९		रोलमा भएका वा नभएका, प्लास्टिकका आफै टाँसिने प्लेटहरू, शीटहरू, फिल्म, पन्नाइल, टेप, स्ट्रिप र अन्य समतल (फ्ल्याट) आकारका वस्तुहरू।		
	३९१९.१०.००	-२० सेन्टिमीटर चौडाइ ननाघने रोलमा भएका	३०	३०
	३९१९.९०.००	-अन्य	३०	३०
४२.०२		बाकसहरू, सुटकेसहरू, भ्यानिटी-केसहरू, एक्जेक्युटिभ-केसहरू, ब्रिफ-केसहरू, किताब राख्ने झोलाहरू, चशमाका खोलहरू, दूरबिनका खोलहरू, क्यामराका खोलहरू, वाद्ययन्त्रका खोलहरू, बन्दुकका खोलहरू, पिस्तोलदान (होल्स्टर) हरू र यस्तै आधानपात्र (कन्टेनर) हरू; यात्रामा प्रयोग गरिने झोलाहरू, खाद्य वा पेय पदार्थ राख्ने तापरोधी ब्यागहरू, सरसफाइ (ट्वाइलेटका) झोलाहरू, रुकस्याकहरू, हातेझोलाहरू, किनमेलका झोलाहरू, बालेटहरू, थैलीहरू, नक्सा राख्ने खोलहरू, सिगरेट राख्ने बट्टाहरू, सुती राख्ने डिब्बाहरू, औजार राख्ने झोलाहरू, खेलकुदका झोलाहरू, बोतल-केसहरू, गरगहनाका बाकसहरू, पाउडर बक्सहरू, कटलरी केसहरू र यस्तै आधानपात्रहरू, छाला (लेदर) का वा संयोजित छाला (कम्पोजिशन लेदर) का वा प्लाष्टिक फिल्म (सिटिङ्ग) का, कपडा पदार्थका, भल्कनीकृत रेशाका वा		

		कागतगाताका, वा पूर्णतः वा मुख्यतः त्यस्ता पदार्थहरूले वा कागतले ढाकिएका।		
		-वाकसहरू, सुटकेसहरू, भ्यानिटी-केसहरू, एक्जेक्युटिभ-केसहरू, त्रिफ- केसहरू, किताब राख्ने झोलाहरू र यस्तै आधानपात्र (कन्टेनर) हरू:		
		--वाहिरी भाग प्लास्टिकको वा कपडा पदार्थहरूको भएका:		
		(५)उपशीर्षक ४२०२.१२.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	४२०२.१२.१०	---भ्याक्सिन/ब्लड क्यारियर	१५	१५
	४२०२.१२.९०	---अन्य	३०	३०
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाँधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल); काठचिरेको धुलो, काठको अवशेष र रद्दी वस्तु, मुढो, ब्रिकेट, पेलेट वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको।		
		-काठको चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटाक्री (पार्टिकल):		
		--कोणधारी (कोनिफेरस):		
		(६)उपशीर्षक ४४०१.२१.०० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	४४०१.२१.१०	---सल्ला(पाइन्स प्रजाति) को	५	५
	४४०१.२१.९०	---अन्य	५	५
४४.२१		काठका अन्य सामग्रीहरू।		
		-अन्य:		
		--बाँसको:		

	४४२१.९१.२०	---मसला नहालेको सलाईको काँटी (मैच स्प्लण्ट्स)	१५	१५
		--अन्य:		
	४४२१.९९.२०	---मसला नहालेको सलाईको काँटी (मैच स्प्लण्ट्स)	१५	१५
५१.०८		खुद्रा बिक्रीको लागि नराखेको जनावरको मसिनो रौंको धागो (फड्केको वा कोरेको)।		
		-फड्केको:		
	५१०८.१०.१०	---पश्मिनाको (कास्मिरी यार्न)	५	५
	५१०८.१०.२०	---ब्लेण्डेड प्रोटीन फाईवर यार्न	५	५
		-कोरेको:		
	५१०८.२०.१०	---पश्मिनाको (कास्मिरी यार्न)	५	५
	५१०८.२०.२०	---ब्लेण्डेड प्रोटीन फाईवर यार्न	५	५
५१.०९		खुद्रा बिक्रीको लागि राखेको ऊनको वा जनावरको मसिनो रौंको धागो।		
		-ऊनको वा जनावरको मसिनो रौंको तौल ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएको:		
	५१०९.१०.१०	---पश्मिनाको (कास्मिरी यार्न)	५	५
		-अन्य:		
	५१०९.९०.१०	---पश्मिनाको (कास्मिरी यार्न)	५	५
६४.०१		बाहिरी तलुवाहरू र माथिल्लो भाग रबर वा प्लाष्टिकको भएको जलाभेद्य (वाटरप्रुफ) पाउपोश, जसको माथिल्लो भाग तलुवासँग पनि नजोडेको, सिएर, किलाले जोरेर (रिभेटेड), किला ठोकेर (नेल्ड), पेंचकिला कसेर (स्क्रुड), टालेर (प्लगिङ्) वा यस्तै प्रक्रियाद्वारा समायोजन (एसेम्बल) पनि नगरेको।		

	६४०१.१०.००	-टुप्पामा सुरक्षाको निम्ति धातुको टोपी (मेटल टो-क्याप) लगाइएका पाउपोश	३०	३०
		-अन्य पाउपोश:		
	६४०१.९२.००	--गोलीगाँठासम्मको तर घुँडा नढाक्ने	३०	३०
	६४०१.९९.००	--अन्य	३०	३०
६४.०२		बाहिरी तलुवा र माथिल्लो भाग रबर वा प्लाष्टिकको भएका अन्य पाउपोश।		
		-खेलकुदका पाउपोश:		
	६४०२.१२.००	--स्कि-बुटहरू, क्रस-कण्ट्री स्कि पाउपोश तथा स्नोबोर्ड बुटहरू	३०	३०
	६४०२.१९.००	--अन्य	३०	३०
	६४०२.२०.००	-माथिल्लो फित्ता वा छालाको डोरी (थोङ्ग) लाई प्लगद्वारा तलुवासँग समायोजन गरिएका पाउपोशहरू	३०	३०
		-अन्य पाउपोश:		
	६४०२.९१.००	--गोलीगाँठासम्मको	३०	३०
	६४०२.९९.००	--अन्य	३०	३०
६४.०३		रबर, प्लाष्टिक, छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को बाहिरी तलुवा र छालाको माथिल्लो भाग भएका पाउपोश।		
		-खेलकुदका पाउपोश:		
	६४०३.१२.००	--स्कि बुटहरू, क्रस-कण्ट्री स्कि पाउपोश तथा स्नोबोर्ड बुटहरू	३०	३०
	६४०३.१९.००	--अन्य	३०	३०
	६४०३.२०.००	-छालाको बाहिरी तलुवा भएको, र पाउको गोलिगाँठादेखि औँलाको फेदसम्मको भाग (इन्स्टेप) र पञ्जा (विग टो) को वारपार छालाको फित्ता	३०	३०

		(स्ट्रयाप) रहेको माथिल्लो भाग भएको पाउपोश		
	६४०३.४०.००	-सुरक्षात्मक धातुको टुप्पो (मेटल टो) लगाइएका अन्य पाउपोश	३०	३०
		-छालाको बाहिरी तलुवा भएका अन्य पाउपोश:		
	६४०३.५१.००	--गोलिगाँठोसम्मको	३०	३०
	६४०३.५९.००	--अन्य	३०	३०
		-अन्य पाउपोश:		
	६४०३.९१.००	--गोलिगाँठोसम्मको	३०	३०
	६४०३.९९.००	--अन्य	३०	३०
६४.०४		रबर, प्लाष्टिक, छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को बाहिरी तलुवा भएका र कपडा पदार्थको माथिल्लो भाग भएका पाउपोश।		
		-रबर वा प्लास्टिकको बाहिरी तलुवा भएका पाउपोश:		
		--खेलकुदका पाउपोश; टेनिस खेलदा लगाउने जुताहरू, बास्केटबल खेलदा लगाउने जुताहरू, व्यायाम गर्दा लगाउने जुताहरू, तालीम गर्दा लगाउने जुताहरू र यस्तै:		
	६४०४.११.९०	---अन्य कपडाको माथिल्लो भाग भएको	३०	३०
	६४०४.१९.००	--अन्य	३०	३०
	६४०४.२०.००	-छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को बाहिरी तलुवा भएका पाउपोश	३०	३०
६४.०५		अन्य पाउपोश।		

	६४०५.१०.००	-छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को माथिल्लो भाग भएका	३०	३०
		-कपडाका सामानहरूको माथिल्लो भाग भएका:		
		---अन्य कपडाबाट तयार गरिएका:		
	६४०५.२०.९१	----जमोठ (फेल्ट) को	३०	३०
	६४०५.२०.९९	----अन्य	३०	३०
	६४०५.९०.००	-अन्य	३०	३०
६९.०७		सेरामिकका भुइँमा विछ्याउने फलेगहरू र पेभिङ्गहरू, घरभित्र आगो बाल्ने स्थान (हर्थ) मा वा भित्तामा टाँस्ने टायलहरू; पृष्ठाघार (ब्याकिङ्ग) मा भएको वा नभएको सेरामिकका मोज्याक क्युबहरू र यस्तै सामानहरू; फिनिसिङ्ग सेरामिक्स।		
		-फलेगहरू र पेभिङ्गहरू, घरभित्र आगो बाल्ने स्थान (हर्थ) मा वा भित्तामा टाँस्ने टायलहरू, उपशीर्षक ६९०७.३० र ६९०७.४० का बाहेक:		
	६९०७.२१.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% ननाघेको	३०	३०
	६९०७.२२.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% नाघेको तर १०% ननाघेको	३०	३०
	६९०७.२३.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट १०% नाघेको	३०	३०
	६९०७.३०.००	-मोज्याक क्युबहरू र यस्तै वस्तुहरू, उपशीर्षक ६९०७.४० का बाहेक	३०	३०
	६९०७.४०.००	-फिनिसिङ्ग सेरामिक्स	३०	३०

७१.०१		परिष्कार गरिएको वा नगरिएको वा स्तर छुट्याएको वा नछुट्याएको तर नउनेको, नजडिएको वा सेटमा नराखिएको, प्राकृतिक वा सम्बर्धित मोती; परिवहनको सुविधाका लागि अस्थायी रूपमा उनेको प्राकृतिक वा सम्बर्धित मोती।		
	७१०१.१०.००	-प्राकृतिक मोतीहरू	५	५
		-सम्बर्धित मोतीहरू:		
	७१०१.२१.००	--परिष्कार नगरिएको	५	५
	७१०१.२२.००	--परिष्कार गरिएको	५	५
७१.०२		परिष्कार गरिएको वा नगरिएको, तर नजडेको वा सेटमा नराखिएको हीरा।		
	७१०२.१०.००	-किसिम नछुट्याइएको	५	५
		-औद्योगिक:		
	७१०२.२१.००	--परिष्कार नगरिएको वा सामान्य चिरेको, फुटाएको वा आकार दिएको	५	५
	७१०२.२९.००	--अन्य	५	५
		-गैर-औद्योगिक		
	७१०२.३१.००	--परिष्कार नगरिएको वा सामान्य चिरेको, फुटाएको वा आकार दिएको	५	५
	७१०२.३९.००	--अन्य	५	५
७१.०३		परिष्कार गरिएको वा नगरिएको वा स्तर छुट्याएको वा नछुट्याएको तर नउनेको, नजडिएको वा सेटमा नराखिएको, बहुमूल्य पत्थर (हीरा बाहेक); परिवहनको सुविधाका लागि अस्थायी रूपमा उनेको, स्तर नछुट्याएको बहुमूल्य पत्थर		

		(हीरा बाहेक) र अर्ध बहुमूल्य पत्थरहरू।		
	७१०३.१०.००	-परिष्कार नगरिएको वा सामान्य रूपमा चिरेको वा खस्रो आकारको	५	५
		-अरू किसिमले परिष्कार गरिएको		
	७१०३.९१.००	--लालमणि (रुबी), नीलम (स्याफायर) र पन्ना (इमेरल्ड)	५	५
	७१०३.९९.००	--अन्य	५	५
७१.०४		परिष्कार गरिएको वा नगरिएको वा स्तर छुट्याएको वा नछुट्याएको तर नउनेको, नजडिएको वा सेटमा नराखिएको, संश्लेषित वा पुनर्निर्मित बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थरहरू; स्तर नछुट्याएको परिवहनको सुविधाका लागि अस्थायी रूपमा उनेको, संश्लेषित वा पुनर्निर्मित बहुमूल्य वा अर्ध बहुमूल्य पत्थरहरू।		
	७१०४.१०.००	-पाइजो-इलेक्ट्रिक क्वार्ज	५	५
		-अन्य, परिष्कार नगरिएका वा सामान्य चिरेका वा खस्रो आकारका:		
	७१०४.२१.००	--हिरा	५	५
		-अन्य:		
	७१०४.९१.००	--हिरा	५	५
७१.०६		अपरिष्कृत (अनरुट) वा अर्ध निर्मित स्वरूपको वा धुलो स्वरूपको चाँदी (सुनको वा प्लाटिनमको जलप लगाइएको चाँदी समेत)।		
	७१०६.१०.००	- धुलो	२०	२०
		-अन्य:		

	७१०६.९१.००	--अपरिष्कृत	२०	२०
	७१०६.९२.००	--अर्ध निर्मित	२०	२०
७१.०८		अपरिष्कृत वा अर्ध निर्मित रूपका वा धुलो रूपका सुन (प्लाटिनमको जलप लगाएको सुन समेत)।		
		-अमौद्रिक:		
	७१०८.११.००	--धुलो	२०	२०
	७१०८.१२.००	--अन्य अपरिष्कृत रूपको	२०	२०
	७१०८.१३.००	--अन्य अर्धनिर्मित रूपको	२०	२०
	७१०८.२०.००	-मौद्रिक	२०	२०
७१.१३		बहुमूल्य धातुको वा बहुमूल्य धातुले ढाकिएको धातुको गरगहनाका सामानहरू र तिनका पार्टिपुर्जाहरू।		
		-बहुमूल्य धातुको, बहुमूल्य धातुको जलप लगाएको वा नलगाएको वा बहुमूल्य धातुले ढाकिएको वा नढाकिएको:		
		--अन्य बहुमूल्य धातुको, बहुमूल्य धातुको जलप लगाएको वा नलगाएको वा बहुमूल्य धातुले ढाकिएको वा नढाकिएको:		
	७११३.१९.१०	--सुनको	९.५	३०
	७११३.१९.९०	--अन्य बहुमूल्य धातुको	९.५	३०
७२.१०		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका फ्ल्याट-रोल्ड उत्पादनहरू, ६०० मि.मि. वा सोभन्दा बढी चौडाइ भएको, आच्छादन, जलप वा लेपन गरिएको।		
		-टिनको जलप वा लेप लगाइएको:		
	७२१०.११.००	--०.५ मि.मि. वा बढी मोटाइको	५	५
	७२१०.१२.००	--०.५ मि.मि. भन्दा कम मोटाइको	५	५

७२.१३		फलाम वा अमिश्रित इस्पातका डण्डी र छडहरू (बार्स एण्ड रड्स), तापबलित, अनियमित रूपले बेहिएको कुण्डली (क्वायल) हरू।		
		-अन्य:		
		--१४ मि.मि. भन्दा कम नापको ब्यास भएको वृत्ताकार तिर्यकच्छेद (कस सेक्सन) को:		
	७२१३.९१.१०	---८ मि.मि. ननाघेको	५	५
८२.०१		निम्न हाते औजारहरू: कोदालो, साभेल, गौती, पिक, चाँदि (हो), काँटा (फोर्क) र दाँति (रेक); बञ्चरो, खुर्पा (बिल हूक) र यस्तै काट्ने वा चिर्ने औजारहरू; बोट बिरूवा छाँट्ने एकै हातले चलाउने जुनसुकै किसिमका कैची; दरौती (स्साइथ), हँसिया, खुर्पी, झाडी छाँट्ने दुई हातले चलाउने कैची, किलो वा पच्चड (टिम्बर वेज) र कृषि, बागवानी वा वनजङ्गलको काममा प्रयोग हुने अन्य औजारहरू।		
		-कृषि, बागवानी र वनजङ्गलमा प्रयोग हुने अन्य हाते औजारहरू:		
	८२०१.९०.१०	---कृषि वा बागवानीमा प्रयोग हुने	५	५
८३.०१		आधारभूत धातुबाट बनेको ताल्चा र ताला (प्याडलक र लक) हरू (साँचोले सञ्चालन हुने, संयोजन (कम्बिनेशन) ले सञ्चालन हुने वा विद्युतले सञ्चालन हुने); ताल्चा सहितका आधारभूत धातुका अन्तराप र अन्तराप सहितका फ्रेमहरू; माथि उल्लेख भएका कुनै पनि		

		वस्तुहरूको लागि आधारभूत धातुका सौचोहरू।		
	८३०१.२०.००	-मोटर गाडीमा प्रयोग हुने खालका तालाहरू (लक्स)	७.२५	१५
८४.१३		मापक यन्त्र जडेको वा नजडेको तरल पदार्थको पम्प, तरल पदार्थका एलिभेटरहरू।		
		---खनिज इन्धन (ग्यासोलिन) बाट सञ्चालन हुने:		
	८४१३.७०.११	----२ देखि ८ हर्ष पावर क्षमताका	५	५
८४.२४		तरल पदार्थ वा धुलोलाई प्रक्षेपण गर्ने (प्रोजेक्टिङ्ग), फैलाउने (डिस्पर्सिङ्ग) वा छर्कने (स्प्रेडिङ्ग) कामका लागि यान्त्रिक उपकरणहरू (हातले सञ्चालन हुने वा नहुने); चार्ज भएका वा नभएका अग्निशामक (फायर एक्सटिङ्ग्विशर) हरू; स्प्रे गनहरू र त्यस्तै उपकरणहरू; जलवाष्प वा बालुवा प्रहार गर्ने (स्टिम वा स्यान्ड ब्लास्टिङ्ग) यन्त्रहरू र त्यस्तै जेट प्रक्षेपण यन्त्रहरू।		
		-कृषि वा बागवानी सम्बन्धी पचका (स्प्रेयर) हरू:		
	८४२४.४१.००	--बोकेर हिँड्न मिल्ने पचका (पोर्टेबल स्प्रेयर) हरू	५	५
	८४२४.४९.००	--अन्य	५	५
		-अन्य उपकरणहरू:		
	८४२४.८२.००	--कृषि वा बागवानी सम्बन्धी	५	५
८४.३०		जमीन (अर्थ), खनिज पदार्थ वा धाउहरूलाई स्थानान्तरण गर्ने वा हटाउने (मुभिङ्ग), वर्गीकरण गर्ने वा तल सन्तुलित गर्ने (प्रेडिङ्ग), सम्प्याउने (लेभेलिङ्ग), ताछ्ने		

		(स्केपिङ्ग), उत्खनन गर्ने (एक्सक्याभेटिङ्ग), भर्ने (ट्याम्पिङ्ग) सुसंहत गर्ने (कम्प्याक्टिङ्ग), निष्कर्षण गर्ने (एक्सट्र्याक्टिङ्ग) वा प्वाल पार्ने (बोरिङ्ग) यन्त्रावली।		
		-कोइला (कोल) वा चट्टान (रक) काट्ने उपकरण र सुरुङ्ग खन्ने (टनेलिङ्ग) यन्त्रावली:		
	८४३०.३१.००	--स्वयं प्रणोदित (सेल्फ प्रोपेल्ड)	५	५
	८४३०.३९.००	--अन्य	५	५
८४.३२		कृषि, बागवानी वा वन सम्बन्धी कार्यका लागि माटो तयार गर्ने वा खेती गर्ने प्रयोजनका यन्त्रावली; घाँसे मैदान वा खेल-मैदान पेल्ने रोलरहरू।		
	८४३२.१०.००	-हलोरहरू (प्लोज)	५	५
		-ह्यारोहरू, स्क्यारिफायरहरू, कल्टिभेटरहरू, विडरहरू र होहरू:		
	८४३२.२१.००	--डिस्क ह्यारो	५	५
	८४३२.२९.००	--अन्य	५	५
		-बीउ छुर्ने, बिरुवा रोप्ने र बिरुवा सार्ने यन्त्रहरू:		
	८४३२.३१.००	--जमिन खनजोत नगरी सोझै बीउ छुर्ने, बिरुवा रोप्ने र बिरुवा सार्ने यन्त्रहरू	५	५
	८४३२.३९.००	--अन्य	५	५
		-जैविक मल छुर्ने (म्यानुअर स्प्रेडर्स) र रासायनिक मलखाद फिँजाउने उपकरणहरू (फर्टिलाइजर डिष्ट्रीब्युटर्स):		
	८४३२.४१.००	--जैविक मल छुर्ने उपकरणहरू	५	५
	८४३२.४२.००	--रासायनिक मलखाद फिँजाउने उपकरणहरू	५	५
	८४३२.८०.००	-अन्य यन्त्रावली	५	५

	८४३२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू (पार्ट्स)	५	५
८४.३३		बाली काट्ने (हार्भेस्टिङ्ग) वा अन्नको दाना झार्ने (थ्रेसिङ्ग) यन्त्रावली, पराल वा घाँसे पशुदाना (फोडर) बिटा पार्ने यन्त्र (बेलर्स); हरियो घाँस (ग्रास) वा सुकेको घाँस (हे) कर्तक (मोअर्स); शीर्षक ८४.३७ का यन्त्रावली (मेशिनरी) बाहेकका अन्डा, फल वा अन्य कृषि उत्पादनलाई सफा गर्ने (क्लिनिङ्ग), छुट्याउने (सर्टिङ्ग) वा वर्गीकरण गर्ने (ग्रेडिङ्ग) यन्त्रहरू।		
		-घाँसे चौर, पार्क वा खेल मैदानका घाँस काट्ने उपकरणहरू (मोअर्स):		
	८४३३.११.००	--शक्ति चालित, तेस्रो समतल घुमेर काट्ने साधन भएको	५	५
	८४३३.१९.००	--अन्य	५	५
	८४३३.२०.००	-अन्य घाँस काट्ने उपकरणहरू (मोअर्स), ट्रयाक्टरमा जडान गर्ने कटर बारहरू समेत	५	५
	८४३३.३०.००	-अन्य घाँस तयार गर्ने (हेमेकिङ्ग) यन्त्रावली	५	५
	८४३३.४०.००	-पराल वा घाँसे पशुदानालाई बिटा बनाउने यन्त्रहरू (बेलर्स), (पिक-अप बेलर्स समेत)	५	५
		-अन्य बाली काट्ने (हार्भेस्टिङ्ग) यन्त्रावली; अन्नको दाना झार्ने (थ्रेसिङ्ग) यन्त्रावली:		
	८४३३.५१.००	-- बाली काट्ने र अन्नको दाना झार्ने यन्त्रहरूको संयोजन	५	५
	८४३३.५२.००	--अन्य अन्नको दाना झार्ने यन्त्रावली	५	५
	८४३३.५३.००	--जरा वा गानो सङ्ग्रह गर्ने (हार्भेस्टिङ्ग) यन्त्रहरू	५	५

	८४३३.५९.००	--अन्य	५	५
	८४३३.६०.००	-अण्डा, फल वा अन्य कृषि उत्पादनलाई सफा गर्ने (क्लिनिक), छुट्याउने (सर्टिङ्ग) वा वर्गीकरण गर्ने (ग्रेडिङ्ग) यन्त्रहरू	५	५
	८४३३.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू (पार्ट्स)	५	५
८४.३४		दूध दुहुने यन्त्रहरू र दुग्धशाला सम्बन्धी यन्त्रावली (डेरी मेशिनरी) ।		
	८४३४.१०.००	-दूध दुहुने यन्त्रहरू	५	५
	८४३४.२०.००	-दुग्धशाला सम्बन्धी यन्त्रावली	५	५
	८४३४.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५	५
८४.३५		वाइन, साइडर, फलको रस वा यस्तै पेय पदार्थहरूको उत्पादनमा प्रयोग हुने संपीडक दाब यन्त्र (प्रेस) हरू, पेल्ले यन्त्र (क्रसर) हरू र यस्तै यन्त्रावली ।		
	८४३५.१०.००	-यन्त्रावली	५	५
	८४३५.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५	५
८४.३६		अन्य कृषि सम्बन्धी, बागवानी सम्बन्धी, वनजङ्गल सम्बन्धी, पक्षीपालन वा मौरीपालन सम्बन्धी यन्त्रावली, यान्त्रिक वा तापीय उपकरण जडान भएको अङ्कुरण संयन्त्र (जर्मिनेशन प्लान्ट) समेत; पक्षीहरूको चल्ला काढ्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू (पोल्ट्री इन्क्यूबेटर्स एण्ड बुडर्स) ।		
	८४३६.१०.००	-जनावरहरूको घाँस चारा (एनिमल फिडिङ्ग स्टफ) तयार गर्ने यन्त्रावली	५	५
		-पक्षीपालन यन्त्रावली; पक्षीहरूको चल्ला काढ्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू:		

	८४३६.२१.००	--पक्षीहरूको चल्ला काढ्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू (पोल्ट्री इन्क्यूबेटरस एण्ड ब्रुडर्स)	५	५
	८४३६.२९.००	--अन्य	५	५
	८४३६.८०.००	-अन्य यन्त्रावली	५	५
		-पार्टपुर्जाहरू:		
	८४३६.९१.००	--पक्षीपालन यन्त्रावली वा पक्षीहरूको चल्ला काढ्ने र बच्चा हुर्काउने यन्त्रहरू (पोल्ट्री इन्क्यूबेटरस र ब्रुडर्स) को	५	५
	८४३६.९९.००	--अन्य	५	५
८४.३७		बीज (सिड), दाना (ग्रेन) वा सुकेको दलहन सम्बन्धी वनस्पतिहरू सफा गर्ने, पर्गोल्ने वा वर्गीकरण गर्ने कामका यन्त्रहरू; पेषण उद्योग (मिलिङ्ग इण्डस्ट्री) मा प्रयोग हुने यन्त्रावली वा फार्ममा प्रयोग हुने खालका (फार्म-टाइप) यन्त्रावली बाहेकका अन्न (सेरियल्स) वा सुकेको दलहनको काम निमित्तका यन्त्रावली।		
	८४३७.१०.००	-बीज (सिड) दाना (ग्रेन) वा सुकेको दलहन (ड्राइड लेगुमिनस भेजिटेबल्स) सफा गर्ने, पर्गोल्ने वा वर्गीकरण गर्ने यन्त्रहरू	५	५
	८४३७.८०.००	-अन्य यन्त्रावली	५	५
	८४३७.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५	५
८४.३८		प्राणीजन्य (एनिमल) बोसो वा तेल वा वनस्पति घिउ (फिक्स्ड भेजिटेबल) वा सूक्ष्मजैविक (माइक्रोबियल) बोसो वा तेलको निष्कर्षण (एक्सट्र्याक्सन) वा तयार (प्रिपरेसन) गर्न निमित्तका यन्त्रावली बाहेक, खाद्य वा पेय पदार्थको औद्योगिक तयारी वा उत्पादनको लागि चाहिने, यस		

		भागमा अन्यत्र उल्लेख नभएका वा समावेश नभएका यन्त्रावली।		
	८४३८.५०.००	-मासु (मिट) वा मासुको लागि पालिएका घरेलु पक्षीको मासु (पौल्ट्री) तयार गर्ने यन्त्रावली	५	५
	८४३८.६०.००	-फलहरू, काष्ठफलहरू वा वनस्पतिहरू तयार गर्ने यन्त्रावली	५	५
		-अन्य यन्त्रावली:		
	८४३८.८०.१०	--टि-सर्टिङ्ग मेशिन, सिटिसि मेशिन, चिया फरमेन्टिङ्ग मेशिन, टि-ड्रायर मेशिन, एलटिपी मेशिन	५	५
८४.५२		सिलाइ मेशिन, शीर्षक ८४.४० को पुस्तक सिजने मेशिन बाहेक; सिलाइ मेशिनको लागि विशेष रूपले अभिकल्पित फर्निचर, आधारहरू र ढकनीहरू; सिलाइ मेशिनका सियोहरू।		
	८४५२.१०.००	-घरायसी प्रयोजनमा प्रयोग हुने किसिमका सिलाइ मेशिनहरू	५	५
		-अन्य सिलाइ मेशिनहरू:		
	८४५२.२१.००	--स्वचालित एकाइहरू	५	५
	८४५२.२९.००	--अन्य	५	५
	८४५२.३०.००	-सिलाइ मेशिनको सियो	५	५
८५.१६		जल सञ्चय गर्ने ट्याङ्की नभएका (इन्स्टान्टेनियस) वा जल सञ्चय गर्ने ट्याङ्की भएका (स्टोरेज) पानी तताउने विद्युतीय हिटरहरू र डुबाउने (इमर्सन) हिटरहरू; ठाउँ (स्पेस) तताउने र माटो तताउने विद्युतीय उपकरणहरू; विद्युत-तापीय (इलेक्ट्रो-थर्मिक) कपाल सजाउने उपकरणहरू (जस्तै, हेयर ड्रायर, हेयर कर्लर, कर्लिङ्ग टङ्ग हिटरहरू) र हात सुकाउने उपकरणहरू; चिल्लो पार्ने विद्युतीय इस्त्रीहरू; घरायसी प्रयोजनका		

		अन्य विद्युत-तापीय उपकरणहरू; शीर्षक ८५.४५ का बाहेकका विद्युतीय ताप प्रतिरोधक उपकरणहरू।		
		-अन्य ओभनहरू; कुकर, कुकिङ्ग प्लेट, ब्वाइलिङ्ग रिङ्ग, ग्रिलर र रोष्टरहरू:		
		---विद्युतीय चुल्होहरू:		
	८५९६.६०.९९	---इन्डक्सन चुल्हो	माफी	माफी
	८५९६.६०.९२	---इन्फ्रारेड चुल्हो	माफी	माफी
८७.०९		ट्रयाक्टरहरू (८७.०९ का ट्रयाक्टरहरू बाहेक)।		
		-एकल एक्सल भएका ट्रयाक्टरहरू:		
	८७०९.९०.९०	---पावर टिलर, मिनी टिलर	५	५
८७.०२		झाडभर समेत ९० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू।		
		(७) उपशीर्षक ८७०२.९०.९०, ८७०२.९०.२० र ८७०२.९०.३० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	८७०२.९०.९०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	३०	३०
	८७०२.९०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (९९ देखि २५ सम्म सिट भएका)	३०	३०
		-कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:		
		(८) उपशीर्षक ८७०२.२०.९०, ८७०२.२०.२० र ८७०२.२०.३० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		

	८७०२.२०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	३०	३०
	८७०२.२०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	३०	३०
		-स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इन्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:		
		(९)उपशीर्षक ८७०२.३०.१०, ८७०२.३०.२० र ८७०२.३०.३० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	८७०२.३०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	३०	३०
	८७०२.३०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	३०	३०
		-धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:		
		(१०)उपशीर्षक ८७०२.४०.१०, ८७०२.४०.२० र ८७०२.४०.३० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	८७०२.४०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	माफी	माफी
	८७०२.४०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	१०	१०
		-अन्य:		
		(११)उपशीर्षक ८७०२.९०.१०, ८७०२.९०.२० र ८७०२.९०.३० को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छ:-		
	८७०२.९०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	३०	३०

	८७०२.९०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	३०	३०
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरू र अन्य मोटर गाडीहरू (शीर्षक ८७.०२ का बाहेक), स्टेशन वागन र रेसिङ्ग कार समेत।		
		-अन्य गाडीहरू, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:		
		(१२)उपशीर्षक ८७०३.८०.२१, ८७०३.८०.२९, ८७०३.८०.५१, ८७०३.८०.५९, ८७०३.८०.६१, ८७०३.८०.६९, ८७०३.८०.७१, ८७०३.८०.७९, ८७०३.८०.८१, ८७०३.८०.९१ र ८७०३.८०.९९ को सट्टा देहायको उपशीर्षक राखिएको छः-		
		---अन्य गाडीहरू:		
	८७०३.८०.९१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	२०	२०
	८७०३.८०.९९	----अन्य	२०	२०
८७.०४		सामान ढुवानी गर्ने अन्य मोटर गाडीहरू।		
		-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:		
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:		
	८७०४.२१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.२१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५

		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने तर २० टन ननाघने:		
	८७०४.२२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.२२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	माफी	माफी
	८७०४.२२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
		--गाडीको कुल तौल २० टन नाघने:		
	८७०४.२३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
	८७०४.२३.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	माफी	माफी
		-अन्य, स्पार्क-इगिनसन इन्टर्नल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन मात्र भएका:		
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:		
	८७०४.३१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.३१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने:		

	८७०४.३२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.३२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	माफी	माफी
	८७०४.३२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
		-अन्य, कम्प्रेसन-इन्जिनसन् इन्टरनल कम्बलन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:		
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:		
	८७०४.४१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.४१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने तर २० टन ननाघने:		
	८७०४.४२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.४२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	माफी	माफी

	८७०४.४२.७०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
		--गाडीको कुल तौल २० टन नाघने:		
	८७०४.४३.१०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
	८७०४.४३.२०	--दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	माफी	माफी
		-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:		
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:		
	८७०४.५१.१०	--मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.५१.५०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५
		--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने:		
	८७०४.५२.१०	--मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	३०	३०
	८७०४.५२.२०	--दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	माफी	माफी
	८७०४.५२.७०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	५	५

		-अन्य, घक्रा दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:		
	८७०४.६०.१०	--प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	माफी	माफी
		---टयाङ्करहरू:		
	८७०४.६०.६१	----दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका टयाङ्करहरू	माफी	माफी
८७.०५		मूलतः मानिस वा सामानको परिवहनका लागि अभिकल्पित बाहेक, विशेष प्रयोजनका मोटर गाडीहरू (उदाहरणका लागि, ब्रेक डाउन लरी, क्रेन लरी, आगो निभाउने गाडीहरू, कङ्क्रिट मिक्सर लरी, सडक बढार्ने लरी, पानी छर्ने (स्प्रेडिङ्ग) लरी, घुम्ती वर्कशप, घुम्ती रेडियोलोजिकल एकाइहरू)।		
	८७०५.३०.००	-आगो निभाउने गाडीहरू (दमकलहरू)	५	५
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मका मोटर गाडीहरूका लागि इञ्जिन जडान गरिएका च्यासिस।		
	८७०६.००.१०	---शीर्षक ८७.०१ का टयाक्टरहरूका		
		(१३) उपशीर्षक ८७०६.००.२० र ८७०६.००.३० को सट्टा देहायको उपशीर्षक ८७०६.००.२० राखिएको छः-		
	८७०६.००.२०	---यान्त्रहरू बोक्ने मोटर गाडीका (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	३०	३०
		(१४) उपशीर्षक ८७०६.००.८० को सट्टा देहायको उपशीर्षक ८७०६.००.८० राखिएको छः-		

	८७०६.००.८०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीका (२५ भन्दा बढी सिट भएका) वा ट्रकहरूका	३०	३०
८७.११		मोटरसाइकलहरू (मोपेड समेत) र साइड-कार भएका वा नभएका, सहायक मोटर जडान गरिएका साइकलहरू; साइड-कारहरू।		
		---अनएसेम्बलड अवस्थाका:		
	८७११.२०.९९	----२०० सी.सी. नाघ्ने तर २५० सी.सी. ननाघ्ने	३०	३०
		---सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघ्ने तर ४०० सी.सी. ननाघ्ने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:		
	८७११.३०.१९	----अन्य	८०	८०
		---सिलिण्डर क्षमता ४०० सी.सी. नाघ्ने तर ५०० सी.सी. ननाघ्ने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएका:		
	८७११.३०.१९	----अन्य	८०	८०
८९.०३		याच्ट र मनोरञ्जन वा खेलबाड गर्ने अन्य जलयानहरू; साना खालका खियाउने डुङ्गा (रोइङ्ग बोट) र दुवैतिर चुच्चो भएको डुङ्गा (क्यानेउ) हरू।		
		-हावा भर्न मिल्ने बाहेकका सहायक मोटर भएका वा नभएका पालयुक्त डुङ्गा (सेलबोट) हरू:		
	८९०३.२१.००	--लम्बाइ ७.५ मिटर ननाघ्ने	५	५
	८९०३.२२.००	--लम्बाइ ७.५ मिटर नाघ्ने तर २४ मिटर ननाघ्ने	५	५
	८९०३.२३.००	--लम्बाइ २४ मिटर नाघ्ने	५	५
९०.१९		मेकानो-थेरापी उपकरणहरू; मसाज गर्ने उपकरणहरू;		

		मनोवैज्ञानिक अभिरुचि जाँच गर्ने उपकरणहरू; ओजोन थेरापी, अक्सिजन थेरापी, एरोसोल थेरापी, कृत्रिम स्वासप्रस्वास वा स्वासप्रस्वासको उपचार सम्बन्धी अन्य उपकरणहरू।		
		-ओजोन थेरापी, अक्सिजन थेरापी, एरोसोल थेरापी, कृत्रिम स्वासप्रस्वास वा स्वासप्रस्वासको उपचार सम्बन्धी अन्य उपकरणहरू:		
	१०१९.२०.४०	---अक्सिजन थेरापीमा प्रयोग हुने अक्सिजन ह्यूमीडिफायर	माफी	माफी
१४.०३		अन्य फर्निचर र तिनका पार्टपुर्जाहरू।		
		-प्लाष्टिकका फर्निचर:		
	१४०३.७०.२०	---वेवी वाकर	११.२५	२०

(६) अनुसूची-४ को सट्टा देहायको अनुसूची-४ राखिएको छः-

"अनुसूची-४

(दफा ७ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

पैठारी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

१. यात्रुले ल्याउने वस्तु सम्बन्धमा : यात्रुले महसुल छुटमा ल्याउन पाउने वस्तु बाहेक यात्रुले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका वस्तु सम्बन्धी सूचना अनुसार विदेशबाट आफूसँग ल्याएको (एकम्पनिड) वा आफू आउनुभन्दा अघि वा पछि ल्याएको (अनएकम्पनिड) वस्तुमा दफा ७ र ९ बमोजिम महसुल लाग्नेछ।

तर,

(१) विदेशबाट फर्केका यात्रुले आफ्नो साथमा ल्याएको सुन, चाँदी तथा सुन, चाँदीका गहनामा देहाय बमोजिम महसुल लाग्नेछः-

(क) सुनको हकमा,-

(अ) पहिलो पचास ग्रामसम्म प्रचलित दर अनुसार लाग्ने महसुल।

(आ) पचास ग्रामभन्दा बढी थप पचास ग्रामसम्म प्रचलित दर अनुसार लाग्ने महसुलको अतिरिक्त थप तीन प्रतिशत।

(ख) सुनको गहनाको हकमा,-

(अ) पुरुषको हकमा पच्चीस ग्राम र महिलाको हकमा पचास ग्रामसम्म सुनका गहनामा कुनै महसुल लाग्ने छैन।

(आ) उपखण्ड (अ) मा उल्लेख भएको परिमाणभन्दा बढी थप पचास ग्रामसम्म सुनका गहनामा प्रचलित दर अनुसार महसुल लाग्नेछ।

(इ) उपखण्ड (आ) मा उल्लेख भएको परिमाणभन्दा बढी थप पचास ग्रामसम्म सुनका गहनामा प्रचलित दर अनुसार लाग्ने महसुलको अतिरिक्त थप तीन प्रतिशत महसुल लाग्नेछ।

(ग) चाँदीको हकमा,

(अ) पाँच सय ग्रामसम्मको चाँदीमा प्रचलित दर अनुसार महसुल लाग्नेछ।

(घ) चाँदीको गहनाको हकमा,-

पाँच सय ग्राम सम्म चाँदीका गहनामा कुनै महसुल लाग्ने छैन।

उपखण्ड (अ) मा उल्लेख भएको परिमाण भन्दा बढी थप पाँच सय ग्रामसम्म चाँदीको गहनामा प्रचलित दर अनुसार महसुल लाग्नेछ।

- (२) बुँदा (१) को खण्ड (क), (ख), (ग) र (घ) मा उल्लेख भए भन्दा बढी परिमाणमा सुन तथा सुनका गहना र चाँदी तथा चाँदीका गहना पैठारी गरेमा बढी भएको परिमाण जति जफत गरिनेछ।
- (३) यात्रुले ल्याउने सुन तथा सुनका गहना र चाँदी तथा चाँदीका गहनामा महसुल लिने प्रयोजनको लागि मूल्य कायम गर्दा भन्सार अधिकृतले अन्तर्राष्ट्रिय बजार मूल्य समेतलाई आधार लिई भन्सार मूल्य कायम गर्न सक्नेछ।
- (४) विदेशी यात्रुले आफ्नो साथमा ल्याउन पाउने पुरुषको हकमा पच्चीस ग्राम र महिलाको हकमा पचास ग्रामसम्म सुनको गहना र एक सय ग्रामसम्म चाँदीका गहनाभन्दा बढी निजी प्रयोगका सुन तथा चाँदीका गहना पछि फिर्ता लैजाने गरी भन्सार कार्यालयमा घोषणा गरेमा त्यस्तो गहना परीक्षण गरी सो गहनाको मूल्यको बीस प्रतिशत रकम धरौटी राखी ल्याउन दिइनेछ। त्यसरी ल्याएको गहना निज यात्रु फर्कँदा भन्सार कार्यालयमा परीक्षण गराई त्यस्तो गहना ल्याउँदा राखेको धरौटी रकम फिर्ता लैजान सक्नेछ। त्यसरी परीक्षण गर्दा घोषणा गरेभन्दा फरक गुणस्तर तथा परिमाण भएको प्रमाणित भएमा भन्सार सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही हुनेछ।

तर भारतबाट विवाह लगायतका सामाजिक कार्यमा आउने यात्रुले आफ्नो स्वःप्रयोजनका लागि

ल्याउने गहना आफू फर्केदा फिर्ता लैजाने शर्तमा भन्सार कार्यालयमा घोषणा गरी ल्याउन सक्नेछ।

(५) कुनै विदेशी यात्रु वा गैरआवासीय नेपाली वा स्थायी आवासीय अनुमति प्राप्त गरी विदेशमा बसोबास गरेका नेपालीले तोकिएको परिमाणभन्दा बढी सुन तथा चाँदीका गहनाहरू ल्याई भन्सार कार्यालयमा ट्राञ्जिटमा डिपोजिट राख्न घोषणा गरेमा भन्सार कार्यालयले त्यस्ता गहना सुरक्षित साथ राखी सोको निस्सा सम्बन्धित यात्रुलाई दिनु पर्नेछ। त्यस्तो यात्रु नेपालबाट फिर्ता जाँदा निजले डिपोजिट राखेको गहना भन्सार कार्यालयले फिर्ता दिनु पर्नेछ।

(६) श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारमा गई फर्केका नेपाली नागरिकले ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका वस्तु सम्बन्धमा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचना बमोजिमको देहायका वस्तुमा महसुल छुट दिइनेछः -

(क) लगातार कम्तीमा छ महिना विदेशमा बसी फर्केको यात्रुले ल्याएको आफूले प्रयोग गरिरहेको बाहेक अर्को सेलुलर मोबाइल फोन एक थान।

(ख) लगातार कम्तीमा बाह्र महिना विदेशमा बसी फर्केको यात्रुले ल्याएको पैसट्टी इञ्चसम्मको टेलिभिजन एक थान।

तर यस खण्ड बमोजिमको सुविधा अभिलेख रहने गरी एक पटकको लागि मात्र दिइनेछ।

२. पुराना सवारी साधन र यन्त्र उपकरणमा हासकट्टी सम्बन्धी

व्यवस्था : (१) कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा

पैठारी भएका वा आयोजना वा आयोजनाको ठेकेदार वा परामर्शदाताका नाममा पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा वा लाग्ने महसुल बापत बैङ्क जमानत वा नगद धरौटी राखी पैठारी भएका वा अन्य सङ्घ, संस्थाको नाममा पूर्ण वा आंशिक भन्सार महसुल छुटमा पैठारी भएका सवारी साधन तथा यन्त्र उपकरण नेपालभित्र कसैलाई उपहार दिएमा वा बिक्री गरेमा वा पैठारी गर्नेले आफ्नै प्रयोजनको लागि राख्ने भएमा त्यस्ता सवारी साधन तथा यन्त्र उपकरणको भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि भन्सार अधिकृतले पैठारी हुँदाको अवस्थामा कायम भएको मूल्यमा वार्षिक दश प्रतिशतको दरबाट प्रत्येक वर्षको अवशिष्ट मूल्यमा अधिकतम पाँच वर्षको हासकट्टी गरी मूल्य कायम गर्नेछ।

तर एक वर्षभन्दा कम हुन आउने अवधिलाई हासकट्टी प्रयोजनका लागि गणना गरिने छैन।

(२) बुँदा (१) बाहेक निजी प्रयोगका लागि आंशिक भन्सार महसुल छुटमा व्यक्तिगत रूपमा पैठारी भएका सवारी साधन अन्य व्यक्तिलाई बिक्री गर्ने वा हक हस्तान्तरण गर्ने भएमा भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि मूल्य कायम गर्दा वार्षिक दश प्रतिशतका दरले प्रत्येक वर्षको अवशिष्ट मूल्यमा अधिकतम पाँच वर्षको हासकट्टी गरी मूल्य कायम गरिनेछ।

तर एक वर्षभन्दा कम हुन आउने अवधिलाई हासकट्टी प्रयोजनका लागि गणना गरिने छैन।

- (३) बुँदा (१) वा (२) बमोजिम पैठारी भएको सवारी साधनको पैठारीका अवस्थामा कायम भएको मूल्य अन्य त्यस्तै सवारी साधनको मूल्यभन्दा अस्वाभाविक रूपमा कम भएको अवस्थामा बाहेक सामान्यतः पैठारी गर्दा कायम गरेको विदेशी मुद्रालाई आधार मानी बुँदा (१) वा (२) बमोजिम मूल्य कायम गरिनेछ।
- (४) बुँदा (१) वा (२) बमोजिम सवारी साधनमा हासकट्टी गर्दा उक्त सवारी साधनको उत्पादन मितिदेखि गणना गरिनेछ र पैठारी हुनुपूर्व विदेशमा व्यतित भएको अवधि कटाई बाँकी अवधिको मात्र हासकट्टी गरिनेछ।
- (५) यस प्रकरणमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कूटनीतिक निकायबाट गरेको सवारी साधनको बिक्रीलाई लिलाम गरे सरह मानिनेछ।

३. सवारी वा ढुवानीका साधन पैठारी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था:

- (१) सवारी वा ढुवानीका साधन पैठारी गर्दा देहायका शर्तहरू पालना गर्नु पर्नेछः-
- (क) निर्माता कम्पनी वा निजको आधिकारिक बिक्रेताबाट खरिद गरिएका नयाँ सवारी वा ढुवानीका साधन नेपालस्थित आधिकारिक बिक्रेताले मात्र पैठारी गर्न पाउनेछ।
- (ख) रिक्ण्डिसन्ड, प्रयोग भइसकेको वा प्रचलित नेपाल सवारी प्रदूषण मापदण्डभित्र नपर्ने सवारी वा

- ढुवानीका साधन पैठारी गर्न पाइने छैन। त्यस्तो साधन कसैले पैठारी गरेमा जफत हुनेछ।
- (ग) बिक्री गर्ने प्रयोजनको लागि खण्ड (क) बमोजिम पैठारी गरेका सवारी वा ढुवानीका साधनको पैठारीकर्ताले चौमासिक रूपमा एक वर्षमा तीन पटक त्यस्ता साधनको अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य (एम.आर.पी.) राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गर्नु पर्नेछ।
- (घ) पैठारी भएका सवारी वा ढुवानीका साधनको खण्ड (ग) बमोजिम अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य (एम.आर.पी.) प्रकाशित नगर्ने पैठारीकर्ताको पैठारी तथा बिक्री कारोबार रोक्का राखी विभागले छानबिन गर्न सक्नेछ।
- (ङ) विद्युतीय सवारी तथा ढुवानी साधन वा त्यस्तो साधनमा प्रयोग हुने ब्याट्रीको पैठारीकर्ताले आफूले पैठारी गरेको साधनमा प्रयोग भएको वा आफूले बिक्री गरेको ब्याट्री क्रेताबाट फिर्ता लिने तथा त्यस्तो ब्याट्रीको व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित उपयुक्त योजना वर्षको एक पटक भन्सार कार्यालयमा पेस गरी सम्बन्धित पैठारीकर्ताको वेबसाइटमा समेत राख्नु पर्नेछ। त्यस्तो योजना पेस नगर्ने पैठारीकर्ताले विद्युतीय सवारी तथा ढुवानीको साधन पैठारी गर्न पाउने छैन।
- (च) खण्ड (क) मा उल्लिखित शर्त उल्लङ्घन गरी सवारी वा ढुवानी साधन पैठारी गरेमा त्यस्ता सवारी तथा ढुवानी साधन जफत गर्नु पर्नेछ।

तर,

- (अ) सरकारी निकाय, कूटनीतिक वा महसुल सुविधाप्राप्त व्यक्ति वा निकाय, ऋण तथा सहायतामा सञ्चालित सरकारी आयोजनाले पैठारी गर्ने सवारी तथा ढुवानीका साधन तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले आफ्नो प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने स्कुटरमा यस बुँदाको खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुने छैन।
- (आ) दमकल (बारुणयन्त्र) पैठारी गर्दा यस बुँदाको खण्ड (क) तथा (ख) को व्यवस्था लागू हुने छैन।
- (इ) एक वर्षभन्दा बढी विदेशस्थित नेपालको कूटनीतिक नियोगमा काम गरेको नेपाली नागरिक आफ्नो कार्यकाल समाप्त भई नेपाल फर्कदा निजले विदेशमा आफ्नो नाममा दर्ता गरी आफैले प्रयोग गरेको सवारी साधन नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्न सक्नेछ। त्यसरी पैठारी भएको सवारी साधनमा यस अनुसूचीको प्रकरण २ बमोजिमको हासकट्टी गरिने छैन।
- (ई) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड बमोजिमको एम्बुलेन्स, शीर्षक ८७.०१ मा पर्ने ट्याक्टर र शीर्षक ८७.०५ मा पर्ने मोटरगाडी पैठारी गर्दा यस बुँदाको खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुने छैन।

- (उ) नेपालले आयोजना गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वा क्षेत्रीय महत्वको सभा सम्मेलनको प्रयोजनको लागि नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदले निर्णय गरी पैठारी गर्ने प्रचलित नेपाल सवारी प्रदूषण मापदण्डभित्र पर्ने सवारी साधनको हकमा यस बुँदाको खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुने छैन।
- (ऊ) नेपालस्थित विदेशी कूटनीतिक नियोगमा कार्यरत कूटनीतिक पदाधिकारीले प्रयोग भइसकेका सवारी साधन पैठारी गर्न चाहेमा पारस्परिकताको आधारमा पैठारी गर्न दिन नेपाल सरकार, परराष्ट्र मन्त्रालयले सिफारिस गरेको अवस्थामा प्रचलित नेपाल सवारी प्रदूषण मापदण्डभित्र पर्ने सवारी साधन पछि आफ्नो कार्य अवधि समाप्त भएपछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पैठारी गर्न दिन सकिनेछ।
- (ए) यस अनुसूची बमोजिम वा नेपाल सरकारको निर्णयद्वारा भन्सार महसुल पूर्ण वा आंशिक छुट दिइएको व्यक्ति वा संस्था वा निकायले निर्माता कम्पनी वा निजको आधिकारिक बिक्रेताबाट सवारी साधन खरिद गरी पैठारी गर्दा यस बुँदाको खण्ड (क) को व्यवस्था लागू हुने छैन।
- (२) भाग ८७ को गाडी र तिनका चेसिस पैठारी भएकोमा जुन किसिमको सवारी साधनको चेसिस वा जुन किसिमको गाडी भनी महसुल बुझाएको छ सोही किसिमको सवारी साधनमा

दर्ता गर्नु पर्नेछ। अर्को किसिमको सवारी साधनमा दर्ता गरी प्रयोग गर्नु परेमा भन्सार कार्यालयले महसुल अपुग हुने भए सो रकम असुल गरी स्वीकृति दिएको अवस्थामा मात्र अर्को किसिमको सवारी साधनमा दर्ता गरी प्रयोग गर्न सकिनेछ र स्वीकृति नलिई यस बुँदा विपरीत दर्ता गरेको वा प्रयोगमा ल्याएको सवारी साधन जफत गरिनेछ।

- (३) शीर्षक ८७.०२ को प्रयोजनका लागि सिट सङ्ख्या गणना नियमित सिट र ड्राइभर सिट गणना गरिनेछ।

तर कण्डक्टर सिट र अन्य अतिरिक्त सिट तथा फोल्डिङ सिटलाई गणना गरिने छैन।

- (३क) यान्त्रिक रूपमा धक्का दिने प्रयोजनका लागि इन्टरनल कम्बस्टन इन्जिन र विद्युतीय मोटर दुवै भई दुवै शक्तिबाट गुड्न सक्ने (प्रोपल्सन हुने) किसिमको सवारी साधनलाई मात्र हाइब्रिड सवारी साधनको रूपमा वर्गीकरण गर्नुपर्ने अन्यथा जुन शक्ति स्रोतबाट सञ्चालन हुने हो सोही अनुरूपका शीर्षक अन्तर्गत वर्गीकरण गरिने छ।

- (४) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह वा नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्व रहेको संस्थाले महसुल सुविधामा पैठारी गरेको पाँच वर्षभन्दा पुरानो गाडी र यन्त्र उपकरण लिलाम बिक्री गर्दा त्यसमा भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

तर भन्सार सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम जफत भई नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको सवारी साधन लिलाम गर्दा पाँच वर्षको बन्देज लागू हुने छैन।

४. भन्सार महसुल सुविधामा पैठारी भएको वस्तु सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

- (१) कूटनीतिक सुविधाप्राप्त व्यक्ति वा निकायले कूटनीतिक वा महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सवारी साधन, यन्त्र उपकरण तथा वस्तु पैठारी गरेको मितिले पाँच वर्ष पुगेपछि बिक्री गरेमा वा उपहार दिएमा अनुसूची-३ बमोजिम लाग्ने भन्सार महसुलको साथै प्रतिशत छुट हुनेछ। कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी भएका त्यस्ता सवारी साधन, यन्त्र उपकरण तथा वस्तुको हकमा कुनै व्यक्तिलाई सो सुविधा दिँदा निजको नेपालमा पदाधिकार रहेको अवधिभर एक पटक मात्र दिइनेछ।
- (२) नेपालभित्रका आयोजना सञ्चालनार्थ ती आयोजना वा ठेकेदारकोनाममा पैठारी हुने वस्तुका सम्बन्धमा देहाय बमोजिम हुनेछः-
- (क) सवारी र ढुवानीका साधन, निर्माणका यन्त्र उपकरण समेतको सम्बन्धमा,-
- (ख) नेपाल सरकारसँग भएको सम्झौता वा नेपाल सरकारको निर्णयको अधिनमा रही सरकारी वा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित आयोजना वा सम्बन्धित ठेकेदारको नाममा पैठारी हुने निर्माणका यन्त्र उपकरण तथा सरकारी आयोजना वा सोसँग सम्बन्धित विदेशी ठेकेदार वा विदेशी ठेकेदार र नेपाली ठेकेदारको संयुक्त उपक्रमका नाममा पैठारी हुने सवारी तथा निर्माणका यन्त्र उपकरण र ढुवानी साधनमा लाग्ने महसुल बापतको रकम बैङ्क जमानत लिई अस्थायी पैठारी गर्न दिन सम्बन्धित मन्त्रालय वा लगानी बोर्ड नेपालले निर्णय गरी सिफारिस गरेमा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने महसुल बापतको रकम बैङ्क जमानत लिई अस्थायी पैठारी गर्न दिन सक्नेछ। त्यसरी बैङ्क जमानत लिई अस्थायी पैठारी गर्न दिइने आयोजनाको लागि

नभई नहुने वस्तुको विवरण भएको मास्टरलिस्ट सम्बन्धित निकायको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृत वा लगानी बोर्ड नेपालको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतबाट स्वीकृत भएको हुनुपर्नेछ। यसरी स्वीकृत भएको मास्टर लिष्ट अनुसार बैङ्क जमानत सुविधाका लागि सिफारिस गरिएको वस्तुको अद्यावधिक विवरण सुविधा सिफारिस गर्ने निकायले राख्नुपर्नेछ।

तर वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजनाको हकमा सम्झौतामा उल्लिखित शर्तको अधीनमा रही सम्बन्धित मन्त्रालयको सचिव वा विकास साझेदारबाट भएको सिफारिसका आधारमा आयोजनाको लागि आवश्यक निर्माण यन्त्र उपकरण र सवारी तथा ढुवानी साधन आयोजनाको समाप्तिपछि अनिवार्य रूपमा फिर्ता लैजाने गरी सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले लगतमा राखी अस्थायी पैठारी गर्न अनुमति दिन सक्नेछ। त्यसरी पैठारी भएको वस्तु नेपालमा कसैलाई बिक्री, दान वा हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन।

(आ) उपखण्ड (अ) बमोजिम पैठारी हुने सवारी र ढुवानी साधन, निर्माण यन्त्र उपकरण पैठारी गर्दा प्रज्ञापनपत्रमा नेपालभित्र रहने अवधि उल्लेख गरी जाँचपास गर्नु पर्नेछ। निर्धारित अवधिमा आयोजना सम्पन्न नभएको कारणले प्रज्ञापनपत्रमा उल्लिखित अवधिभन्दा बढी अवधिसम्म नेपालभित्र राख्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति लिई आयोजनाको अवधि थप भएको जानकारी भन्सार कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ।

(इ) उपखण्ड (अ) बमोजिम पैठारी हुने सवारी र ढुवानी साधनको सवारी दर्ता गर्दा छुट्टै पहिचान हुने किसिमले दर्ता गर्नु पर्नेछ र परियोजना अवधि समाप्त भएपछि त्यस्तो साधनको नवीकरण गरिने छैन। पैठारीकर्ताले त्यसरी दर्ता भएको सवारी तथा ढुवानी साधनको दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि सहितको जानकारी दर्ता भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र सम्बन्धित भन्सार कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ।

(ई) नेपाल सरकारले म्याद थप दिएकोमा बाहेक आयोजना सम्पन्न भएको मितिले वा करार सम्झौता (ठेक्का सम्झौता) रद्द भएको मितिले तीन महिनाभित्र यस खण्ड बमोजिमका वस्तु फिर्ता लगिसक्नु पर्नेछ।

स्पष्टीकरण: यस प्रकरणको प्रयोजनको लागि "आयोजना सम्पन्न भएको मिति" भन्नाले सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसारको डिफेक्ट लायाविलिटी पिरियड वा मर्मत अवधि (मेन्टेनेन्स पिरियड) सम्झनु पर्छ।

(उ) उपखण्ड (अ) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजनाले लगतमा राखी अस्थायी पैठारी गरेका निर्माण उपकरण, यन्त्र, सवारी तथा ढुवानी साधन बाहेक उपखण्ड (ई) बमोजिम वस्तु फिर्ता नलगी आफैले उपयोग गरेमा, कसैलाई उपहार दिएमा वा बिक्री गरेमा उल्लिखित अवधिभित्रै प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने महसुल बुझाउनु पर्नेछ। त्यसरी तोकिएको अवधिभित्र फिर्ता नलगेका वा महसुल नबुझाएका सवारी र ढुवानी साधन, निर्माण यन्त्र तथा उपकरण जफत गरिनेछ र अस्थायी पैठारी गर्दा राखेको बैङ्क जमानतबाट लाग्ने महसुल बराबरको रकम समेत राजस्वमा आम्दानी बाँधिनेछ।

(ऊ) सम्बन्धित ठेकेदारले एउटा परियोजनाको नाममा पैठारी गरेको वस्तु फिर्ता नलगेसम्म वा त्यस्तो वस्तुको महसुल नतिरेसम्म सोही ठेकेदारले अर्को परियोजनाको लागि त्यस्तै सवारी साधन, यन्त्र उपकरण तथा वस्तुहरू पैठारी गर्न पाउने छैन।

(ख) खण्ड (क) मा उल्लिखित मास्टरलिस्टमा वस्तुको नाम, एकाइ, प्रतिएकाइ मूल्य, जम्मा मूल्य (सि.आई.एफ., सि.आई.पी., एफ.ओ.वि., एक्स वर्कस् डब्लु वा अन्य), मुद्रा, वस्तु वर्गीकरणको उपशीर्षक, उत्पत्तिको मुलुक, आयोजना तथा पैठारीकर्ताको नाम र आयोजना सम्पन्न हुने मिति समेत स्पष्ट रूपमा खुलाइएको हुनु पर्नेछ।

(ग) खण्ड (क) मा उल्लिखित स्वीकृत मास्टर लिस्टमा पर्ने वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य सो मास्टर लिस्टमा उल्लेख भएको भन्दा पच्चीस प्रतिशतसम्म घटी भएमा समेत सो मूल्यलाई मान्यता दिनुपर्नेछ। वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य पच्चीस प्रतिशतभन्दा बढी घट्टन गएमा मास्टर लिस्ट संशोधन गरी त्यस्तो मूल्य समायोजन गर्नु पर्नेछ।

द्रष्टव्यः

यस खण्ड बमोजिम वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य गणना गर्दा मास्टर लिस्ट स्वीकृत हुँदाका बखतको विनिमय दर बमोजिम गरिने छ।

(३) बुँदा (२) बमोजिम सुविधामा पैठारी भएको वस्तु जुन आयोजनाको लागि पैठारी भएको हो सोही आयोजनामा मात्र प्रयोग गर्न पाइनेछ। नेपाल सरकारले स्वीकृति दिएको अवस्थामा बाहेक तोकेको आयोजनाभन्दा अन्यत्र प्रयोग भएको पाइएमा खपत हुने वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने महसुल र सो महसुल बराबर जरिवाना हुनेछ। खपत नहुने सवारी साधन, मेशिनरी यन्त्र उपकरण लगायतका वस्तुको हकमा त्यस्ता वस्तु जफत गरिनेछ र महसुल बापत बैङ्क जमानत राखेको भए त्यस्तो बैङ्क जमानतबाट लाग्ने महसुल बराबरको रकम राजस्वमा आम्दानी बाँधिनेछ।

(४) बुँदा (२) बमोजिम महसुल नबुझाएका वा सो बुँदामा उल्लिखित अवधिभित्र फिर्ता नलगेका सवारी तथा ढुवानीका साधन, निर्माण यन्त्र र उपकरणको यथार्थ सूचना दिई कब्जा गर्न सहयोग गर्ने व्यक्तिलाई त्यस्तो वस्तु लिलाम गरी प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत पुरस्कार स्वरूप दिइनेछ।

५. देहायका वस्तुमा देहाय बमोजिम भन्सार महसुल छुट हुनेछः-

(१) भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुने:

(क) जुट उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ५३.०३ मा पर्ने जुट,

(ख) नेपाल सरकारले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ४९०७.००.२० को हुलाक टिकट; उपशीर्षक ४९०७.००.३० को हवाईपत्र; उपशीर्षक ४९०७.००.४० को राहदानी; उपशीर्षक ४९०७.००.५० को अन्तःशुल्क टिकट र उपशीर्षक ४९०९.००.०० को पोष्टकार्ड,

(ग) निजी प्रयोगको लागि आंशिक भन्सार महसुल सुविधामा पैठारी भई सवारी साधनका धनीको मृत्यु भएको कारणले निजको हकवाला पति वा पत्नीको नाममा नामसारी हुने सवारी साधन,

(घ) भारतमा उत्पादन भई भारतबाटै पैठारी हुने देहायका उपशीर्षकका वस्तु:

भाग-२५			
२५०२.००. ००	२५०४.१०. ००	२५०४.९०. ००	२५१०.१०. ००
२५११.१०. ००	२५११.२०. ००	२५१३.१०. ००	२५१३.२०. ००
२५१९.९०. ००	२५२१.००. ००	२५२५.१०. ००	२५२८.००. ००
भाग-२६			
२६०१.११. ००	२६०१.१२. ००	२६०१.२०. ००	२६०२.००. ००
२६०३.००. ००	२६०४.००. ००	२६०५.००. ००	२६०६.००. ००
२६०७.००. ००	२६०८.००. ००	२६०९.००. ००	२६१०.००. ००
२६११.००. ००	२६१२.१०. ००	२६१२.२०. ००	२६१३.१०. ००

२६१३.९०. ००	२६१४.००. ००	२६१५.१०. ००	२६१५.९०. ००
२६१६.१०. ००	२६१६.९०. ००	२६१७.१०. ००	२६१७.९०. ००
भाग-४४			
४४०१.११. ००	४४०१.१९. ००	४४०१.२१. १०	४४०१.२१. ९०
४४०१.२२. ००	४४०१.३१. ००	४४०१.३२. ००	४४०१.३९. ००
४४०२.१०. ००	४४०२.२०. ००	४४०२.९०. १०	४४०२.९०. ९०
४४०३.११. ००	४४०३.१२. ००	४४०३.२१. ००	४४०३.२२. ००
४४०३.२३. ००	४४०३.२४. ००	४४०३.२५. ००	४४०३.२६. ००
४४०३.४२. ००	४४०३.४१. ००	४४०३.४९. ००	४४०३.९१. ००
४४०३.९३. ००	४४०३.९४. ००	४४०३.९५. ००	४४०३.९६. ००
४४०३.९७. ००	४४०३.९८. ००	४४०३.९९. १०	४४०३.९९. ९०

(ड) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको धागो उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५४०२.४६.०० को आंशिक चहकिलो पारिएको धागो (पि.ओ.वाई) र उपशीर्षक ५५०३.११.००, ५५०३.१९.००, ५५०३.२०.००, ५५०३.३०.००, ५५०३.४०.००, ५५०३.९०.००, ५५०४.१०.००, ५५०४.९०.००, ५५०६.१०.००, ५५०६.२०.००,

५५०६.३०.००, ५५०६.४०.००, ५५०६.९०.०० र
उपशीर्षक ५५०७.००.०० मा पर्ने मानव निर्मित स्टेपुल
फाइबर,

(च) रक्त सञ्चार सेवाको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक
९०१८.९०.२० मा पर्ने रगत राख्ने प्लाष्टिकका थैला तथा
सोही प्रयोजनका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले पैठारी गर्ने
उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने ट्रान्सफ्यूजन सेट; उपशीर्षक
३००२.९०.१० मा पर्ने टेस्टिङ्ग किट्स र उपशीर्षक
३८२२.११.००, ३८२२.१२.००, ३८२२.१३.००,
३८२२.१९.००, ३८२२.९०.०० मा पर्ने रिएजेण्ट,

(छ) दृष्टिविहीनहरूले प्रयोग गर्ने उपशीर्षक ८४४३.३१.००,
८४४३.३२.०० र ८४४३.३९.०० मा पर्ने ब्रेलो (ब्रेल
प्रिन्टर); उपशीर्षक ८५३१.८०.०० मा पर्ने रङ्गसूचक,
पानीसूचक र प्रकाशसूचक यन्त्रहरू; उपशीर्षक
९०२५.१९.९० मा पर्ने आवाज दिने थर्मामिटर; उपशीर्षक
९१०२.९९.०० मा पर्ने ब्रेल घडी; उपशीर्षक
९०१३.८०.०० मा पर्ने मेग्नीफाइङ्ग ग्लास; उपशीर्षक
९०१४.१०.०० मा पर्ने ब्रेल कम्पास; उपशीर्षक
४९०१.९१.०० र ४९०१.९९.०० मा पर्ने ब्रेल पुस्तक;
उपशीर्षक ८४४३.३९.०० मा पर्ने ब्रेल इम्बोसर; उपशीर्षक
८४७२.१०.०० मा पर्ने ब्रेल स्टेनसिल मेशिन,

(ज) नेपाल राष्ट्र बैङ्कको नाममा पैठारी हुने भाग २८, २९, र ३८
मा पर्ने रसायन; भाग ४८ मा पर्ने टकमरीको निमित्त आवश्यक
पर्ने कागज; उपशीर्षक ४९०७.००.६० मा पर्ने चेक फर्म तथा
चेकबुक; भाग ७१ मा पर्ने सिक्का; शीर्षक ७१.०६, ७१.०८ र
७१.१३ मा पर्ने चाँदी, सुन तथा सोका गहना; भाग ७४ को
धातु; शीर्षक ८४.७२ मा पर्ने भन्सार महसुल माफी भएका
बाहेकका कार्यालय यन्त्र तथा यस्तै प्रकृतिका अन्य वस्तु,

- (झ) विदेशी प्रकाशकद्वारा प्रकाशित शीर्षक ४९.०१, ४९.०३ र ४९.०४ मा पर्ने पुस्तक तथा पत्रिका,
 (ञ) उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ४७.०७, ७६.०१ र ७९.०१ मा पर्ने वस्तु।
 (ट) जुट उद्योगले आफ्नो उद्योगको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८४०९.९९.९०, शीर्षक ८४.४८, उपशीर्षक ८४५२.९०.००, शीर्षक ८४.५५, शीर्षक ८४.८२ र उपशीर्षक ८४८३.९०.०० मा पर्ने स्पेयर पार्टहरू।

(२) भन्सार महसुल एक प्रतिशत मात्र लाग्ने:-

- (क) हवाई सेवा प्रदायक संस्थाले वा नागरिक उड्डयन प्राधिकरणबाट इजाजत प्राप्त गरेका कम्पनीले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८८०२.२०.००, ८८०२.३०.००, ८८०२.४०.०० र ८८०६.१०.०० मा पर्ने हवाईजहाज; उपशीर्षक ८८०२.११.०० र ८८०२.१२.०० मा पर्ने हेलिकोप्टर; उपशीर्षक ८४८३.४०.०० मा पर्ने गेयर बक्स; उपशीर्षक ८४०७.१०.०० मा पर्ने इन्जिन; उपशीर्षक ८४११.११.००, ८४११.१२.००, ८४११.२१.०० र ८४११.२२.०० मा पर्ने टर्बो जेट इन्जिन र टर्बो प्रोपेलर; उपशीर्षक ४०११.३०.०० मा पर्ने टायर; उपशीर्षक ४०१३.९०.३० मा पर्ने ट्युब; उपशीर्षक ८५०७.१०.०० मा पर्ने ब्याट्री; उपशीर्षक ७३१८.१६.००, ७३१८.१९.०० र ७३१८.२३.०० मा पर्ने नट, बोल्ट र रिभेट; उपशीर्षक ८८०७.१०.०० मा पर्ने प्रोपेलर, रोटर र ब्लेड; उपशीर्षक ८४०९.१०.०० मा पर्ने पिष्टन; उपशीर्षक ८८०७.३०.१० मा पर्ने हवाईजहाज वा हेलिकोप्टरका अन्य पार्टपुर्जा; उपशीर्षक ८८०५.१०.०० मा पर्ने ल्याण्डिङ गियर; उपशीर्षक ७००७.११.०० र ७००७.२१.०० मा पर्ने विण्डशिल्ड,

तर लिजमा पैठारी भएका हवाईजहाज, हेलिकोप्टर वा तिनका इन्जिन पैठारी गरेको मितिले तीन वर्षभित्र फिर्ता गरेमा वा नेपालमा

दुर्घटना भई पुनः सञ्चालन गर्न नसक्ने भएमा तथा सोही कारण फिर्ता लैजान समेत नसकेमा पैठारी हुँदा तिरैको भन्सार महसुल फिर्ता दिइनेछ।

- (ख) दाना तथा पशुपन्छी उद्योगले स्वदेशमा प्रयोग गर्ने गरी पैठारी गर्ने उपशीर्षक ०५११.९१.०० मा पर्ने माछाका टुक्राटाक्री वा धुलो र सिपीको टुक्रा; उपशीर्षक २३०१.१०.०० र २३०१.२०.०० मा पर्ने फिड सप्लिमेन्टको कच्चापदार्थ; उपशीर्षक २३०३.१०.०० मा पर्ने मकैको ग्लुटेन; उपशीर्षक २५२१.००.०० मा पर्ने चुन ढुङ्गाको धुलो र उपशीर्षक ३५०७.९०.०० मा पर्ने इन्जाइम,
- (ग) कपडा तथा कार्पेट उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ५२.०५ र उपशीर्षक ५२०७.१०.०० मा पर्ने धागो,
- (घ) उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९०२७.१०.००, ९०२७.३०.०० र ९०२७.९०.१० मा पर्ने यन्त्र, उपकरण तथा ९०२७.९०.९० मा पर्ने तिनका पार्टपुर्जा,
- (ङ) टायर उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादनको प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.०९ र ३९.११ का रेजिन, शीर्षक ४०.०१ का प्राथमिक रबर; शीर्षक ४०.०२ का सिन्थेटिक रबर; शीर्षक ४०.०३ का पुनर्निर्मित रबर; शीर्षक ४०.०४ का क्रम्प रबर; उपशीर्षक २७१०.१९.९४ मा पर्ने रबर प्रोसेसिङ्ग आयल; उपशीर्षक २८०३.००.०० मा पर्ने कार्बन व्ल्याक; उपशीर्षक २८१७.००.०० मा पर्ने जिङ्ग अक्साइड; उपशीर्षक २८३६.५०.०० मा पर्ने क्याल्सियम कार्बोनेट; उपशीर्षक ३८१२.१०.०० मा पर्ने तयारी रबर एक्सलेटर; उपशीर्षक २९१५.७०.०० र ३८२३.११.०० मा पर्ने स्टेरिड एसिड; उपशीर्षक ४०१६.९५.०० मा पर्ने क्लाइड; उपशीर्षक ५९०२.१०.०० मा पर्ने टायर कर्ड फेब्रिक्स, उपशीर्षक ७२१७.३०.०० मा पर्ने फलाम वा अमिश्रित इस्पातका तार र

उपशीर्षक ७२२९.२०.०० मा पर्ने सिलिको-म्यागनिज इस्पातको तार,

- (च) लघु, घरेलु तथा साना उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने भाग ८४ अन्तर्गत पर्ने घरायसी प्रयोग हुन सक्ने बाहेकका मिल-मेशिनरी,
- (छ) बालीनालीमा प्रयोग हुने जैविक विषादि उत्पादन गर्ने उद्योगले जैविक विषादि उत्पादन गर्नका लागि पैठारी गर्ने भाग ८४ मा पर्ने भन्सार महसुल माफी भएका बाहेकका मेशिनरी तथा यन्त्र उपकरण,
- (ज) धागो तथा कपडा उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ८४.०२, ८४.२०, ८४.४४, ८४.४५, ८४.४६, ८४.४७, ८४.४८; उपशीर्षक ८४२९.१२.००, ८४५९.२९.००, ८४५९.३०.००, ८४५९.४०.००, ८४५९.५०.०० मा पर्ने मेशिनरी तथा उपकरण, सोका स्पेयर्स पार्टहरू; शीर्षक २८.१५, २८.३०, २८.३६, २८.४७, २९.१५, ३२.०४, ३४.०३, ३८.०९, ३९.०५, ३९.०६, मा पर्ने केमिकल, डाइज र पोलिमर,
- (झ) तयारी पोशाक निर्यात गर्ने उद्योगहरूले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९४०३.२०.९० र ९४०३.६०.०० मा पर्ने भ्याकुम आइरनिङ्ग टेबुल र उपशीर्षक ८५१६.४०.०० मा पर्ने स्टीम आइरन,
- (ञ) कृषि तथा पशुजन्य उद्योगमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ८४२९.११.०० मा पर्ने सेपरेटर; उपशीर्षक ७३०९.००.०० र ७६११.००.०० मा पर्ने मिल्क चिलिङ्ग भ्याट; उपशीर्षक २८०४.३०.०० मा पर्ने लिक्विड नाइट्रोजन; उपशीर्षक ८४१८.१०.०० मा पर्ने औद्योगिक रेफ्रिजरेटर र उपशीर्षक ७६१३.००.२० मा पर्ने लिक्विड नाइट्रोजन राख्ने कन्टेनर। त्यस्ता यन्त्र उपकरणहरू सि.के.डि. वा एस.के.डि. रूपमा पैठारी हुँदा द्विविधा पर्न गएमा पैठारी गर्दाकै अवस्थामा एक प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी महसुल बापतको बैङ्क जमानत लिइने

र उक्त यन्त्र, उपकरण जडान भइसकेपछि मेशिन ठहरिएमा उक्त बैङ्क जमानत फुकुवा गरिनेछ।

(ट) भाग ८४ का पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लागने घरायसी प्रयोग हुन सक्ने बाहेकका मेशिनरी, यन्त्र उपकरण र उद्योग विभागको स्वीकृत स्किम बमोजिम सि.के.डि. वा एस.के.डि. अवस्थामा पटक पटक पैठारी हुने मेशिनरीका मुख्य अवयव तथा तिनका पहिचानयोग्य पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्री,

तर शीर्षक ७३.०९, ७३१० मा पर्ने मेकानिकल संयन्त्र जडान नगरिएका भण्डारण ट्याङ्की, उपशीर्षक ७३२६.११.०० मा पर्ने पेषण गुटिका (ग्राइण्डिङ्ग बल), शीर्षक ७३.०३, ७३.०४, ७३.०५ र ७३.०६ मा पर्ने फलाम वा स्पातका पाइप, भाग ६९ मा पर्ने ताप सहन गर्न सक्ने ईट; शीर्षक ८५.०४ अन्तर्गत पर्ने विद्युतीय प्रसारण लाइनमा जडान गरिने ट्रान्सफरमर, शीर्षक ८५.४४ मा पर्ने तार उपशीर्षक ८४२८.१०.०० मा पर्ने लिफ्ट; उपशीर्षक ८४२८.२०.०० मा पर्ने एलिभेटर र कन्भेयरहरू; उपशीर्षक ८४७४.३१.०० मा पर्ने कंक्रीट वा मोटार मिक्सरहरू; शीर्षक ८४.७६ मा पर्ने भेण्डिङ्ग मेशिन र मनी चेञ्जिङ्ग मेशिन, शीर्षक ८४.२९ मा पर्ने वस्तु, पुराना वा प्रयोग भइसकेका मिल, मेशिनरी, यन्त्र, उपकरणमा यस बुँदा बमोजिमको छुट दिइने छैन।

(ठ) चिया उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ६०.०५ मा पर्ने वेदरिङ्ग नेट; उपशीर्षक ८४०२.२०.०० मा पर्ने बोइलर; उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने ट्रफ फ्यान; शीर्षक ८४.२३ मा पर्ने वेइङ्ग ब्रिज; शीर्षक ८४.५९ मा पर्ने रोलर सार्पनिङ्ग मेशिन; उपशीर्षक ८२०१.६०.०० मा पर्ने प्लकिङ्ग शियर; उपशीर्षक ८२०८.४०.०० मा पर्ने कटिङ्ग ब्लेड; उपशीर्षक ३५०६.९९.०० मा पर्ने किरा टाँसिने गम; उपशीर्षक ८४३८.८०.९० मा पर्ने टी प्रोसेसिङ्ग मेशिन, रोलिङ्ग टेबुल, टी ब्लेण्डिङ्ग मेशिन, प्लकिङ्ग मेशिन; शीर्षक ८४.८२ मा पर्ने

वियरिङ्ग; उपशीर्षक ८४३८.९०.०० मा पर्ने पार्टपुर्जा; उपशीर्षक ४८२३.२०.१० मा पर्ने टी व्याग फिल्टर पेपर; उपशीर्षक ७६०७.११.०० मा पर्ने अलुमिनियम फ्वाइल; चिया प्याकिङ्गको लागि उद्योगको नाम छपाइ गरी पैठारी गर्ने शीर्षक ४८.१९ अन्तर्गतका सबै उपशीर्षकमा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल; उपशीर्षक ४८२१.१०.०० मा पर्ने प्रिन्टिङ्ग लेबल र उपशीर्षक ३९२३.१०.९०, ३९२३.२१.००, ३९२३.२९.००, ३९२३.९०.९०, ४४१५.१०.०० र ७६१२.९०.०० मा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल,

(ड) दर्ता भएका मत्स्य फार्मले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५६०८.११.०० मा पर्ने तयारी जाल; उपशीर्षक ५६०७.५०.०० मा पर्ने जाल बनाउन प्रयोग गरिने नाइलनको धागो र उपशीर्षक ७३१४.४९.०० मा पर्ने माछा पाल्ने तयारी केज; उपशीर्षक ८४१३.८१.०० मा पर्ने पम्प सेट; उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने एरेटर; उपशीर्षक ३८०८.९१.९० मा पर्ने मत्स्य विष तथा मत्स्य प्रजननका लागि आवश्यक उपशीर्षक २९३७.१९.०० र २९३७.२९.०० मा पर्ने हर्मोन,

(ढ) धागो उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ५२.०१ र ५२.०३ मा पर्ने कपास,

(ण) मौरी पालन उद्योगले पैठारी गर्ने मौरी पालनको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ७३१०.१०.०० र ७३१०.२९.०० मा पर्ने मेटल व्यारल; उपशीर्षक ७३२६.९०.०० मा पर्ने आधार चाका रोलर, व्हील प्लेट र रानी छेक्ने पाता; उपशीर्षक ८४१३.८१.०० मा पर्ने गियर पम्प; उपशीर्षक ९०३१.८०.०० मा पर्ने महको गुणस्तर परीक्षण गर्ने उपकरण र उपशीर्षक ९६०३.९०.०० मा पर्ने मौरी ब्रुस,

(त) कृषि कार्यमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ३९२६.९०.९३ र ८५१६.७९.१० मा पर्ने किरा मार्ने ट्रयाप (इन्सेक्ट ट्रयाप); शीर्षक ३५.०६ मा पर्ने मुसा टाँसिने गम (ग्लु),

- (थ) सामान्य भाँडावर्तन वाहेक कुखुरालाई दाना तथा पानी खुवाउने उपशीर्षक ३९२४.९०.१०, ७३२३.९३.००, ७३२३.९४.०० र ७३२३.९९.०० मा पर्ने विशेष किसिमका भाँडा; उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने बिउ उमार्न तथा रोप्न प्रयोग हुने ट्रे,
- (द) औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९०१६.००.०० मा पर्ने तराजु, उपशीर्षक ८४२१.२१.०० मा पर्ने पानी छान्ने वा शुद्धिकरण गर्ने उपकरण,
- (ध) ग्याँस सिलिण्डरको भल्भ बनाउने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको निमित्त पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७४०७.२१.०० मा पर्ने पित्तलको डण्डी,
- (न) डिस्पोजेबल डाइपर, बेबी वाइपर र सेनेटरी प्याड उत्पादन गर्ने उद्योगले त्यस्ता वस्तु उत्पादन गर्न पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३५०६.९१.०० मा पर्ने ग्लु (हटमेल्ट); उपशीर्षक ३९२०.४९.१०, ३९२०.४९.९० मा पर्ने पी.ई. फिल्म; उपशीर्षक ३९१९.१०.०० मा पर्ने सेल्फ एडेसिप टेप; उपशीर्षक ३९२१.१९.१० र ३९२१.१९.९० मा पर्ने पी.पी.ई. फिल्म; शीर्षक ३९.२३ मा पर्ने प्याकिङ मेटेरियल; उपशीर्षक ४७०३.२१.०० मा पर्ने फ्लफ पल्प; उपशीर्षक ४८०३.००.०० मा पर्ने टिस्यु पेपर; उपशीर्षक ४८११.९०.९० मा पर्ने रिलिज पेपर; उपशीर्षक ४८१८.९०.०० मा पर्ने सुपर एब्जरवेन्ट पोलिमर पेपर(एस.ए.पी.पेपर), उपशीर्षक ४८२३.७०.०० मा पर्ने एयरलेड पेपर; र उपशीर्षक ५६०३.९१.०० मा पर्ने नबुनिएका कपडा,
- (प) उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ७२.०१, ७२.०२, ७२.०३ र ७२.०४ मा पर्ने वस्तुहरू,

- (फ) भारतमा उत्पादन भई भारतबाटै पैठारी भएको उपशीर्षक २७०९.००.०० मा पर्ने कच्चा पेट्रोलियम तेल र बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त कच्चा तेल,
- (ब) विद्युत, सोलार वा ब्याट्रीबाट मात्र चलने दुईपाङ्ग्रे, तीनपाङ्ग्रे वा चारपाङ्ग्रे सवारी वा ढुवानी साधन उत्पादन गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले आफूले उत्पादन गर्ने सवारी वा ढुवानी साधनको उत्पादनमा प्रयोग गर्ने उपशीर्षक ८७०६.००.४० र ८७०६.००.५० मा पर्ने चेसिस; उपशीर्षक ८५०९.९०.००, ८५०९.२०.००, ८५०९.३९.००, ८५०९.३२.००, ८५०९.३३.००, ८५०९.३४.००, ८५०९.४०.००, ८५०९.५९.००, ८५०९.५२.००, ८५०९.५३.००, ८५०९.६९.००, ८५०९.६२.००, ८५०९.६३.००, ८५०९.६४.०० मा पर्ने मोटर; उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने ब्याट्री चार्जर र दुईपाङ्ग्रे सवारीको चेसिस तथा फ्रेम बनाउन आवश्यक पर्ने शीर्षक ७२.२५ को स्टिल सिट मेटल; शीर्षक ७३.०६ मा पर्ने स्टिल ट्यूब; उपशीर्षक ७४०७.२९.०० मा पर्ने ब्रास मेटल; उपशीर्षक ७६०४.९०.९० मा पर्ने अलमुनियम रड र उपशीर्षक ७६०६.९९.०० मा पर्ने अलमुनियम सिट मेटल,
- (भ) विद्युतीय इन्डक्सन वा इन्फ्रारेड चुल्हो उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३५०६.९०.०० मा पर्ने सिलिकन ग्लु; शीर्षक ३९.०२ र ३९.०३ मा पर्ने प्लाष्टिक दाना; उपशीर्षक ३९२९.९०.९९ मा पर्ने थर्मोकोल; उपशीर्षक ७००८.००.०० मा पर्ने ग्लास टप; शीर्षक ७४.०८ मा पर्ने कपर वायर; उपशीर्षक ८४९४.५९.०० मा पर्ने पञ्जा; उपशीर्षक ८५०९.९०.०० मा पर्ने मोटर; उपशीर्षक ८५९६.९०.०० मा पर्ने मदर बोर्ड र अपरेटिङ बोर्ड, हिटिङ्ग क्वायल तथा सेन्सर।

(म) भन्सार उपशीर्षक ५१०८.१०.१०, ५१०८.१०.२०,
५१०८.२०.१०, ५१०८.२०.२०, ५१०९.१०.१०,
५१०९.१०.१० मा पर्ने धागो।

(य) उपशीर्षक ७१०१.१०.००, ७१०१.२१.००,
७१०१.२२.००, ७१०२.१०.००, ७१०२.२१.००,
७१०२.२९.००, ७१०२.३१.००, ७१०२.३९.००,
७१०३.१०.००, ७१०३.११.००, ७१०३.१९.००,
७१०४.१०.००, ७१०४.२१.००, ७१०४.२१.०० मा पर्ने
प्राकृतिक वा सम्बर्धित (कल्चर्ड) मोती र बहुमूल्य वा अर्ध
बहुमूल्य पत्थरहरू।

(र) उपशीर्षक ८२०१.१०.१० मा पर्ने कृषि वा वागवानीमा प्रयोग
हुने अन्य हाते औजार र उपशीर्षक ८४१३.७०.१० मा पर्ने २
देखि ८ हर्ष पावर क्षमताका खनिज इन्धन(ग्यासोलिन) बाट
संचालन हुने पम्पहरू।

(ल) भन्सार उपशीर्षक ८४२४.४१.००, ८४२४.४९.००,
८४२४.८२.००, ८४३०.३१.००, ८४३०.३९.००,
८४३२.१०.००, ८४३२.२१.००, ८४३२.२९.००,
८४३२.३१.००, ८४३२.३९.००, ८४३२.४१.००,
८४३२.४२.००, ८४३२.८०.००, ८४३२.९०.००,
८४३३.११.००, ८४३३.१९.००, ८४३३.२०.००,
८४३३.३०.००, ८४३३.४०.००, ८४३३.५१.००,
८४३३.५२.००, ८४३३.५३.००, ८४३३.५९.००,
८४३३.६०.००, ८४३३.९०.००, ८४३४.१०.००,
८४३४.२०.००, ८४३४.९०.००, ८४३५.१०.००,
८४३५.१०.००, ८४३६.१०.००, ८४३६.२१.००,
८४३६.२९.००, ८४३६.८०.००, ८४३६.९१.००,
८४३६.९९.००, ८४३७.१०.००, ८४३७.८०.००,
८४३७.९०.००, ८४३८.५०.००, ८४३८.६०.००,
८४३८.८०.१०, ८४५२.१०.००, ८४५२.२१.००,

८४५२.२९.००, ८४५२.३०.००, ८७०१.१०.१०,
८७०५.३०.००, ८९०३.२१००, ८९०३.२२.००,
८९०३.२३.०० मा पर्ने वस्तुहरू।

(३) भन्सार महसुल आंशिक रूपमा छुट हुने:-

(क) कार्पेट उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५५०३.११.००,
५५०३.१९.००, ५५०३.२०.००, ५५०३.३०.००,
५५०३.४०.००, ५५०३.९०.००, ५५०४.१०.००,
५५०४.९०.००, ५५०६.१०.००, ५५०६.२०.००,
५५०६.३०.००, ५५०६.४०.००, ५५०६.९०.००,
५५०७.००.०० मा पर्ने स्टेपुल फाइवरमा लाग्ने भन्सार
महसुलमा नब्बे प्रतिशत छुट दिइनेछ,

(ख) भाग ३० मा पर्ने (उपशीर्षक ३००२.१२.००,
३००२.१३.००, ३००२.१४.००, ३००२.१५.००,
३००२.४१.००, ३००२.४२.००, ३००२.४९.००,
३००२.५१.००, ३००२.५९.००, ३००३.९०.४१,
३००३.९०.४९, ३००३.९०.५०, ३००४.९०.४१,
३००४.९०.४९ र ३००४.९०.५० बाहेक) औषधिमा पाँच
प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,

(ग) जुट उद्योगले आफ्नो उत्पादनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक
२७१०.१९.७० मा पर्ने जुट बिलिचिङ्ग आयलमा दश प्रतिशत
भन्सार महसुल लाग्नेछ,

(घ) कर्न फ्लेक्स, ओट्स, मुस्ली, पोरिज, हवीट फ्लेक्स जस्ता ब्रेक
फास्ट सेरियल्स उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक
१००४.९०.०० मा पर्ने भुस सहितको ओट्स पैठारी गरेमा पाँच
प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ,

(ङ) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका पोलिकोटिङ्ग पेपर र प्रिन्टेड
लेमिनेशन फिल्म उत्पादन गर्ने उद्योगले पोलिकोटिङ्ग पेपर वा
प्रिन्टेड लेमिनेशन फिल्म उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने
परिमाणसम्मको उपशीर्षक ३९१९.९०.०० तथा शीर्षक

- ३९.२० र ३९.२१ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने पोलिष्टर फिल्म, वि.ओ.पी.पी. फिल्म, मेटालाइज्ड सी.पी.पी. फिल्म र मिलकी सी.पी.पी. फिल्म पैठारी गर्दा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (च) कुखुरापालन व्यवसायको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ०४०७.११.०० र ०४०७.१९.०० मा पर्ने चल्ला कोरलनका लागि निषेचित फुलको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने,
- (छ) उपशीर्षक ६२११.३२.२०, ६२११.३३.२०, ६२११.४३.२०, ६२११.४९.९०, ६२११.४२.२० मा पर्ने साडी, लुङ्गी र धोतीमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (ज) वाणिज्य बैङ्कले सर्वसाधारण जनतालाई बिक्री गर्न आफ्नो लोगो अङ्कित स-साना परिमाणका उपशीर्षक ७११३.१९.१० र ७११३.१९.९० मा पर्ने सिक्का पैठारी गरेमा सो सिक्कामा उपशीर्षक ७१०८.१३.०० बमोजिमको दरमा भन्सार महसुल लाग्ने,
- (झ) नेपालमा केबुलकार सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७३१२.१०.०० मा पर्ने केबुल (लट्टा) र उपशीर्षक ८४३१.३९.०० मा पर्ने तयारी क्याव वा क्याव निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ७२१०.९०.०० मा पर्ने स्टिल पाता पैठारी गर्दा चार प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (ञ) शीर्षक ३९.२० अन्तर्गतका सबै उपशीर्षकमा पर्ने फिलर मास्टर ब्याचमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (ट) अगरबत्ती उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक २९१७.३४.०० मा पर्ने डी.ई.पी.; शीर्षक ४४.२१ मा पर्ने सिन्काहरु र उपशीर्षक ३३०२.९०.०० मा पर्ने अगरबत्ती कम्पाउण्ड पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत तथा उपशीर्षक २७१०.१९.९५ मा पर्ने लिक्विड प्याराफिन आयल र उपशीर्षक २७१०.१९.९६ मा पर्ने व्हाइट आयल पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,

(ठ) वस्तु चिस्थानमा राखी ढुवानी गर्न प्रयोग हुने गरी रेफ्रिजिरेटिङ्ग प्रणाली जडान गर्न आवश्यक पर्ने शीर्षक ८७.०६ अन्तर्गतका चेसिस र उक्त चेसिसमा जडान हुने बक्स र सोसँग सम्बन्धित मेशिनरी उपकरण सहितको चेसिस (रेफ्रिजिरेसन सिष्टम) पैठारी गरेमा नियम अनुसार लाग्ने पूरै महसुल धरौटीमा राखी पछि वस्तु चिस्थानमा राखी ढुवानी गर्न प्रयोग हुने गरी पूर्णरूपले रेफ्रिजिरेसन जडान भएको ढुवानीको साधन बनाई यातायात व्यवस्था कार्यालयमा दर्ता गरेको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेस गरेपछि महसुल बापत एक प्रतिशत रकम असुल गरी बाँकी धरौटी रकम फिर्ता गरिने,

तर त्यसरी सुविधा प्राप्त गर्नका लागि त्यस्तो ढुवानी साधन अरू प्रयोजनमा प्रयोग हुन नसक्ने, चालकले ड्यासबोर्डबाट नै सबै कुराको नियन्त्रण गर्न सक्ने गरी स्थायी किसिमबाट आवश्यक संयन्त्र जडान गरी तयार भएको हुनु पर्नेछ। सामान्य ढुवानी साधनमा अस्थायी तवरबाट अन्य संयन्त्र जडान गरिएको अवस्थामा त्यस्तो सुविधा प्रदान गरिने छैन। उपशीर्षक ८७०४.२१.५०, ८७०४.२२.७०, ८७०४.२३.१०, ८७०४.३१.५०, ८७०४.३२.७०, ८७०४.४१.५०, ८७०४.४२.७०, ८७०४.४३.१०, ८७०४.५१.५०, ८७०४.५२.७० र ८७०४.६०.१० मा पर्ने प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएको तयारी ढुवानी साधनको हकमा समेत त्यस्तो व्यवस्था लागू हुनेछ।

(ड) स्पिलिटिङ्ग तथा डिस्टिलेशन प्लान्ट राखी डिस्टिल्ड फेट्री एसिड उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक १५०३.००.०० मा पर्ने टेलो आयल; उपशीर्षक ३८२३.११.०० र ३८२३.१२.०० मा पर्ने पाम एसिड आयल र एसिड आयल तथा उपशीर्षक ३८२३.१३.०० मा पर्ने पाम फेट्री एसिडमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुने,

- (ढ) हाडवेयरमा पहिले नै लोड भई आएका (प्रि-लोडेड वा इनबिल्ट) सफ्टवेयर पैठारी हुँदा जुन हाडवेयरमा लोड भई आएको हो सोही हाडवेयरमै वर्गीकरण गरी महसुल लिइनेछ र सफ्टवेयरको छुट्टै वर्गीकरण गर्नु नपर्ने,
- (ण) रड (पेन्ट) उत्पादन गर्ने उद्योगले कच्चापदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३२०९.१०.१० मा पर्ने एकेलिक इमल्सनमा वीस प्रतिशत र उपशीर्षक २८२१.१०.०० मा पर्ने आइरन अक्साइड; उपशीर्षक २८२३.००.०० र उपशीर्षक ३२०६.११.०० मा पर्ने टिटानियम डाइअक्साइडमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (त) कम्तीमा एक हेक्टर क्षेत्रफलमा माछा पालन गरेका मत्स्य फर्मले जीवित माछा तथा माछाका भुरा ढुवानी गर्ने गरी तयार गरेका अक्सिजन संयन्त्र जडित डबल क्याब पिकअप बाहेकका शीर्षक ८७.०४ अन्तर्गत सबै उपशीर्षकमा पर्ने ढुवानी साधनमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- तर त्यसरी सुविधा प्राप्त गर्नका लागि त्यस्तो ढुवानी साधन उत्पादक कम्पनीबाट अरू प्रयोजनमा प्रयोग हुन नसक्ने, चालकले ड्यासबोर्डबाट सबै कुराको नियन्त्रण गर्न सक्ने गरी स्थायी किसिमबाट आवश्यक संयन्त्र जडान गरी तयार भएको हुनु पर्नेछ। सामान्य ढुवानी साधनमा अस्थायी तबरबाट अन्य संयन्त्र जडान गरी ल्याएको अवस्थामा त्यस्तो सुविधा प्रदान गरिने छैन।
- (थ) चालीस वा सोभन्दा बढी सिट क्षमताका यात्रु बोक्ने कम्तीमा पाँच वटा मोटर गाडी सार्वजनिक यातायातमा सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका सहकारी संस्था, तथा कम्पनीले उल्लिखित प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने उक्त क्षमताका उपशीर्षक ८७०२.१०.१० मा पर्ने यात्रु बोक्ने मोटर गाडी र उपशीर्षक ८७०६.००.८० मा पर्ने चिसिममा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। त्यसरी पैठारी गरेका सवारी साधन पैठारी गरेको मितिले दश वर्ष नपुगी सार्वजनिक यातायात सञ्चालन गर्ने

उद्देश्यले दर्ता भएका सहकारी संस्था वा कम्पनी बाहेक अरुलाई बिक्री वितरण, नामसारी वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन। दश वर्ष नपुगी नामसारी, बिक्री वा कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम पूरै महसुल लाग्ने,

- (द) ग्राज र लुब्रिकेटिङ आयल उत्पादन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २७१०.१९.६० मा पर्ने बेस आयलमा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (ध) झोला उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५६०३.१२.००, ५६०३.१३.०० र ५६०३.१४.०० मा पर्ने नबुनिएका कपडा पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (न) विद्युतीय मोटरसाइकल वा स्कुटर उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनका निमित्त पैठारी गर्ने विद्युतीय मोटरसाइकल वा स्कुटरमा प्रयोग हुने शीर्षक ८७.१४ अन्तर्गतका पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्री र विद्युतीय रिक्सा उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनका निमित्त पैठारी गर्ने विद्युतीय रिक्सामा प्रयोग हुने शीर्षक ८७.०८ अन्तर्गत पर्ने पार्टपुर्जा तथा सहायक सामग्री पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुने,
- (प) तेल उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक १२०१.९०.०० मा पर्ने भटमासको गेडा; उपशीर्षक १२०५.१०.०० मा पर्ने तोरी, रायो र क्यानोला (रेप्सिड) को गेडा; उपशीर्षक १२०६.००.०० मा पर्ने सूर्यमुखीको गेडा र उपशीर्षक १२०७.५०.०० मा पर्ने सस्युको गेडा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने,
- (फ) दाना तथा पशुपन्छी उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २३०४.००.०० मा पर्ने भटमासको पिनामा लाग्ने भन्सार महसुलमा दश प्रतिशत छुट हुने,

- (ब) एसेम्बल गरी सवारी साधन उत्पादन गर्ने उद्योगले अनएसेम्बलड अवस्थाका शीर्षक ८७.०२ र ८७.०३ मा पर्ने सवारी साधन पैठारी गर्दा लागने भन्सार महसुलमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुने,
- (भ) एडेसिभ उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक २९०५.१३.०० मा पर्ने नर्मल बुटाइल अल्कोहल; उपशीर्षक २९१५.३१.०० मा पर्ने इथायल एसेटेट; उपशीर्षक २९१५.३२.०० मा पर्ने भिनायल एसेटेट मोनोमर र उपशीर्षक ३९०५.३०.०० मा पर्ने पोलिभिनाइल अल्कोहल पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लागने,
- (म) औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले औषधि उत्पादन तथा गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ८४१५.८३.१० मा पर्ने एयर ह्याण्डलिङ युनिट पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लागने,
- (य) सिपिङ्ग कम्पनीले शीर्षक ८६.०९ मा पर्ने सिपिङ्ग कन्टेनर पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लागने,
- (र) शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लाष्टिकजन्य कार्डियोग्राफ पेपर र अल्ट्रासोनोग्राफ पेपरको पैठारीमा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लागने,
- (ल) उद्योगले आफ्नो उद्योगको प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२१ अन्तर्गत पर्ने प्लाष्टिक बेस भएका मिश्रित फेब्रिक पैठारी गर्दा पन्ध्र प्रतिशत भन्सार महसुल लागने,
- (व) मसी बनाउने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८२१.१०.०० मा पर्ने आइरन अक्साइड; उपशीर्षक २९०२.३०.०० मा पर्ने टलुइन; उपशीर्षक २९०५.३२.०० मा पर्ने प्रोपिलिन ग्लाइकोल; उपशीर्षक २९१५.३१.०० मा पर्ने इथाइल एसिडेट; शीर्षक ३२.०४ र ३२.०६ मा पर्ने वर्णक (पिगमेण्ट); उपशीर्षक ३२०६.११.०० मा पर्ने टिटानियम डाइअक्साइड; उपशीर्षक ३८१४.००.०० मा पर्ने सोलभेन्ट; शीर्षक ३८.२४

- मा पर्ने रसायन र भाग ३९ मा पर्ने पोलिमरमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने,
- (श) सवारी तथा ढुवानीका साधनको स्प्रिङपत्ता बनाउने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७२२६.९९.००, ७२२८.१०.०० र ७२२८.२०.०० मा पर्ने स्पातका लाप्सा र डण्डीको पैठारीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने,
- (ष) मास्क बनाउने उद्योगले सर्जिकल मास्क बनाउनका लागि कच्चापदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ५६०३.११.०० र ५६०३.९१.०० मा पर्ने नबुनिएका कपडा; उपशीर्षक ५६०४.१०.०० मा पर्ने इलाष्टिक डोरी, शीर्षक ७२.१७ मा पर्ने फलाम वा अमिश्रित इस्पातका तार र शीर्षक ७२.२६ मा पर्ने खिया नलाग्ने स्पातको स्ट्रूप पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (स) साबुन तथा डिटरजेन्ट उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८२३.००.०० मा पर्ने टिटानियम अक्साइड; उपशीर्षक २८३३.१९.०० मा पर्ने सोडियम सल्फेट र उपशीर्षक २८३३.२१.०० मा पर्ने म्याग्नेसियम सल्फेट को पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (ह) हेलमेट उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि औद्योगिक कच्चापदार्थको रूपमा उपशीर्षक ३२०८.१०.०० तथा उपशीर्षक ३२०८.२०.०० मा पर्ने पेन्ट र शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लाष्टिकका सिटको पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,
- (क्ष) अप्टिकल फाइबर केबुल उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा उपशीर्षक ७२१७.१०.०० मा पर्ने स्प्रिङ्ग स्टिल वायर र उपशीर्षक

७३१२.१०.०० मा पर्ने ट्वीस्टेड स्टिल वायर पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,

(त्र) शीर्षक ८५.२३ मा पर्ने चिप्स जडित स्मार्ट कार्डको उत्पादन तथा छपाइ गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लाष्टिकका सिटको पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,

(ज्ञ) जुत्ता, चप्पल उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ मा पर्ने स्टिफनर सिट र टीपीयु सेन्थेटिक सिट; उपशीर्षक २८३६.५०.०० मा पर्ने क्याल्सियम कारबोनेट; उपशीर्षक २९०९.६०.०० मा पर्ने डाइक्युमिल पेरोक्साइड, उपशीर्षक २९१५.७०.०० मा पर्ने पामिटिक अम्ल, स्टियरिक अम्ल, तिनका लवण र एस्टरहरू; उपशीर्षक २९१७.३२.०० मा पर्ने डाइओक्टाइल अर्थोथ्यालेटहरू; शीर्षक ३५.०६ मा पर्ने ग्लु; शीर्षक ३९.०१, ३९.०४, ३९.०७, ३९.०९, ३९.१० मा पर्ने वस्तु र शीर्षक ४०.०१ मा पर्ने प्राकृतिक रबर पैठारी गर्दा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ञक) कागज उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा शीर्षक ४७.०१ देखि ४७.०६ सम्मका कागजका पल्प पैठारी गर्दा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ञख) व्यावसायिक माछा पालन गर्न दर्ता भएका मत्स्य फार्मले उपशीर्षक ३९२५.१०.०० मा पर्ने एक्वा कल्चरल ट्याङ्क पैठारी गर्दा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ञग) शरीर सफाई तथा श्रृङ्गारका सामान उत्पादन गर्ने उद्योगले उपशीर्षक २७१०.१९.९५ मा पर्ने लिक्विड प्याराफिन आयल पैठारी गर्दा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ र शीर्षक ३४.०२ मा पर्ने कोकामिडोप्रोपाइल बेटेन, इथोक्सी ट्वेन्टी सोर्बिटान मोनोलाउरेट, सोडियम आइसेथियोनेट/सोडियम

लॉरिल आइसेथियोनेट, सोडियम लॉरिथ सल्फेट, सोडियम लॉरिल सल्फेट पैठारी गर्दा बीस प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।

(जघ) विद्युतीय सामग्री उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि कच्चापदार्थको रूपमा शीर्षक ३९.०३ अन्तर्गतका पोलिमर, उपशीर्षक ३९०७.४०.०० मा पर्ने पोलिकारबोनेट; उपशीर्षक ८४१४.९०.०० मा पर्ने पाटपुर्जाहरू; उपशीर्षक ८५०१.२०.०० मा पर्ने मोटर र उपशीर्षक ८५३६.१०.०० मा पर्ने फ्युजको पैठारी गर्दा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(जङ) शीर्षक ३७.०१ मा पर्ने प्रकाशग्राही (सेन्सिटाइज्ड) र छायाचित्रण सम्बन्धी प्रिन्टिङ प्लेटको पैठारी गर्दा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

६.नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको सिफारिसमा महसुल छुट हुने:-

(१) भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुने:-

(क) कूटनीतिक नियोग, कूटनीतिक व्यक्ति, परियोजना र अन्य निकाय (सरकारी तथा गैरसरकारी सङ्घ संस्था) ले महसुल सुविधामा पैठारी गरेका सुरु उत्पादन वर्षले दश वर्ष नाघेका वा कूटनीतिक नियोग र कूटनीतिक व्यक्तिले प्रयोग गरेका तर दश वर्ष व्यतीत नभई दुर्घटना वा प्राविधिक कारणले सञ्चालन हुन नसक्ने पुराना सवारी साधन मन्त्रालयको स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्याप गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधन,
(ख) नेपाल सरकार, रक्षा मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाली सेनाका नाममा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-

(अ) सैनिक प्रयोगका खरखजाना, हातहतियार, गोली गड्डा, बारूद र तिनका स्पेयर पार्ट, विशेष प्रकारको तेल र टल्लीहरू, एक्सेसरिज, विष्फोटक पदार्थ, सैनिक सामग्री उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने कच्चापदार्थ तथा सुरक्षाको निमित्त प्रयोग गर्ने मेशिनरी औजार र पार्टपुर्जा,

- (आ) जीवित घोडा, खच्चड र कुकुर तथा घोडा, खच्चड, कुकुर र सैनिक जवानको स्वास्थ्य उपचारको लागि आवश्यक पर्ने औजार, उपकरण, औषधि र तत्सम्बन्धी वस्तु,
- (इ) नेपाली सेनाले उपयोग गर्ने सञ्चारका उपकरण र सोको सञ्चालनको लागि आवश्यक वस्तु,
- (ई) इञ्जिनियरिङ्ग सर्भे र निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने हेभी अर्थमुभिङ्ग प्लाण्ट, औजार र सो सम्बन्धी पार्टस, अप्टिकल इक्विपमेण्ट तथा नेपाल सरकार, रक्षा मन्त्रालयद्वारा तोकिए बमोजिमको डिफेन्स स्टोरका वस्तु,
- (उ) क्याम्पिङ्ग इक्विपमेण्टस तथा स्पेशल फोर्स र प्यारा टुपरलाई आवश्यक पर्ने वस्तु,
- (ऊ) सैनिक अस्पतालको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचर तथा वस्तु, औषधि, मेडिकल औजार र उपकरण,
- (ए) नेपाली सेनाको नाममा पैठारी हुने हवाईजहाज, हेलिकोप्टर र तिनका पार्टपुर्जा, प्यारासुट (व्याग समेत) टुल्स, तथा ग्राउण्ड इक्विपमेण्ट,
- (ऐ) विपद् उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने वस्तु,
- (ओ) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने सैनिक डफ्फाको प्रयोगका लागि पैठारी गर्ने तथा लगतमा राखी लगेका आर्मर्ड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हातहतियार लगायत सबै प्रकारका वस्तु।
- (ग) नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको सिफारिसमा सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको नाममा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-
- (अ) शान्ति सुरक्षा कायम गर्न आवश्यक पर्ने मेशिनरी औजार,
- (आ) हातहतियार,
- (इ) भिड नियन्त्रणका वस्तु,
- (ई) अस्पताल सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजार,

- (उ) सशस्त्र प्रहरीले प्रयोग गर्ने सञ्चार सम्बन्धी वस्तु (नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको सिफारिस बमोजिम),
- (ऊ) अपराध अनुसन्धानको लागि आवश्यक पर्ने जीवित कुकुर एवं अन्य आवश्यक उपकरण तथा वस्तु,
- (ए) विष्फोटक सम्बन्धी सशस्त्र प्रहरीलाई आवश्यक पर्ने वस्तु,
- (ऐ) वैज्ञानिक प्रयोगशालाको लागि चाहिने वस्तु,
- (ओ) विपद् उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने वस्तु,
- (औ) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने सशस्त्र प्रहरीको प्रयोगका लागि पैठारी गर्ने तथा लगतमा राखी लगेका आर्मर्ड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हातहतियार लगायत सबै प्रकारका वस्तु।
- (घ) नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाल प्रहरीको नाममा पैठारी हुने देहायका वस्तु:-
- (अ) शान्ति सुरक्षा कायम राख्न आवश्यक मेशिनरी तथा औजार,
- (आ) हातहतियार,
- (इ) भिड नियन्त्रणको लागि आवश्यक वस्तु,
- (ई) अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा औजार,
- (उ) प्रहरीले प्रयोग गर्ने सञ्चार सम्बन्धी वस्तु (नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय को सिफारिस बमोजिम),
- (ऊ) ट्राफिक सम्बन्धी वस्तु,
- (ए) फिङ्गर प्रिन्ट्स र सो सम्बन्धी आवश्यक वस्तु,
- (ऐ) अपराध अनुसन्धानको लागि आवश्यक पर्ने जीवित कुकुर एवं अन्य आवश्यक उपकरण तथा वस्तु,
- (ओ) विष्फोटक सम्बन्धी प्रहरीलाई आवश्यक पर्ने वस्तु,
- (औ) वैज्ञानिक प्रयोगशालाको लागि चाहिने वस्तु,
- (अं) विपद् उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने वस्तु,
- (अः) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने नेपाल प्रहरीको प्रयोगका लागि पैठारी गर्ने तथा लगतमा राखी लगेका

आर्मर्ड पर्सनल क्यारियर, सवारी साधन, हातहतियार लगायत सबै प्रकारका वस्तु।

(ङ) वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागको सिफारिसमा पर्वतारोहण दलले ट्रान्जिटको रूपमा नेपालको बाटो गरी निकासी वा पैठारी गर्ने वस्तु,

(च) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-

(अ) चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान वीर अस्पताल, त्रि.वि. शिक्षण अस्पताल, वी.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, वी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र, मनमोहन कार्डियोथोरासिक भास्कुलर तथा ट्रान्सप्लान्ट सेण्टर र धुलिखेल अस्पताल को नाममा पैठारी हुने निर्माण तथा अस्पताल सञ्चालनको लागि आवश्यक निर्माण सामग्री, चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण र औजार,

(आ) क्यान्सरका विरामीलाई निःशुल्क वितरण गर्ने प्रयोजनको लागि सरकारी वा सामुदायिक अस्पताल तथा नेपाल सरकार स्वास्थ्य सेवा विभागले पैठारी गर्ने क्यान्सर निरोधक औषधि।

(इ) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय वा स्वास्थ्य सेवा विभागको नाममा पैठारी हुने क्यान्सर निरोधक औषधि, दातृ निकायबाट अनुदानस्वरूप नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय वा स्वास्थ्य सेवा विभागको नाममा पैठारी हुने खोप तथा खोपजन्य सामग्रीहरू, परिवार नियोजनका साधन तथा सामग्रीहरू र औषधि तथा पोषण सामग्रीहरू।

द्रष्टव्य : खण्ड (इ) मा उल्लेख भएबमोजिम अनुदानस्वरूप प्राप्त हुने औषधी र स्वास्थ्य सामग्रीको हकमा त्यस्तो अनुदान सहायता स्वीकार भएको हुनुपर्नेछ।

(छ) चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा पैठारी गर्ने विदेशमा रहेका पुराना ऐतिहासिक नेपाली चलचित्र तथा वृत्तचित्रका डिजिटल प्रति, टेप, क्यासेट वा रिल,

(ज) नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा स्थानीय तहले पैठारी गर्ने शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने एक थान कृषि एम्बुलेन्स वा ढुवानी साधन। त्यस्तो कृषि एम्बुलेन्स वा ढुवानी साधन पैठारी गरेका मितिले सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न नपाइने,

(झ) उद्योग विभागको सिफारिसमा अपाङ्गता भएको व्यक्तिले प्रयोग गर्ने सामग्री उत्पादन गर्ने उद्योगलाई आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण कच्चा पदार्थ,

(ञ) उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयको सिफारिसमा ग्रीन हाइड्रोजन उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७३११.००.१० मा पर्ने हाइड्रोजन भण्डारणको लागि हाइ प्रेसर सिलिण्डर; उपशीर्षक ८४१४.८०.०० मा पर्ने हाइड्रोजन कम्प्रेसर; उपशीर्षक ८४२१.३९.१० मा पर्ने ग्याँस शुद्धीकरण उपकरण; उपशीर्षक ९०२५.८०.०० मा पर्ने हाइड्रोजन ग्याँसको आद्रता नाप्ने उपकरण; उपशीर्षक ९०२६.८०.१० मा पर्ने लिक डिटेक्टर र उपशीर्षक ९०२७.१०.०० मा पर्ने ग्याँस विश्लेषण गर्ने उपकरण।

(२) भन्सार महसुल एक प्रतिशत मात्र लाग्ने:-

(क) स्वीकृतिप्राप्त निजी वा सामुदायिक अस्पताल तथा स्थानीय तहले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा सो मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसारको देहाय बमोजिमको शर्त अनुसार पैठारी गर्ने देहाय बमोजिमको परिमाणसम्मको एम्बुलेन्स तथा यस अनुसूचीको प्रकरण ३ को बुँदा (१) को खण्ड (क) को अधीनमा रही पैठारी गर्ने देहाय बमोजिमको परिमाणसम्मको शववाहन:-

(अ) एक सयभन्दा कम शय्या भएको निजी वा सामुदायिक अस्पतालका लागि एउटा एम्बुलेन्स र एउटा शववाहन तथा एक सय वा सोभन्दा बढी शय्या भएको अस्पतालका लागि दुई वटासम्म एम्बुलेन्स र एउटा शववाहन; गाउँपालिकाको लागि

दुई वटा, नगरपालिकाको लागि तीन वटा र उपमहानगरपालिका तथा महानगरपालिकाको लागि चार वटा एम्बुलेन्स।

यस उपखण्ड बमोजिम सिफारिस गर्दा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले उक्त संस्था वा निकायले त्यसभन्दा अघि त्यस्तो सुविधा उपभोग नगरेको व्यहोरा उक्त सिफारिसपत्रमा खुलाउनु पर्नेछ।

त्यसरी सुविधामा पैठारी भएको एम्बुलेन्स र शववाहन दश वर्ष पुरानो भई वा दुर्घटना वा अन्य कुनै कारणले प्रयोग गर्न नसक्ने भएमा सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयबाट त्यसलाई पत्रु (स्क्र्याप) गरी दर्ता खारेज गराई सोको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेस गरेपछि सोको सट्टा अर्को एम्बुलेन्स र शववाहन पैठारी गर्दा त्यस्तो सुविधा दिइनेछ।

- (आ) यस खण्डको उपखण्ड (अ) बमोजिम एम्बुलेन्स वा शववाहन पैठारी गर्दा निम्न बमोजिमको शर्त समेत पालना गर्नु पर्नेछः-
- (१) एम्बुलेन्स वा शववाहन पैठारी गर्दा पैठारीकै अवस्थामा त्यस्तो एम्बुलेन्स वा शववाहनको अगाडि पछाडि टाढैबाट देखिने गरी ठूला-ठूला अक्षरमा एम्बुलेन्स वा शववाहन भनी लेखिएको हुनु पर्नेछ,
  - (२) एम्बुलेन्समा साइरन, इमर्जेन्सी बत्ती, स्ट्रेचरका अतिरिक्त अन्य आवश्यक औजारहरू फिट गरिएको हुनु पर्नेछ,
  - (३) एम्बुलेन्स वा शववाहनमा चालकको पछाडिपट्टि कुनै पनि सिट राखिएको हुनु हुँदैन,
  - (४) एम्बुलेन्सलाई विरामीको सेवा बाहेक अन्यत्र प्रयोग गर्न र शववाहनलाई शवको ओसारपसार गर्न बाहेक अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गर्न पाइने छैन,
  - (५) एम्बुलेन्स वा शववाहन नेपाल सरकारको सवारी प्रदूषण मापदण्डभित्र रहेर सञ्चालन गर्नु पर्नेछ,

- (६) पैठारी भएको एम्बुलेन्स वा शववाहनको सवारी दर्ता गर्दा एम्बुलेन्स वा शववाहन भनी सवारी दर्ता प्रमाणपत्रमा स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्नेछ,
- (७) एम्बुलेन्समा टाढैबाट देखिने गरी ठूला ठूला अक्षरमा "नेपाल सरकारबाट राजस्व छुट सुविधाप्राप्त" भन्ने लेखिएको हुनु पर्नेछ,
- (८) एम्बुलेन्सले विरामी ओसारपसार लगायतका सेवा प्रदान गरे बापत लिने भाडादर नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।
- (इ) उपखण्ड (आ) मा उल्लिखित शर्त उल्लङ्घन गरेको पाइएमा त्यस्तो एम्बुलेन्स वा शववाहन जफत गरी बिगो बमोजिम जरिवाना गरिनेछ।
- (ख) सरकारी, सामुदायिक तथा निजी क्षेत्रका अस्पताल बाहेक कानून बमोजिम दर्ता भएका अन्य सङ्घ, संस्था, कम्पनी वा उद्योगले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा सो मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसारको खण्ड (क) को उपखण्ड (आ) बमोजिमको शर्तका अधीनमा रही पैठारी गर्ने एम्बुलेन्स र शववाहन एक एक थान।

त्यसरी सुविधामा पैठारी भएको एम्बुलेन्स र शववाहन दश वर्ष पुरानो भई वा दुर्घटना वा अन्य कुनै कारणले प्रयोग गर्न नसक्ने भएमा सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयबाट त्यसलाई पत्रु (स्क्रयाप) गरी दर्ता खारेज गराई सोको प्रमाण पेस गरेमा सोको सट्टा अर्को एम्बुलेन्स र शववाहन पैठारी गर्दा समेत यो सुविधा दिइनेछ।

यस खण्ड बमोजिम सिफारिस गर्दा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले उक्त संस्थाले त्यसभन्दा अघि त्यस्तो सुविधा उपभोग नगरेको वा गरेको भए सो सुविधामा पैठारी गरेको एम्बुलेन्स र शववाहन पत्रु (स्क्रयाप) गरी दर्ता खारेज गरेको व्यहोरा त्यस्तो सिफारिसपत्रमा खुलाउनु पर्नेछ।

- (ग) सरकारी अस्पतालले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने सो मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसारको एम्बुलेन्स र शववाहन,
- (घ) औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ बमोजिम कुनै उद्योगलाई रूग्ण उद्योग घोषणा गरी सोही सूचनामा तोकिएको निकायको सिफारिसमा त्यस्तो रूग्ण उद्योगको पुनर्स्थापनाको लागि पैठारी गर्ने भाग ८४ अन्तर्गत पर्ने औद्योगिक मेशिनरी र पार्टपुर्जा,
- (ङ) पशु सेवा विभागको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-
- (अ) दाना तथा पशुपन्छी उद्योग र फिड सप्लिमेन्ट उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने भाग २८ र २९ मा पर्ने कच्चापदार्थ, सहायक कच्चापदार्थ तथा शीर्षक ३९.२३, ४८.१९, ६३.०५ र उपशीर्षक ८३०९.९०.०० मा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल,
त्यसरी सिफारिस गर्दा एक आर्थिक वर्षमा खपत हुन सक्ने परिमाण एकैपटक सिफारिस गर्न सकिनेछ। त्यस्तो सुविधा अन्तर्गत पैठारी गर्ने कच्चापदार्थ, सहायक कच्चापदार्थ तथा उद्योगको ट्रेडमार्क अङ्कित प्याकिङ्ग मेटेरियलको सिफारिस गर्दा पशु सेवा विभागले खपत अनुपात र बिक्री तथा विदेश निकासी भएको परिमाणको आधारमा गर्नु पर्नेछ।
- (आ) नश्व सुधारको लागि विदेशबाट पैठारी गरिने उपशीर्षक ०५११.१०.०० मा पर्ने उन्नत जातका चौपायाको वीर्य (सिमेन) र पशुको भ्रूण,
- (इ) दैनिक ५०० लिटर भन्दा बढी दुध उत्पादन गर्ने कृषि तथा दुग्ध उत्पादन फर्महरूले पैठारी गर्ने शीर्षक ७३.१० र शीर्षक ७६.१२ मा पर्ने मिल्क क्यान र शीर्षक ८४.१३ अन्तर्गतका पानि तान्ने पम्प।
- (च) कृषि यन्त्र तथा उपकरण निर्माण गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्ने कृषि यन्त्र तथा

उपकरण निर्माण गर्न आवश्यक पर्ने वस्तु तथा नवीनतम् कृषि प्रविधि एवम् सामग्री,

यस खण्ड बमोजिम वस्तुको सिफारिस गर्दा उद्योगको वार्षिक निर्माण क्षमताका आधारमा रही गर्नु पर्नेछ।

(छ) वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-

(अ) वैकल्पिक उर्जाको स्रोत, जस्तै हावाबाट विद्युत उत्पादन गर्ने उपशीर्षक ८५०२.३१.०० मा पर्ने हावा मिल र उपशीर्षक ८५०३.००.१० मा पर्ने हावा मिलका एसेसरिज र पार्टपुर्जा,

(आ) भन्सार महसुल दर माफी भएका बाहेकका सौर्य शक्तिबाट विद्युत उत्पादन गर्न प्रयोग हुने निम्न उपकरण:-

(१) उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने सोलार चार्ज कन्ट्रोलर,

(२) उपशीर्षक ७८०१.९१.०० मा पर्ने एण्टिमोनियल लिड एल्वाय इन्गट; उपशीर्षक ७८०१.१०.०० र ७८०१.९९.०० मा पर्ने लिड; उपशीर्षक ८५०७.९०.०० मा पर्ने ब्याट्री बक्स, सेपरेटर र ट्यूबलर व्याग,

(३) उपशीर्षक ८४१३.८१.०० मा पर्ने सौर्य ऊर्जाबाट चल्ने पानी तान्ने (डि.सी.पम्प) र उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने सौर्य ऊर्जाबाट चल्ने पानी तान्ने पम्पका लागि आवश्यक सोलार चार्ज कन्ट्रोलर,

(४) असी प्रतिशतभन्दा बढी क्षमता भएको उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने सोलार इन्भर्टर,

(५) सौर्य टुकीमा प्रयोग हुने १२ भन्दा कम भोल्ट र १० भन्दा कम एम्पीयर क्षमताका उपशीर्षक ८५०७.६०.०० मा पर्ने लिथियम आयन ब्याट्री।

(इ) गोबर ग्याँस लगायत बायोग्याँसका लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ८४८१.१०.०० मा पर्ने मेन ग्याँस भल्भ तथा बायोग्याँसमा प्रयोग हुने अन्य भल्भ र उपशीर्षक ७३०७.२३.०० मा पर्ने तिनका फिटिङ्ग; उपशीर्षक

७३०७.२२.०० र ७३०७.९२.०० मा पर्ने एल्बो; उपशीर्षक ३९१७.३९.०० मा पर्ने ग्याँस पाइप; उपशीर्षक ९०२८.१०.०० मा पर्ने ग्याँस मिटर; उपशीर्षक ७३२१.११.०० मा पर्ने गोबरग्याँस चुल्हो र उपशीर्षक ७३२१.९०.०० मा पर्ने तिनका पार्टपुर्जा र उपशीर्षक ४००९.३१.०० मा पर्ने रबर होज पाइप,

(ई) गोबरबाट विद्युत उत्पादन गर्नका लागि ब्याट्री बनाउने उद्योगले पैठारी गर्ने सो ब्याट्री बनाउन चाहिने आवश्यक कच्चापदार्थ भनी उद्योग विभाग वा लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्रबाट सिफारिस भई आएका उद्योगको वार्षिक क्षमता र स्वीकृत स्कीममा तोकिएको परिमाणसम्मका कच्चापदार्थ,

(उ) बायो उर्जामा आधारित उपशीर्षक ७३२१.१९.०० मा पर्ने बायो स्टोभ; उपशीर्षक ७३२१.९०.०० मा पर्ने वेकेलाइट हेन्डल र उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने हार्डस्पिड डी.सी. पङ्खा,

(ऊ) जैविक इन्धन (ठोस, तरल तथा ग्याँस) उत्पादनको प्रयोजनको लागि पैठारी हुने उपशीर्षक ८४१९.३९.०० मा पर्ने ड्रायर; उपशीर्षक ८४१७.८०.०० मा पर्ने कार्बोनाइजेसन फर्नेश; उपशीर्षक ८४७९.८९.७० मा पर्ने ब्रिकेट मेशिन लगायतका जैविक इन्धन उत्पादन गर्ने मेशिनरी; उपशीर्षक ८४७९.८२.०० मा पर्ने मिक्सर मेशिन; उपशीर्षक ८४१६.२०.०० मा पर्ने उड पेलेट बर्नर; उपशीर्षक ८४१९.११.०० मा पर्ने बायोमास ग्यासिफायर तथा तिनका पार्टपुर्जा र भाग २८, २९ र ३८ मा पर्ने रसायन,

(ए) सौर्य ऊर्जाबाट मात्र सञ्चालन हुने तथा सौर्य ताप उर्जा उत्पादनमा प्रयोग हुने निम्न उपशीर्षकमा पर्ने वस्तु:-

७४१०.२१.००, ७६०७.१९.००, ८४०३.१०.००,
८४०३.९०.००, ८४१२.८०.००, ८४१९.३४.००,
८५१६.६०.११, ८५१६.६०.१२, ८५१६.६०.१९,
८५१६.६०.२०, ८५१६.६०.३० र ८५१६.६०.९०।

(ज) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा सरकारी, सामुदायिक तथा मुनाफा वितरण नगर्ने अस्पतालले पैठारी गर्ने मृगौला उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक १०१८.१०.१० मा पर्ने हेमो डायलाइसिस मेशिन, डाइलासिस रिप्रोसेसर, डायलाइजर र यसको ट्यूबिङ्ग; उपशीर्षक १४०२.१०.२० मा पर्ने डाइलासिस बेड तथा उपशीर्षक १४०२.१०.१० मा पर्ने कुर्सी; मुटुको रोग निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक १०१८.११.०० मा पर्ने इकोकार्डियोग्राफ; उपशीर्षक १०१८.११.१० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याब, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर; क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक १०२२.१२.०० मा पर्ने पोजिट्रोन इमिशन टोमोग्राफी (पेट) स्क्यान मेशिन, कम्प्युटेड टोमोग्राफी (सि.टी.) स्क्यान मेशिन, मेमोग्राफी; उपशीर्षक १०२२.२१.०० मा पर्ने ब्रेसीथेरापी र लिनियर एक्सलरेटर; रोग निदानमा प्रयोग हुने उपशीर्षक १०१८.११.१० मा पर्ने फ्लो साइटोमिटर, नेक्स्ट जेनेरेशन सिक्वेन्सर, प्रोटिन माइक्रोएरी प्लेटफर्म; उपशीर्षक १०१८.१०.३० मा पर्ने मल्टिप्लेक्स रियल टाइम पि.सि.आर. र उपशीर्षक १०१८.१३.०० मा पर्ने म्याग्नेटिक रिजोनेन्स इमेजिङ्ग (एम.आर.आई.) मेशिन।

(झ) नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पशुपन्छी पालन उद्योग, कृषि फर्म तथा कम्पनी तथा कृषि सहकारी संस्थाले पैठारी गर्ने कृषिजन्य उत्पादन, सुरक्षित गर्न निर्माण गरिने शीत भण्डारको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ८४१४.३०.०० मा पर्ने कम्प्रेसर; उपशीर्षक ८४१५.८३.१० मा पर्ने एयर ह्याण्डलिङ्ग यूनिट; उपशीर्षक ८४१८.६१.१० मा पर्ने चिलर; उपशीर्षक ८४१९.५०.०० मा पर्ने ताप विनिमय एकाइ; उपशीर्षक ८४८१.८०.१० मा पर्ने भल्भ; उपशीर्षक ३९२१.१०.११ मा पर्ने थर्मोकोल; शीर्षक ३९.२० र ३९.२१

मा पर्ने कुखुरा पालनको लागि आवश्यक पर्ने विशेष प्रकारको प्लाष्टिक सिट; उपशीर्षक ४८१९.१०.१० र ३९२३.१०.२० मा पर्ने अण्डा राख्ने क्रेट र च्याउको बिउ उत्पादनमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९४०३.२०.९० मा पर्ने बिउ राख्ने एस.एस. वाल टेबुल,

(ज) प्लाण्ट क्वारेन्टिन तथा विषादि व्यवस्थापन केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने बालीनालीको लागि मात्र प्रयोग हुने उपशीर्षक ३८०८.९१.९० मा पर्ने कीटनाशक; उपशीर्षक ३८०८.९२.०० मा पर्ने ढुसीनाशक; उपशीर्षक ३८०८.९३.१० मा पर्ने झारपातनाशक; उपशीर्षक ३८०८.९९.११ मा पर्ने मुसानाशक विषादि तथा उल्लिखित वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगले उक्त केन्द्रको परिमाण र अवधि खोलिएको सिफारिसका आधारमा पैठारी गर्ने कच्चापदार्थ र पशु सेवा विभागको सिफारिसमा पशुपन्छीको जैविक सुरक्षाका लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ३८०८.९४.९० मा पर्ने निसङ्क्रामक (डिसईन्फेक्टेन्ट), पानी सफा गर्ने (वाटर सेनिटाइजर), पानी अम्लीकरण गर्ने (वाटर एसिडीफायर)।

(ट) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी हुने देहाय बमोजिमका वस्तु:-

(अ) सरकारी, सरकारी सहायता प्राप्त तथा सामुदायिक अस्पतालले पैठारी गर्ने भाग ८४ र ९० मा पर्ने औषधीय तथा शल्यचिकित्सा सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण र औजार; मुटुभिन्न प्रत्यारोपण गरिने उपशीर्षक ९०२१.९०.३० मा पर्ने भल्भ र स्टेण्टहरू; उपशीर्षक ९०२१.५०.०० मा पर्ने पेस मेकर र पेस मेकरका पार्टपुर्जा; मुटु तथा मानव शरीर प्रत्यारोपणमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२१.९०.९० मा पर्ने आर्टिएल सेप्टल डिफेक्ट (एसडी), पाटेन्ट डक्टटस आर्टेरुसस (पिडीए), भेन्ट्रिकुलर सेप्टल डिफेक्ट (भिसडी), एलएलए डिभाइसेस भास्कुलर प्लग,

तर त्यसरी पैठारी गरेका वस्तु वारेण्टी वा ग्यारेण्टीको अवधिमा पैठारी गरेको मितिले एक वर्षभित्र मर्मत गर्न लैजाँदा वा मर्मत गरी ल्याउँदा वा सोको सट्टा सोही प्रकारको अर्को वस्तु पैठारी गर्दा त्यसमा भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुनेछ।

(आ) सरकारी, सरकारी सहायताप्राप्त, सामुदायिक तथा गैरसरकारी अस्पताल, संस्था वा निकायले पैठारी गर्ने आँखा उपचारको प्रयोगमा आउने इण्ट्राओकुलर लेन्स उत्पादन गर्न आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ३९२६.९०.३९, ३९२६.९०.९९, ९००१.१०.००, ९००१.२०.०० र ९००१.९०.०० मा पर्ने कच्चापदार्थ र तिनका सहायक सामग्री, यन्त्र उपकरण र तिनका पार्टपुर्जा।

(ठ) नेपाल सरकार शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयको सिफारिसमा फुटबल, क्रिकेट तथा बहुउद्देश्यीय रङ्गशाला निर्माण र सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने शीर्षक ५६.०७ मा पर्ने साइड स्क्रिन बाउण्ड्री रोप; उपशीर्षक ८४२४.१०.०० मा पर्ने फायर एक्सटिङ्गिश्शर; शीर्षक ८५३१.२०.०० मा पर्ने डिजिटल स्कोर बोर्ड; उपशीर्षक ८४३२.८०.०० मा पर्ने टर्फ रोलेर, उपशीर्षक ८४३३.११.०० मा पर्ने घाँस काट्ने मेशिन; उपशीर्षक ८४७९.८९.४० मा पर्ने गार्बेज कम्प्याक्टर मेशिन; ९४०१.९९.०० मा पर्ने प्रि फ्याब्रिकेटेड सिट र शीर्षक ९४.०५ मा पर्ने फ्लड लाईट,

(ड) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा फोहोरमैला सङ्कलन गरी पुनः उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७३०९.००.०० मा पर्ने गार्बेज कन्टेनर।

(ढ) विदेशी नियोग तथा दातृ संस्थाले कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधामा पैठारी गरी कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्ने वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैङ्क जमानतमा पैठारी भएको

बाहेक) पैठारी भएका र आयोजना समाप्तिपछि मन्त्रालयको स्वीकृति लिई सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्ने गरी सरकारी निकायलाई हस्तान्तरण गर्ने वा कम्तीमा पन्ध्र शय्याभन्दा बढी क्षमताका स्वीकृति प्राप्त गैरनाफामुखी सामुदायिक अस्पताललाई हस्तान्तरण गर्ने सवारी साधन।

तर उत्पादन मितिले दश वर्ष नाघेका सवारी साधनलाई यो सुविधा दिइने छैन।

- (ण) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योगले पैठारी गर्ने भाग २८, २९ र ३८ मा पर्ने कच्चापदार्थ, सहायक कच्चापदार्थ र रासायनिक पदार्थ; शीर्षक ११.०८ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने माड (स्वेतसार); उपशीर्षक १३०२.१९.०० मा पर्ने जडिबुटीका सार; उपशीर्षक १५१६.२०.०० मा पर्ने वनस्पतिको बोसो, तेल र तैलांश; शीर्षक १५.२१ मा पर्ने मौरीको मैन, वनस्पति मैन तथा अन्य मैन; उपशीर्षक १७०१.१४.९० मा पर्ने उखुको चिनी; उपशीर्षक १७०२.११.०० मा पर्ने ल्याक्टोज; उपशीर्षक १७०२.३०.१० र १७०२.३०.२० मा पर्ने ग्लुकोज; उपशीर्षक १७०२.३०.३० मा पर्ने डेक्ट्रोसुक्रोज; उपशीर्षक १७०२.९०.९० मा पर्ने फ्रुक्टोज वा अन्य चिनी; उपशीर्षक १९०५.९०.४० मा पर्ने औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सुल (एम्प्टी क्याप्सुल); उपशीर्षक २२०७.१०.१० र २२०७.२०.९० मा पर्ने इथानोल; उपशीर्षक २२०७.१०.२० र २२०७.२०.१० मा पर्ने रेक्टिफाइड स्प्रिट; उपशीर्षक २५१९.९०.०० मा पर्ने म्याग्नेसियम अक्साइड; शीर्षक २७.१२ मा पर्ने हाइट सफ्ट प्याराफिन र पेट्रोलियम जेली; शीर्षक ३२.०३ र ३२.०४ का सबै उपशीर्षकमा पर्ने रड; शीर्षक ३२.०५ मा पर्ने कोटिङ्ग मेटेरियल; उपशीर्षक ३३०१.९०.०० मा पर्ने एसेन्सियल आयल; उपशीर्षक ३३०२.९०.०० मा पर्ने सुगन्धयुक्त तत्व; शीर्षक ३४.०२ मा

पर्ने टिबइन ८० सोडियम लौरल सल्फेट; उपशीर्षक ३४०४.२०.०० र ३४०४.९०.०० मा पर्ने मैन; उपशीर्षक ३५०१.९०.०० मा पर्ने सोडियम केसिनेट; उपशीर्षक ३५०५.१०.०० मा पर्ने फर्मास्यूटिकल गम; उपशीर्षक ३५०७.९०.०० मा पर्ने इन्जाइम; उपशीर्षक ३९०५.९९.०० मा पर्ने पोलिभिनायल पिरालोडोन (भिनायल एसिटेट) एसिटेट; उपशीर्षक ३९०६.९०.०० मा पर्ने कारबोमर; उपशीर्षक ३९१०.००.०० मा पर्ने प्राथमिक रूपका सिलिकन; शीर्षक ३९.१२ मा पर्ने माइक्रोक्रिस्टलाइन सेलुलोज; उपशीर्षक ३९१३.९०.०० मा पर्ने ज्यान्थन गम; शीर्षक ३९.१४ मा पर्ने को-पोलिमर टेष्ट मेकिङ्ग; उपशीर्षक ४०१४.९०.०० मा पर्ने रबर स्टोपर; उपशीर्षक ४८२१.१०.०० मा पर्ने लेबल; उपशीर्षक ७०१०.१०.०० मा पर्ने एम्पुल; उपशीर्षक ७६१२.१०.०० मा पर्ने आल्मोनियमका लचकदार ट्युब; शीर्षक ३९.२०, ३९.२१ र ४८.१९ का सबै उपशीर्षक तथा उपशीर्षक ३९२३.१०.१०, ३९२३.१०.९०, ३९२३.३०.९०, ३९२३.५०.००, ७०१०.९०.००, ७६०७.११.००, ७६०७.१९.००, ७६०७.२०.०० र ९६०२.००.०० मा पर्ने प्याकिङ्ग मेटेरियल तथा उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने १५ एम.एल. सम्म क्षमताका मेजरिङ्ग कप; उपशीर्षक ८३०९.९०.०० अन्तर्गतका आधारभूत धातुका विक्रोहरु; उपशीर्षक ८४२२.३०.०० अन्तर्गतका फिलिड र प्याकेजिड मेसिन र उपशीर्षक २५०१.००.१० मा पर्ने नुन।

त्यस्तो सिफारिस गर्दा औषधि व्यवस्था विभागले कच्चापदार्थको खपत अनुपात, स्वदेशमा हुने उपभोग र विदेशमा भएको निकासीको आधारमा एक आर्थिक वर्षको लागि चाहिने परिमाण एकैपटक सिफारिस गर्न सक्नेछ।

(त) लगानी बोर्ड नेपालबाट स्वीकृत हुने जल, सौर्य वा वायु उर्जामा आधारित विद्युत उत्पादन आयोजना वा प्रसारण लाईन

आयोजनाको हकमा सो बोर्डको र नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट सञ्चालित आयोजना लगायत अन्य जलविद्युत आयोजना वा प्रसारण लाईन आयोजनाको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गर्ने विद्युत उत्पादन, सञ्चय, प्रसारण तथा वितरणका लागि आवश्यक पर्ने निर्माण यन्त्र उपकरण, विष्फोटक पदार्थ, स्टिल प्लेट, मेशिनरी, औजार तथा तिनका पार्टपुर्जा र उच्च भण्डारण क्षमताका व्याट्टि एवम् अन्य सम्बन्धित वस्तु र वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सिफारिसमा सौर्य तथा वायु उर्जाबाट विद्युत उत्पादन, सञ्चय, प्रसारण तथा वितरणका लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी, औजार र तिनका पार्टपुर्जा तथा अन्य सम्बन्धित वस्तु,

यस खण्ड बमोजिम सिफारिस गर्दा आयोजनाको विस्तृत इञ्जिनियरिङ्ग डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसारको वस्तु मात्र सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

(थ) बिउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको सिफारिसमा पैठारी हुने उपशीर्षक १००१.११.०० र १००१.११.०० मा पर्ने गहुँको बिउ; उपशीर्षक १००५.१०.०० मा पर्ने मकैको बिउ; उपशीर्षक १००६.१०.१० मा पर्ने धानको बिउ; उपशीर्षक १२०९.११.१०, १२०९.११.२०, १२०९.११.३०, १२०९.११.४०, १२०९.११.५० र १२०९.११.९० मा पर्ने तरकारीको बिउ तथा उपशीर्षक १२०९.२१.००, १२०९.२२.००, १२०९.२३.००, १२०९.२४.००, १२०९.२५.०० र १२०९.२९.०० मा पर्ने विभिन्न उन्नत जातका घाँसको बिउ,

(द) वातावरण विभागको सिफारिसमा पैठारी हुने सफा टेम्पोमा प्रयोग गरिने उपशीर्षक ८५०७.२०.०० मा पर्ने डिप साइकल लिड एसिड ब्याट्री र काठमाडौँ उपत्यकामा सञ्चालित सफा टेम्पोमा

प्रयोग हुने उपशीर्षक ८५०७.६०.०० मा पर्ने लिथियन आयन ब्याट्री,

- (घ) पत्रपत्रिका प्रकाशन गर्न स्वीकृति प्राप्त सञ्चार गृहले नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ४८०१.००.०० मा पर्ने अख्तारी कागज,
- (न) नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा कृषि, बागवानी तथा पुष्प फार्मले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ९४०६.१०.१० र ९४०६.९०.१० मा पर्ने ग्रीन हाउस र सिँचाइमा प्रयोग हुने शीर्षक ३९.१७ र ७३.०६ मा पर्ने पाइप; शीर्षक ३९.१७ र ७३.०७ मा पर्ने पाइप जडान; उपशीर्षक ८४१३.७०.१९, ८४१३.७०.१९, ८४१३.७०.१२ र ८४१३.७०.१९ तथा ८४१३.८१.०० मा पर्ने पानी तान्ने पम्प,
- (प) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा फलफूल, पुष्प तथा तरकारी खेती गर्ने कृषि तथा नर्सरी फर्मले पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० र ३९.२१ मा पर्ने यूभी प्लाष्टिक फिल्म; उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ र ६३०७.९०.९० मा पर्ने इन्सेक्ट नेट; उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने हेल नेट (असिना छेक्ने जाली) र टनेल प्लास्टिक; उपशीर्षक १४०४.९०.९१ मा पर्ने कोकोपिट; उपशीर्षक ६००५.३५.०० मा पर्ने थर्मल स्क्रिन सेट; ग्रीन हाउसमा प्रयोग हुने शीर्षक ६०.०५ मा पर्ने एग्रोनेट र उपशीर्षक ९४०६.१०.१० र ९४०६.९०.१० मा पर्ने ग्रीन हाउस,
- (फ) औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगले आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्न पैठारी गर्ने कच्चापदार्थ,
- (ब) काठमाडौँ उपत्यकाभित्र सञ्चालित उद्योग काठमाडौँ उपत्यका बाहिर स्थानान्तरण गरी पुनः सञ्चालन गर्न चाहने उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्ने भाग ८४ मा पर्ने औद्योगिक मेशिनरी, उपकरण तथा पार्टपुर्जा,

(भ) संवत् २०८३ सालसम्म सञ्चालनमा आउने गरी निर्माणाधीन होटेल तथा रिसोर्टमध्ये नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको सिफारिसमा एक अर्ब रुपैयाँदेखि दुई अर्ब रुपैयाँसम्म लगानी गरेका होटेल तथा रिसोर्टले पैठारी गर्ने दुई वटा सवारी साधन; दुई अर्ब रुपैयाँदेखि पाँच अर्ब रुपैयाँसम्म लगानी गरेका होटेल तथा रिसोर्टले पैठारी गर्ने पाँच वटा सवारी साधन र पाँच अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी लगानी गरेका होटेल तथा रिसोर्टले पैठारी गर्ने दश वटा सवारी साधन।

तर त्यसरी पैठारी हुने सवारी साधन पैठारी भएको दश वर्षसम्म निजी सवारीको रूपमा दर्ता गर्न वा नामसारी गर्न नपाइने र त्यसरी पैठारी भएका सवारी साधनमा बाहिरपट्टि त्यस्ता होटल तथा रिसोर्टको नाम लेखिएको हुनु पर्नेछ। त्यस्तो सवारी साधन दश वर्ष नपुगी नामसारी गरेमा नियम अनुसार पूरै भन्सार महसुल लाग्नेछ र दश वर्षपछि नामसारी भएमा भन्सार महसुल लाग्ने छैन। एक पटक त्यस्तो सुविधा उपभोग गरिसकेको दश वर्ष व्यतित गरिसकेपछि मात्र पुनः त्यस्तो सुविधा प्रदान गरिनेछ।

(म) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा पशुपालन फर्म तथा उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ४०१६.९१.०० मा पर्ने पशु चौपायाका लागि ओछ्याउने म्याट,

(य) प्रविधिजन्य स्वास्थ्य सामग्री जस्तै प्लाष्टिकका सिरिञ्ज, क्यानुला, अक्सिजन मास्क, भेन्टिलेटर मास्क, अक्सिजन कनेक्टर तथा ट्यूबिङ्ग, व्लड कलेक्सन कन्टेनर वा व्याग, युरिन व्याग, हेमोडाइलासिस कन्टेनर तथा ट्यूबिङ्ग जस्ता वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगले औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा शीर्षक ३९.०२ मा पर्ने प्लाष्टिकका दाना; उपशीर्षक ३९२३.५०.०० मा पर्ने प्लाष्टिक क्याप; शीर्षक ३९२६.९०.३९ मा पर्ने पेट ट्यूब तथा शीर्षक ४०१६.९३.९० मा पर्ने रबरका बिको र सिरिञ्ज ग्यासकेट।

- (र) उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा औषधि व्यवस्था विभागको सिफारिसमा औषधि उद्योगमा मात्र प्रयोग हुने पेट बोटल (पोलीइथाइलिन), एचडीपीई (हाइडेन्सिटी पोलीइथाइलिन) बोटल तथा बिको र मेजरमेन्ट क्याप उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३९०१.१०.००, ३९०१.२०.०० र ३९०७.६१.०० मा पर्ने प्लाष्टिक दाना,
- (ल) लगानी बोर्ड नेपालबाट स्वीकृत हुने निजी लगानीका औद्योगिक क्षेत्र विकास आयोजनाको हकमा सो बोर्डको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजना वा सोको ठेकेदार वा आयोजनाको प्रवर्द्धकले पैठारी गर्ने औद्योगिक क्षेत्र निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने निर्माण उपकरण, मेशिनरी, औजार तथा अन्य सम्बद्ध निर्माण सामग्री,
- यस खण्ड बमोजिम सिफारिस गर्दा आयोजनाको विस्तृत इञ्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसारको वस्तु मात्र सिफारिस गर्नु पर्नेछ।
- (व) उद्योग विभागको सिफारिसमा काठ सिजनिङ गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ८४.०२ मा पर्ने बोइलर; उपशीर्षक ८४१४.५९.०० मा पर्ने एयर फ्यान; उपशीर्षक ८४१९.३५.०० मा पर्ने काठ सुकाउने यन्त्र (ड्रायर); उपशीर्षक ८४२२.४०.०० मा पर्ने प्याकिङ गर्ने मेशिन; शीर्षक ८४.२५ मा पर्ने स्किप होइष्टहरू; शीर्षक ८४.६५ मा पर्ने काठको बोक्रा छिल्ने मेशिन; उपशीर्षक ८४६५.९१.०० मा पर्ने काठ चिर्ने यन्त्र (सइङ्ग मेशिन); उपशीर्षक ८४६५.९२.०० मा पर्ने रन्दा र उपशीर्षक ९०२५.८०.०० मा पर्ने मोइश्चर मापन गर्ने यन्त्र,
- (श) उद्योग विभागको सिफारिसमा विद्युतीय सवारी साधनको चार्जिङ्ग मेशिन उत्पादन तथा एसेम्बलिङ्ग गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८४२४.१०.०० मा पर्ने फायर एक्सटिङ्गिभर; उपशीर्षक ८५३७.२०.०० मा पर्ने प्यानल; शीर्षक ८५.४४

मा पर्ने चार्जिङ्ग केवल तथा कनेक्टर; उपशीर्षक ९०२८.३०.०० मा पर्ने स्मार्ट इलेक्ट्रिक मिटर र उपशीर्षक ९०३२.८९.०० मा पर्ने कन्ट्रोलर।

(ष) वार्षिक उत्पादन क्षमता र खपत परिमाणको आधारमा औषधि व्यवस्था विभागले गरेको सिफारिस अनुसार हाडजोर्नी उपचारमा प्रयोग हुने सामाग्री उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ७२२२.२०.०० मा पर्ने एम एस फ्लाट एण्ड राउण्ड बार र रड्स; उपशीर्षक ७२२२.४०.०० मा पर्ने कोण, आकार र खण्डहरू; शीर्षक ७२.२३ मा पर्ने खिया नलाग्ने इस्पातका तार; उपशीर्षक ७३०४.४९.०० मा पर्ने एम एस हलो ड्रिल बार पाइप; र उपशीर्षक ८९०८.९०.०० मा पर्ने टिटानियमका वस्तुहरू।

(स) वार्षिक उत्पादन क्षमता र खपत परिमाणको आधारमा औषधि व्यवस्था विभागले गरेको सिफारिस अनुसार डाइनोष्टिक टेष्ट किट उत्पादन गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले पैठारी गर्ने उपशीर्षक २८९९.२२.०० मा पर्ने सिलिकन डाइअक्साइड; उपशीर्षक ३८२२.९९.०० मा पर्ने अनकट रिजेन्ट सिट; उपशीर्षक ३९२३.४०.९० मा पर्ने प्लाष्टिक लेमिनेटेड पाउच; उपशीर्षक ३९२६.९०.९९ मा पर्ने नमुना संकलन बट्टा; र उपशीर्षक ७६०७.२०.०० मा पर्ने अल्मुनियम फ्वायल।

(३) भन्सार महसुल आंशिक छुट हुने:-

(क) नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको सिफारिसमा स्वदेशी मुद्रण (प्रेस) उद्योगले आफ्नो उद्योगको प्रयोगको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ३२९५.९९.०० मा पर्ने मसीमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

(ख) पर्यटन विभागको सिफारिसमा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीले आफ्नो प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ६३०६.२२.०० र ६३०६.२९.०० मा पर्ने पाल; उपशीर्षक ५६०७.५०.०० मा पर्ने क्लाइम्बिङ्ग रोप, क्लाइम्बिङ्गमा मात्र प्रयोग हुने वस्तु, विशेष

प्रकारका क्याम्पिङ्ग क्रोकरी; उपशीर्षक ८२१५.२०.०० र ८२१५.९९.०० मा पर्ने कटलरी र उपशीर्षक ४२०२.९१.००, ४२०२.९२.००, ४२०२.९९.१० र ४२०२.९९.९० मा पर्ने रूकस्याक, क्याम्पन र पिटन पहिलो पटक पैठारी गर्दा पाँच प्रतिशत मात्र भन्सार महसुल लाग्ने, त्यस्तो एजेन्सीले नेपाल सरकार, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने सञ्चार उपकरणमा समेत लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। त्यसरी पैठारी हुने वस्तुमध्ये क्याम्पिङ्ग क्रोकरी र कटलरीमा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीको नाम र चिन्ह अङ्कित भएको हुनु पर्नेछ।

(ग) पर्यटन विभागको सिफारिसमा जलयानको व्यवसाय गर्ने राफिटिङ्ग सेवा सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले आफ्नो व्यवसाय सञ्चालनको लागि उपशीर्षक ६५०६.१०.०० मा पर्ने हेलमेट एक सय थान र उपशीर्षक ३९२३.१०.९० मा पर्ने वाटरप्रुफ क्यामरा कण्टेनर दश थान पहिलो पटक पैठारी गर्दा भन्सार महसुल पाँच प्रतिशत लाग्ने,

(घ) नेपालमा छायाङ्कन गरिएको शीर्षक ३७.०६ मा पर्ने फिल्म डेभलप गर्न वा प्रशोधन गर्न वा प्रदर्शन गर्न अस्थायी निकासी गर्नु परेमा चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा भन्सार महसुल नलिई लगतमा राखी निकासी गर्न दिइनेछ। त्यस्तो सिनेमा पुनः पैठारी गर्दा प्रति सिनेमा पाँच हजार रुपैयाँ भन्सार महसुल लाग्नेछ। विदेशमा प्रदर्शनका लागि लगिएको सिनेमा फिर्ता ल्याउँदा भने भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

तर विदेशी चलचित्र नेपालमा प्रदर्शनको लागि पैठारी गर्दा प्रति चलचित्रको मूल्यमा सम्झौता मूल्यको एक प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। नेपालमा चलचित्र छायाङ्कन गर्नको लागि विदेशी नागरिकले आफूसँग ल्याउने तथा नेपाली नागरिकले विदेशमा चलचित्र छायाङ्कन गर्नको लागि आफूसँग लैजाने चलचित्र सम्बन्धी यन्त्र उपकरण र सोसँग सम्बन्धित वस्तु

चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा पछि फिर्ता लैजाने वा फिर्ता ल्याउने शर्तमा भन्सार महसुल नलिई लगतमा राखी पैठारी वा निकासी गर्न दिन सकिनेछ।

(ड) स्थायी स्वीकृतिप्राप्त ट्राभल एजेन्सी, ट्रेकिङ एजेन्सी, राफिटङ एजेन्सी र तारे तथा रिसोर्ट होटलले नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८७०२.१०.१०, ८७०२.२०.१०, ८७०२.३०.१० र ८७०२.९०.१०, ८७०२.१०.२०, ८७०२.२०.२०, ८७०२.३०.२० र ८७०२.९०.२० मा पर्ने यात्रुहरु बोक्ने मोटर गाडीहरु मध्ये जम्मा दुई थानमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने।

तर त्यसरी पैठारी हुने सवारी साधन पैठारी भएको दश वर्षसम्म निजी सवारीको रूपमा दर्ता वा नामसारी गर्न नपाइने र सवारी साधनमा बाहिरपट्टि त्यस्ता एजेन्सी वा होटलको नाम लेखिएको हुनु पर्नेछ। त्यस्तो सवारी साधन दश वर्ष नपुगी नामसारी गरेमा प्रचलित कानून बमोजिमको पूरै भन्सार महसुल लाग्नेछ र दश वर्षपछि नामसारी भएमा भन्सार महसुल लाग्ने छैन। एक पटक त्यस्तो सुविधा उपभोग गरिसकेको दश वर्ष व्यतित गरिसकेपछि मात्र पुनः त्यस्तो सुविधा प्रदान गरिनेछ

(च) तारे होटल वा रिसोर्टले स्वीकृत योजना अनुसार होटलको निर्माणका लागि पर्यटन विभागको सिफारिसमा पहिलो पटक पैठारी गर्दा निम्न उपशीर्षकमा पर्ने वस्तुमा पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछः-

उपशीर्षक ९४०३.१०.००, ९४०३.२०.९०, ९४०३.४०.००, ९४०३.५०.००, ९४०३.६०.००, ९४०३.७०.९०, ९४०३.८२.००, ९४०३.८३.००, ९४०३.८९.००, ९४०४.१०.०० मा पर्ने फर्निचर तथा फिक्चर्स; उपशीर्षक ९४०६.९०.९० मा पर्ने पुनर्निर्मित भवन; शीर्षक ३२.०८, ३२.०९ र ३२.१० अन्तर्गतका सबै उपशीर्षकमा पर्ने रड;

उपशीर्षक ५७०२.३२.००, ५७०२.३९.००,
 ५७०२.४२.००, ५७०२.४९.९०, ५७०२.५०.००,
 ५७०२.९२.००, ५७०२.९९.००, ५७०३.२१.००,
 ५७०३.२९.००, ५७०३.३१.००, ५७०३.३९.००,
 ५७०३.९०.१० र ५७०३.९०.९० मा पर्ने कार्पेट; उपशीर्षक
 ७००७.१९.०० मा पर्ने काँच र काँचका सामान; उपशीर्षक
 ८५३६.१०.००, ८५३६.२०.००, ८५३६.३०.००,
 ८५३६.४९.००, ८५३६.६१.००, ८५३९.१०.००,
 ८५३९.२१.००, ८५३९.२२.००, ८५३९.२९.००,
 ८५३९.३१.००, ८५३९.३२.००, ८५३९.३९.००,
 ८५३९.४१.००, ८५३९.४९.००, ८५३९.९०.०० मा पर्ने
 इलेक्ट्रिक इन्स्टलेशन; उपशीर्षक ८४५१.१०.०० मा पर्ने
 ड्राइक्लिनिङ्ग मेशिन; उपशीर्षक ६३०२.३१.१०,
 ६३०२.३१.९०, ६३०२.३२.१०, ६३०२.३२.९०,
 ६३०२.३९.१०, ६३०२.३९.९०, ६३०२.९१.००,
 ६३०२.९३.००, ६३०२.९९.०० मा पर्ने हाउसकिपिङ्गका
 वस्तु; उपशीर्षक ८४१४.३०.००, ८४१४.४०.०० मा पर्ने
 कम्प्रेसर; उपशीर्षक ८४१४.१०.०० मा पर्ने भ्याकुम पम्प;
 उपशीर्षक ८३०१.४०.०० मा पर्ने डोर लक्स; उपशीर्षक
 ८५०४.३३.०० मा पर्ने ट्रान्सफर्मर; उपशीर्षक
 ८५०२.१२.००, ८५०२.१३.००, ८५०२.२०.०० मा पर्ने
 जेनेरेटर; उपशीर्षक ८२१४.९०.००, ८२१५.१०.००,
 ८२१५.२०.००, ८२१५.९१.००, ८२१५.९९.०० मा पर्ने
 ऋकरी तथा कटलरी; उपशीर्षक ७०१३.१०.००,
 ७०१३.२२.००, ७०१३.२८.००, ७०१३.३३.००,
 ७०१३.३७.००, ७०१३.४१.००, ७०१३.४२.००,
 ७०१३.४९.००, ७०१३.९१.००, ७०१३.९९.०० मा पर्ने
 ग्लासवेयर; उपशीर्षक ७३२३.९३.०० मा पर्ने टेबुलवेयर;

उपशीर्षक ६९१०.१०.०० र ८४८१.८०.९० मा पर्ने सेनिटरी फिटिङ्ग,

माथि उल्लिखित वस्तुमध्ये ऋकरी, ग्लासवेयर, कट्लरी, टेबुलवेयर, सेनेटरी फिटिङ्ग र लिनेनमा होटलको नाम र चिन्ह अङ्कित भएको हुनु पर्नेछ।

(छ) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा सरकारी, सामुदायिक वा मुनाफा वितरण नगर्ने अस्पतालले पैठारी गर्ने उपशीर्षक

८७०२.१०.२०, ८७०२.२०.२०, ८७०२.३०.२० र ८७०२.९०.२० मा पर्ने यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरूमा देहाय बमोजिमको संख्यामा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट दिइनेछ:-

(अ) न्यूनतम पन्ध्र शय्यादेखि पचास शय्यासम्म भएको अस्पतालको लागि एउटा र पचास शय्याभन्दा बढी भएको अस्पतालको लागि दुई वटा,

(आ) उपखण्ड (अ) बमोजिम सुविधामा पैठारी भएको यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू पुरानो भई प्रयोग गर्न नसकिने भएमा त्यसलाई स्क्र्याप गरी सोको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेस गरेपछि सोही प्रकारको अर्को मोटर गाडी पैठारी गर्दा समेत यो सुविधा दिइनेछ।

(ज) चलचित्र धुलाई गर्ने, ध्वनि भनें वा निर्माण गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योग वा कम्पनीले चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा पैठारी गर्ने देहायको उपखण्ड (अ) मा उल्लिखित वस्तु र चलचित्र प्रदर्शन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका उद्योग वा कम्पनीले उपखण्ड (आ) मा उल्लिखित वस्तु पहिलो पटक पैठारी गर्दा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी भन्सार महसुल छुट दिइनेछ। त्यसरी सिफारिस गर्दा चलचित्र विकास बोर्डले सम्बन्धित उद्योग वा कम्पनीको क्षमता र प्रयोगको आधारमा परिमाण किटान गरेर सिफारिस गर्नु पर्नेछ:-

- (अ) उपशीर्षक १०१०.५०.०० मा पर्ने कम्प्युटराइज्ड प्रिभ्यूएबल, भिडियो एसिष्ट सहित कलर एनालाइजिङ्ग (करेक्सन) मेशिन सेट, फाइनल प्रिन्टिङ्ग तथा फाइनल प्रोसेसिङ्ग मेशिन, प्रोसेसर तथा प्रिन्टर, एनालाइजर, स्टेनवेक, साउण्ड रिडर, सिक्रोमिटर, डवर, मिक्सचर, अडियो मिक्सिङ्ग कन्सोल, स्पेलाइजर, रिवाइण्डर, कलर करेक्सन समेतको टेलिसिने मेशिन, साउण्ड अप्टिकल ट्रान्सफरिङ्ग मेशिन सेट, रिफ्लेक्टर, वेवी, सुपर मल्टी-१०, मल्टी-२० सोलार, एच.एम.आई, रेक्टिफाईस, प्रोजेक्ट कन्सोल, डिजिटल फिल्म सर्वर, सबउफर्स, फिल्म प्लार्टर्स, फिल्म अटोमेशन इक्विपमेण्ट्स, टेलिसिने सम्बन्धी उपकरण; उपशीर्षक ८५२८.४९.०० मा पर्ने मनिटर; उपशीर्षक १००७.२०.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर र उपशीर्षक १००२.११.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर लेन्स, साउण्ड अप्टिकल क्यामराको लेन्स र लेन्स; उपशीर्षक ८५२८.५९.०० मा पर्ने एच.डी. मोनिटर; उपशीर्षक ८४२६.३०.०० मा पर्ने जीब क्रेन; उपशीर्षक ८५१९.८१.०० र उपशीर्षक ८५१९.८९.०० मा पर्ने साउण्ड रेकर्डर; उपशीर्षक ८५२८.६९.०० मा पर्ने प्रिन्ट प्रिभ्यू प्रोजेक्टर, उपशीर्षक १००६.५३.०० र १००६.५९.०० मा पर्ने क्यामरा; उपशीर्षक १००२.२०.०० मा पर्ने फिल्टर; उपशीर्षक १००७.९१.०० मा पर्ने क्यामरा स्टेण्ड; उपशीर्षक ८५०४.४०.९० मा पर्ने ब्याट्री चार्जर; उपशीर्षक ८७१६.८०.०० मा पर्ने ट्रली; उपशीर्षक ८४२६.११.०० मा पर्ने क्रेन पहिलो पटक पैठारी गर्दा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी भन्सार महसुल छुट दिइने,
- (आ) शीर्षक १४.०१ अन्तर्गत पर्ने लकजरी सिट; उपशीर्षक ८४१५.१०.०० मा पर्ने ४ टनभन्दा बढी क्षमताको एयर कण्डिस्नर; उपशीर्षक ८५३९.२९.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर ल्याम्प र जेनन बल्ब; उपशीर्षक १००२.११.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर लेन्स; उपशीर्षक १००७.२०.०० मा पर्ने प्रोजेक्टर;

उपशीर्षक १०१०.६०.०० मा पर्ने प्रोजेक्सन स्क्रिन, उपशीर्षक ८५१८.४०.०० र ८५१८.५०.०० मा पर्ने एम्प्लिफायर; उपशीर्षक ८५१८.२१.०० र ८५१८.२२.०० मा पर्ने स्पिकर।

- (झ) नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको सिफारिसमा पर्वतारोहण दलले नेपालका हिमाल आरोहण गर्नको निमित्त पैठारी गर्ने नेपालमा खपत हुने मदिरा तथा चुरोट बाहेकका वस्तुमा दश प्रतिशतभन्दा बढी भन्सार महसुल लाग्ने भएमा दश प्रतिशत मात्र भन्सार महसुल लाग्नेछ। त्यस्तो दलले पैठारी गर्ने नेपालमा खपत नहुने वस्तुको हकमा लाग्ने महसुल धरौटीमा लिई वस्तु फिर्ता गरेपछि धरौटी रकम फिर्ता दिइनेछ,
- (ञ) उद्योग विभागको सिफारिसमा संश्लेषित तन्तुको धागो (सेन्थेटिक यार्न) उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि आवश्यक उपशीर्षक ३९०२.१०.०० मा पर्ने पी.पी. ग्रेनुयल्सको पैठारीमा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ,
- (ट) सिरिञ्ज उत्पादन गर्ने उद्योग र स्लाइन पानी उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादन प्रयोजनको लागि आवश्यक पर्ने परिमाणसम्मको भाग ३९ मा पर्ने प्लाष्टिक दानामा उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ। उद्योग विभागले त्यसरी सिफारिस गर्दा उद्योगले उत्पादन तथा बिक्री गरेको सिरिञ्ज वा स्लाइन बोटलको परिमाण, त्यस्तो वस्तु उत्पादन गर्दा लाग्ने प्लाष्टिक दानाको परिमाण र खपत अनुपात समेतका आधारमा एक आर्थिक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने प्लाष्टिक दानाको परिमाण एकैपटक सिफारिस गर्नु पर्नेछ,
- (ठ) मुटुको शल्यक्रिया गर्दा प्रयोग हुने उपशीर्षक १०१८.९०.९० मा पर्ने कष्टम ट्यूबिङ्ग प्याक (सी.टि.पी.) उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने परिमाणसम्मको

उपशीर्षक ३९१७.३९.०० मा पर्ने मेडिकल पी.भि.सी. ट्यूब र सोको सहायक सामग्री उद्योग विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्दा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,

(ड) पचास वटा भन्दा बढी दुधालु गाई वा भैंसी पाल्ने पशु फार्म र कृषि सहकारीले आफ्नो प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने जुनसुकै एउटा ढुवानीको साधनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। त्यस्तो ढुवानीका साधन पैठारी गरेको मितिले सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न पाइने छैन,

(ढ) चिया उद्योगले चिया ढुवानी गर्ने प्रयोजनको निमित्त उपशीर्षक ८७०४.२९.२० मा पर्ने पिकअप वा उपशीर्षक ८७०४.३२.९० मा पर्ने मिनि ट्रक नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गरेमा सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न नपाउने गरी एक पटकका लागि देहाय बमोजिमको संख्यामा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछः-

(अ) दश बिगाहादेखि तीस बिगाहासम्म क्षेत्रफलमा चिया खेती गरी चिया उत्पादन गर्ने उद्योगलाई एउटा,

(आ) तीस बिगाहाभन्दा बढी क्षेत्रफलमा चिया खेती गरी चिया उत्पादन गर्ने उद्योगलाई दुई वटा।

(ण) नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पशुपन्छी पालन उद्योग, कृषि फर्म तथा कम्पनी र कृषि सहकारी संस्थाले पैठारी गर्ने कृषिजन्य उत्पादन सुरक्षित गर्न निर्माण गरिने शीत भण्डारको लागि आवश्यक पर्ने उपशीर्षक ३९२५.९०.२० मा पर्ने पफ स्याण्डविच वाल एण्ड रुफ प्यानलमा दश प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्ने,

(त) नेपाल सरकार, शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयको सिफारिसमा सामुदायिक शिक्षण संस्थाले विद्यार्थी ल्याउने लैजाने प्रयोजनका

लागि तीस सिटभन्दा बढी क्षमताको उपशीर्षक ८७०२.१०.१०, ८७०२.२०.१०, ८७०२.३०.१०, ८७०२.४०.१०, ८७०२.९०.१० मा पर्ने यात्रु बोक्ने मोटर गाडीमा पाँच सय विद्यार्थीसम्म अध्ययनरत भएका शिक्षण संस्थालाई एउटा र सोभन्दा बढी विद्यार्थी अध्ययनरत शिक्षण संस्थालाई थप एउटा यात्रु बोक्ने मोटर गाडी पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचहत्तर प्रतिशत छुट दिइनेछ।

- (थ) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त निजी स्वास्थ्य संस्थाले पैठारी गर्ने मृगौला उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने हेमो डायलाइसिस मेशिन, डाइलासिस रिप्रोसेसर, डायलाइजर र यसको ट्यूबिङ्ग; उपशीर्षक ९४०२.९०.२० मा पर्ने डाइलासिस बेड तथा उपशीर्षक ९४०२.९०.९० मा पर्ने कुर्सी; मुटुको रोग निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.११.०० मा पर्ने इकोकार्डियोग्राफ; उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने भिडियो स्कोप, क्याथल्याब, हर्ट लङ्ग मेशिन र डिफ्रीब्रिलेटर; क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०२२.१२.०० मा पर्ने पोजिट्रोन इमिशन टोमोग्राफी (पेट) स्क्यान मेशिन, कम्प्युटेड टोमोग्राफी (सि.टी.) स्क्यान मेशिन, मेमोग्राफी; उपशीर्षक ९०२२.२१.०० मा पर्ने ब्रेसीथेरापी र लिनियर एक्सलरेटर; रोग निदानमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ९०१८.१९.९० मा पर्ने फ्लो साइटोमिटर, नेक्स्ट जेनेरेशन सिक्वेन्सर र प्रोटीन माइक्रोएरी प्लेटफर्म; उपशीर्षक ९०१८.९०.३० मा पर्ने मल्टिप्लेक्स रियल टाइम पि.सी.आर. र उपशीर्षक ९०१८.१३.०० मा पर्ने म्याग्नेटिक रिजोनेन्स इमेजिङ्ग (एम.आर.आई.) मेशिनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने,

- (द) पशु सेवा विभागको सिफारिसमा भेटेरिनरी अस्पतालले पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८५४३.७०.०० मा पर्ने मेटल डिटेक्टर; उपशीर्षक ९०१८.१२.०० मा पर्ने अल्ट्रासाउण्ड; उपशीर्षक ९०१८.९०.९० मा पर्ने ग्यास एनेस्थेसिया सेट; उपशीर्षक ९०२२.१४.०० मा पर्ने एक्स-रे मेशिनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने,
- (ध) नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा मोबाइल भेटेरिनरी सेवा प्रदान गर्ने संस्थाले मोबाइल भेटेरिनरी सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने भेटेरिनरी एम्बुलेन्स र प्रयोगशाला तथा डायग्नोस्टिक सुविधा जडित उपशीर्षक ८७०५.९०.९० मा पर्ने मोटर गाडी पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने,
- (न) तराईमा पाँच हेक्टरभन्दा बढी र पहाड तथा हिमालमा तीन हेक्टरभन्दा बढी क्षेत्रफलमा सामूहिक कृषि खेती गर्ने कृषि सहकारी संस्थाले आफ्नो उत्पादन ढुवानी गर्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८७०४.२१.१० वा ८७०४.२२.१० मा पर्ने डबल क्याब पिकअप; उपशीर्षक ८७०४.२१.५०, वा ८७०४.२२.७० वा ८७०४.२३.१० वा ८७०४.३१.५० वा ८७०४.३२.५० वा ८७०४.४१.५० वा ८७०४.४२.७० वा ८७०४.५१.५० वा ८७०४.५२.७० वा ८७०४.६०.१० मा पर्ने प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएको ढुवानी साधन बाहेक जुनसुकै प्रकारका एउटा ढुवानीको साधनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। त्यस्तो ढुवानीको साधन पैठारी गरेका मितिले सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न पाइने छैन,
- (प) नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा कृषि सहकारीले सञ्चालन गर्ने कृषिजन्य उत्पादन ढुवानी गर्न पैठारी गर्ने शीर्षक ८७.०४ पर्ने डबल क्याब पिकअप बाहेकको

- एक थान ढुवानीको साधनमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। त्यस्तो ढुवानी साधन पैठारी गरेका मितिले सात वर्षसम्म बिक्री वितरण वा नामसारी गर्न पाइने छैन,
- (फ) उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा कडा बनाइएको (तापित) सुरक्षित काँच बनाउने उद्योगले उद्योग विभागको सिफारिसमा उपशीर्षक ७००५.२९.०० र ७००५.२९.०० मा पर्ने काँचको पैठारी गर्दा पच्चीस प्रतिशत भन्सार महसुल लाग्नेछ।
- (ब) लाइट गेज फ्रेमिड सिस्टममा आधारित प्रविधिबाट भवन निर्माण गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले पैठारी गर्ने भन्सार उपशीर्षक ७२९०.६९.०० अन्तर्गतको आलमुनियम-जिङ्ग मिश्र धातुको जलप वा लेप लगाएको वस्तुमा उद्योग विभागको सिफारिसमा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुने।
- (भ) घाँसको उत्पादन गरी निकासी गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका फर्मले कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० र ३९.२९ मा पर्ने प्लाष्टिकका सिट पैठारी गर्दा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (म) उद्योग विभागको सिफारिसमा फ्लेक्स ब्याजर उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२० मा पर्ने प्लास्टिकका सिट, फिल्म तथा उपशीर्षक ६००५.३६.०० मा पर्ने बुनेको कपडामा भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।
- (य) उद्योगको उत्पादन क्षमता र वार्षिक खपत परिमाणको आधारमा उद्योग विभागको सिफारिस अनुसार जस्तापाता उत्पादन गर्ने उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ३२.०८ र ३२.०९ अन्तर्गतको रङ्ग (पेन्ट) मा लाग्ने भन्सार महसुलमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।
७. भन्सार महसुल तथा कृषि सुधार शुल्क पूर्ण छुट हुने : देहायका वस्तु पैठारी गर्दा भन्सार महसुल तथा कृषि सुधार शुल्क पूर्ण रूपमा छुट हुनेछ:-

- (क) उपशीर्षक ०१०५.११.००, ०१०५.१२.००, ०१०५.१३.००, ०१०५.१४.००, ०१०५.१५.००, ०१०५.१६.००, ०१०५.१७.०० र ०१०६.३३.०० मा पर्ने प्रजननका लागि पैठारी हुने (प्यारेन्ट स्टक) चल्ला,
- (ख) उपशीर्षक ०६०१.१०.००, ०६०१.२०.००, ०६०२.१०.००, ०६०२.२०.००, ०६०२.३०.००, ०६०२.४०.०० र ०६०२.९०.०० मा पर्ने फलफूल तथा फूलका गाना तथा जराहरू, फलफूल तथा फूलका बिरुवा र कलमी बिरुवाहरू र उपशीर्षक १२०९.३०.०० मा पर्ने फूलको बिउबिजन,
- (ग) कुखुराको दाना उत्पादन गर्ने उद्योग वा ह्याचरी फर्महरूले पैठारी गर्ने कुखुराको दानामा प्रयोग हुने उपशीर्षक ०५०६.१०.०० र ०५०६.९०.०० मा पर्ने हाडको धुलो र अवशेष,
- (घ) नेपालमा जैविक मल उत्पादन गर्ने गरी दर्ता भएका उद्योगले जैविक मलको उत्पादनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक २३०६.९०.०० मा पर्ने निमखली र अण्डीखली,
- (ङ) जैविक इन्धन उत्पादनको लागि पैठारी गरिने उपशीर्षक १४०४.९०.९९ मा पर्ने सजिवन (जट्रोफा) को दाना तथा बिउ (सिड्स),
- (च) पशु सेवा विभागको सिफारिसमा नश्व सुधारको लागि पैठारी गरिने भाग १ मा पर्ने जीवित चौपाया पशु,
- (छ) नेपाल सरकार, कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा पैठारी गरिने उन्नत जातका फलफूलका बिरुवा।
- द. पैठारी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: (१) वस्तु पैठारी गर्दा एक पटकमा एउटा कन्साइन्मेन्टबाट उस्तै प्रकृतिका वस्तु मात्र पैठारी गर्न पाइने गरी विभागले तोक्न सक्नेछ। त्यसरी तोकेको भन्दा फरक किसिमबाट वस्तु पैठारी भएको पाइएमा त्यस्तो कन्साइन्मेन्टमा घोषित वस्तुमा लाग्ने महसुल र सोको पचास प्रतिशत जरिवाना गरी भन्सार अधिकृतले जाँचपास गर्न सक्नेछ।

- (२) व्यावसायिक प्रयोजनका लागि पैठारी हुने खाद्य सामग्री वा सोको प्याकिङ्गमा वस्तुको ब्राण्ड, लेबल, लेबलमा कच्चापदार्थको मिश्रण र उपभोग्य मिति तथा खाद्य सामग्री बाहेकका अन्य तयारी वस्तुको हकमा सो वस्तु वा सोको प्याकिङ्गमा वस्तुको ब्राण्ड र लेबल समेत खुलाएको हुनु पर्नेछ। त्यस्तो विवरण नखुलेको वस्तु र नक्कली वस्तु पैठारी गरेको वा गर्न खोजेको पाइएमा त्यस्तो वस्तु भन्सार अधिकृतले जफत गरी त्यसरी जफत गरिएको वस्तु सडाउन लाग्ने खर्च समेत पैठारीकर्ताबाट असुल गर्नेछ।
- (३) नेपालभित्र प्रतीतपत्रको माध्यमद्वारा भुक्तानी हुने गरी पैठारी हुने वस्तुको हकमा प्रतीतपत्र खोल्दाकै अवस्थामा र अन्य बैङ्किङ्ग प्रणालीमार्फत भुक्तानी हुने गरी पैठारी भएको वस्तुहरूको हकमा प्रोफर्मा इन्भवाइस तथा बीजकमा वस्तुको किटानी (स्पेसिफिक) विवरण, वस्तु वर्गीकरण शीर्षक, प्रत्येक वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य र परिमाण, उत्पत्तिको मुलुक तथा यथासम्भव वस्तुको प्रकृति अनुसार ब्राण्ड नाम, मोडेल नम्बर र कम्पनी समेत खुलाउनु पर्नेछ। वस्तु धनी वा भन्सार एजेण्टले पैठारी गर्ने वस्तुको घोषणा गर्दा बीजकमा उल्लिखित वस्तुलाई प्रज्ञापनपत्रमा अलग अलग घोषणा (सिङ्गल इन्ट्री) गर्नु पर्नेछ। वस्तुलाई अलग अलग घोषणा (सिङ्गल इण्ट्री) गरेको नपाइएमा वा प्रतीतपत्र, प्रोफर्मा इन्भवाइस तथा बीजकमा वस्तुको किटानी (स्पेसिफिक) विवरण, वस्तु वर्गीकरण शीर्षक, प्रत्येक वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य, परिमाण, उत्पत्तिको मुलुक, वस्तुको प्रकृति अनुसारको ब्राण्ड नाम, मोडेल नम्बर र कम्पनी जस्ता विवरण उल्लेख गरेको नपाइएमा भन्सार अधिकृतले सो बमोजिम घोषणा गर्न लगाई त्यस्ता वस्तुमा भन्सार अधिकृतले निर्धारण गरेको मूल्यको दुई प्रतिशत थप रकम असुल गरी जाँचपास गर्न सक्नेछ।
- (४) पैठारी हुने तयारी वस्तु बजारमा बिक्री वितरणका लागि पठाउनुअघि त्यस्ता वस्तुको प्याकिङ्गमा आयातकर्ता र बजार

वितरकको पूरा विवरण भएको लेबल लगाएर मात्र पठाउनु पर्नेछ। त्यसरी लेबल नलगाई बजारमा बिक्री वितरणको लागि पठाइएको पाइएमा अनुगमन गर्ने अधिकारीले त्यस्ता वस्तु जफत गर्न सक्नेछ।

९. निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित कुरियरबाट हुने निकासी वा पैठारी सम्बन्धी व्यवस्था: निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित कुरियरमार्फत हुने निकासी पैठारीका सम्बन्धमा देहायको व्यवस्था लागू हुनेछ:-
- (१) देहायका वस्तु कुरियरबाट पैठारी गर्न पाइने छैन:-
- (क) एक पोकामा पच्चिस किलोग्रामभन्दा बढी तौल भएको,
- (ख) जनावर तथा तिनका अङ्ग,
- (ग) वनस्पति र तिनका अङ्ग,
- (घ) जुनसुकै स्वरूपका सुन, चाँदी तथा गरगहना,
- (ङ) बहुमूल्य तथा अर्धबहुमूल्य पत्थर,
- (च) प्रचलित कानून बमोजिम पैठारीको लागि प्रतिबन्ध लगाइएका अन्य वस्तु।
- (२) देहायका वस्तु कुरियरबाट निकासी गर्न पाइने छैन:-
- (क) निकासी महसुल लाग्ने वस्तु,
- (ख) कच्चापदार्थ पैठारी गर्दा बण्डेड बेयरहाउस तथा नगद धरौटीको सुविधा उपभोग गरेका उद्योगले निकासी गर्ने वस्तु,
- (ग) प्रचलित कानून बमोजिम निकासीको लागि प्रतिबन्ध लगाइएका अन्य वस्तु।
- (३) कुरियर कम्पनीले आफ्नो कुरियरमार्फत हुने पैठारी वा निकासीको कन्सोलिडेटेड मेनिफेस्ट अग्रिम रूपमा भन्सार कार्यालयमा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ। भन्सार कार्यालयले वस्तु जाँचपास गर्दा प्रज्ञापनपत्रका साथ त्यस्तो मेनिफेष्टको प्रतिलिपि अनिवार्य रूपमा संलग्न गर्नु पर्नेछ।
- (४) नमुना (स्याम्पल) वा निःशुल्क उपहारको रूपमा एक कन्साइन्मेन्टमा पाँच सय अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको वस्तु भुक्तानी प्रक्रियाबिना पैठारी गर्न सकिनेछ। व्यापारिक प्रयोजनका

हकमा अधिकतम एक हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको वस्तु स्वीकृत बैङ्किङ्ग प्रणाली अन्तर्गत भुक्तानी हुने गरी पैठारी गर्न सकिनेछ र त्यसरी हुने पैठारीका हकमा सामान्य भन्सार प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ।

- (५) नमुना (स्याम्पल) वा निःशुल्क उपहारको रूपमा एक कन्साइन्मेन्टमा एक हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको वस्तु भुक्तानी प्रक्रियाबिना निकासी गर्न सकिनेछ। व्यापारिक प्रयोजनका हकमा अधिकतम दश हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मको वस्तु स्वीकृत बैङ्किङ्ग प्रणाली अन्तर्गत भुक्तानी हुने गरी निकासी गर्न सकिनेछ र त्यसरी हुने निकासीका हकमा सामान्य भन्सार प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ।
- (६) निकासी वा पैठारी गर्दा प्रेषकले प्रत्येक पोकासा रहेको वस्तुको तौल समेतको विवरण र मूल्य खुलेको फाराम वा कन्सोलिडेटेड मेनिफेष्ट प्रत्येक पोकासँगै पठाउनु पर्नेछ।
- (७) निकासी पैठारी हुने वस्तु जाँचपास गर्दा प्रज्ञापनपत्रकासाथ बुँदा (६) बमोजिमको फाराम वा मेनिफेष्टको प्रतिलिपि संलग्न गर्नु पर्नेछ।
- (८) नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई निकासी वा पैठारी हुने वस्तु तथा डाक्टरको प्रेस्क्रिप्सनका आधारमा पैठारी हुने औषधिको हकमा बुँदा (४) र (५) बमोजिमको मूल्यको बन्देज लागू हुने छैन।
- (९) बुँदा (४) र (५) बमोजिम निकासी वा पैठारी हुने नमुना वा उपहारका हकमा अन्य आवश्यक कागजातका अतिरिक्त बुँदा (६) बमोजिमको फाराम वा मेनिफेस्ट संलग्न गरी सम्बन्धित कुरियर कम्पनीकै नाममा प्रज्ञापनपत्र भरी जाँचपास गर्न सकिनेछ।
- (१०) यस प्रकरण बमोजिमको व्यवस्था जुनसुकै मुलुकबाट हुने पैठारी वा जुनसुकै मुलुकमा हुने निकासीका हकमा लागू हुनेछ।

(११) बुँदा (४) र (५) मा तोकिएको मूल्यको सीमा नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गरेमा सोही बमोजिम हुनेछ।

(१२) यस प्रकरणको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ परेमा महानिर्देशकले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन वा यस प्रकरणमा उल्लिखित प्रक्रियालाई आवश्यकता अनुसार सरलीकरण गर्न सक्नेछ।

१०. **विविध:** (१) देहायमा उल्लेख भए बाहेक पुराना तथा प्रयोग भएका वस्तुहरू पैठारी गर्न पाइने छैन:-

(क) कुनै उद्योगले आफ्नो उद्योगको सञ्चालनको लागि पैठारी गर्ने भाग ८४ मा पर्ने उत्पादन मितिले पाँच वर्ष ननाघेका मेशिनरी तथा यन्त्र उपकरण।

तर मुद्रण उद्योगले आफ्नो उद्योगको प्रयोजनको लागि उत्पादनको मितिले दश वर्ष ननाघेको मुद्रण यन्त्र (प्रिन्टिङ्ग मेशिन) पैठारी गर्न सक्नेछ।

(ख) उद्योगले आफ्नो प्रयोजनको लागि पैठारी गर्ने धातुका पत्र (मेटल स्क्र्याप), उपशीर्षक ४०१२.२०.०० मा पर्ने प्रयोग गरिएका (युज्ड/स्क्र्याप) टायर, शीर्षक ४०.०४ मा पर्ने स्क्रैप ट्युब; उपशीर्षक ८५४९.११.०० र ८५४९.१२.०० मा पर्ने पुराना ब्याट्री, शीर्षक ४७.०७ मा पर्ने रद्दी कागज (वेस्ट एण्ड स्क्र्याप) र रोजिन तथा टर्पेन्टाइन उद्योगले आफ्नो प्रयोजनका लागि पैठारी गर्ने उपशीर्षक ८००७.००.१० मा पर्ने प्रयोग गरेका खाली टिनका डिब्बा र कत्था उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ३९.२३ मा पर्ने प्रयोग भएका बट्टा तथा ड्रमहरू।

(ग) हवाई सेवा कम्पनीहरूले हवाई सेवा सञ्चालनको लागि नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको सिफारिसमा पुराना वा प्रयोग भएका हवाईजहाज, हेलिकोप्टर र तिनका इन्जिन तथा फेडरल एभिएशन एड्मिन्सट्रेशन (एफ.ए.ए.), यूरोपियन एभिएशन सेफ्टी

एजेन्सी (इ.ए.एस.ए.) वा सम्बन्धित देशका नागरिक उड्डयन प्राधिकरण (सी.ए.ए.) बाट स्वीकृत प्राप्त मेन्टिनेन्स रिपियर ओभरहल (एम.आर.ओ.) कम्पनीले मेन्टिनेन्स मर्मत सम्भार वा ओभरहल गरी एयरओर्दिनेस स्टाण्डर्ड प्रमाणीकरण गरेका वा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणबाट स्वीकृतिप्राप्त कम्पनीले मर्मत सम्भार वा ओभरहल गरेका हवाईजहाज र हेलिकोप्टरका अन्य पार्टपुर्जा।

- (घ) यात्रुले साथमा ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका वस्तु सम्बन्धी मन्त्रालयको सूचना अन्तर्गत पैठारी गर्न पाइने निजी प्रयोगका वस्तु।
- (ङ) नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई राहत तथा उद्धार कार्यका लागि अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्थाबाट सहयोगस्वरूप पैठारी हुने वस्तु।
- (च) नेपालमा सञ्चालित आयोजनाको लागि आयोजना तथा ठेकेदारले पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पैठारी गर्ने पुराना मिल मेशिनरी तथा यन्त्र उपकरण र पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा नेपाल आयल निगमले भारतीय आयल निगमबाट पैठारी गर्ने पुराना रिफ्यूलर ट्याङ्कर; वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित टर्न की आयोजनाको लागि पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा आयोजना वा ठेकेदारले पैठारी गर्ने पुराना सवारी तथा ढुवानीका साधन।
- (छ) यस बुँदामा उल्लेख गरिएदेखि बाहेकका पुराना वा प्रयोग भएका वस्तु र उत्पादन मिति नखुलेका मिल मेशिनरी तथा यन्त्र उपकरण पैठारी गरेको पाइएमा जफत गरिनेछ।

(२) चीनको तिब्बतबाट वस्तु पैठारी गर्दा देहायमा उल्लिखित वस्तु वस्तु विनिमय वा बैङ्किङ्ग प्रणाली अनुसार र अन्य सबै वस्तु बैङ्किङ्ग प्रणाली अनुसार गर्नु पर्नेछः-

- (क) कच्चा ऊन,
(ख) जीवित भेडा च्याङ्ग्रा,
(ग) नून,

(घ) चौरी गाई र चौरी गाईको पुच्छर,

(ङ) गलैचा,

(च) जडीबुटी ।

तर निकासी गर्दा र सोह हजार रुपैयाँसम्मको वस्तु पैठारी गर्दा बैङ्किङ्ग प्रणाली अनिवार्य हुने छैन ।

(३) ब्रुअरी कम्पनीले क्राउनकर्क पैठारी गर्दा आन्तरिक राजस्व कार्यालयको सिफारिसमा मात्र पैठारी गर्नु पर्नेछ ।

(४) तेस्रो मुलुक तथा चीनको तिब्बतमा निकासी हुने वस्तु कुनै निकासीकर्ताले काठमाडौँस्थित त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय र चोभार सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा जाँचपास गराई बन्द कन्टेनरमा भन्सारको सिलछाप लगाई दक्षिण सीमास्थित भन्सार कार्यालय तथा उत्तरी सीमामा अवस्थित तातोपानी तथा रसुवा भन्सार कार्यालयबाट निकासी गर्न चाहेमा विभागले प्रक्रिया तोकी त्यस्तो सुविधा प्रदान गर्नेछ ।

(५) कुनै सरकारी निकाय, उद्योग, व्यक्ति, संस्था वा विदेशी नागरिकले व्यापारिक प्रयोजन बाहेक कुनै खास प्रयोजनको लागि पछि फिर्ता लैजाने शर्तमा पैठारी गर्ने वस्तु सम्बन्धित मन्त्रालय वा दूतावासको सिफारिसमा बढीमा तीन महिनासम्मको लागि लगतमा राखी पैठारी गर्न दिन सकिनेछ । त्यसरी सिफारिस नभएको अवस्थामा भन्सार कार्यालयले औचित्य हेरी पछि फिर्ता गर्ने शर्तमा बढीमा एक वर्षको अवधि तोकी लाग्ने कर, महसुल तथा शुल्क बापत नगद धरौटी वा बैङ्क जमानत लिई जाँचपास गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ । त्यसरी तोकिएको अवधिमा वस्तु फिर्ता गरेमा सो वस्तु पैठारी हुँदाका बखत नगद धरौटी वा बैङ्क जमानतमा राखेको महसुल रकमको एक प्रतिशत रकम असुल गरी नगद धरौटी फिर्ता वा बैङ्क जमानत फुकुवा गरिनेछ । त्यस्तो तोकिएको अवधिमा वस्तु फिर्ता नगरेमा सो वस्तु जफत गरी बैङ्क जमानत वा नगद धरौटीबाट महसुल बराबरको रकम राजस्वमा आम्दानी बाँधिनेछ ।

- तर विपद्को अवस्थामा उद्धार तथा राहत कार्यमा प्रयोग हुने तथा उद्धार तथा राहतका लागि आउने विदेशी व्यक्तिलाई आवश्यक पर्ने देहाय बमोजिमका वस्तु पछि फिर्ता लैजाने गरी लगतमा राखी अस्थायी पैठारी गर्न दिन सकिनेछः-
- (क) सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी उपकरण,
- (ख) पानी शुद्धीकरण तथा पानी भण्डारण सम्बन्धी उपकरण तथा वस्तु,
- (ग) डाक्टर, इन्जिनियर, सञ्चारकर्मी, लजिष्टिसियन, सामुदायिक कामदार आदिको कामको लागि आवश्यक पर्ने सबै किसिमका यन्त्र, उपकरण, मेशिन तथा विद्युतीय उपकरण,
- (घ) राहतको लागि प्रत्यक्ष रूपमा प्रयोग नहुने तर विपद्बाट भएको असरलाई हटाउन र सोको सामना गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरू जस्तै: सबै प्रकारका प्रदूषण हटाउने, बिग्निएका, भत्किएका घर, भवन तथा संरचना सफा गर्ने वा हटाउने, औद्योगिक संरचना निरीक्षण गर्ने आदि कार्यमा प्रयोग हुने मेशिनरी तथा उपकरण,
- (ङ) कार्यालय उपकरण जस्ता प्रशासनिक सहयोगी वस्तु, जस्तै: कम्प्युटर, फोटोकपि तथा प्रिन्टर, खर्च भएर जाने प्रकृतिका वस्तु, कर्मचारी सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण, प्रशासनिक म्यानुअल तथा कागजात,
- (च) विपद्को समयमा उद्धार कार्यमा खटिने कर्मचारीका लागि स्थानान्तरण गर्न सकिने बासस्थान तथा यसका सहायक सामग्री, जस्तै: खाना पकाउने तथा खाने उपकरण तथा सामग्रीहरू, स्नानागार सम्बन्धी सामग्री, सुरक्षा सम्बन्धी सामग्री,
- (छ) सवारी साधन, तिनका स्पेयर पार्टस तथा मर्मतका लागि आवश्यक उपकरण,
- (ज) उद्धार कार्यका लागि आवश्यक जनावर, जस्तै: तालिमप्राप्त कुकुर,
- (झ) विपद्को समयमा उद्धारमा संलग्न व्यक्ति बस्न तथा निजको कार्यसम्पादनको लागि आवश्यक पर्ने वस्तु,

- (ज) नेपाल सरकारले राहत प्रयोजनको लागि तोके बमोजिमका अन्य वस्तु।
- (६) चीनको तिब्बतबाट क्रेडिट सुविधा अन्तर्गत वस्तु पैठारी गर्दा राखेको धरौटी रकम फिर्ता पाउनको लागि उक्त वस्तु पैठारी गरेको मितिले तीन महिनाभित्र बैङ्किङ्ग प्रणालीबाट भुक्तानी पठाएको प्रमाण पेस गरी धरौटी फिर्ता लिइसक्नु पर्नेछ। वस्तु पैठारी भएको मितिले तीन महिनाभित्र उपरोक्त बमोजिम फिर्ता नभएको धरौटी रकम सदरस्याहा गरिनेछ र त्यसमा पैठारीकर्ताको दावी लाग्ने छैन।
- (७) नेपालको अन्य राष्ट्रहरूसँग भएका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय सम्झौता वा सन्धिको प्रतिकूल नहुने गरी नेपालमा पैठारी भएका वस्तु देहाय बमोजिम निकासी गर्न दिइनेछ:-
- (क) वस्तु पैठारी भएको मितिले छ महिनाभित्र पुनः अर्को मुलुकमा निकासी गर्ने गरी पैठारी गर्न चाहेमा पैठारीकर्ताको अनुरोधमा उक्त वस्तुमा पैठारी गर्दा लाग्ने महसुल तथा सोको थप दश प्रतिशतले हुने रकम नगद धरौटी वा बैङ्क जमानत राखी पैठारी गर्न दिइनेछ। त्यस्तो वस्तुहरू निकासी गर्दा पैठारी गर्दाको अवस्थामा भुक्तानी गरेको रकममा नघट्ने गरी विदेशी मुद्रा आर्जन गरेको प्रमाण र निकासी भएको प्रमाण पेस गरेको एक महिनाभित्र धरौटी रहेको रकमबाट वा बैङ्क जमानतबाट लाग्ने भन्सार महसुलको दश प्रतिशत रकम असुल गरी बाँकी धरौटी रकम फिर्ता गरिने वा बैङ्क जमानत फुकुवा गरिनेछ। त्यसरी छ महिनाभित्र निकासी गर्न नसकेमा महसुल बापतको रकम नगद धरौटीमा रहेको रकमबाट वा बैङ्क जमानतबाट असुल गरिनेछ।
- (ख) कुनै व्यक्तिले नेपालमा पैठारी भएको वस्तु बैङ्किङ्ग प्रक्रियामार्फत भुक्तानी हुने गरी निकासी गर्न चाहेमा पैठारी मूल्यमा कम्तीमा दश प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि गरी निकासी बापतको विदेशी मुद्रा अग्रिम रूपमा प्राप्त भइसकेको वा सो बापत खोलिएको

प्रतीतपत्रको आधारमा विदेशी मुद्रा प्राप्त हुने प्रमाण पेस गरेमा निकासी गर्न दिइनेछ।

तर पैठारी भएको मितिले दुई वर्ष नाघेका र नेपालमा बिक्री हुन नसकेका विद्युतीय उपकरण (इलेक्ट्रिक वा इलेक्ट्रोनिक) पैठारीकर्ता स्वयंले निकासी गर्न चाहेमा निकासीकर्ता र त्यस्तो पैठारीकर्ताका बीचमा भएको खरिद बिक्री सम्झौता पेस गरेमा निकासी गर्न दिइनेछ र यस खण्डमा उल्लिखित मूल्य अभिवृद्धिको शर्त लागू हुने छैन।

- (८) नेपालमा पैठारी भई वा नेपालमा नै उत्पादन भई प्रयोग भइसकेका वा भाग ८४, ८५ र ९० मा पर्ने पुराना वस्तुको तथा नेपालभित्रबाट सङ्कलित जुनसुकै रद्दी तथा पत्रु वस्तु निकासी बापतको विदेशी मुद्रा अग्रिम रूपमा प्राप्त भइसकेको वा सो बापत खोलिएको प्रतीतपत्रको आधारमा दुई पक्षीय सन्धि विपरीत नहुने गरी निकासी गर्न दिइनेछ। निकासी गरिने पुराना मेशिनरी, यन्त्र तथा उपकरणको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हासकट्टी पश्चात कायम हुने अवशिष्ट मूल्य भन्दा घटी मूल्यमा निकासी गर्न पाइने छैन।

तर विद्युतीय सवारी तथा ढुवानी साधनमा प्रयोग भएका ब्याट्री लगायत नेपालमा रिसाइकल गर्न नसकिने वस्तु रिसाइकल गर्न विदेश पठाउँदा विदेशी मुद्रा प्राप्ति सम्बन्धी कागजात आवश्यक पर्ने छैन।

- (९) महसुल, मूल्याङ्कन, तथ्याङ्क वा यस्तै अन्य प्रयोजनको लागि महानिर्देशकले वस्तु वर्गीकरणको उपशीर्षकमा आवश्यक अङ्क थप गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्नेछ।

- (१०) अपाङ्गता भएको व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएको स्कुटर, नेपाल सरकार, महिला, बालबालिका, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक र सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिसमा अपाङ्गता भएको व्यक्तिको नाममा पैठारी गर्दा भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

पैठारीको अवस्थामा अपाङ्गता भएको व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने नभएका र पैठारी गरिसकेपछि अपाङ्गता भएको व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने बनाई दर्ता गर्ने भएमा उक्त मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिसमा पैठारी गर्दा लाग्ने भन्सार महसुल धरौटी लिइनेछ। अपाङ्गता भएको व्यक्तिको नाममा उपर्युक्त बमोजिम दर्ता भएको प्रमाण भन्सार कार्यालयमा पेस गरेपछि धरौटी रहेको भन्सार महसुल फिर्ता दिइनेछ। त्यसरी पैठारी गरेको स्कुटर नेपाल अपाङ्ग सङ्घको सिफारिसमा अपाङ्गता भएको व्यक्तिलाई नै बिक्री वा नामसारी गर्दा भन्सार महसुल लाग्ने छैन।

(११) बण्डेड वेयरहाउस र नगद धरौटीको सुविधा नलिएका उद्योगले आफूले निकासी गर्ने वस्तु उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने कच्चापदार्थ, सहायक कच्चापदार्थ (नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) पैठारी गरी सोबाट उत्पादित तयारी वस्तु तोकिएको अवधिभित्र तोकिएको प्रक्रिया अनुसार निकासी गरेमा त्यस्ता कच्चापदार्थ, सहायक कच्चापदार्थ (नेपालमा उत्पादन नहुने प्याकिङ्ग मेटेरियल समेत) पैठारी गर्दा भन्सार विन्दुमा लागेको कर, महसुल नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सोही सूचनामा तोकिए बमोजिमका वस्तुमा तोकिए बमोजिमको मितिदेखि तोकिए बमोजिमको समदरमा भन्सार विन्दुबाट फिर्ता दिइनेछ।

(१२) वस्तु वर्गीकरणका विभिन्न शीर्षक र उपशीर्षकमा पर्ने वस्तुको प्रति एकाइको मापन विभागले तोके बमोजिम हुनेछ।

(१३) चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा नेपाली चलचित्रको छायाङ्कनको लागि आवश्यक यन्त्र तथा उपकरण पछि फिर्ता गर्ने शर्तमा बढीमा एक वर्षको अवधि तोक्यो लाग्ने महसुल बापतको रकम बैङ्क जमानत लिई पैठारी गर्न दिन सकिनेछ। त्यसरी पैठारी गरिएका यन्त्र तथा उपकरण फिर्ता गरेपछि राखेको बैङ्क जमानत फुकुवा गरिनेछ। त्यसरी तोकेको अवधिमा

फिर्ता नगरेमा लाग्ने महसुल बैङ्क जमानतबाट असुल गरी त्यस्ता यन्त्र तथा उपकरण जफत गरिनेछ।

(१४) पैठारीकर्ताले नेपालमा बिक्री गरिने अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य पैठारीकै अवस्थामा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयमा अनिवार्य घोषणा गर्नु पर्ने गरी विभागले वस्तु तोक्न सक्नेछ।

(१५) पुराना ट्रकलाई विदेश लगी कन्टेनर-ट्रक वा कन्टेनर बोक्ने ट्रेलर-ट्रक बनाई फिर्ता ल्याएमा सोमा लागेको खर्च रकममा लाग्ने भन्सार महसुल पूर्णरूपमा छुट दिइनेछ।

(१६) शीर्षक ८७.०४ मा पर्ने कुनै ढुवानी साधनको इञ्जिनसँग जोडिएको शीर्षक ८७.०६ मा पर्ने चेसिसमा पैठारी भन्सार महसुल दर बढी भएको र सोही चेसिसमा बनेको तयारी साधनमा पैठारी भन्सार महसुल दर कम भएको अवस्थामा कुनै पैठारीकर्ताले त्यस्तो तयारी साधन पैठारी नगरी सोको इञ्जिनसँग जोडिएको चेसिस पैठारी गरी सो चेसिस नेपालभित्रै वा विदेशमा लगी तयारी साधन बनाउन चाहेमा देहाय बमोजिम सुविधा प्रदान गरिनेछः-

(क) इञ्जिनसँग जोडिएको चेसिस पैठारी गरी नेपालभित्रै तयारी साधन बनाउन चाहेमा सो चेसिस पैठारी गर्दा पैठारीकर्ताको अनुरोधमा चेसिसमा लाग्ने पूरै महसुल धरौटीमा राखी छ महिनाभित्र तयारी साधन बनाई सम्बन्धित निकायमा दर्ता गरी सोको प्रमाण तथा तयारी साधन सम्बन्धित भन्सार कार्यालयमा प्रस्तुत गरेपछि त्यस्तो तयारी साधन पैठारी गर्दा लाग्ने महसुल दर बमोजिमको महसुल रकम धरौटीबाट कट्टा गरी बाँकी धरौटी रकम पैठारीकर्तालाई फिर्ता दिइनेछ।

(ख) इञ्जिनसँग जोडिएको चेसिस पैठारी गरी पुनः उक्त चेसिस विदेशमा लगी तयारी साधन बनाई ल्याउन चाहेमा पैठारीकर्ताको अनुरोधमा सो चेसिस पैठारी गर्दा लाग्ने पूरै महसुल धरौटीमा राखिनेछ र पैठारी भएको मितिले तीन महिनाभित्र पैठारीकर्ताको अनुरोधमा कुनै प्रकारको महसुल नलिई सो चेसिस विदेश निकासी

गर्न अनुमति दिइनेछ। त्यसरी निकासी भएको चेसिसमा निकासी भएको मितिले छ महिनाभित्र तयारी साधन बनाई पैठारी गरेमा त्यस्तो तयारी साधन बनाउन लागेको खर्च र पहिले पैठारी भएको चेसिस समेतको मूल्यमा त्यस्तो तयारी साधन पैठारी हुँदा दरबन्दी बमोजिम लाग्ने दर बमोजिमको महसुल चेसिस पैठारी गर्दा राखेको धरौटीबाट असुल गरी बाँकी धरौटी रकम फिर्ता दिइनेछ र धरौटीबाट अपुग भएमा पैठारीकर्ताबाट असुल गरिनेछ।

- (ग) नेपालस्थित आधिकारिक बिक्रेता वा एजेन्सीको नाममा धरौटी राखी पैठारी भएको चेसिस अन्य व्यक्तिले खरिद गरी खण्ड (क) र (ख) बमोजिम तयारी साधन बनाउन चाहेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई समेत खण्ड (क) र (ख) बमोजिमको सुविधा प्रदान गरिनेछ।
- (घ) उल्लिखित सुविधाको कार्यान्वयनका क्रममा कुनै प्रक्रियागत कठिनाइ सिर्जना भएमा वा उल्लिखित समय सीमा अपर्याप्त भएमा महानिर्देशकले छ महिनासम्म म्याद थप गर्न र आवश्यक निर्देशन दिई सरलीकरण गर्न सक्नेछ।
- (ङ) उल्लिखित ढुवानी साधनको प्रकृति फरक गरी वा अन्य प्रयोजनको लागि बिक्री गर्ने भएमा वा आफैले अन्य प्रयोगमा ल्याउन चाहेमा कानून बमोजिम लाग्ने पूरै महसुल तिरी बिक्री गर्न वा अन्य प्रयोजनमा ल्याउन पाइनेछ। सो बमोजिम प्रक्रिया पूरा नगरी ढुवानी साधनको प्रकृति फरक पारेको वा घोषित बाहेक अन्य प्रयोगमा ल्याएको पाइएमा त्यस्तो साधन जफत गरिनेछ।
- (१७) सवारी वा ढुवानीका साधनको प्रदर्शनी मेलामा प्रदर्शनमा राखी त्यस्तो मेला समाप्त भएको पन्ध्र दिन भित्र अनिवार्य फिर्ता लैजाने शर्तमा लाग्ने सम्पूर्ण महसुल नगद धरौटी वा बैङ्क जमानत राखी नयाँ सवारी तथा ढुवानीका साधनहरू बढीमा छ महिना सम्मको लागि अस्थायी पैठारी गर्न दिन सकिनेछ। यसरी पैठारी भएको सवारी तथा ढुवानी साधन फिर्ता गरेपछि नगद धरौटी वा बैङ्क जमानतमा रहेको महसुल रकमको एक प्रतिशत रकम असुल

गरी बाँकी नगद धरौटी फिर्ता वा बैङ्क जमानत फुकुवा गरिनेछ।
सो अवधि भित्र फिर्ता नगरेमा सवारी तथा ढुवानी साधन जफत
गरी नगद धरौटी वा बैङ्क जमानतबाट लाग्ने महसुल बराबरको
रकम राजस्वमा आम्दानी बाँधिनेछ।

(१८) कुनै भन्सार कार्यालयबाट वस्तु पैठारी गर्ने गरी प्रतीतपत्र
खोलेको तर कारणबश सो भन्सार कार्यालयको सट्टा अन्य भन्सार
कार्यालयबाट पैठारी गर्नु पर्ने अवस्था परेमा प्रतीतपत्र खोलेको
बैङ्कले पैठारी हुने भन्सार कार्यालय संशोधन गरेको प्रमाण पैठारी
हुने भन्सार कार्यालयमा पेस भएमा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले
वस्तु जाँचपास गर्न सक्नेछ। त्यसरी पैठारी हुने भन्सार बिन्दु
परिवर्तनका लागि अन्य निकायको अनुमति वा सिफारिस
आवश्यक पर्ने छैन।

(१९) नेपाल सरकारबाट स्वीकृतिप्राप्त स्वास्थ्य संस्थाले विरामीको
शरीरबाट लिइएको कुनै नमुना परीक्षणको लागि विदेशमा
पठाउँदा वा ल्याउँदा महसुल नलिई लैजान वा ल्याउन दिइनेछ।

(२०) नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको सिफारिसमा स्वदेशी
वायुसेवा कम्पनीका स्वामित्वमा रहेका हवाईजहाज तथा
हेलिकोप्टर विदेशमा लिजमा दिने गरी लगतमा राखी अस्थायी
निकासी गर्न दिन सकिनेछ।

(२१) पच्चीस हजार अमेरिकी डलर मूल्यसम्मका नेपालमा
उत्पादन भएका वस्तु निकासी गर्दा निकासीकर्ताले विदेशी मुद्रा
प्राप्तिको कागजात तत्काल पेस गर्न नसक्ने अवस्था भएमा त्यस्तो
कागजात पछि पेस गर्ने शर्तमा निकासी गर्न दिइनेछ।
निकासीकर्ताले निकासी गरेको छ महिनाभित्र विदेशी मुद्रा
भुक्तानी प्राप्तिको कागजात वा निकासी भएको वस्तु फिर्ता आएको
भए सोको प्रमाण पेस गर्नु पर्नेछ। त्यस्तो अवधिभित्र भुक्तानीको
कागजात वा निकासी भएको वस्तु फिर्ता आएको प्रमाण पेस
नगरेमा भन्सार अधिकृतले विदेशी विनिमय सम्बन्धी प्रचलित

कानून बमोजिम कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ।

५९. भन्सार ऐन, २०८२ मा संशोधन : भन्सार ऐन, २०८२ को,-

(१) दफा ५ को,-

(क) उपदफा (१) मा रहेका “वा छोटी भन्सार कार्यालय” भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(ख) उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१क) थपिएको छ :-

“(१क) मूल भन्सार कार्यालय अन्तर्गत तोकिए बमोजिमका छोटी भन्सार कार्यालय रहनेछन्।”

(२) दफा २० को,-

(क) उपदफा (१०) मा रहेका “विवरण संशोधनका लागि अनुमति दिन सक्नेछ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “विवरण संशोधन गर्न सक्नेछ” भन्ने शब्दहरू राखी सोही उपदफाको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका “संशोधनको अनुमति दिइने छैन” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “संशोधन गरिने छैन” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) उपदफा (११) मा रहेका “घोषणा संशोधनको लागि अनुमति दिन सक्नेछ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “घोषणा संशोधन गर्न सक्नेछ” भन्ने शब्दहरू राखी सोही उपदफाको प्रतिबन्धात्मक

वाक्यांशमा रहेका “संशोधन गर्न अनुमति दिइने छैन” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “संशोधन गरिने छैन” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(३) दफा ५३ को सट्टा देहायको दफा ५३ राखिएको छ :-

“५३. जफत गर्नु पर्ने अन्य वस्तु : (१) यस ऐन वा भन्सार महसुल सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम कुनै वस्तु जफत गर्ने निर्णय भएमा त्यस्तो वस्तु प्याक गर्न प्रयोग भएका पार्सल वा प्याकेट समेतका वस्तु जफत गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम वस्तु जफत गर्दा त्यस्तो वस्तु ढुवानीको लागि प्रयोग भएको सवारी वा ढुवानीका साधन जफत गरिने छैन।

तर त्यस्तो सवारी वा ढुवानीको साधनको धनी फेला नपरी सो सम्बन्धमा जारी गरिएको हकदाबीको सूचनामा समेत कुनै हकदाबी नपरेमा त्यस्तो सवारी वा ढुवानीको साधन जफत गर्न बाधा पर्ने छैन।”

(४) दफा ६८ को उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१क) थपिएको छ :-

“(१क) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा तीन हजार रूपैयाँ शुल्क लाग्नेछ।”

(५) दफा ७० को उपदफा (४) को खण्ड (ख) पछि देहायको खण्ड (ग) थपिएको छ :-

“(ग) खण्ड (क) र (ख) मा जुनसुकै करा लेखिएको भए तापनि देहायका सवारी साधन प्रयोग भएमा देहाय बमोजिम जरिवाना हुनेछ :-

(१) गाडा, टाँगा, ठेला, रिक्सा, साइकलको हकमा सवारीधनी वा चालकलाई दश हजार रूपैयाँसम्म,

(२) स्कुटर र मोटरसाइकलको हकमा बीस हजार रूपैयाँसम्म।”

(६) दफा ७१ को,-

(क) खण्ड (घ) मा रहेका “पचास प्रतिशत” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “पच्चिस प्रतिशत” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) खण्ड (झ) मा रहेको “कागजात” भन्ने शब्द पछि “नियतवस” भन्ने शब्द थपिएको छ।

(७) दफा ९३ को उपदफा (३) मा रहेका “सो समेत बुझाएको वा” भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(८) दफा ९५ को उपदफा (२) र (३) मा रहेका “भन्सार जाँचपास” भन्ने शब्दहरूको अघि “भन्सार कार्यालय वा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(९) दफा १०९ को उपदफा (२) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको अन्त्यमा “त्यसरी पेस गरेको कागजातबाट सरकारी कागजात किर्ते गरेको देखिएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकाय वा

अधिकारी समक्ष लेखी पठाउनु पर्नेछ।” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

(१०) दफा ११४ को उपदफा (४) को सट्टा देहायको उपदफा (४) राखिएको छ :-

“(४) निकासी वा पैठारी सङ्केत नम्बर रद्द गर्न चाहने व्यक्तिले नवीकरण दस्तुर बुझाई विभागमा निवेदन दिएमा विभागले त्यस्तो व्यक्तिको निकासी वा पैठारी सङ्केत नम्बर रद्द गर्न सक्नेछ।”

६०. बहाल रहने अवधि: यस ऐनको दफा ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ५०, ५१, ५२ र ५३ बमोजिमका व्यवस्थाहरू सङ्घीय ऐनबाट अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक संवत् २०८४ साल असार मसान्तसम्म बहाल रहनेछन्।

६१. ऐन संशोधन भएको मानिने: यस ऐनको दफा ५४, ५५, ५६, ५७, ५८ र ५९ बमोजिम भएको संशोधनलाई सम्बन्धित ऐनमा संशोधन भएको मानिनेछ।

अनुसूची-१
(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

हरित कर

(१) नेपालमा पैठारी हुने देहायका वस्तुमा भन्सार विन्दुमा देहाय बमोजिमका दरले
हरित कर असुल गरिनेछ :-

	उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	हरित कर दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक मोल प्रतिशतमा
२७.०१		कोइला; कोइलाबाट उत्पादित ब्रिकेटहरू, अण्डाकारका वस्तुहरू र यस्तै प्रकारका ठोस इन्धनहरू।	
		-चूर्ण पारिएको वा नपारिएको तर असङ्गठित कोइला:	
	२७०१.११.००	--आन्ध्रसाइट	प्रति के.जी. रु.०।५०
	२७०१.१२.००	--बिटुमिनयुक्त कोइला	प्रति के.जी. रु.०।५०
	२७०१.१९.००	--अन्य कोइला	प्रति के.जी. रु.०।५०
	२७०१.२०.००	-कोइलाबाट उत्पादित ब्रिकेटहरू, अण्डाकारका वस्तुहरू र यस्तै प्रकारका ठोस इन्धनहरू	प्रति के.जी. रु.०।५०
२७.०४	२७०४.००.००	पत्थरकोइला, लिग्नाइट वा पिटको सङ्गठित वा असङ्गठित कोक र अर्ध कोक, रिटोर्ट कार्बन।	प्रति के.जी. रु.०।५०
२७.१०		-पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिनयुक्त खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू (कच्चा बाहेक) तथा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, तौलको हिसाबले ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएका, यिनै तेलहरू नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक भएका तयारी वस्तुहरू, जैविक डिजेल भएका बाहेक र	

		रुद्धी तेलहरू बाहेक:	
२७१०.१२.१०	---	मोटर स्पिरिट (पेट्रोल)	प्रति लि. रु.१५१-
२७१०.१२.२०	---	हेक्जेन (फूड ग्रेड)	प्रति लि. रु.११-
२७१०.१२.९०	---	अन्य	प्रति लि. रु.१५१-
		--अन्य:	
२७१०.१९.३०	---	हाई स्पीड डिजेल	प्रति लि. रु.१३१-
२७१०.१९.५०	---	फ्यूल आयल (फर्नेस आयल)	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.६०	---	बेस आयल (मोबिल बनाउन प्रयोग हुने)	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.७०	---	जुट ब्याचिड आयल तथा टेक्सटाइल आयल	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.८०	---	लुब्रिकेटीङ आयल	प्रति लि. रु.११-

२७१०.१९.९१	---	स्पाइण्डल तेल	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.९२	---	ट्रान्सफर्मर आयल	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.९३	---	मिनरल टर्पेन्टाइन आयल	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.९४	---	रबरको प्रशोधनमा प्रयोग हुने तेल	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.९५	---	लुब्रिकेटीङ प्याराफिन आयल	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.९६	---	हाइट आयल	प्रति लि. रु.०१५०
२७१०.१९.९९	---	अन्य	प्रति लि. रु.११-
२७१०.२०.००		पेट्रोलियम तेलहरू र बिटुमिनयुक्त खनिजहरूबाट प्राप्त तेलहरू (कच्चा	१

		बाहेक) तथा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, तौलको हिसाबले ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेलहरू वा बिटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेलहरू भएका, यिनै तेलहरू नै तयारी वस्तुहरूको मुख्य घटक भएका तयारी वस्तुहरू, जैविक डिजेल भएका, रद्दी तेलहरू बाहेक	
		-रद्दी तेलहरू:	
	२७१०.९१.००	--पोलिक्लोरिनेटेड बाइफेनलहरू (पीसीबीएस), पोलिक्लोरिनेटेड टरफेनलहरू (पीसीटीएस) वा पोलिब्रोमिनेटेड, बाइफेनलहरू (पीबीबीएस)	१
	२७१०.९९.००	--अन्य	१
२७.१३		पेट्रोलियम कोक, पेट्रोलियम बिटुमिन र पेट्रोलियम तेलका वा बिटुमिनयुक्त खनिज तेलका अन्य अवशेषहरू।	
		-पेट्रोलियम कोक:	
	२७१३.११.००	--अभस्मित	प्रति के.जी. रु.०।५०
	२७१३.१२.००	--भस्मित	प्रति के.जी. रु.०।५०
६८.११		अस्बेष्टस-सिमेन्टका, सेलुलोज फाइबर-सिमेन्टका वा यस्तै वस्तुका सामानहरू।	
	६८११.४०.००	-अस्बेष्टस भएको	१०
६८.१३		कपडा वा अन्य पदार्थकासाथ संयोजित भएका वा नभएका, एस्बेष्टस, अन्य खनिज तत्त्वहरू वा सेल्यूलोजमा आधारित, ब्रेक, क्लच र यस्तै प्रयोजनका, जडान नभएका, घर्षण पदार्थ वा तिनका सामानहरू (जस्तै, शीटहरू, रोलहरू, स्ट्रिपहरू, खण्ड (सेग्मेण्ट) हरू, चक्काहरू, वासरहरू, प्याडहरू)।	
		-एस्बेष्टस भएका	

	६८१३.२०.१०	---ब्रेक लाइनिङ्ग र प्याडहरू	१०
	६८१३.२०.९०	---अन्य	१०
		-एस्बेष्टस नभएका:	
	६८१३.८१.००	--ब्रेक लाइनिङ्ग र प्याडहरू	१०
	६८१३.८९.००	--अन्य	१०
८५.०७		विद्युत सञ्चित गर्ने साधन (इलेक्ट्रिक एकमुलेटर) हरू, तिनका विभाजक (सेपरेटर) हरू समेत, चारपाटे (वर्गाकार समेत) आकारमा भएका वा नभएका।	
	८५०७.१०.००	-लिड-एसिड, पिष्टन इन्जिन चालू गर्न प्रयोग हुने किसिमका	१५
	८५०७.२०.००	-अन्य लिड एसिड एकमुलेटरहरू	१५
	८५०७.३०.००	-निकल-क्याडमियम	१०
	८५०७.५०.००	-निकल-मेटल-हाइड्राइड	१०
	८५०७.६०.००	-लिथियम-आयन	५
		-अन्य एकमुलेटरहरू:	
	८५०७.८०.१०	---पावर ब्रेङ्क (ब्याट्री प्याक)	१५
	८५०७.८०.९०	---अन्य	१५
८५.०८		भ्याकुम क्लिनरहरू।	
		-स्वचालित विद्युतीय मोटरयुक्त:	
	८५०८.११.००	--१५०० वाटभन्दा बढी शक्ति नभएको र धुलो जम्मा गर्ने थैली वा अन्य ग्रहण क्षमता (रिसेप्टेकल क्यापासिटी) २० लिटर ननाघेको	५
	८५०८.१९.००	--अन्य	५
	८५०८.६०.००	-अन्य भ्याकुम क्लिनरहरू	५
	८५०८.७०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५
८५.११		स्पार्क-इग्निसन वा कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन इन्जिनहरूका लागि प्रयोग हुने किसिमका विद्युतीय इग्निसन वा स्टार्टिङ्ग उपकरणहरू (उदाहरणका लागि, इग्निसन म्याग्नेटोहरू, म्याग्नेटो-डाइनामोहरू, इग्निसन क्वायलहरू, स्पार्किङ्ग प्लग र ग्लो प्लगहरू, स्टार्टर मोटरहरू); र यस्ता इन्जिनमा जोडिएर	

		प्रयोग हुने किसिमका जेनेरेटर (जस्तै- डाइनामो, अल्टरनेटर) हरू र कट-आउटहरू।	
	८५११.१०.००	-स्पाकिङ्ग प्लगहरू	५
	८५११.३०.००	-डिष्ट्रीब्यूटरहरू; इगिनसन क्वायलहरू	५
	८५११.४०.००	-स्टार्टर मोटरहरू र दोहोरो काम गर्ने स्टार्टर-जेनेरेटरहरू	५
	८५११.५०.००	-अन्य जेनेरेटरहरू	५
	८५११.८०.००	-अन्य उपकरणहरू	५
८५.१२		प्रकाश दिने वा सञ्चेत दिने विद्युतीय उपकरणहरू (शीर्षक ८५.३९ का वस्तुहरू बाहेक), साइकल वा मोटर गाडीमा प्रयोग हुने किसिमका विन्डस्क्रीन, वाइपर, डिफ्रोएर र डेमिष्टरहरू।	
	८५१२.१०.००	-साइकलमा प्रयोग हुने खालका प्रकाश वा दृष्टिसूचक उपकरणहरू	५
	८५१२.२०.००	-अन्य प्रकाश वा दृष्टिसूचक (भिजुअल सिग्नलिङ्ग) उपकरणहरू	५
	८५१२.३०.००	-ध्वनिसूचक (साउण्ड सिग्नलिङ्ग) उपकरणहरू	५
	८५१२.४०.००	-विन्डस्क्रीन वाइपर, डिफ्रोएर र डेमिष्टरहरू	५
	८५१२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	५
८५.१३		आफ्नै शक्तिको स्रोत (जस्तै ड्राइ ब्याट्री, एक्स्युमुलेटर, म्यागनटोहरू) बाट काम गर्ने गरी रूपाङ्कन गरिएका बोकेर हिँड्न मिल्ने विद्युतीय बत्तीहरू, शीर्षक ८५.१२ का प्रकाश-उपकरणहरू बाहेक।	
	८५१३.१०.००	-बत्तीहरू	५
८५.१७		टेलिफोन सेटहरू, सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तारविहीन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने स्मार्टफोनहरू र अन्य टेलिफोनहरू समेत; आवाज, छवि वा अन्य डेटा प्रसारण वा सङ्ग्रहण गर्ने उपकरणहरू, तारयुक्त वा तार रहित सञ्जाल (जस्तै: स्थानीय वा	

		बृहत क्षेत्र सञ्जाल (लोकल अर वाइड एरिया नेटवर्क)) मा सञ्चार गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरू समेत, शीर्षक ८४.४३, ८५.२५, ८५.२७ वा ८५.२८ का प्रसारण वा सङ्ग्रहण उपकरणहरू बाहेक।	
		-टेलिफोन सेटहरू; सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तारविहीन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने स्मार्टफोनहरू र अन्य टेलिफोनहरू समेत:	
	८५१७.१३.००	--स्मार्ट फोनहरू	५
	८५१७.१४.००	--सेलुलर सञ्जालहरू वा अन्य तारविहीन सञ्जालहरूका लागि प्रयोग हुने अन्य टेलिफोनहरू	५
		-आवाज, छवि वा अन्य डेटा प्रसारण वा सङ्ग्रहण निमित्तका उपकरणहरू, तार सहित वा तार रहित सञ्जाल (जस्तै: स्थानीय वा बृहत क्षेत्र सञ्जाल (लोकल अर वाइड एरिया नेटवर्क)) मा सञ्चार गर्न प्रयोग हुने उपकरणहरू समेत:	
	८५१७.६१.००	--आधार स्थान (बेस स्टेशन) हरू	५
		--आवाज, छवि वा अन्य डेटालाई सङ्ग्रहण गर्ने, परिवर्तन गर्ने र प्रसारण वा पुनरुत्पादन गर्ने यन्त्रहरू, स्विचिङ्ग र राउटिङ्ग उपकरणहरू समेत:	
	८५१७.६२.१०	---स्मार्ट घडी	१५
	८५१७.६२.२०	---नेटवर्किङ्ग स्वीच	५
	८५१७.६२.३०	---राउटर	५
	८५१७.६२.९०	---अन्य	५
	८५१७.६९.००	--अन्य	५
		-पार्टपुर्जाहरू:	
	८५१७.७१.००	--सबै प्रकारका एरियल र एरियल रिफ्लेक्टरहरू; तिनीहरूसँग प्रयोग गर्न उपयुक्त पार्टपुर्जाहरू	१०
	८५१७.७९.००	--अन्य	१०

८५.१८		माइक्रोफोनहरू र तिनका स्ट्याण्डहरू; आवरण (इन्क्लोजर) मा जडान गरिएका वा नगरिएका लाउडस्पिकरहरू; माइक्रोफोनसँग संयुक्त भएका वा नभएका हेडफोन र इयरफोनहरू, र माइक्रोफोन तथा एक वा एकभन्दा बढी लाउडस्पिकरहरू भएका सेटहरू; अडियो फ्रिक्वेन्सी इलेक्ट्रिक एम्प्लिफायरहरू; इलेक्ट्रिक साउण्ड एम्प्लिफायरका सेटहरू।	
	८५१८.१०.००	-माइक्रोफोन र तिनका स्ट्याण्डहरू	१५
		-आवरण लगाइएका वा नलगाइएका लाउडस्पिकरहरू:	
	८५१८.२१.००	--आवरण लगाइएका सिङ्गल लाउडस्पिकरहरू	१०
	८५१८.२२.००	--एउटै आवरणमा भएका मल्टिपल लाउडस्पिकरहरू	१०
	८५१८.२९.००	--अन्य	१५
	८५१८.३०.००	-माइक्रोफोनसँग संयुक्त भएका वा नभएका हेडफोन र इयरफोनहरू, र माइक्रोफोन तथा एक वा एकभन्दा बढी लाउडस्पिकरहरू समावेश भएका सेटहरू	१०
	८५१८.४०.००	-अडियो फ्रिक्वेन्सी इलेक्ट्रिक एम्प्लिफायरहरू	१०
	८५१८.५०.००	-इलेक्ट्रिक साउण्ड एम्प्लिफायरका सेटहरू	१०
८५.२३		डिस्कहरू, टेपहरू, सोलिड-स्टेट नन्-भोलाटायल (सुगठित-अवस्थाका विद्युत आपूर्ति नहुँदा पनि सञ्चित डेटा नमेटिने) सञ्चय उपकरणहरू), "स्मार्ट कार्डहरू" र ध्वनि वा अन्य प्रवृत्तिलाई अभिलेखन गर्ने अन्य माध्यम, रेकर्ड गरिएका वा नगरिएका, डिस्क उत्पादनका लागि प्रयोग हुने म्याट्रिसहरू र माष्टरहरू, तर भाग ३७ का उत्पादनहरू बाहेक।	

		-चुम्बकीय माध्यमहरू (मिडिया):	
	८५२३.२१.००	--चुम्बकीय पट्टी भएका कार्डहरू	५
	८५२३.२९.००	--अन्य	१०
		-अप्टिकल माध्यमहरू (मिडिया):	
	८५२३.४१.००	--रेकर्ड नगरिएका	१०
		--अन्य:	
	८५२३.४९.१०	---सफ्टवेयर भएका	१०
	८५२३.४९.९०	---अन्य	१०
		-सेमिकण्डक्टर माध्यमहरू (मिडिया):	
	८५२३.५१.००	--सुगठित अवस्थाका विद्युत आपूर्ति नहुँदा पनि सञ्चित डेटा नमेटिने (सोलिड-स्टेट नन्-भोलाटाइल) सञ्चय उपकरणहरू	१०
		--"स्मार्ट कार्डहरू":	
	८५२३.५२.१०	---सिम कार्ड	१०
	८५२३.५२.२०	---मेमोरी कार्ड	१०
	८५२३.५२.९०	---अन्य	१०
	८५२३.५९.००	--अन्य	१०
	८५२३.८०.००	-अन्य	५
८५.२५		सङ्ग्रहण उपकरण वा ध्वनि अभिलेखन वा पुनरुत्पादन गर्ने उपकरण समाविष्ट भएका वा नभएका, रेडियो-प्रसारण वा टेलिभिजनका लागि संप्रेषण (ट्रान्समिसन) उपकरणहरू; टेलिभिजन क्यामरा, डिजिटल क्यामरा र भिडियो क्यामरा-रिकर्डरहरू।	
	८५२५.६०.००	-सङ्ग्रहण उपकरण समाविष्ट भएका ट्रान्समिसन उपकरणहरू	५
		-टेलिभिजन क्यामरा, डिजिटल क्यामरा र भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू:	
		--यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य १ मा उल्लेख भए बमोजिमका उच्च गतिका वस्तुहरू:	
	८५२५.८१.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८१.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५

	८५२५.८१.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५
	८५२५.८१.४०	---सि.सि.टि.भि. क्यामराहरू	५
		--अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य २ मा उल्लेख भए बमोजिमका विकिरणबाट बचाउने (रेडियसन-हार्डेन्ड) वा विकीरण सहिष्णु (रेडिएसन-टोलरेन्ट) वस्तुहरू:	
	८५२५.८२.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८२.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५
	८५२५.८२.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५
	८५२५.८२.४०	---सि.सि.टि.भि. क्यामराहरू	५
		--अन्य, यस भागको उपशीर्षक द्रष्टव्य ३ मा उल्लेख भएबमोजिमका राति देखिने (नाइट भिजन) वस्तुहरू:	
	८५२५.८३.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८३.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५
	८५२५.८३.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५
	८५२५.८३.४०	---सि.सि.टि.भि. क्यामराहरू	५
		--अन्य:	
	८५२५.८९.१०	---टेलिभिजन क्यामराहरू	५
	८५२५.८९.२०	---डिजिटल क्यामराहरू	५
	८५२५.८९.३०	---भिडियो क्यामरा रेकर्डरहरू	५
	८५२५.८९.४०	---सि.सि.टि.भि. क्यामराहरू	५
८५.२८		टेलिभिजन सङ्ग्रहण उपकरणहरू समावेश नभएका मनिटर र प्रोजेक्टरहरू; रेडियो प्रसारण रिसिभर वा ध्वनि वा भिडियो रेकर्ड गर्ने वा पुनरुत्पादन गर्ने उपकरणहरू समावेश भएका वा नभएका टेलिभिजन सङ्ग्रहण (रिसेप्सन) उपकरणहरू।	
		-प्रोजेक्टरहरू:	
	८५२८.६२.००	--शीर्षक ८४.७१ को स्वचालित डेटा प्रशोधन गर्ने यन्त्रमा सोझै जोड्न सकिने किसिमका वा सो यन्त्रका साथमा प्रयोग गर्नका लागि डिजाइन	१०

		गरिएका	
		-रेडियो प्रसारण रिसिभर वा ध्वनि वा भिडियो रेकर्ड गर्ने वा पुनरुत्पादन गर्ने उपकरणहरू समावेश भएका वा नभएका टेलिभिजन सङ्ग्रहण (रिसेप्सन) उपकरणहरू:	
		--अन्य रङ्गीन:	
		---अनएसेम्बल अवस्थाका:	
	८५२८.७२.११	----४८ इञ्चसम्मका	१०
	८५२८.७२.१९	----अन्य	१०
		---अन्य:	
	८५२८.७२.११	----४८ इञ्चसम्मका	१०
	८५२८.७२.१९	----अन्य	१०
८५.२९		शीर्षक ८५.२४ देखि ८५.२८ सम्मका उपकरणहरूका लागि पूर्णतया वा मुख्यतः प्रयोगयोग्य पार्टपुर्जाहरू।	
		-अन्य:	
	८५२९.९०.१०	--टेलिभिजन रिसिभरका	१०
८५.३१		ध्वनि वा दृश्य सूचक विद्युतीय उपकरणहरू (उदाहरणका लागि, घण्टी, साइरन, इन्डिकेटर प्यानल, चोरको सूचना दिने घण्टी (वर्गलर एलार्म) वा आगलागीको सूचना दिने घण्टी (फायर अलार्म)), शीर्षक ८५.१२ वा ८५.३० का बाहेक।	
	८५३१.२०.००	-लिव्विड क्रिष्टल डिभाइसहरू (एल.सी.डी.) वा लाइट-इमिटिङ्ग डायोडहरू (एल.इ.डी.) समावेश गरिएका इण्डिकेटर प्यानलहरू	१०
	८५३१.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	१०
८५.३२		स्थिर, परिवर्तनीय वा समायोज्य विद्युतीय क्यापासिटरहरू (प्रि-सेट)।	
	८५३२.१०.००	-५०/६० हर्ज सर्किटको प्रयोगको लागि तयार गरिएको र ०.५ के.भार भन्दा कम नभएको प्रतिक्रियात्मक	१०

		शक्ति सञ्चालन गर्ने क्षमतायुक्त स्थिर क्यापासिटर (पावर क्यापासिटर) हरू	
		--अन्य स्थिर क्यापासिटरहरू:	
	८५३२.२१.००	--टयान्टालम	१०
	८५३२.२२.००	--आल्मुनियम इलेक्ट्रोलाइटिक	१०
	८५३२.२३.००	--सेरामिक डाइईलेक्ट्रिक, सिङ्गल लेयर	१०
	८५३२.२४.००	--सेरामिक डाइईलेक्ट्रिक, मल्टिलेयर	१०
	८५३२.२५.००	--कागज वा प्लास्टिकको डाइईलेक्ट्रिक	१०
	८५३२.२९.००	--अन्य	१०
	८५३२.३०.००	-परिवर्तनीय वा समायोज्य (प्रि-सेट) क्यापासिटरहरू	१०
	८५३२.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	१०
८५.३३		विद्युतीय प्रतिरोधक (रेसिष्टर) हरू (रियोस्ट्याट र पोटेंसियोमिटरहरू समेत), ताप प्रतिरोधक (हिटिङ्ग रेसिष्टर) हरू बाहेक ।	
	८५३३.१०.००	-स्थिर कार्बन प्रतिरोधकहरू, कम्पोजिसन वा फिल्म प्रकारका	१०
		-अन्य स्थिर प्रतिरोधकहरू:	
	८५३३.२१.००	--२० वाटसम्मको शक्ति सञ्चालन क्षमताका लागि	१०
	८५३३.२९.००	--अन्य	१०
		-तार बेरिएका परिवर्तनीय (भ्यारिएबल) प्रतिरोधकहरू, रियोस्ट्याट र पोटेंसियोमिटरहरू:	
	८५३३.३१.००	--२० वाटसम्मको शक्ति सञ्चालन क्षमताका लागि	१०
	८५३३.३९.००	--अन्य	१०
	८५३३.४०.००	-अन्य परिवर्तनीय (भ्यारिएबल) प्रतिरोधकहरू, रियोस्ट्याट र पोटेंसियोमिटरहरू समेत	१०
	८५३३.९०.००	-पार्टपुर्जाहरू	१०
८५.३४	८५३४.००.००	मुद्रित परिपथ (प्रिन्टेड सर्किट) हरू ।	१०
८५.३६		१,००० भोल्ट ननाघने भोल्टेजको लागि विद्युतीय सर्किटहरूलाई स्वीच गर्न वा	

		संरक्षण गर्नका लागि, वा विद्युतीय सर्किटहरूमा सम्पर्क बनाउनका लागि प्रयोग हुने विद्युतीय उपकरणहरू (जस्तै, स्वीच, रिसे, फ्युज, सर्ज सप्रेसर, प्लग, सकेट, ल्याम्प-होल्डर र अन्य कनेक्टरहरू, जक्सन बक्सहरू); अप्टिकल फाइबर, अप्टिकल फाइबरका बन्डल वा केबुलहरूका कनेक्टरहरू।	
	८५३६.५०.००	-अन्य स्वीचहरू	१५
		-ल्याम्प होल्डर, प्लग र सकेटहरू:	
	८५३६.६९.००	--अन्य	१५
	८५३६.९०.००	-अन्य उपकरणहरू	१५
८५.४०		धर्मियोनिक, कोल्ड क्याथोड वा फोटो-क्याथोड भल्भ र ट्युबहरू (जस्तै- भ्याकुम वा भेपोर वा ग्याँस भरिएका भल्भ र ट्युबहरू, मर्करी आर्क रेक्टिफाइङ्ग भल्भ र ट्युबहरू, क्याथोड-रे ट्युबहरू, टेलिभिजन क्यामराका ट्युबहरू)।	
		-क्याथोड-रे टेलिभिजन पिक्चर ट्युब, भिडियो मनिटर क्याथोड रे ट्युब समेत:	
	८५४०.११.००	--रङ्गीन	५
८५.४३		यो भागको अन्यत्र नपरेको निर्दिष्ट एकल कार्य (इनडिभिजुअल फङ्क्सन्स) मात्र सम्पादन गर्ने क्षमता भएका विद्युतीय औजार र उपकरणहरू।	
	८५४३.४०.००	-इलेक्ट्रोनिक चुरोटहरू र यस्तै प्रकारका व्यक्तिगत विद्युतीय भाप निकाल्ने (भेपोराइजिङ्ग) साधनहरू	६०
	८५४३.७०.००	-अन्य यन्त्र र उपकरणहरू	५
		-पार्टपुर्जाहरू:	
	८५४३.९०.१०	---इलेक्ट्रोनिक चुरोटहरू (सिगरेट्स) र यस्तै प्रकारका व्यक्तिगत विद्युतीय वाष्पीकरण (भेपोराइजिङ्ग) गर्ने साधनहरूका पार्टपुर्जा	६०
	८५४३.९०.९०	---अन्य	५

८५.४४		इन्सुलेटेड (इनामेल्ड वा एनोडाइज्ड समेत), तार, केबुल (को-एक्सियल केबुल समेत) र अन्य इन्सुलेटेड विद्युतीय कण्डक्टरहरू, कनेक्टरसँग जोडिएका वा नजोडिएका; अलग अलग मोहोरिएका फाइबरहरूबाट बनेका अप्टिकल फाइबर केबुलहरू, विद्युतीय कण्डक्टरहरूसँग संयोजन गरिएका वा नगरिएका वा कनेक्टरहरू जडान गरिएका वा नगरिएका।	
		-१००० भोल्ट ननाघने भोल्टेजका लागि अन्य विद्युतीय कण्डक्टरहरू:	
	८५४४.४२.००	--कनेक्टरसँग जोडिएका	१५
	८५४४.४९.००	--अन्य	१५
	८५४४.७०.००	-अप्टिकल फाइबर केबुलहरू	१५
९०.१०		यस भागमा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका, तस्बिर सम्बन्धी (चलचित्र सम्बन्धी समेत) प्रयोगशालामा प्रयोग हुने उपकरण र औजारहरू; नेगेटिभ छवि हेर्ने साधन (नेगेटोस्कोप) हरू; प्रोजेक्सन स्कीनहरू।	
	९०१०.९०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामग्रीहरू	१०
९०.११		कम्पाउण्ड अप्टिकल माइक्रोस्कोपहरू, फोटोमाइक्रोग्राफी, सिनेफोटोमाइक्रोग्राफी वा माइक्रोप्रोजेक्सनका लागि प्रयोग हुने खालका समेत।	
	९०११.१०.००	-स्टेरियोस्कोपिक (त्रिआयामिक छवि हेर्न मिल्ने) माइक्रोस्कोपहरू	५
	९०११.२०.००	-फोटोमाइक्रोग्राफी, सिनेफोटोमाइक्रोग्राफी वा माइक्रो प्रोजेक्सनका लागि अन्य माइक्रोस्कोपहरू	५
	९०११.९०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामग्रीहरू	५
९०.१२		अप्टिकल माइक्रोस्कोप बाहेकका माइक्रोस्कोपहरू; डिफ्रयाक्सन उपकरणहरू।	

	१०१२.१०.००	-अप्टिकल माइक्रोस्कोप बाहेकका माइक्रोस्कोपहरू; डिफ्र्याक्सन (विवर्तन) उपकरणहरू	५
	१०१२.१०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामग्रीहरू	५
१०.१७		रेखाङ्कन गर्ने, चिनो लगाउने, वा गणितीय हिसाब गर्ने औजारहरू (उदाहरणका लागि, ड्रापिटङ्ग मेशिन, प्यान्टोग्राफ, प्रोट्र्याक्टर, ड्रइङ्ग सेट, स्लाइड रुल, डिस्क क्याल्कुलेटर); यस भागमा अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नगरिएका, हातले समातेर प्रयोग गरिने लम्बाइ नाप्ने औजारहरू (उदाहरणका लागि, नाप्ने डण्डी र फित्ता वा माइक्रोमिटर, क्यालिपर)।	
	१०१७.२०.००	-अन्य रेखाङ्कन गर्ने, चिनो लगाउने र गणितीय हिसाब गर्ने औजारहरू	५
	१०१७.१०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामग्रीहरू	५
१०.२६		तरल पदार्थ वा ग्याँसको प्रवाह, तह, दबाव वा अन्य चर (भेरियबल) हरू नाप्ने वा परीक्षण गर्ने औजार र उपकरणहरू (उदाहरणका लागि, फ्लो मिटर, लेभल गेज, म्यानोमिटर, हिट मिटर), शीर्षक १०.१४, १०.१५, १०.२८ वा १०.३२ का औजार र उपकरणहरू बाहेक।	
	१०२६.१०.००	-तरल पदार्थको प्रवाह वा लेभल मापन वा जाँच गर्नका लागि	५
	१०२६.२०.००	-दबाव मापन वा जाँच गर्नको लागि	५
		-अन्य औजार र उपकरणहरू:	
	१०२६.८०.१०	---अन्य	५
	१०२६.१०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामग्रीहरू	५
१०.३०		ओसीलोस्कोप, स्पेक्ट्रम एनालाइजर र शीर्षक १०.२८ का मिटरहरू बाहेकका विद्युतको मात्रा नाप्ने वा जाँच गर्ने अन्य औजार र उपकरणहरू; अल्फा, बिटा, गामा, एक्स-रे, कस्मिक वा अन्य	

		आयोनाइजिङ्ग विकीरण नाप्ने वा पत्ता लगाउने औजार र उपकरणहरू।	
	९०३०.४०.००	-विशेषतः दूरसञ्चारको लागि डिजाइन गरिएका औजार र उपकरणहरू (उदाहरणका लागि, क्रस-टक मिटर, गेन मिज्रिङ्ग उपकरण, डिस्टोर्सन फ्याक्टर मिटर, सोफोमिटर)	५
	९०३०.९०.००	-पार्टपुर्जा र सहायक सामग्रीहरू	५

(२) भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि निर्धारण गरिएको मूल्यमा भन्सार महसुल समेत थप गरी कायम हुन आएको मूल्यमा हरित कर लगाइनेछ।

अनुसूची-२

(दफा १० सँग सम्बन्धित)

आन्तरिक उत्पादन प्रवर्द्धन तथा संरक्षण शुल्क

(१) नेपालमा पैठारी हुने देहायका वस्तुमा भन्सार विन्दुमा देहाय बमोजिमका दरले आन्तरिक उत्पादन प्रवर्द्धन तथा संरक्षण शुल्क असुल गरिनेछ।

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	शुल्क (प्रतिशतमा)
०४.०२		गाढा पारिएको वा चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ हालिएको दूध र तर।	
		-तौलमा दुग्धस्नेह (फ्याट) को मात्रा १.५ प्रतिशतभन्दा बढी नभएको धुलो, दाना वा अन्य ठोस रूपमा:	
	०४०२.१०.१०	--चिल्लो हटाइएको दूध (स्कीमड मिलक)	१०
	०४०२.१०.९०	--अन्य	१०
	०४०२.२१.००	--चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको	१०
	०४०२.२९.९०	--अन्य	१०
	०४०२.९१.००	--चिनी वा अन्य गुलियो पदार्थ नहालिएको	१०
	०४०२.९९.००	--अन्य	१०
०४.०५		दूधबाट निकालिएका नौनी तथा अन्य स्नेह (फ्याट वा चिल्लो पदार्थहरू) र तेलहरू (आयल्स); दुग्ध विस्तरण (डेरी स्प्रेड्स)।	
	०४०५.१०.००	-नौनी (बटर)	१०
	०४०५.२०.००	-दुग्ध विस्तरण (डेरी स्प्रेड्स)	१०
		-अन्य:	
	०४०५.९०.१०	--घिउ	१०
	०४०५.९०.९०	--अन्य	१०
०९.०१		कफी, भुटेको वा नभुटेको वा क्याफिन (क्षारतत्त्व) छुट्याएको वा नछुट्याएको; कफीको ढुटो र बोक्रा;	

		कुनै पनि अनुपातमा कफीको मात्रा रहेका कफीका प्रतिस्थापकहरू।	
		-कफी, नभुटेको:	
	०९०१.११.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) नछुट्याएको	१०
	०९०१.१२.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) छुट्याएको	१०
		-कफी, भुटेको:	
	०९०१.२१.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) नछुट्याएको	१०
	०९०१.२२.००	--क्याफिन (क्षारतत्त्व) छुट्याएको	१०
	०९०१.९०.००	-अन्य	१०
०९.०२		चिया, स्वादिष्ट बनाइएको वा नबनाइएको।	
	०९०२.१०.००	-नअमिल्याइएको (फर्मेट नगरेको) ३ के.जी.भन्दा बढी वजन नभएको कच्चा प्याकिङ्गमा भएको हरियो चिया (ग्रीन टी)	१०
	०९०२.२०.००	-नअमिल्याइएको अन्य हरियो चिया (ग्रीन टी)	१०
	०९०२.३०.००	-३ के.जी.भन्दा बढी वजन नभएको कच्चा प्याकिङ्गमा भएको अमिल्याइएको (फर्मेटेड) कालो चिया (ब्ल्याक टी) र आंशिक रूपले अमिल्याइएको चिया	१०
	०९०२.४०.००	-अमिलो पारेको अन्य कालो चिया (ब्ल्याक टी) र आंशिक रूपमा अमिल्याइएको अन्य चिया	१०
०९.०४		पाइपर जातको मरिच; क्याप्सिकम वा पिमेन्टा जातका सुकेका वा टुक्र्याइएका वा पिँधेका खुर्सानीहरू।	
		-मरिच:	
		--नटुक्र्याइएको, नपिँधेको:	
	०९०४.११.१०	---पिपला	१५
	०९०४.११.२०	---सेतो मरिच	१५
	०९०४.११.३०	---कालो मरिच	१५
	०९०४.११.४०	---टिमुर (सिचुवान पिपर)	१५
	०९०४.११.९०	---अन्य	१५

		--टुक्रयाइएको वा पिँधेको:	
	०९०४.१२.१०	--मरिच	१५
	०९०४.१२.९०	--अन्य	१५
		-क्याप्सिकम वा पिमेन्टा जातका खुर्सानीहरू:	
	०९०४.२१.००	--सुकेको, नटुक्रयाइएको, नपिँधेको	५
	०९०४.२२.००	-- टुक्रयाइएको वा पिँधेको	५
०९.०६		दालचिनी र दालचिनीको रुखका फूलहरू।	
		- नटुक्रयाइएको, नपिँधेको:	
	०९०६.११.००	--दालचिनी (सिनामोमम जिलानिकम ब्लुम)	१०
	०९०६.१९.००	--अन्य	१०
	०९०६.२०.००	-टुक्रयाइएको वा पिँधेको	१०
०९.१०		अदुवा, केशर, हलेदो (बेसार), तेजपात, पुदिना, तरकारीको (करी) र अन्य मसलाहरू।	
		-अदुवा:	
		--नटुक्रयाइएको, नपिँधेको	
	०९१०.११.१०	--ताजा	५
	०९१०.११.९०	--अन्य	५
	०९१०.१२.००	--टुक्रयाइएको वा पिँधेको	५
	०९१०.२०.००	-केशर	५
		-बेसार (करक्युमा):	
	०९१०.३०.१०	--ताजा	५
	०९१०.३०.२०	--धुलो वा पिठो	५
	०९१०.३०.९०	--अन्य	५
१४.०१		मुख्यतया बुन्न वा बाटन (चोया वा पोयाको रूपमा) प्रयोग गरिने वनस्पति पदार्थहरू (जस्तै बाँस, राटान (लहरे ताड), नर्कट, निंगालो, रश, ओसियर र राफिया, सफा गरेको, चहकिलो पारेको वा रङ्गाएको खाद्यान्नको पराल र लाइमको बोका)	
	१४०१.१०.००	-बाँस	१०

	१४०१.२०.००	-राटान (लहरे ताड)	१०
	१४०१.९०.००	-अन्य	१०
१४.०४		अन्यत्र उल्लेख वा समावेश नभएका वनस्पति उत्पादनहरू।	
	१४०४.२०.००	-कपासको मसिनो भुवा (लिनटर्स)	५
		-अन्य:	
	१४०४.९०.१०	---अर्धतयारी खयरकत्था (कत्था रस)	५
	१४०४.९०.२०	---खयर कत्था	१५
	१४०४.९०.३०	---बिँडी बेने पातहरू	५
	१४०४.९०.४०	---पानको पातहरू	१०
	१४०४.९०.५०	---रुद्राक्षका दानाहरू	१०
	१४०४.९०.७०	---रिट्टा (सोपनट)	१०
	१४०४.९०.८०	---अग्निसो	१०
		---अन्य:	
	१४०४.९०.९९	----अन्य	१०
४४.०१		बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाँधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा; काठका चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटुक्रा (पार्टिकल); काठचिरेको धुलो, काठको अवशेष र रद्दी वस्तु, मुढो, ब्रिकेट, पेलेट वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको वा नगरिएको।	
		-बाल्ने दाउरा, मुढा, चिरेको मोटो टुक्रा (विलेट), हाँगाबिँगा वा दाउराको बाँधेको बिटो, वा यस्तै रूपमा:	
	४४०१.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०१.१२.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
		-काठको चोइटाचोइटी वा मसिना टुक्राटुक्रा (पार्टिकल):	
		--कोणधारी (कोनिफेरस):	
	४४०१.२१.१०	---सल्ला(पाइन्स प्रजाति) को	५
	४४०१.२१.९०	---अन्य	५

	४४०१.२२.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
		-काठको धुलो, अवशेष र पत्रुलाई मुढा, ब्रिकेट, गुटिका (पेलेट)हरू वा यस्तै रूपमा एकत्रित गरिएको:	
	४४०१.३१.००	--काठका गुटिका (उड पेलेट)हरू	५
	४४०१.३२.००	--काठका ब्रिकेटहरू	५
	४४०१.३९.००	--अन्य	५
		-एकत्रित नगरिएको काठको धुलो, अवशेष र पत्रु:	
	४४०१.४१.००	--काठको धुलो	५
	४४०१.४९.००	--अन्य	५
४४.०२		एकत्रित गरिएको वा नगरिएको काठको गोल, खबटा (शेल) को वा बियाँ (नट) को गोल समेत।	
	४४०२.१०.००	-बाँसको	५
	४४०२.२०.००	-खबटा (शेल) वा बियाँ (नट) का	५
		-अन्य:	
	४४०२.९०.१०	---हुकामा प्रयोग हुने चारकोल	१५
	४४०२.९०.९०	---अन्य	१५
४४.०३		बोक्रा वा काठको बाहिरी नरम भाग ताछेको वा नताछेको वा मोटा मोटी ढङ्गले चारपाटे पारेको अपरिमार्जित काठ।	
		-रङ्गलेप (पेन्ट) वर्णक रङ्ग (स्टेन), क्रिओसोट वा अन्य परिरक्षक (प्रिजर्भेन्टिभ) हरूद्वारा उपचार गरिएको:	
	४४०३.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०३.१२.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
		-अन्य, कोणधारी (कोनिफेरस):	
	४४०३.२१.००	--सल्ला (पाइनस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ सेन्टिमिटर वा बढी भएको	५

४४०३.२२.००	--सल्ला (पाइनस प्रजातिहरू) को, अन्य	५
४४०३.२३.००	--देवदारु (एबिस प्रजातिहरू) र सरल (पिसिया प्रजातिहरू) को, कुनै पनि तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	५
४४०३.२४.००	--देवदारु (एबिस प्रजातिहरू) र स्पूस (पिसिया प्रजातिहरू) को, अन्य	५
४४०३.२५.००	--अन्य, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस-सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ सेन्टिमीटर वा बढी भएको	५
४४०३.२६.००	--अन्य	५
	--अन्य, उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको:	
४४०३.४१.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बाको	५
४४०३.४२.००	--टिक	५
४४०३.४९.००	--अन्य	५
	--अन्य:	
४४०३.९१.००	--ओकको (क्वेरकस् प्रजातिहरू)	५
४४०३.९३.००	--बीच (फागस प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी भएको	५
४४०३.९४.००	--बीच (फागस प्रजातिहरू) को, अन्य	५
४४०३.९५.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला प्रजातिहरू) को, सबैभन्दा सानो तिर्यक-छेदन आयाम (क्रस सेक्सनल डाइमेन्सन) १५ से.मि. वा बढी भएको	५
४४०३.९६.००	--भोजपत्र (बर्च) (बेटुला प्रजातिहरू) को, अन्य	५

	४४०३.९७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस प्रजातिहरू) को	५
	४४०३.९८.००	--मसला (युकलिप्टस प्रजातिहरू) को	५
		--अन्य:	
	४४०३.९९.१०	---५ इच्च वा सोभन्दा कम मोटाइमा लम्बाइमा चिरेको	५
	४४०३.९९.९०	---अन्य	५
४४.०४		हुपको काठ; काठको चिरेको खम्बा (पोल); तिखारेको तर लम्बाइमा नचिरेको काठको घोचा (पाइल), काठको किलो (पिकेट) र एकापट्टि तिखारिएको घोचो (स्टेक); साधारण रूपले काँटछाँट गरेको तर नदोब्याएको, नबङ्ग्याएको, अरुथोक नबनाएको टेक्ने लठी, छाताको डण्डी, औजारको डण्डी वा त्यस्तै सामान बनाउन उपयुक्त हुने खालको काठको छडी; चोइटाचोइटी काठ (चिपऊड) र यस्तै।	
	४४०४.१०.००	-कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०४.२०.००	-गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
४४.०५	४४०५.००.००	काठको ऊन; काठको पिठो।	५
४४.०६		रेल वा ट्रामको काठका पटरीहरू (स्लिपर) (क्रस-टाइज)।	
		-असंसिक्त (नट इम्प्रिगनेटेड):	
	४४०६.११.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०६.१२.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
		-अन्य:	
	४४०६.९१.००	--कोणधारी (कोनिफेरस)	५
	४४०६.९२.००	--गैरकोणधारी (नन-कोनिफेरस)	५
४४.०७		लम्बाइमा चिरेको वा काटेको (चिपड), ताछेको (स्लाइसड) वा बोक्रा हटाएको (पिल्ड) रन्डा लगाएको वा नलगाएको, अपघर्षक लगाई	

	चिल्याएको वा नचिल्याएको वा छेउमा जोड (इन्ड ज्वाइन्टेड) गरिएको वा नगरिएको ६ एम.एम. भन्दा बढी मोटाइको काठ।	
	-कोणधारी (कोनिफेरस):	
४४०७.११.००	--सल्ला (पाइन्स प्रजातिहरू) को	५
४४०७.१२.००	--देवदारु (एबिस प्रजातिहरू) र स्पुस (पिसिया प्रजातिहरू) को	५
४४०७.१३.००	--एस-पी-एफ (सरल (पिसिया प्रजातिहरू), सल्लो (पाइन्स प्रजातिहरू) र देवदारु (एबिस प्रजातिहरू)) को	५
४४०७.१४.००	--हेम-फर (पश्चिमी हेमलक (सुगा हेटेरो फिल्ला) र देवदारु (एबिस प्रजातिहरू) को	५
४४०७.१९.००	--अन्य	५
	-उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको:	
४४०७.२१.००	--महोगनी (स्वीटेनिया प्रजातिहरू)	५
४४०७.२२.००	--भिरोला, इमबुइया र बाल्सा	५
४४०७.२३.००	--टिक	५
४४०७.२५.००	--गाढा रातो मेरान्ती, हलुका रातो मेरान्ती र मेरान्ती बाको	५
४४०७.२६.००	--सेतो लोआँ, सेतो मेरान्ती, सेतो सराया, पहेंलो मेरान्ती र अलान	५
४४०७.२७.००	--सापेली	५
४४०७.२८.००	--इरोको	५
४४०७.२९.००	--अन्य	५
	-अन्य:	
४४०७.९१.००	--ओकको (क्वेरकस् प्रजातिहरू)	५
४४०७.९२.००	--बीचको (फागस प्रजातिहरू)	५
४४०७.९३.००	--मेपलको (एसर प्रजातिहरू)	५
४४०७.९४.००	--पैयु (चेरी) को (प्रनुस प्रजातिहरू)	५
४४०७.९५.००	--एषा वृक्ष (ओलिभ जातको रुख) को (फ्रेजेनियस प्रजातिहरू)	५

	४४०७.९६.००	--भोजपत्र (वर्च) (बिटुला प्रजातिहरू) को	५
	४४०७.९७.००	--लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस प्रजातिहरू) को	५
	४४०७.९९.००	--अन्य	५
४४.०९		जुनसुकै किनारा, टुप्पो वा मोहडातर्फ एकनाससँग आकार दिइएको (जिन्नो बनाइएको (टङ्ग), खोल्सा (खाँच) बनाइएको (गुम्ड), खुडकिलो आकारको खाँद बनाइएको (रिवेटेड), कुना वा किनारा मोडेको (च्याम्फर्ड) भी आकारमा जोडिएको, गुटका पारेको (बिडेड), नक्कासी गरेको (मोल्डेड), डोलो पारेको (राउण्डेड) वा यस्तै रन्डा लगाइएको वा नलगाइएको, खाक्सी लगाइएको वा नलगाइएको, अन्त्य छेउ (इन्डस) मिलाइएको वा नमिलाइएको, ज्वाइण्ट गरिएको वा नगरिएको काठ (भुईँमा बिछ्याउने नजोडिएको स्ट्रिप र फ्रिजेज) समेत।	
	४४०९.१०.००	-कोणधारी	५
		-गैरकोणधारी:	
	४४०९.२१.००	--बाँसको	५
	४४०९.२२.००	--उष्णप्रदेशीय (ट्रपिकल) काठको	५
	४४०९.२९.००	--अन्य	५
४४.१०		रेजिन्स वा अन्य प्राङ्गारिक बन्धक तत्वहरू (अर्गानिक बाइण्डिङ्ग सबस्टान्सेस) ले सङ्कुलित (एग्लोमेरेटेड) गरिएको वा नगरिएको काठको वा अन्य काष्ठीय (लिग्नियस) पदार्थहरूको कणिका फल्याक (काठका मसिना टुक्राटाक्रीलाई जमाएर बनाइएको फल्याक: (पार्टिकल बोर्ड), अनुकूलित तन्तु फल्याक (ओरियण्टेड स्ट्रान्ड बोर्ड)	

		(ओएसबी)) तथा यस्तै किमिसका फल्याक (बोर्ड) (उदाहरणको लागि तन्तु फल्याक (वेफर बोर्ड))।	
		-काठको:	
	४४१०.११.००	--टुक्राटाक्रीलाई जमाएर बनाइएको फल्याक (पार्टिकल बोर्ड)	५
	४४१०.१२.००	--अनुकूलित तन्तु फल्याक (ओरियण्टेड स्ट्याण्ड बोर्ड)	५
	४४१०.१९.००	--अन्य	५
	४४१०.९०.००	--अन्य	५
४४.११		रेजिन वा अन्य प्राङ्गरिक तत्त्वले (टाँसेर) जोडेको वा नजोडेको काठ वा अन्य काष्ठीय पदार्थ (लिग्नियस म्याटेरियल) का फाइबर बोर्ड (रेशादार फल्याक)।	
		-मध्यम घनत्वका फाइबर बोर्ड (रेशादार फल्याक) (एम.डी.एफ):	
	४४११.१२.००	--मोटाइ ५ मि.मि. ननाघेको	१०
	४४११.१३.००	--मोटाइ ५ मि.मि. नाघेको तर ९ मि.मि. ननाघेको	१०
	४४११.१४.००	--मोटाइ ९ मि.मि. नाघेको	१०
		-अन्य:	
	४४११.९२.००	--घनत्व ०.८ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर नाघेका	१०
	४४११.९३.००	--घनत्व ०.५ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर नाघेका तर ०.८ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर ननाघेका	१०
	४४११.९४.००	--घनत्व ०.५ ग्राम प्रतिघन सेन्टिमिटर ननाघेका	१०
४४.१२		प्लाइऊड, भेनियर्ड पट्टिका (प्यानेल) र त्यस्तै पत्र पत्र गरी अस्तर हालेर बनाएको काठ (ल्यामिनेटेड ऊड)।	
	४४१२.१०.००	-बाँसको	१०
		-अन्य प्लाइऊड, पूर्ण रूपमा काठका पाताहरू भएको (बाँस बाहेक),	

		प्रत्येक प्लाई ६ मि.मि. मोटाइ ननाधेकाः	
४४१२.३१.००		--कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०
४४१२.३३.००		--अन्य, एल्डर (एल्नस् प्रजातिहरू), आश (फ्राक्सिनस् प्रजातिहरू), बीच (फागस प्रजातिहरू), भोजपत्र (बर्च) (बेटुला प्रजातिहरू), चेरी (प्रुनस् प्रजातिहरू), कटुश (चेस्टनट) (च्यास्टानिया प्रजातिहरू), एल्म (अल्मस् प्रजातिहरू), मसला (युकलिप्टस प्रजातिहरू), हिकोरी (क्यार्या प्रजातिहरू), हर्ष चेस्टनट (एस्कुलस् प्रजातिहरू), लाइम (तिलिया प्रजातिहरू), म्यापल (एसर प्रजातिहरू), ओक् (क्युर्कस् प्रजातिहरू), प्लेन ट्री (प्लाटानस प्रजातिहरू), लहरे पिपल (पप्लर) र आस्पेन (पोपुलस् प्रजातिहरू), रोबिनिया (रोबिनिया प्रजातिहरू), टुलिपऊड (लिरिओडेन्ड्रन प्रजातिहरू) वा ओखर (जुगलान्स प्रजातिहरू) का गैरकोणधारी काठको कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) भएको	१०
४४१२.३४.००		--अन्य, कम्तीमा एउटा बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) उपशीर्षक ४४१२.३३.०० मा उल्लेख नभएका प्रजातिका गैरकोणधारी काठको भएको	१०
४४१२.३९.००		--अन्य, दुवै बाह्य पत्र (आउटर प्लाई) कोणधारी काठको भएको	१०
		-भिनियरबाट बनाइएको पटलित काठको फल्याक (लेमिनेटेड भिनियर्ड लम्बर) (एलाभीएल):	

	४४१२.४१.००	--कम्तीमा एउटा बाहापत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०
	४४१२.४२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाहा पत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१०
	४४१२.४९.००	--अन्य, दुवै बाहा पत्रहरू (आउटर प्लाइज) कोणधारी काठको भएको	१०
		--ब्लकबोर्ड, लेमिनबोर्ड र ब्याटेनबोर्ड:	
	४४१२.५१.००	--कम्तीमा एउटा बाहा पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०
	४४१२.५२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाहा पत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१०
	४४१२.५९.००	--अन्य, दुवै बाहा पत्रहरू (आउटर प्लाइज) कोणधारी काठको भएको	१०
		--अन्य:	
	४४१२.९१.००	--कम्तीमा एउटा बाहा पत्र (आउटर प्लाई) उष्णप्रदेशीय काठको भएको	१०
	४४१२.९२.००	--अन्य, कम्तीमा एउटा बाहा पत्र (आउटर प्लाई) गैरकोणधारी काठको भएको	१०
	४४१२.९९.००	--अन्य, दुवै बाहा पत्रहरू (आउटर प्लाइज) कोणधारी काठको भएको	१०
४४.१३	४४१३.००.००	ब्लक, पाता, पट्टी वा प्रोफायल आकारका घनीकृत काठ।	१०
४४.१४		पेण्टिङ्ग, फोटो, ऐना र यस्तै प्रकारका वस्तुहरूका लागि काठका फ्रेमहरू।	
	४४१४.१०.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	१०
	४४१४.९०.००	--अन्य	१०
४४.१८		भवन निर्माणमा प्रयोग हुने काठका जोडाइ र अन्य काष्ठकर्मका सामानहरू, सेलुलर (कोशीय) प्यानेल (फ्लेक) हरू, एकत्र (एसेम्बल) गरिएको भुईँ ढाक्ने (फ्लोरिङ्ग)	

		पाताहरू, जडान भएको छानो छान्ने प्लेकहरू (सिङ्गल र शेकहरू)।	
		--इयालहरू, खुला इयालहरू (फ्रेञ्च-विन्डोज) र तिनका फ्रेमहरू:	
४४१८.११.००	--उष्णप्रदेशीय काठका		१०
४४१८.१९.००	--अन्य		१०
		--ढोका र तिनका चौकोस (फ्रेम) हरू र सँघारहरू:	
४४१८.२१.००	--उष्णप्रदेशीय काठका		१०
४४१८.२९.००	--अन्य		१०
४४१८.३०.००	--उपशीर्षक ४४१८.८१.०० देखि ४४१८.८९.०० सम्मका उत्पादन बाहेकका स्तम्भ (पोस्ट) हरू र निदाल (बिम) हरू		१०
४४१८.४०.००	--ऋडिक्रेट निर्माण कामका लागि प्रयोग हुने सटारिङ्ग (फर्मा) काठ		१०
४४१८.५०.००	--छानो छाउने फल्याकहरू (सिङ्गगोल्स एण्ड शेडक)		१०
		--एकत्र (एसेम्बल) गरिएको भुईँ ढाक्ने (फ्लोरिङ्ग) पाताहरू:	
४४१८.७३.००	--बाँसको वा कम्तीमा माथिल्लो तह बाँसको भएको		१०
४४१८.७४.००	--अन्य, आलङ्कारिक भुईँ (मोज्याक फ्लोर) हरूका लागि		१०
४४१८.७५.००	--अन्य, बहुपत्री (मल्टिलेयर)		१०
४४१८.७९.००	--अन्य		१०
		--अभियन्त्रित (इञ्जिनियर्ड) संरचनागत (स्ट्रक्चरल) काठका उत्पादनहरू:	
४४१८.८१.००	--सरेस (ग्लु) ले पटलित (लेमिनेटेड) गरिएका काठ (ग्लुलम)		१०
४४१८.८२.००	--तिर्यक-पटलित (क्रस लेमिनेटेड) गरिएका काठ (सीएलटी वा एक्स-लम)		१०
४४१८.८३.००	--आई विमहरू		१०
४४१८.८९.००	--अन्य		१०

		-अन्य:	
	४४१८.९१.००	--बाँसको	१०
	४४१८.९२.००	--कोशमय (सेल्युलर) काठका प्यानलहरू	१०
	४४१८.९९.००	--अन्य	१०
४४.१९		टेबुल र भान्सामा प्रयोग हुने काठका सामानहरू।	
		--बाँसको:	
	४४१९.११.००	--ब्रेड बोर्ड, चपिङ्ग बोर्ड र यस्तै प्रकारका बोर्डहरू	५
	४४१९.१२.००	--चपस्टिकहरू	५
	४४१९.१९.००	--अन्य	५
	४४१९.२०.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	५
	४४१९.९०.००	--अन्य	५
४४.२०		काठको उत्कृति वा जडान (माक्वेट्री) को काम र जडाइ गरेको (इनलेड) काठ; जवाहरात वा चक्रु, काँटा, स्यांगी, चम्चा र त्यस्तै किसिमका सामानको लागि सानो काठका बाकस र कन्तुरहरू; काठका साना मूर्तिहरू र अन्य अलङ्कारहरू; भाग ९४ मा नपरेका फर्निचरका काठका सामग्रीहरू।	
		--साना मूर्तिहरू र अन्य अलङ्कारहरू:	
	४४२०.११.००	--उष्णप्रदेशीय काठका	५
	४४२०.१९.००	--अन्य	५
	४४२०.९०.००	--अन्य	५
४४.२१		काठका अन्य सामग्रीहरू।	
	४४२१.१०.००	--कपडा झुण्ड्याउने हाङ्गर	५
		--अन्य:	
		--बाँसको:	
	४४२१.९१.३०	--दाँत कोट्याउने सिन्का (टूथपिक)	५
	४४२१.९१.९०	--अन्य	५
		--अन्य:	
	४४२१.९९.३०	--दाँत कोट्याउने सिन्का (टूथपिक)	५

	४४२१.९९.९०	---अन्य	५
६४.०१		बाहिरी तलुवाहरू र माथिल्लो भाग रबर वा प्लाष्टिकको भएको जलाभेघ (वाटरप्रूफ) पाउपोश, जसको माथिल्लो भाग तलुवासँग पनि नजोडेको, सिएर, किलाले जोरेर (रिभेटेड), किला ठोकेर (नेल्ड), पेंचकिला कसेर (स्क्रुड), टालेर (प्लगिङ्) वा यस्तै प्रक्रियाद्वारा समायोजन (एसेम्बल) पनि नगरेको।	
	६४०१.१०.००	-टुप्पामा सुरक्षाको निम्ति धातुको टोपी (मेटल टो-क्याप) लगाइएका पाउपोश	७
		-अन्य पाउपोश:	
	६४०१.९२.००	--गोलीगाँठासम्मको तर घुँडा नढाक्ने	७
	६४०१.९९.००	--अन्य	७
६४.०२		बाहिरी तलुवा र माथिल्लो भाग रबर वा प्लाष्टिकको भएका अन्य पाउपोश।	
		-खेलकुदका पाउपोश:	
	६४०२.१२.००	--स्क-बुटहरू, क्रस-कण्ट्री स्क पाउपोश तथा स्नोबोर्ड बुटहरू	७
	६४०२.१९.००	--अन्य	७
	६४०२.२०.००	-माथिल्लो फित्ता वा छालाको डोरी (थोङ्ग) लाई प्लगद्वारा तलुवासँग समायोजन गरिएका पाउपोशहरू	७
		-अन्य पाउपोश:	
	६४०२.९१.००	--गोलीगाँठासम्मको	७
	६४०२.९९.००	--अन्य	७
६४.०३		रबर, प्लाष्टिक, छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को बाहिरी तलुवा र छालाको माथिल्लो भाग भएका पाउपोश।	
		-खेलकुदका पाउपोश:	

	६४०३.१२.००	--स्कि बुटहरू, क्रस-कण्ट्री स्कि पाउपोश तथा स्नोबोर्ड बुटहरू	७
	६४०३.१९.००	--अन्य	७
	६४०३.२०.००	-छालाको बाहिरी तलुवा भएको, र पाउको गोलिगाँठादेखि औँलाको फेदसम्मको भाग (इन्स्टेप) र पञ्जा (विग टो) को बारबार छालाको फित्ता (स्ट्रयाप) रहेको माथिल्लो भाग भएको पाउपोश	७
	६४०३.४०.००	-सुरक्षात्मक धातुको टुप्पो (मेटल टो) लगाइएका अन्य पाउपोश	७
		-छालाको बाहिरी तलुवा भएका अन्य पाउपोश:	
	६४०३.५१.००	--गोलिगाँठोसम्मको	७
	६४०३.५९.००	--अन्य	७
		-अन्य पाउपोश:	
	६४०३.९१.००	--गोलिगाँठोसम्मको	७
	६४०३.९९.००	--अन्य	७
६४.०४		रबर, प्लाष्टिक, छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को बाहिरी तलुवा भएका र कपडा पदार्थको माथिल्लो भाग भएका पाउपोश।	
		-रबर वा प्लास्टिकको बाहिरी तलुवा भएका पाउपोश:	
		--खेलकुदका पाउपोश; टेनिस खेलदा लगाउने जुताहरू, बास्केटबल खेलदा लगाउने जुताहरू, ब्यायाम गर्दा लगाउने जुताहरू, तालीम गर्दा लगाउने जुताहरू र यस्तै:	
	६४०४.११.१०	--सुतीको माथिल्लो भाग भएको क्यानभास जुता	१५
	६४०४.११.९०	--अन्य कपडाको माथिल्लो भाग भएको	७
	६४०४.१९.००	--अन्य	७

	६४०४.२०.००	-छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को बाहिरी तलुवा भएका पाउपोश	७
६४.०५		अन्य पाउपोश।	
	६४०५.१०.००	-छाला वा कम्पोजिसन लेदर (छालाको अवशेषबाट बनाइएको छाला) को माथिल्लो भाग भएका	७
		-कपडाका सामानहरूको माथिल्लो भाग भएका:	
	६४०५.२०.१०	---सुती कपडाबाट तयार गरिएको (सुतीको क्यानभास जुता)	१५
		---अन्य कपडाबाट तयार गरिएका:	
	६४०५.२०.९१	----जमोठ (फेल्ट) को	७
	६४०५.२०.९९	----अन्य	७
	६४०५.९०.००	-अन्य	७
६६.०२		शीर्षक ६६.०१ का वस्तुहरू बाहेकका स्मारक वा निर्माणको लागि परिष्कार गरिएका पत्थर (स्लेट बाहेक) र तिनका सामानहरू; पृष्ठ सामग्री (ब्याकिङ्ग) भएको वा नभएको प्राकृतिक पत्थर (स्लेट सहित) का मोज्याक क्यूबहरू र यस्तै सामान; प्राकृतिक ढुङ्गा (स्लेट सहित) का कृत्रिम रूपले रङ्गाइएका दानाहरू, रोडाहरू, गिर्खाहरू, टुक्राहरू, र धुलो।	
	६६०२.१०.००	-टायलहरू, क्यूबहरू र यस्तै वस्तुहरू, आयताकार (वर्गाकार समेत) भएका वा नभएका, जसको सबैभन्दा ठूलो मोहडा ७ से.मि. भन्दा कम लम्बाइ भएको वर्गको किनारामा समावृत्त (इन्क्लोज्ड) हुन सक्षम भएको; कृत्रिम रूपले रङ्गाइएका दानाहरू, रोडाहरू, गिर्खाहरू, टुक्राहरू र धुलो।	१५
		-चेन्टो वा समतल सतह भएको सामान्य रूपले काटिएको वा चिरेको अन्य	

		स्मारक वा निर्माणको लागि तयार गरिएका पत्थर र तिनका वस्तुहरू:	
	६८०२.२१.००	--मार्बल, ट्राभर्टीन र अलावाष्टर	१५
	६८०२.२३.००	--ग्रेनाइट	१५
	६८०२.२९.००	--अन्य पत्थर	१५
		-अन्य:	
	६८०२.९१.००	--मार्बल, ट्राभर्टीन र अलावाष्टर	१५
	६८०२.९२.००	--अन्य चुनदार (क्यालक्यारिअस) ढुङ्गा	१५
	६८०२.९३.००	--ग्रेनाइट	१५
	६८०२.९९.००	--अन्य पत्थर	१५
६८.०८		सिमेन्ट, प्लाष्टर वा अन्य खनिज पदार्थका बन्धक (बाइण्डर) द्वारा एकत्रित गरिएका वानस्पतिक रेशाका, परालका, काठका छ्याकन, चिप्स, मसिना टुक्रा, धुलो र अन्य अवशेषका प्यानल, बोर्ड, टायल, ब्लक र यस्तै वस्तुहरू।	
	६८०८.००.१०	--काठको धुलो, सिमेन्ट र विभिन्न वाइण्डिङ्ग केमिकल्स मिश्रण गरी बनेको विभिन्न मोटाइका बोर्डहरू	१०
	६८०८.००.९०	--अन्य	१०
६८.०९		प्लास्टरका सामानहरू वा प्लास्टरको मिश्रणमा आधारित सामानहरू।	
		-अलंकृत नगरिएका बोर्डहरू, शीटहरू, प्यानलहरू, टायलहरू र यस्तै सामानहरू:	
	६८०९.११.००	--कागत वा कागतगाता मात्रले मोहडा बनाइएको (फिस्ड) वा मजबूत गरिएको (रिइनफोर्स्ड)	१०
	६८०९.१९.००	--अन्य	१०
	६८०९.९०.००	-अन्य सामानहरू	१०
६८.१०		मजबूत गरिएका वा नगरिएका सिमेन्टका, कङ्क्रिटका वा कृत्रिम पत्थरका सामानहरू।	

		-टायलहरू, फ्ल्यागस्टोनहरू, ईँटाहरू यस्तै सामानहरू:	
		--निर्माणका ब्लकहरू र ईँटाहरू:	
	६८१०.११.१०	---अटोक्लेभ्ड एरेटेड कडिक्ट चौकोस (ए. ए. सी. ब्लक)	१०
	६८१०.११.९०	---अन्य	१०
		--अन्य:	
	६८१०.११.१०	---अनफायर्ड मोडिफाइड क्ले मेटेरियल (एम.सि.एम.) ट्राभरटिन	१५
	६८१०.११.९०	---अन्य	१०
		-अन्य सामानहरू:	
	६८१०.११.००	--निर्माण वा सिभिल इन्जिनियरिङ्गका लागि पूर्वनिर्मित संरचनात्मक अवयवहरू	१०
	६८१०.११.००	--अन्य	१०
६८.११		अस्बेष्टस-सिमेन्टका, सेलुलोज फाइबर-सिमेन्टका वा यस्तै वस्तुका सामानहरू।	
		-अस्बेष्टस नभएको:	
	६८११.८१.००	--कंक्रीट पाताहरू (कोरुगेटेड सिट्स)	१०
	६८११.८२.००	--अन्य पाताहरू, प्यानेलहरू, टायलहरू र यस्तै सामानहरू	१०
	६८११.८१.००	--अन्य सामानहरू	१०
६९.०७		सेरामिकका भुइँमा विच्छ्याउने फ्लेगहरू र पेभिङ्गहरू, घरभित्र आगो बाल्ने स्थान (हर्थ) मा वा भित्तामा टाँस्ने टायलहरू; पृष्ठाधार (ब्याकिङ्ग) मा भएको वा नभएको सेरामिकका मोज्याक क्युबहरू र यस्तै सामानहरू; फिनिसिङ्ग सेरामिक्स।	
		-फ्लेगहरू र पेभिङ्गहरू, घरभित्र आगो बाल्ने स्थान (हर्थ) मा वा भित्तामा टाँस्ने टायलहरू, उपशीर्षक ६९०७.३० र ६९०७.४० का वाहेक:	

	६९०७.२१.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% ननाघेको	१५
	६९०७.२२.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट ०.५% नाघेको तर १०% ननाघेको	१५
	६९०७.२३.००	--तौलका हिसाबमा जल प्रशोचन कोफिसियन्ट १०% नाघेको	१५
	६९०७.३०.००	-मोज्याक क्युबहरू र यस्तै वस्तुहरू, उपशीर्षक ६९०७.४० का बाहेक	१५
	६९०७.४०.००	-फिनिसिङ्ग सेरामिक्स	१५
९४.०१		सिट (आसन) हरू (शीर्षक ९४.०२ का बाहेक), बिछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन गर्न सकिने वा नसकिने, र तिनका पार्टपुर्जाहरू।	
	९४०१.२०.००	-मोटरगाडीहरूमा प्रयोग हुने आसनहरू	१०
		-उचाइ समायोजन गर्न सकिने घुम्ने आसनहरू:	
	९४०१.३१.००	--काठका	१०
	९४०१.३९.००	--अन्य	१०
		-बगैचाका आसन वा क्याम्पिङ्ग उपकरण बाहेकका, बिछ्यौनाको रूपमा परिवर्तन हुने आसनहरू:	
	९४०१.४१.००	--काठका	१०
	९४०१.४९.००	--अन्य	१०
		-वेत, ओजियर, बाँस वा यस्तै पदार्थका आसनहरू:	
	९४०१.५२.००	--बाँसका	१०
	९४०१.५३.००	--लहरेताड (न्याटन) का	१०
	९४०१.५९.००	--अन्य	१०
		-काठको फ्रेम सहितका आसनहरू:	
	९४०१.६१.००	--गद्दादार आवरणयुक्त (अपहोलस्टर्ड)	१०
	९४०१.६९.००	--अन्य	१०

		-धातुको फ्रेम सहितका अन्य आसनहरू:	
	९४०१.७१.००	--गद्दादार आवरणयुक्त (अपहोलस्टर्ड)	१०
	९४०१.७९.००	--अन्य	१०
		-अन्य आसनहरू:	
	९४०१.८०.९०	---अन्य	१०
९४.०३		अन्य फर्निचर र तिनका पार्टीपुर्जाहरू।	
	९४०३.१०.००	-कार्यालयमा प्रयोग हुने खालका धातुका फर्निचर	१०
		-अन्य धातुका फर्निचर:	
	९४०३.२०.९०	---अन्य	१०
	९४०३.३०.००	-कार्यालयमा प्रयोग हुने खालका काठका फर्निचर	१०
	९४०३.४०.००	-भान्छामा प्रयोग हुने खालका काठका फर्निचर	१०
	९४०३.५०.००	-सुत्ने कोठामा प्रयोग हुने खालका काठका फर्निचर	१०
	९४०३.६०.००	-अन्य काठका फर्निचर	१०
		-प्लाष्टिकका फर्निचर:	
	९४०३.७०.२०	---वेवी वाकर	१०
	९४०३.७०.९०	---अन्य	१०
		-अन्य पदार्थका फर्निचर, बेत, ओसियर, बाँस वा यस्तै पदार्थहरूका समेत:	
	९४०३.८२.००	--बाँसका	१०
	९४०३.८३.००	--लहरेताड (न्याटन) का	१०
	९४०३.८९.००	--अन्य	१०
९४.०४		खाट वा पलङ्गहरू; ओछ्यानका सामानहरू र यस्तै फर्निचर (सजावट) का सामानहरू (उदाहरणका लागि, डसना (मेट्रेस), सिरक, भुवा कोचेको दोलाइ, चक्ला, गद्दादार स्टुल र तकियाहरू), स्प्रिङ	

		जडान गरिएका वा पुष्ट पारिएका वा भिन्नपट्टि कुनै पदार्थ वा कोषीय रबर वा प्लाष्टिक हालेका,, खोल हालिएका वा नहालिएका ।	
		-डसना (मेट्रेस) हरु:	
	९४०४.२१.००	--खोल भएका वा नभएका, कोषीय रबर वा प्लाष्टिकका	१०
	९४०४.२९.००	--अन्य पदार्थहरूका	१०
	९४०४.९०.००	-अन्य	१०
९४.०६		पूर्वाविरचित भवनहरू।	
		-काठका:	
	९४०६.१०.९०	---अन्य	१०
	९४०६.२०.००	-इस्पातका, मोड्यूलर विल्डिङ युनिटहरू	१०
		-अन्य:	
	९४०६.९०.९०	---अन्य	१०

(२) भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि निर्धारण गरिएको कारोबार मूल्यमा भन्सार महसुल समेत थप गरी कायम हुन आएको मूल्यमा आन्तरिक उत्पादन प्रवर्द्धन तथा संरक्षण शुल्क लगाइनेछ।

अनुसूची-३

(दफा ११ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क

(१) नेपालभित्र पैठारी वा उत्पादन हुने विद्युतीय सवारी तथा ढुवानीका साधनमा देहाय बमोजिमका दरले स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क असुल गरिनेछ :-

शीर्षक	उपशीर्षक	वस्तुको विवरण	स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क (प्रतिशतमा)
८७.०२		डाइभर समेत १० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू।	
		---धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
	८७०२.४०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	२.५
	८७०२.४०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	२.५
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.४०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	५
	८७०२.४०.४९	----अन्य	५
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरू र अन्य मोटर गाडीहरू (शीर्षक ८७.०२ का बाहेक), स्टेशन वागन र रेसिङ्ग कार समेत।	
		---अन्य गाडीहरू, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
		---तीनपाइग्रे गाडीहरू:	
	८७०३.८०.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	२.५
	८७०३.८०.१९	----अन्य	२.५
		---अन्य गाडीहरू:	
	८७०३.८०.९१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	२०

	८७०३.८०.९९	----अन्य	२०
८७.०४		सामान ढुवानी गर्ने अन्य मोटर गाडीहरू।	
		-अन्य, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
	८७०४.६०.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	२.५
	८७०४.६०.२०	---तीनपाङ्गे गाडी	२.५
		---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने पिकअप गाडीहरू:	
	८७०४.६०.३१	----मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	५
	८७०४.६०.३२	----मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जना भन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०
		---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने ढुवानीका साधनहरू:	
	८७०४.६०.४१	----लरी, ट्रक, टिपर, डम्पर र यस्तै अन्य ढुवानीका साधनहरू	५
	८७०४.६०.४२	----कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	५
	८७०४.६०.४९	----अन्य	५
	८७०४.६०.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहोर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	५
		---ट्याङ्करहरू:	
	८७०४.६०.६१	----दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	२.५
	८७०४.६०.६२	----तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	५
	८७०४.६०.६९	----अन्य	५

	८७०४.६०.७०	---डेलिभरी भ्यान	५
	८७०४.६०.९०	---अन्य	५
८७.११		मोटरसाइकलहरू (मोपेड समेत) र साइड-कार भएका वा नभएका, सहायक मोटर जडान गरिएका साइकलहरू; साइड-कारहरू।	
		-धक्का दिने विद्युतीय मोटर भएको:	
	८७११.६०.२०	---मोटरसाइकल	२.५
		---स्कुटरहरू:	
	८७११.६०.३१	---पेडल सहितका मोपेड स्कुटरहरू	२.५
	८७११.६०.३२	---पेडल नभएका मोपेड स्कुटरहरू	२.५
	८७११.६०.३९	---अन्य	२.५
	८७११.६०.९०	---अन्य	२.५

(२) माथि प्रकरण १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका विषयमा देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) पैठारी हुँदाका वखत भन्सारमा कायम गरिएको कारोबार मूल्य रु बीस लाख सम्म भएका उपशीर्षक ८७०३.८०.९१ र ८७०३.८०.९९ मा पर्ने मोटर गाडीहरूमा दुई दशमलव पाँच प्रतिशत मात्र स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क लाग्नेछ।

(ख) पैठारी हुँदाका वखत भन्सारमा कायम गरिएको कारोबार मूल्य रु तीस लाख भन्दा बढी रु. चालिस लाख सम्म भएका उपशीर्षक ८७०३.८०.९१ र ८७०३.८०.९९ मा पर्ने मोटर गाडीहरूमा थप पन्ध्र प्रतिशत स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क लाग्नेछ।

(ग) पैठारी हुँदाका वखत भन्सारमा कायम गरिएको कारोबार मूल्य रु चालिस लाख भन्दा बढी रु. पचास लाख सम्म भएका उपशीर्षक ८७०३.८०.९१ र ८७०३.८०.९९ मा

पर्ने मोटर गाडीहरूमा थप सत्तरी प्रतिशत स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क लाग्नेछ।

(घ) पैठारी हुँदाका वखत भन्सारमा कायम गरिएको कारोबार मूल्य रु पचास लाख भन्दा बढी भएका उपशीर्षक ८७०३.८०.९९ र ८७०३.८०.९९ मा पर्ने मोटर गाडीहरूमा थप एक सय दश प्रतिशत स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क लाग्नेछ।

(३) भन्सार महसुल लिने प्रयोजनको लागि निर्धारण गरिएको कारोबार मूल्यमा भन्सार महसुल समेत थप गरी कायम हुन आएको मूल्यमा यस अनुसूची बमोजिम स्वच्छ पूर्वाधार लगानी शुल्क लगाइनेछ।

अनुसूची-४

(दफा १२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

सडक निर्माण दस्तुर

- (१) देहायका सवारी तथा ढुवानीका साधन (अनएसेम्बल्ड समेत) पैठारी हुँदाका बखत भन्सार विन्दुमा र स्वदेशमा उत्पादन हुने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा दर्ताका बखत देहाय बमोजिमको सडक निर्माण दस्तुर लागनेछ :-

शीर्षक	उपशीर्षक	मालवस्तुको विवरण	दस्तुर
८७.०२		झाडभर समेत १० वा सोभन्दा बढी यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीहरू।	
		---कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
	८७०२.१०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.१०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.१०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.१०.४९	----अन्य	१०%
		---कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	८७०२.२०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.२०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.२०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.२०.४९	----अन्य	१०%
		---स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएको:	
	८७०२.३०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.३०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.३०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.३०.४९	----अन्य	१०%

		-घट्टा दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
	८७०२.४०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	२.५%
	८७०२.४०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	२.५%
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.४०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	५%
	८७०२.४०.४९	----अन्य	५%
		-अन्य:	
	८७०२.९०.१०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (२५ भन्दा बढी सिट भएका)	९%
	८७०२.९०.२०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडी (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
		---अन्य मोटर गाडीहरू:	
	८७०२.९०.४१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०२.९०.४९	----अन्य	१०%
८७.०३		मूलतः मानिसको यातायातको लागि बनेका मोटर कारहरू र अन्य मोटर गाडीहरू (शीर्षक ८७.०२ का बाहेक), स्टेशन वागन र रेसिड कार समेत।	
		-मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरू; गल्फ कार र यस्तै गाडीहरू	
	८७०३.१०.१०	---मूलतः हिउँमा यात्रा गर्नका लागि बनेका गाडीहरू	१०%
	८७०३.१०.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बलिन पिष्टोन इञ्जिन मात्र भएका:	
		--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. ननाघ्ने:	
		---तीन पाङ्ग्रे गाडीहरू (अटोरिक्सा):	
	८७०३.२१.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	प्रति गोटा रु. १५,०००।-

८७०३.२१.१९	----अन्य	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
	---अन्य:	
८७०३.२१.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.२१.१९	----अन्य	१०%
	--सिलिण्डर क्षमता १,००० सी.सी. नाघने तर १,५०० सी.सी. ननाघने:	
८७०३.२२.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.२२.१०	---अन्य	१०%
	--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने:	
	--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:	
८७०३.२३.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.२३.१९	----अन्य	१०%
	---सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
८७०३.२३.२१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.२३.२९	----अन्य	१०%
	--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने तर ३,००० सी.सी. ननाघने	
८७०३.२३.३१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.२३.३९	----अन्य	१०%
	--सिलिण्डर क्षमता ३,००० सी.सी. नाघने:	
८७०३.२४.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.२४.१०	---अन्य	१०%
	-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निशन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
	--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. ननाघने:	
८७०३.३१.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.३१.१०	---अन्य	१०%
	--सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	

	---सिलिण्डर क्षमता १,५०० सी.सी. नाघने तर २,००० सी.सी. ननाघने:	
८७०३.३२.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.३२.१९	----अन्य	१०%
	---सिलिण्डर क्षमता २,००० सी.सी. नाघने तर २,५०० सी.सी. ननाघने:	
८७०३.३२.२१	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.३२.२९	----अन्य	१०%
	--सिलिण्डर क्षमता २,५०० सी.सी. नाघने:	
८७०३.३३.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.३३.१०	---अन्य	१०%
	-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बलन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका वाहेक:	
८७०३.४०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.४०.१०	---अन्य	१०%
	-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बलन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका वाहेक:	
८७०३.५०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.५०.१०	---अन्य	१०%
	-अन्य गाडीहरू, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बलन पिष्टोन इञ्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
८७०३.६०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
८७०३.६०.१०	---अन्य	१०%

		-अन्य गाडीहरू, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका, विद्युत शक्तिको वाह्य स्रोतमा प्लग जोडेर चार्ज हुन सक्ने किसिमका:	
	८७०३.७०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाका	१०%
	८७०३.७०.९०	---अन्य	१०%
		-अन्य गाडीहरू, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
		---तीन पांग्रे गाडीहरू:	
	८७०३.८०.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
	८७०३.८०.१९	----अन्य	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
		---अन्य गाडीहरू:	
	८७०३.८०.११	----अनएसेम्बलड अवस्थाका	५%
	८७०३.८०.१९	----अन्य	५%
		-अन्य:	
	८७०३.९०.१०	---अनएसेम्बलड अवस्थाको	१०%
	८७०३.९०.९०	---अन्य	१०%
८७.०४		सामान ढुवानी गर्ने अन्य मोटर गाडीहरू।	
	८७०४.१०.००	-राजमार्गभन्दा बाहिरको प्रयोगका लागि अभिकल्पित डम्परहरू	९%
		-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) मात्र भएका:	
		--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
	८७०४.२१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डवल क्याब पिकअप गाडी	१०%

८७०४.२१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.२१.३०	---डेलिभरी भ्यान	१०%
८७०४.२१.४०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
८७०४.२१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.२१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ् डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.२१.९०	---अन्य	१०%
	--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघ्ने तर २० टन ननाघ्ने:	
८७०४.२२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.२२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.२२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.२२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	९%
८७०४.२२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ् डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.२२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.२२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.२२.९०	---अन्य	१०%
	--गाडीको कुल तौल २० टन नाघ्ने:	
८७०४.२३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%

८७०४.२३.२०	---दुध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.२३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.२३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.२३.५०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.२३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	९%
८७०४.२३.९०	---अन्य	१०%
	-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टर्नल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन मात्र भएका:	
	--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
८७०४.३१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.३१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.३१.३०	---डेलिभरी भ्यान	१०%
८७०४.३१.४०	---तीनपाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
८७०४.३१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.३१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.३१.९०	---अन्य	१०%
	--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने:	
८७०४.३२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%

८७०४.३२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.३२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.३२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	९%
८७०४.३२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.३२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.३२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.३२.९०	---अन्य	१०%
	-अन्य, कम्प्रेसन-इग्निसन इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन (डिजेल वा अर्ध डिजेल) र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	-गाडीको कुल तौल ५ टन ननाच्ने:	
८७०४.४९.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.४९.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.४९.३०	---डेलिभरी भ्यान	१०%
८७०४.४९.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
८७०४.४९.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ्ग सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.४९.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ्ग डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.४९.९०	---अन्य	१०%

	--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघ्ने तर २० टन ननाघ्ने:	
८७०४.४२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.४२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.४२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.४२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	९%
८७०४.४२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ् डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.४२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.४२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ् सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.४२.९०	---अन्य	१०%
	--गाडीको कुल तौल २० टन नाघ्ने:	
८७०४.४३.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ् सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.४३.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.४३.३०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ् डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.४३.४०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.४३.५०	---सिमेन्ट बल्कर	९%
८७०४.४३.६०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर ट्रकहरू	९%
८७०४.४३.९०	---अन्य	१०%

	-अन्य, स्पार्क-इग्निसन इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इन्जिन र धक्का दिने विद्युतीय मोटर दुवै भएका:	
	--गाडीको कुल तौल ५ टन ननाघने:	
८७०४.५१.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.५१.२०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिंगल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.५१.३०	---डेलिभरी भ्यान	१०%
८७०४.५१.४०	---तीन पाङ्ग्रे गाडी	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
८७०४.५१.५०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिस्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.५१.६०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.५१.९०	---अन्य	१०%
	--गाडीको कुल तौल ५ टन नाघने:	
८७०४.५२.१०	---मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभरसहित २ जनाभन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	१०%
८७०४.५२.२०	---दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	९%
८७०४.५२.३०	---कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	९%
८७०४.५२.४०	---तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	९%
८७०४.५२.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ डिभाइस) सहितका फोहर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	९%
८७०४.५२.६०	---सिमेन्ट बल्कर	९%

८७०४.५२.७०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	१०%
८७०४.५२.९०	---अन्य	१०%
	-अन्य, धक्का दिने विद्युतीय मोटर मात्र भएका:	
८७०४.६०.१०	---प्रशितक प्रणाली (रेफ्रिजिरेटिङ सिष्टम) जडान गरिएका भ्यानहरू	२.५%
८७०४.६०.२०	---अन्य, तीन पाङ्गे गाडी	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
८७०४.६०.३१	----मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जना मात्र मानिस बोक्ने सुविधा भएका सिङ्गल क्याब पिकअप गाडी	२.५%
८७०४.६०.३२	----मूलतः सामानको ओसारपसार गर्ने र ड्राइभर सहित २ जना भन्दा बढी मानिस बोक्ने सुविधा भएका डबल क्याब पिकअप गाडी	२.५%
८७०४.६०.४१	----लरी, ट्रक, टिपर, डम्पर र यस्तै अन्य ढुवानीका साधनहरू	२.५%
८७०४.६०.४२	----कन्टेनर जोडिएका ट्रकहरू	२.५%
८७०४.६०.४९	----अन्य	२.५%
८७०४.६०.५०	---कम्प्याक्टर (कम्प्रेसिङ डिभाइस) सहितका फोहोर (गार्बेज) सङ्कलन तथा ढुवानी गर्ने गाडीहरू	२.५%
८७०४.६०.६१	----दूध ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएका ट्याङ्करहरू	२.५%
८७०४.६०.६२	----तरल पेट्रोलियम ग्याँस ढुवानीका लागि विशेष किसिमले तयार गरिएको बुलेट ट्याङ्कर-ट्रकहरू	२.५%
८७०४.६०.६९	----अन्य	२.५%

	८७०४.६०.७०	---डेलिभरी भ्यान	२.५%
	८७०४.६०.९०	---अन्य	२.५%
	८७०४.६०.९०	---अन्य	२.५%
	८७०४.९०.००	-अन्य	१०%
८७.०६		शीर्षक ८७.०१ देखि ८७.०५ सम्मका मोटर गाडीहरूका लागि इञ्जिन जडान गरिएका च्यासिस।	
	८७०६.००.२०	--- यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीका (११ देखि २५ सम्म सिट भएका)	९%
	८७०६.००.४०	---जीप कार र भ्यानहरूका	९%
	८७०६.००.५०	---तीन पाङ्ग्रे गाडीहरू (अटोरिक्सा) का	९%
		---पिकअप गाडीहरूका:	
	८७०६.००.६१	---डबल क्याबका	९%
	८७०६.००.६२	---सिङ्गल क्याबका	९%
	८७०६.००.६३	---डेलिभरी भ्यानका	९%
	८७०६.००.७०	---राजमार्ग बाहिरको प्रयोगका लागि निर्मित डम्परहरूका	९%
	८७०६.००.८०	---यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीका (२५ भन्दा बढी सिट भएका) वा ट्रकहरूका	९%
	८७०६.००.९०	---अन्य	९%
८७.११		मोटरसाइकलहरू (मोपेड समेत) र साइड-कार भएका वा नभएका, सहायक मोटर जडान गरिएका साइकलहरू; साइड-कारहरू।	
	८७११.१०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
		-सिलिण्डर क्षमता ५० सी.सी. नाघने तर २५० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको:	
		---अनएसेम्बल्ड अवस्थाका:	
	८७११.२०.११	---५० सी.सी. नाघने तर १२५ सी.सी. ननाघने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-

८७११.२०.१२	----१२५ सी.सी. नाघने तर २०० सी.सी. ननाघने	प्रति गोटा रु. १८,०००।-
८७११.२०.१९	----२०० सी.सी. नाघने तर २५० सी.सी. ननाघने	प्रति गोटा रु. १८,०००।-
	---अन्यः	
८७११.२०.९१	----५० सी.सी. नाघने तर १२५ सी.सी. ननाघने	प्रति गोटा रु. १५,०००।-
८७११.२०.९२	----१२५ सी.सी. नाघने तर २०० सी.सी. ननाघने	प्रति गोटा रु. १८,०००।-
८७११.२०.९९	----२०० सी.सी. नाघने तर २५० सी.सी. ननाघने	प्रति गोटा रु. १८,०००।-
	-सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघने तर ५०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएकाः	
	---सिलिण्डर क्षमता २५० सी.सी. नाघने तर ४०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएकाः	
८७११.३०.११	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	प्रति गोटा रु. २०,०००।-
८७११.३०.१९	----अन्य	प्रति गोटा रु. २०,०००।-
	---सिलिण्डर क्षमता ४०० सी.सी. नाघने तर ५०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बसन पिष्टोन इञ्जिन भएकाः	
८७११.३०.९१	----अनएसेम्बल्ड अवस्थाका	१०%
८७११.३०.९९	----अन्य	१०%
८७११.४०.००	-सिलिण्डर क्षमता ५०० सी.सी. नाघने तर ८०० सी.सी. ननाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको	१०%
८७११.५०.००	-सिलिण्डर क्षमता ८०० सी.सी. नाघने इन्टरनल कम्बष्टन पिष्टोन इञ्जिन भएको	१०%
	-धक्का दिने विद्युतीय मोटर भएकोः	
८७११.६०.२०	---मोटरसाइकल	प्रति गोटा रु. १०,०००।-

८७११.६०.३१	----पेडल सहितका मोपेड स्कुटरहरू	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
८७११.६०.३२	----पेडल नभएका मोपेड स्कुटरहरू	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
८७११.६०.३९	----अन्य	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
८७११.६०.९०	---अन्य	प्रति गोटा रु. १०,०००।-
८७११.९०.००	-अन्य	१०%

- (२) जुनसुकै प्रक्रियाबाट शुरु दर्ता हुन आउने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा यस अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार नै सडक निर्माण दस्तुर लाग्नेछ।
- (३) माथि प्रकरण (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भए तापनि देहायका विषयमा देहाय बमोजिम हुनेछः-
- (क) कूटनीतिक नियोग तथा कूटनीतिक सुविधा प्राप्त व्यक्तिले पैठारी गर्ने मोटरगाडी; अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका स्कुटर; दमकल; एम्बुलेन्स र शववाहनमा सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन।
- (ख) संयुक्त राष्ट्र सङ्घको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ खटिने नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीको प्रयोगका लागि नेपाल सरकार, रक्षा मन्त्रालय वा गृह मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपालमा दर्ता नहुने गरी अस्थायी पैठारी हुने सवारी तथा ढुवानीका साधनमा सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन।
- (ग) विमानस्थलभित्र यात्रु टर्मिनलदेखि वायुयानसम्म यात्रु ल्याउने र लैजाने गरी मात्र चल्ने शर्तमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको सिफारिसमा पैठारी हुने यात्रुहरू बोक्ने मोटर गाडीमा सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन।
- (घ) नेपाल सरकारबाट कूटनीतिक सुविधा वा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधा पाई वा नेपाल सरकारको निर्णयबाट एक प्रतिशत भन्सार महसुल लिई वा लगत वा बैङ्क ग्यारेण्टीमा अस्थायी पैठारी भएका सवारी तथा ढुवानीका साधन बिक्री गरेमा वा उपहार दिएमा वा आफैले उपयोग गरी स्थायी पैठारीमा रूपान्तरण गर्न चाहेमा एक पटक सडक निर्माण दस्तुर तिरिसकेको भए पुनः सडक निर्माण दस्तुर लाग्ने छैन। सडक निर्माण

दस्तुर नतिरेको भए स्थायी पैठारीमा रूपान्तरण गर्दाका बखत सडक निर्माण दस्तुर लाग्नेछ।

- (४) सडक निर्माण दस्तुर तिरेको सुनिश्चितता गरेर मात्र सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयले सवारी तथा ढुवानी साधन दर्ता गर्नु पर्नेछ। भन्सार कार्यालयबाट जाँचपास हुँदा सडक निर्माण दस्तुर असुल गर्न छुट भएको देखिएमा छुट भएको दस्तुर असुल गरेको प्रमाण भन्सार कार्यालयबाट प्राप्त भएपछि मात्र दर्ता गर्नु पर्नेछ।
- (५) माथि प्रकरण १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पैठारी हुँदाका बखत भन्सारमा कायम गरिएको कारोबार मूल्य बीस लाख रुपैयाँसम्म भएका उपशीर्षक ८७०३.८०.९१ र ८७०३.८०.९९ मा पर्ने मोटर गाडीमा दुई दशमलब पाँच प्रतिशत सडक निर्माण दस्तुर लाग्नेछ।”

स्पष्टीकरण : यस अनुसूचीको प्रयोजनको लागि,-

- (१) “मूल्य” भन्नाले आन्तरिक उत्पादन वा खरिदको हकमा सवारी तथा ढुवानी साधनको बिक्री बीजकमा उल्लिखित मूल्य अभिवृद्धि कर सहितको बीजक मूल्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पैठारीको हकमा भन्सार बिन्दुमा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेकका सबै प्रकारका कर, महसुल, दस्तुर, र शुल्क समावेश भएको मूल्यलाई जनाउँछ।
- (२) “जुनसुकै प्रक्रियाबाट” भन्नाले लिलाम, जफत, हस्तान्तरण, खरिद वा बिक्रीबाट दर्ता हुन आउने सवारी साधन सम्झनु पर्छ।

अनुसूची-५

(दफा १३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

विलासिता शुल्क

१. नेपालमा उपभोग हुने देहाय बमोजिमका वस्तु तथा सेवाको देहाय बमोजिम दुई प्रतिशतका दरले विलासिता शुल्क लगाई असुल गरिनेछः-
  - (क) पाँच तारे र सोभन्दा माथिका तारे होटल तथा लक्जरी रिसोर्टले प्रदान गर्ने सेवाको विक्री मूल्यमा,
  - (ख) आयातित तयारी मदिराको पैठारीमा भन्सार महसुल तथा अन्तःशुल्क सहितको मूल्यमा।
२. दफा १ बमोजिमको विलासिता शुल्क देहाय बमोजिमको समयमा असुल गर्नु पर्नेछः-
  - (क) पाँच तारे र सोभन्दा माथिका तारे होटल तथा लक्जरी रिसोर्टले प्रदान गर्ने सेवा विक्रीमा बखत,
  - (ख) आयातित मदिरामा पैठारी हुने भन्सार विन्दुमा पैठारीमा बखत।
३. दफा २ बमोजिम सङ्कलन गरेको रकम अर्को महिनाको पच्चिस गतेभित्र राजस्व खातामा दाखिल गरी यस्तो विवरण सो महिनामा कारोबार गरेको वा नगरेको जेसुकै भए तापनि सम्बन्धित राजस्व कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।
४. विलासिता शुल्क छली भएको पाईएमा कर अधिकृतले विलासिता शुल्क निर्धारण गर्न सक्नेछ।
५. दफा ४ बमोजिम विलासिता शुल्क निर्धारण गर्दा कर अधिकृतले सम्बन्धित व्यक्तिलाई आफ्नो सफाई पेश गर्न पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ।

६. दफा ३ बमोजिम विलासिता शुल्क दाखिल नगरेको वा कम दाखिल गरेको अवस्थामा दाखिल गर्न बाँकी विलासिता शुल्कमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज लाग्नेछ।
७. दफा २ बमोजिमको कुनै व्यक्तिले दफा ३ बमोजिमको विवरण पेश नगरेमा लाग्ने विलासिता शुल्क रकमको प्रतिदिन ०.०५ प्रतिशतले हुने रकम वा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम शुल्क लाग्नेछ।
८. दफा २ बमोजिमको व्यक्तिले दफा १ बमोजिमको विलासिता शुल्क बापतको रकम असुल नगरेमा सो रकमको पच्चिस प्रतिशत शुल्क लाग्नेछ।
९. कर अधिकृतले दफा ४ बमोजिम विलासिता शुल्क निर्धारणको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले त्यस्तो शुल्क निर्धारण आदेश बुझ्नेको मितिले तीस दिनभित्र महानिर्देशक समक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि निवेदन दिन सक्नेछ।
१०. दफा ९ बमोजिम निवेदन दिने म्याद गुज्रिन गएमा त्यस्तो म्याद गुज्र्नेको मितिले सात दिनभित्र म्याद गुज्रिन गएको कारण खोली महानिर्देशक समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निवेदनमा उल्लिखित कारण मनासिब देखिएमा महानिर्देशकले म्याद गुज्र्नेको मितिबाट तीस दिनको म्याद थप गर्न सक्नेछ।
११. दफा ९ बमोजिम निवेदन परेको मितिले साठी दिनभित्र त्यस्तो निवेदन उपर महानिर्देशकले निर्णय गर्नु पर्नेछ।
१२. दफा ९ बमोजिम परेको निवेदन उपर छानविन गर्दा त्यस्तो निवेदनको जिकिर उपयुक्त देखिन आएमा स्पष्ट कारण खुलाई पर्चा खडा गरी महानिर्देशकले विलासिता शुल्क पुनः निर्धारण गर्न आदेश दिन सक्नेछ।
१३. दफा ९ बमोजिम निवेदन दिने व्यक्तिले निर्धारित विलासिता शुल्क मध्ये विवाद रहित विलासिता शुल्क, सोमा लागेको शुल्क र ब्याज

बुझाई विवादित विलासिता शुल्क, सोमा लागेको शुल्क र व्याजको एकचौथाई रकम नगद दाखिल गर्नु पर्नेछ।

१४. दफा ११ बमोजिमको म्यादभित्र महानिर्देशकले निर्णय नगरेमा त्यस्तो म्याद नाघेपछि वा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा सम्बन्धित व्यक्तिले त्यस्तो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैंतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ।
१५. यस दफा बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिने व्यक्तिले त्यसको एक प्रति पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ।
१६. दफा ९ बमोजिम पुनरावलोकनको निवेदन वा दफा १४ बमोजिमको पुनरावेदन दिएको कारणबाट दफा ४ मा उल्लिखित निर्णयको कार्यान्वयनमा असर परेको मानिने छैन।

अनुसूची-६

(दफा १४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

सिप प्रवर्द्धन शुल्क

१. नेपालमा उपभोग हुने देहाय बमोजिमका वस्तु तथा सेवाको देहाय बमोजिम शून्य दशमलव पाँच प्रतिशतका दरले सिप प्रवर्द्धन शुल्क लगाई असुल गरिनेछ :-
  - (क) सुन वा सुनका गरगहना वा वस्तु अन्तिम उपभोक्तालाई विक्री गर्दाको विक्री मूल्यमा,
  - (ख) चाँदी वा चाँदीका गरगहना वा वस्तु अन्तिम उपभोक्तालाई विक्री गर्दाको विक्री मूल्यमा ।
२. दफा १ बमोजिमको सिप प्रवर्द्धन शुल्क देहाय बमोजिमको समयमा असुल गर्नु पर्नेछ:-
  - (क) सुन वा सुनका गरगहना वा वस्तु अन्तिम उपभोक्तालाई विक्री गर्दाका बखत,
  - (ख) चाँदी वा चाँदीका गरगहना वा वस्तु अन्तिम उपभोक्तालाई विक्री गर्दाका बखत ।
३. दफा २ बमोजिम सङ्कलन गरेको रकम अर्को महिनाको पच्चिस गतेभित्र राजस्व खातामा दाखिल गरी यस्तो विवरण सो महिनामा कारोबार गरेको वा नगरेको जेसुकै भए तापनि सम्बन्धित राजस्व कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
४. सिप प्रवर्द्धन शुल्क छली भएको पाईएमा कर अधिकृतले सिप प्रवर्द्धन शुल्क निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
५. दफा ४ बमोजिम सिप प्रवर्द्धन शुल्क निर्धारण गर्दा कर अधिकृतले सम्बन्धित व्यक्तिलाई आफ्नो सफाई पेश गर्न पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ ।

६. दफा ३ बमोजिम सिप प्रवर्द्धन शुल्क दाखिल नगरेको वा कम दाखिल गरेको अवस्थामा दाखिल गर्न बाँकी सिप प्रवर्द्धन शुल्कमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज लाग्नेछ।
७. दफा २ बमोजिमको कुनै व्यक्तिले दफा ३ बमोजिमको विवरण पेश नगरेमा लाग्ने सिप प्रवर्द्धन शुल्क रकमको प्रतिदिन ०.०५ प्रतिशतले हुने रकम वा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँमध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकम शुल्क लाग्नेछ।
८. दफा २ बमोजिमको व्यक्तिले दफा १ बमोजिमको सिप प्रवर्द्धन शुल्क बापतको रकम असुल नगरेमा सो रकमको पच्चिस प्रतिशत शुल्क लाग्नेछ।
९. कर अधिकृतले दफा ४ बमोजिम सिप प्रवर्द्धन शुल्क निर्धारणको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले त्यस्तो शुल्क निर्धारण आदेश बुझेको मितिले तीस दिनभित्र महानिर्देशक समक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि निवेदन दिन सक्नेछ।
१०. दफा ९ बमोजिम निवेदन दिने म्याद गुज्रिन गएमा त्यस्तो म्याद गुज्रिएको मितिले सात दिनभित्र म्याद गुज्रिन गएको कारण खोली महानिर्देशक समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निवेदनमा उल्लिखित कारण मनासिब देखिएमा महानिर्देशकले म्याद गुज्रिएको मितिबाट तीस दिनको म्याद थप गर्न सक्नेछ।
११. दफा ९ बमोजिम निवेदन परेको मितिले साठी दिनभित्र त्यस्तो निवेदन उपर महानिर्देशकले निर्णय गर्नु पर्नेछ।
१२. दफा ९ बमोजिम परेको निवेदन उपर छानविन गर्दा त्यस्तो निवेदनको जिकिर उपयुक्त देखिन आएमा स्पष्ट कारण खुलाई पर्चा खडा गरी महानिर्देशकले सिप प्रवर्द्धन शुल्क पुनः निर्धारण गर्न आदेश दिन सक्नेछ।
१३. दफा ९ बमोजिम निवेदन दिने व्यक्तिले निर्धारित सिप प्रवर्द्धन शुल्क मध्ये विवाद रहित सिप प्रवर्द्धन शुल्क, सोमा लागेको शुल्क

र व्याज बुझाई विवादित सिप प्रवर्द्धन शुल्क, सोमा लागेको शुल्क र व्याजको एकचौथाई रकम नगद दाखिल गर्नु पर्नेछ।

१४. दफा ११ बमोजिमको म्यादभित्र महानिर्देशकले निर्णय नगरेमा त्यस्तो म्याद नाघेपछि वा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा सम्बन्धित व्यक्तिले त्यस्तो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैंतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ।
१५. यस दफा बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिने व्यक्तिले त्यसको एक प्रति पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ।
१६. दफा ९ बमोजिम पुनरावलोकनको निवेदन वा दफा १४ बमोजिमको पुनरावेदन दिएको कारणबाट दफा ४ मा उल्लिखित निर्णयको कार्यान्वयनमा असर परेको मानिने छैन।

अनुसूची-७

(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

शिक्षा समता शुल्क

१. निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित शिक्षण संस्थाले विद्यार्थीबाट असुल गर्ने सबै प्रकारका शुल्कमा तीन प्रतिशतका दरले शिक्षा समता शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि "निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित शिक्षण संस्था" भन्नाले तालीम तथा पुनर्ताजगी तालीम प्रदान गर्ने संस्था बाहेक निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित विश्वविद्यालय, महाविद्यालय, विद्यालय तथा प्राविधिक शिक्षालय लगायत जुनसुकै किसिमको शिक्षा प्रदान गर्ने निकाय सम्झनु पर्छ।

२. दफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालित शिक्षण संस्थालाई शिक्षा समता शुल्क लाग्ने छैन।
३. दफा १ बमोजिमको शिक्षा समता शुल्क त्यस्ता शिक्षण संस्थाले बीजक जारी गरी असुल उपर गर्नु पर्नेछ। त्यसरी शिक्षा समता शुल्क असुल गर्ने शिक्षण संस्थाले असुल गरेको रकम र त्यसको विवरण चौमासिक रूपमा प्रत्येक चौमासिक अवधि समाप्त भएको पच्चीस दिनभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्नेछ।
४. दफा ३ बमोजिमको म्यादभित्र कुनै शिक्षण संस्थाले शिक्षा समता शुल्क दाखिला नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशत ब्याज र विवरण दाखिला नगरेमा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँ त्यस्तो शिक्षण संस्थाबाट असुल उपर गरिनेछ।
५. कुनै शिक्षण संस्थाले दफा १ बमोजिमको शिक्षा समता शुल्क छलेको पाइएमा कर अधिकृतले शिक्षा समता शुल्क निर्धारण

गर्न सकनेछ। कर अधिकृतले त्यस्तो शुल्क निर्धारण गर्दा शुल्कको पच्चीस प्रतिशतले हुने रकम जरिवाना गर्न सकनेछ

६. दफा ५ बमोजिम शिक्षा समता शुल्क निर्धारण गर्दा कर अधिकृतले सम्बन्धित शिक्षण संस्थालाई आफ्नो सफाइ पेश गर्नु पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ।
७. कर अधिकृतले दफा ५ बमोजिम गरेको शुल्क निर्धारण आदेश उपर चित्त नबुझाउने शिक्षण संस्थाले त्यस्तो सूचना पाएको मितिले तीस दिनभित्र प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकसमक्ष निवेदन दिन सकनेछ।
८. दफा ७ बमोजिम निवेदन दिने म्याद गुज्रिन गएमा त्यस्तो म्याद गुज्रेको मितिले सात दिनभित्र म्याद गुज्रिन गएको कारण खोली आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकसमक्ष निवेदन दिन सकनेछ र त्यस्तो निवेदनमा उल्लिखित कारण मनासिब देखिएमा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले म्याद गुज्रेको मितिबाट तीस दिन म्याद थप गर्न सकनेछ।
९. दफा ७ बमोजिम परेको निवेदन उपर छानविन गर्दा त्यस्तो निवेदनको जिकिर उपयुक्त देखिन आएमा स्पष्ट कारण खुलाई पर्चा खडा गरी शिक्षा समता शुल्क पुनः निर्धारण गर्नु आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले आदेश दिन सकनेछ।
१०. दफा ७ बमोजिम निवेदन परेको मितिले साठी दिनभित्र सो निवेदन उपर आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले निर्णय गर्नु पर्नेछ।
११. दफा ७ बमोजिम निवेदन दिने शिक्षण संस्थाले निर्धारित शिक्षा समता शुल्क रकममध्ये विवादरहित शिक्षा समता शुल्क र जरिवाना रकम बुझाई विवादित शिक्षा समता शुल्क र जरिवाना

रकमको पच्चीस प्रतिशतले हुने रकम नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

१२. दफा १० बमोजिमको म्यादभित्र आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले निर्णय नगरेमा त्यस्तो म्याद नाघेपछि वा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा त्यस्तो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।
१३. यस दफाबमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिने शिक्षण संस्थाले त्यसको एक प्रति पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।
१४. शिक्षा समता शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभाग र विभाग अन्तर्गतका कार्यालयबाट हुनेछ । शिक्षा समता शुल्क संकलनसम्बन्धी अन्य कार्यविधि आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची- ८

(दफा १७ सँग सम्बन्धित)

स्वास्थ्य समता शुल्क

१. निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्ने व्यक्तिले विरामीबाट असुल गर्ने सबै प्रकारका सेवा शुल्कमा तीन प्रतिशतका दरले स्वास्थ्य समता शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।
२. दफा १ बमोजिमको स्वास्थ्य समता शुल्क त्यस्तो सेवा प्रदान गर्ने व्यक्ति, संस्था वा निकायले बीजक जारी गरी असुल उपर गर्नु पर्नेछ।
३. दफा २ बमोजिम स्वास्थ्य समता शुल्क असुल गर्ने व्यक्ति, संस्था वा निकायले असुल गरेको रकम र सोको विवरण चौमासिक रूपमा प्रत्येक चौमासिक अवधि समाप्त भएको पच्चीस दिनभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्नेछ।
४. कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले दफा १ बमोजिमको स्वास्थ्य समता शुल्क छलेको पाइएमा कर अधिकृतले त्यस्तो शुल्क निर्धारण गर्न सक्नेछ।
५. दफा ४ बमोजिम स्वास्थ्य समता शुल्क निर्धारण गर्दा कर अधिकृतले सम्बन्धित व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई आफ्नो सफाई पेश गर्न पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ।
६. दफा ३ बमोजिमको म्यादभित्र शुल्क दाखिला नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशत व्याज र विवरण दाखिला नगरेमा प्रति विवरण एक हजार रुपैयाँ असुल उपर गरिनेछ।
७. कुनै व्यक्तिले स्वास्थ्य समता शुल्क छलेमा कर अधिकृतले दफा ४ बमोजिम शुल्क निर्धारण गरेको रकमको पच्चीस प्रतिशत रकम जरिवाना गर्न सक्नेछ।
८. कर अधिकृतले दफा ४ बमोजिम गरेको शुल्क निर्धारण आदेश उपर

चित्त नबुझाउने व्यक्तिले त्यस्तो सूचना पाएको मितिले तीस दिनभित्र प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ।

९. दफा ९ बमोजिम निवेदन दिने म्याद गुज्रिन गएमा त्यस्तो म्याद गुज्रेको मितिले सात दिनभित्र म्याद गुज्रिन गएको कारण खोली आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निवेदनमा उल्लिखित कारण मनासिव देखिएमा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले म्याद गुज्रेको मितिबाट तीस दिन म्याद थप गर्न सक्नेछ।
१०. दफा ९ बमोजिम निवेदन परेको मितिले साठी दिनभित्र त्यस्तो निवेदन उपर आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले निर्णय गर्नु पर्नेछ।
११. दफा ९ बमोजिम परेको निवेदन उपर छानविन गर्दा त्यस्तो निवेदनको जिकिर उपयुक्त देखिन आएमा स्पष्ट कारण खुलाई पर्चा खडा गरी स्वास्थ्य समता शुल्क पुनः निर्धारण गर्न आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले आदेश दिन सक्नेछ।
१२. दफा ९ बमोजिम निवेदन दिने व्यक्तिले निर्धारित स्वास्थ्य समता शुल्क रकममध्ये विवादरहित शुल्क र जरिवाना रकम बुझाई विवादित शुल्क र जरिवाना रकमको पच्चीस प्रतिशतले हुने रकम नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ।
१३. दफा ११ बमोजिमको म्यादभित्र आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले निर्णय नगरेमा त्यस्तो म्याद नाघेपछि वा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा त्यस्तो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ।
१४. यस दफा बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिने व्यक्तिले त्यसको एक प्रति पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ।
१५. दफा १ बमोजिमको स्वास्थ्य समता शुल्कको कार्यविधि आन्तरिक राजस्व

विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१६. स्वास्थ्य समता शुल्कको प्रशासन आन्तरिक राजस्व विभाग र विभाग अन्तर्गतका कार्यालयबाट हुनेछ।

अनुसूची-९

(दफा १८ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

आयोजनाको महसुल छुट

१. दफा १८ को उपदफा (३) बमोजिमको आयोजनामा खपत हुने वस्तुमा लाग्ने दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर छुटको लागि आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धित निकायको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृत वा लगानी बोर्ड नेपालको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले देहायका विषय समेत खुलाई आयोजनामा खपत हुने वस्तुको मास्टरलिष्ट स्वीकृत गरी विभागीय मन्त्रीबाट महसुल छुटको निर्णय गर्नु पर्नेछ,-

- (क) वैदेशिक ऋण वा सहायता वा लगानी बोर्ड नेपालबाट स्वीकृत लगानीसम्बन्धी सम्झौतामा भएको कर छुटको प्रावधान,
- (ख) आयोजनाको दर विश्लेषण तथा लागत अनुमानमा मास्टरलिष्टमा समावेश भएको वस्तुको कर बाहेकको मूल्य,
- (ग) सम्झौताको कुल अङ्कमध्ये पैठारी हुने वस्तुको मूल्य,
- (घ) मास्टरलिष्टमा उल्लिखित वस्तुमध्ये कुन नेपालमा खरिद गर्ने हो र कुन पैठारी गर्ने हो सोको विवरण,
- (ङ) स्वीकृत मास्टरलिष्ट संशोधन भए संशोधन गर्नु पर्नाको आधार र कारण,
- (च) मास्टरलिष्टमा वस्तुको नाम, एकाइ, प्रतिएकाइ मूल्य, जम्मा मूल्य (सि.आई.एफ., सि.आई.पी., एफ.ओ.वि., एक्स वर्कस् डब्लु वा अन्य), मुद्रा, वस्तु वर्गीकरणको उपशीर्षक, उत्पत्तिको मुलुक, आयोजना तथा पैठारीकर्ताको नाम र आयोजना सम्पन्न हुने मिति समेत

स्पष्ट रूपमा खुलाइएको विवरण ।

२. दफा १ बमोजिम स्वीकृत माष्टरलिष्टमा पर्ने वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य सो माष्टरलिष्टमा उल्लेख भएको भन्दा घटबढ भएमा माष्टरलिष्ट संशोधन गरी त्यस्तो मूल्य समायोजन गर्नु पर्नेछ ।

तर स्वीकृत माष्टरलिष्टमा पर्ने वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य सो माष्टरलिष्टमा उल्लेख भएको भन्दा पच्चीस प्रतिशतसम्म घटी भएमा समेत सो मूल्यलाई मान्यता दिइनेछ ।

द्रष्टव्यः

यस खण्ड बमोजिम वस्तुको प्रतिएकाइ मूल्य गणना गर्दा मास्टर लिस्ट स्वीकृत हुँदाका बखतको विनिमय दर बमोजिम गरिने छ ।

३. संवत् २०८० साल साउन १ गतेपछि वैदेशिक सहायतामा सञ्चालन हुने कुनै पनि आयोजनासँग सम्बन्धित सम्झौता गर्दा त्यस्तो आयोजनामा खपत हुने भाग २५ मा पर्ने सिमेन्ट, भाग ३९ मा पर्ने प्लाष्टिकका पाइप, भाग ७२ मा पर्ने फलामे डण्डी तथा जस्तापाता, भाग ७३ मा पर्ने फलामे पाइप तथा, शीर्षक ८५.४४ मा पर्ने विद्युतीय केबुल जस्ता वस्तुको पैठारीमा लाग्ने महसुल छुट गर्ने गरी सम्झौता गर्न पाइने छैन । यस बुँदामा उल्लेख भएका स्वदेशी उत्पादन सम्बन्धित आयोजनाले खरिद गर्दा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्क त्यस्ता आयोजनालाई सम्बन्धित मन्त्रालयले निर्णय गरी छुट दिन सक्नेछ ।
४. नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको पूर्व सहमति नलिई सम्बद्ध निकायले आयोजनाको महसुल छुटसम्बन्धी सम्झौता गर्न पाइने छैन ।
५. स्वीकृत मास्टरलिष्ट अनुसारका वस्तुको महसुल छुट सुविधामा जाँचपासका लागि सम्बन्धित मन्त्रालय वा लगानी बोर्ड नेपालले

त्यस्तो वस्तुको बीजक तथा अन्य सम्बद्ध कागजात संलग्न गरी वस्तु जाँचपास गर्ने भन्सार कार्यालयलाई सिफारिस गर्नुपर्नेछ।

६. यस अनुसूची बमोजिम वस्तुको विवरण भएको मास्टरलिष्ट र महसुल छुट सुविधाका लागि सिफारिस गरिएको वस्तुको अद्यावधिक विवरण सिफारिस गर्ने निकाय सम्बद्ध मन्त्रालयले राख्नुपर्नेछ।
७. यसपूर्व स्वीकृत मास्टरलिष्टको आधारमा दफा १८ को उपदफा (३) बमोजिम महसुल छुटको निर्णय भई सञ्चालनमा रहेका आयोजनाको हकमा साविक बमोजिम नै हुनेछ। सञ्चालनमा रहेका आयोजनाको मास्टरलिष्टमा संशोधन भई दस्तुर, शुल्क, महसुल वा कर छुट सम्बन्धी निर्णय गर्नु परेमा छुट सम्बन्धी प्रक्रिया यसै अनुसूची बमोजिम हुनेछ।

अनुसूची-१०

(दफा २० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

स्वास्थ्य जोखिम कर

१. विदेशबाट पैठारी हुने र स्वदेशमा उत्पादित देहायका वस्तुमा देहाय बमोजिम स्वास्थ्य जोखिम कर लगाई असुल गरिनेछः-
  - (क) बिँडीमा प्रति खिल्ली तीस पैसा,
  - (ख) चुरोट, सिगारमा प्रति खिल्ली साठी पैसा,
  - (ग) दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले विद्युतीय चार्ज गर्न मिल्ने वा नमिल्ने गरी तयार पारिएका हिटेड टोबाकोमा भन्सार महसुल प्रयोजनको लागि कायम भएको मूल्यको १० प्रतिशत,
  - (घ) दहन नगरी सासले तान्ने उद्देश्यले विद्युतीय चार्ज गर्न मिल्ने वा नमिल्ने गरी तयार पारिएका निकोटिनयुक्त वा निकोटिन रहित ईलेक्ट्रोनिक चुरोट वा भेपमा प्रति गोटा तीस रुपैयाँ,
  - (ङ) खण्ड (क), (ख), (ग) र (घ) मा उल्लेख भए बाहेकका निकोटिनयुक्त वा निकोटिन रहित वस्तुका तत्व मिश्रित धुम्रपान गर्ने, चपाउने, मुखमा राख्ने, तयारी खानेसुर्ती, खैनी, गुट्खा, पानमसला, सुगन्धित सुपारी, माउथ फ्रेसनर र हुक्का फ्लेवरमा प्रति किलोग्राम साठी रुपैयाँ।
२. दफा १ बमोजिमको कर पैठारीका बखत भन्सार बिन्दुमा र स्वदेशी उत्पादनका हकमा प्रतिष्ठानबाट निष्कासनका बखत असुल गरिनेछ।
३. स्वास्थ्य जोखिम कर दाखिल गर्नु पर्ने दायित्व भएको व्यक्तिले प्रत्येक महिना दाखिल गर्नुपर्ने गरेको विवरण अन्तःशुल्क विवरणमा समावेश गरी अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र अन्तःशुल्क

अधिकृतसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

४. स्वास्थ्य जोखिम कर छुली भएको पाइएमा अन्तःशुल्क अधिकृतले स्वास्थ्य जोखिम कर निर्धारण गर्न सक्नेछ।
५. दफा ४ बमोजिम स्वास्थ्य जोखिम कर निर्धारण गर्दा अन्तःशुल्क अधिकृतले सम्बन्धित व्यक्तिलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्न पन्ध्र दिनको म्याद दिनु पर्नेछ।
६. दफा २ बमोजिम स्वास्थ्य जोखिम कर दाखिल नगरेको वा कम दाखिल गरेको अवस्थामा दाखिल गर्न बाँकी स्वास्थ्य जोखिम करमा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब शुल्क लाग्नेछ।
७. दफा १ बमोजिमको स्वास्थ्य जोखिम कर दाखिल नगरेमा शतप्रतिशत जरिवाना लाग्नेछ।
८. अन्तःशुल्क अधिकृतले दफा ४ बमोजिम गरेको स्वास्थ्य जोखिम कर निर्धारणको निर्णय उपर चित्त नबुझेने व्यक्तिले त्यस्तो कर निर्धारण आदेश बुझेको मितिले तीस दिनभित्र महानिर्देशकसमक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिन सक्नेछ।
९. दफा ८ बमोजिम निवेदन दिने म्याद गुज्रिन गएमा त्यस्तो म्याद गुज्रेको मितिले सात दिनभित्र म्याद गुज्रिन गएको कारण खोली महानिर्देशकसमक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निवेदनमा उल्लिखित कारण मनासिब देखिएमा महानिर्देशकले म्याद गुज्रेको मितिबाट तीस दिनको म्याद थप गर्न सक्नेछ।
१०. दफा ८ बमोजिम निवेदन परेको मितिले साठी दिनभित्र त्यस्तो निवेदन उपर महानिर्देशकले निर्णय गर्नु पर्नेछ।
११. दफा ८ बमोजिम परेको निवेदन उपर छानबिन गर्दा त्यस्तो निवेदनको जिकिर उपयुक्त देखिन आएमा महानिर्देशकले स्पष्ट कारण खुलाई पर्चा खडा गरी स्वास्थ्य जोखिम कर पुनः निर्धारण गर्न

आदेश दिन सक्नेछ ।

१२. दफा ८ बमोजिम निवेदन दिने ब्यक्तिले निर्धारित स्वास्थ्य जोखिम कर रकममध्ये विवाद रहित स्वास्थ्य जोखिम कर, जरिवाना र शुल्क रकम बुझाई विवादित स्वास्थ्य जोखिम कर, शुल्क र जरिवाना रकमको एकचौथाई रकम नगद दाखिल गर्नु पर्नेछ ।
१३. दफा १० बमोजिमको म्यादभित्र महानिर्देशकले निर्णय नगरेमा त्यस्तो म्याद नाघेपछि वा गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा त्यस्तो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैंतीस दिनभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।
१४. दफा १३ बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन वा पुनरावेदन दिने व्यक्तिले त्यसको एक प्रति पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।
१५. दफा ८ बमोजिम पुनरावलोकनको निवेदन वा दफा १३ बमोजिमको पुनरावेदन दिएको कारणबाट दफा ४ मा उल्लिखित निर्णयको कार्यान्वयनमा असर परेको मानिने छैन ।

अनुसूची-११

(दफा २१ सँग सम्बन्धित)

चलचित्र विकास शुल्क

१. आर्थिक वर्ष २०८३/८४ मा नेपालमा चलचित्रको प्रदर्शनमा चलचित्र घरले प्रदर्शन गर्ने विदेशी चलचित्रको सबै श्रेणीको प्रवेश शुल्कमा पन्ध्र प्रतिशत चलचित्र विकास शुल्क असुल गरिनेछ।
२. चलचित्र घरले क्याबिन सञ्चालन गर्न पाउनेछ। विदेशी चलचित्र प्रदर्शन गरे बापत त्यस्तो क्याबिनको सबै श्रेणीको टिकट बिक्रीबाट असुल गर्ने चलचित्र विकास शुल्कको दर प्रवेश शुल्कको बीस प्रतिशत हुनेछ।
३. चलचित्र घरले आफूले प्रदर्शन गरेको चलचित्रको दैनिक टिकट बिक्रीको विवरण अभिलेख बिक्री खातामा दैनिक रूपमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ। चलचित्र घरले चलचित्र प्रदर्शनसम्बन्धी विवरण साप्ताहिक रूपमा काठमाडौँ उपत्यकाको हकमा चलचित्र विकास बोर्ड र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा तथा अन्य क्षेत्रको हकमा आन्तरिक राजस्व कार्यालय भएको जिल्लामा सो कार्यालयमा र आन्तरिक राजस्व कार्यालय नभएको जिल्लामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।
४. चलचित्र घरले विद्युतीय प्रणाली (ई-टिकेटिङ सिष्टम) बाट टिकट जारी गरी केन्द्रीय चलचित्र व्यवस्थापन प्रणाली (सेन्ट्रल सिनेमा म्यानेजमेन्ट) को सर्भरसँग लिङ्क गर्नु पर्नेछ।
५. प्रकरण ४ बमोजिम विद्युतीय प्रणाली जडान तथा केन्द्रीय सर्भरसँग लिङ्क नगरी टिकट जारी गरेको पाइएमा त्यसरी जारी गरिएको टिकटबाट प्राप्त रकमको पहिलो पटकको लागि शतप्रतिशत र एक पटकभन्दा बढीको लागि दुई सय प्रतिशत जरिवाना लगाई असुल गरिनेछ।

६. प्रकरण १ र २ बमोजिमको शुल्क चलचित्र घरले असुल गरी प्रत्येक महिनाको शुल्क अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र प्रकरण ५ को अधीनमा रही विवरण सहित सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा सो कार्यालय नभएको जिल्लामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा दाखिल गर्नु पर्नेछ। तोकेको समयमा शुल्क नबुझाउनेलाई प्रत्येक महिनाको बुझाउनु पर्ने शुल्कको पच्चीस प्रतिशत जरिवाना लाग्नेछ। चलचित्र विकास शुल्कको मासिक विवरण उल्लिखित अवधिभित्र चलचित्र विकास बोर्डमा समेत बुझाउनु पर्नेछ। चलचित्र विकास बोर्डमा बुझाउनु पर्ने विवरण बक्स अफिस प्रणालीबाट समेत पठाउनु पर्नेछ।
७. चलचित्र घरले चलचित्र प्रदर्शन गरी चलचित्र प्रदर्शन नगरेको भनी वा विदेशी चलचित्र प्रदर्शन गरी नेपाली चलचित्र प्रदर्शन गरेको हो भनी वा वास्तविक टिकट बिक्रीभन्दा कम टिकट बिक्री दैनिक बिक्री खातामा जनाई झुट्टा विवरण दिएमा देहाय बमोजिमको जरिवाना लगाई त्यसरी छलिएको चलचित्र विकास शुल्क सहित असुल गरिनेछः-
- (क) पहिलो पटक भए छलिएको चलचित्र विकास शुल्कको शतप्रतिशत।
- (ख) दोस्रो पटक वा सोभन्दा बढी जतिसुकै पटक भए पनि छलिएको चलचित्र विकास शुल्कको दुई सय प्रतिशत।
८. प्रकरण ६ बमोजिम तोकिएको अवधि व्यतित भएको दुई महिनाभित्र जरिवाना सहित शुल्क नबुझाउने चलचित्र घर चलचित्र विकास बोर्डले बन्द गरी लागेको शुल्क तथा जरिवाना समेत सम्बन्धित अधिकृतले असुल गर्नेछ। समयमा विवरण पेश नगरेमा प्रति महिना एक हजार रुपैयाँ जरिवाना लाग्नेछ।
९. विपद्, उपकरणीय मर्मत सम्भार वा अन्य कुनै कारणले सात दिन वा सोभन्दा बढी दिन चलचित्र घर बन्द भएको व्यहोरा प्रकरण १२

मा उल्लिखित कार्यालयले प्रमाणित गरेको अवस्थामा बन्द भएको दिनको चलचित्र विकास शुल्क लाग्ने छैन।

१०. विद्यार्थीवर्गको सहूलियतको लागि शनिबार बिहान ८ बजेको र सार्वजनिक बिदा परेका दिनको बिहान ८ बजेको चलचित्र प्रदर्शनमा चलचित्र विकास शुल्कमा पचास प्रतिशत छुट दिइनेछ।
११. यस अनुसूची बमोजिम गरेको निर्णय उपर पैतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन लाग्नेछ।
१२. चलचित्र विकास शुल्क सम्बन्धी प्रशासन आन्तरिक राजस्व कार्यालय र आन्तरिक राजस्व कार्यालय नभएको जिल्लामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले गर्नेछ।
१३. चलचित्र विकास शुल्कको अनुगमन चलचित्र विकास बोर्डले समेत गर्नेछ। चलचित्र विकास शुल्कको स्थलगत निरीक्षणको लागि बोर्डबाट खटिई आएका कर्मचारीलाई चलचित्र सम्बन्धी अभिलेख, बिक्री खाता तथा दर्शक सङ्ख्या सम्बन्धी अभिलेख चलचित्र घरले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा वा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आवश्यकता अनुसार अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नेछन्।
१४. चलचित्र घरका सञ्चालकले चलचित्र प्रदर्शन गर्नुभन्दा एक दिन अगावै आफूले प्रयोग गर्ने टिकटको सिलसिलेवार नम्बर, चलचित्रको नाम र प्रदर्शन गरिने मिति चलचित्र विकास बोर्ड र आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ र सोको अभिलेख चलचित्र घरले राख्नु पर्नेछ।
१५. यस अनुसूची बमोजिम असुल भएको चलचित्र विकास शुल्कको नब्बे प्रतिशत रकम चलचित्र विकास बोर्डलाई र बाँकी दश प्रतिशत रकम आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम चलचित्र विकास शुल्कको प्रशासन गर्ने कार्यालयको प्रशासनिक तथा भौतिक सुधार कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ। चलचित्र विकास बोर्डले आफूले

प्राप्त गरेको चलचित्र विकास शुल्क रकमको पच्चीस प्रतिशतभन्दा बढी रकम प्रशासनिक कार्यमा खर्च गर्न पाउने छैन।

१६. चलचित्र विकास शुल्कसम्बन्धी अन्य प्रक्रियागत कुरा चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिसमा आन्तरिक राजस्व विभागले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।
१७. चलचित्र विकास शुल्कको लेखापरीक्षण महालेखापरीक्षकबाट हुनेछ।

